

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΞΣΤ'

Δευτέρα 3 Φεβρουαρίου 2025

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 7227
2. Ανακοινώνεται ότι τη συνεδρίαση παρακολουθούν μαθήτριες και μαθητές συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1ο Γενικό Λύκειο Αιγίου και από το Μουσικό Σχολείο Καλαμάτας, , σελ. 7233, 7241
3. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 7227, 7233, 7241, 7244, 7249, 7250, 7252, 7256, 7261, 7263, 7269

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

1. Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:
 - α) Προς τον Υπουργό Επικρατείας με θέμα: «Νομοθετική πρωτοβουλία διυπουργικής Ρήτρας Δίκαιης Μετάβασης για τη Δυτική Μακεδονία», σελ. 7227
 - β) Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών:
 - i. με θέμα: «Οι επαχθείς οικονομικές συνέπειες λόγω διακοπής των Ελληνικών Ιπποδρομιών και της ελλείψεως λήψεως μερίμνης εκ μέρους της Πολιτείας δια την επαναλειτουργία του», σελ. 7230
 - ii. με θέμα: «Άμεση λύση για τους δανειολήπτες σε ελβετικό φράγκο χωρίς άλλες καθυστερήσεις και δικαιολογίες», σελ. 7231
 - iii. με θέμα: «Γιατί αποσύρουν το επενδυτικό τους ενδιαφέρον οι εταιρείες στο πλαίσιο της απολιγνιτοποίησης», σελ. 7234
 - γ) Προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Στα χαρτιά παραμένει εδώ και πάνω δύο χρόνια ο Εθνικός Μηχανισμός Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών - Θεοφάνης Ερμής Θεοχαρόπουλος. Επείγουσα ανάγκη η λειτουργία του. Να προχωρήσουν άμεσα οι αναγκαίες ενέργειες από την Κυβέρνηση», , σελ. 7237
 - δ) Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:
 - i. με θέμα: «Ολοκληρωτική απώλεια παραγωγής δενδροκαλλιεργειών λόγω Daniel», σελ. 7238
 - ii. με θέμα: «Αντιμετώπιση της εξάπλωσης της ευλογιάς των αιγοπροβάτων και στήριξη των πληγέντων κτηνοτρόφων», σελ. 7241
 - iii. με θέμα: «Άμεση εξαίρεση του κλάδου των Παράκτιων Αλιέων από την εφαρμογή της επαχθούς, αλλά και επικίνδυνης σε ορισμένες περιπτώσεις, για κυβερνήτη και αλιευτικό σκάφος, Υποχρεωτικής Ζύγισης Αλιευτικών Προϊόντων κατά την εκφόρτωση», σελ. 7243
 - ε) Προς τον Υπουργό Υγείας:
 - i. με θέμα: «Βελτίωση λειτουργίας Κέντρο Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης (ΚΕΦΙΑΠ) Χαλκιδικής», σελ. 7246
 - ii. με θέμα: «Επέκταση της πλήρους απαλλαγής από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη όλων των χαμηλοσυνταξιούχων αναπηρίας, ανεξαρτήτως ποσοστού αναπηρίας και ηλικίας», σελ. 7247
 - iii. με θέμα: «Για την υποστελέχωση σε νοσηλευτές και λοιπό προσωπικό στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Κρήτης», σελ. 7248
 - στ) Προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης:
 - i. με θέμα: «Να παρθεί πίσω η εκδικητική απόλυση της νοσηλεύτριας μωρομάνας στον ΟΤΕ και να διασφαλιστεί η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων και η ανεμπόδιστη συνδικαλιστική δράση», σελ. 7251

ii. με θέμα: «Παράλειψη έκδοσης νέας Υπουργικής Απόφασης μετά την ακύρωση της Φ.11321/οικ.10772/382/9.3.2021 απόφασης του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων», σελ. 7253

ζ) Προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας:

i. με θέμα: «Άμεση μονιμοποίηση των μερικών εκατοντάδων υπαλλήλων των πρώην Φορέων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΦΔΠΠ) και νυν Μονάδων Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (ΜΔΠΠ) με έως και 20 χρόνια περίπου συνεχόμενης προϋπηρεσίας», σελ. 7254

ii. με θέμα: «Πλήρης και κατηγορηματική αντίθεση στον από 20.1.2025 προκηρυχθέντα δημόσιο διεθνή ανοικτό διαγωνισμό για την εκμίσθωση δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης μεταλλευτικών ορυκτών σε τμήμα εκτάσεως 9,02 km2 της Β. Χίου καθώς και σε οποιαδήποτε συναφή εξορυκτική δραστηριότητα», σελ. 7256

η) Προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με θέμα: «Η απόφασή σας να μειώσετε κατά 25 εκατομμύρια ευρώ το ποσό που καταβάλλεται για το μεταφορικό ισοδύναμο για το έτος 2024 αποκαλύπτει τις προθέσεις σας. Επιτέλους ενημερώστε τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις των νησιών μας για το μέλλον του μέτρου», σελ. 7258

θ) Προς τον Υπουργό Εξωτερικών:

i. με θέμα: «80 χρόνια μετά, πώς τιμά η Ευρωπαϊκή Ένωση το Ποτέ Ξανά;», σελ. 7260

ii. με θέμα: «Ανησυχητικά ευρήματα στον Κηφισό», σελ. 7264

iii. με θέμα: «Ασφαλή και σύγχρονη σχολική στέγη για το Μουσικό Καλλιτεχνικό Σχολείο Ηρακλείου Κρήτης», σελ. 7267

Γ. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση Εκθέσεως Διαρκούς Επιτροπής:

i. Η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την Έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας περί αμοιβαίας αναγνώρισης και ανταλλαγής των αδειών οδήγησης», σελ. 7254

ii. Η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού «Ρυθμίσεις για την ενίσχυση του ερασιτεχνικού και του επαγγελματικού αθλητισμού», σελ. 7258

2. Κατάθεση σχεδίου νόμου:

i. Οι Υπουργοί Υποδομών και Μεταφορών, Εξωτερικών και Εσωτερικών κατέθεσαν στις 30-1-2025 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας περί αμοιβαίας αναγνώρισης και ανταλλαγής των αδειών οδήγησης, σελ. 7241

ii. Οι Υπουργοί Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, Προστασίας του Πολίτη, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και Επικρατείας, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας κατέθεσαν στις 31-1-2025 σχέδιο νόμου: «Μέτρα για την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε θέσεις διευ-

θυντικών στελεχών των εισηγμένων εταιρειών, των μη εισηγμένων ανωνύμων εταιρειών και των δημοσίων επιχειρήσεων - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2022/2381 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 2022 - Ρυθμίσεις για την ενδυνάμωση των πιλοτικών προγραμμάτων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής , σελ. 7241

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 7256 – 7269
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,
σελ. 7241 - 7256
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 7227 - 7241

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Α. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ Β. , σελ. 7256, 7261, 7263, 7269
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. ,
σελ. 7244, 7249, 7250, 7252,
7256
ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ Ι. , σελ. 7227, 7233, 7241

Β. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ Ε. , σελ. 7231, 7233
ΒΟΡΙΔΗΣ Μ. , σελ. 7228, 7229
ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ Σ. , σελ. 7246, 7247, 7248, 7249,
7250
ΓΚΙΚΑΣ Σ. , σελ. 7259
ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ Κ. , σελ. 7243, 7244, 7245, 7246,
7255
ΔΗΜΑΣ Χ. , σελ. 7230, 7231, 7232, 7233
ΖΕΪΜΠΕΚ Χ. , σελ. 7241, 7242
ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ Κ. , σελ. 7251, 7252
ΚΑΤΣΙΒΑΡΔΑΣ Χ. , σελ. 7230, 7231
ΚΕΛΛΑΣ Χ. , σελ. 7242, 7243, 7244, 7245,
7246
ΚΙΚΙΛΙΑΣ Β. , σελ. 7237, 7238
ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. ,
σελ. 7227, 7228
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ Ζ. ,
σελ. 7260, 7261, 7262, 7264,
7265, 7266
ΚΩΤΣΗΡΑΣ Γ. , σελ. 7261, 7263
ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Σ. , σελ. 7256, 7257
ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ Γ. , σελ. 7258, 7259
ΠΑΝΑΣ Α. , σελ. 7246, 7247
ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ Ν. , σελ. 7234, 7236, 7237
ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ Α. , σελ. 7253, 7254
ΠΕΡΚΑ Θ. , σελ. 7234, 7235, 7236
ΣΔΟΥΚΟΥ Α., σελ. 7256, 7258
ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ Θ. , σελ. 7255
ΣΠΑΝΑΚΗΣ Β. , σελ. 7264, 7265, 7266, 7267,
7268
ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ Δ. , σελ. 7239, 7240
ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ Λ. , σελ. 7251, 7252
ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ Ε. , σελ. 7248, 7249, 7250, 7266,
7267, 7268
ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ Π., σελ. 7253, 7254
ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Μ. , σελ. 7238, 7239
ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ Π. , σελ. 7247, 7248
ΨΥΧΟΓΙΟΣ Γ. , σελ. 7237, 7238

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Κ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΞΣΤ'

Δευτέρα 3 Φεβρουαρίου 2025

Αθήνα, σήμερα στις 3 Φεβρουαρίου 2025, ημέρα Δευτέρα και ώρα 14.02' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΙΩΑΝΝΗ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Καλή σας ημέρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 31-1-2025 εξουσιοδότηση του Σώματος επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προέδρου τα Πρακτικά της ΞΕ' συνεδριάσεώς του, της Παρασκευής 31 Ιανουαρίου 2025)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό της η Γενική Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα πως σχετικά με τη συζήτηση των επίκαιρων ερωτήσεων στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου τη Δευτέρα 3 Φεβρουαρίου 2025, οι επίκαιρες ερωτήσεις που θα συζητηθούν είναι οι εξής:

Οι υπ' αρ. 415/22-1-2025, 418/22-1-2025 και 437/27-1-2025 επίκαιρες ερωτήσεις, που θα απαντηθούν από τον Υπουργό Υγείας κ. Σπυρίδωνα - Άδωνι Γεωργιάδη.

Η υπ' αρ. 443/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που θα απαντηθεί από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Θεόδωρο Σκυλακάκη.

Η υπ' αρ. 422/23-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που θα απαντηθεί από τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κ. Βασίλειο Κικίλια.

Η υπ' αρ. 430/26-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που θα απαντηθεί από τον Υπουργό Επικρατείας κ. Μαυρουδή Βορίδη.

Η υπ' αρ. 438/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που θα απαντηθεί από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νικόλαο Παπαθανάση.

Οι υπ' αρ. 416/22-1-2025 και 439/27-1-2025 επίκαιρες ερωτήσεις, που θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρίστο Δήμα.

Η υπ' αρ. 444/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εξωτερικών κ. Γεώργιο Κώτσηρα.

Οι υπ' αρ. 435/27-1-2025 και 440/27-1-2025 επίκαιρες ερωτήσεις, που θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Εσωτερικών κ. Βασίλειο - Πέτρο Σπανάκη.

Η υπ' αρ. 424/23-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που θα απαντηθεί από την Υφυπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Αλεξάνδρα Σδούκου.

Η υπ' αρ. 436/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που θα απαντηθεί

από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Κωνσταντίνο Καραγκούνη.

Η υπ' αρ. 428/26-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης κ. Παναγιώτη Τσακλόγλου.

Η υπ' αρ. 420/22-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Διονύσιο Σταμενίτη.

Οι υπ' αρ. 423/23-1-2025 και 432/27-1-2025 επίκαιρες ερωτήσεις, που θα απαντηθούν από τον Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Χρήστο Κέλλα.

Η υπ' αρ. 429/26-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που θα απαντηθεί από τον Υφυπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Στέφανο Γκίκα.

Η υπ' αρ. 433/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση, που απευθύνεται προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κ. Σοφία Ζαχαράκη, δεν θα απαντηθεί λόγω αναρμοδιότητας.

Πρώτη θα συζητηθεί η δέκατη έκτη με αριθμό 430/26-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Κοζάνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παρασκευά Κουκουλόπουλου προς τον Υπουργό Επικρατείας κ. Μαυρουδή (Μάκη) Βορίδη με θέμα: «Νομοθετική πρωτοβουλία διυπουργικής ρήτρας δίκαιης μετάβασης για τη Δυτική Μακεδονία».

Ο κ. Κουκουλόπουλος έχει τον λόγο.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, η σημερινή επίκαιρη ερώτησή μου είναι φυσική συνέχεια, λογική συνέχεια της κοινοβουλευτικής μου πρωτοβουλίας να καταθέσω τροπολογία για τη νομοθέτηση ρήτρας δίκαιης μετάβασης για τη Δυτική Μακεδονία που απορρίφθηκε πριν από δέκα μέρες. Δεν θα σταθώ στην περιγραφή. Πιστεύω βάσιμα ότι τη γνωρίζετε πολύ καλά και την τροπολογία και την αιτιολογική έκθεση, απλά θα θυμίσω τις τρεις θλιβερές πρωτιές που καταγράφει ο ΟΟΣΑ για τη Δυτική Μακεδονία συγκριτικά με τις υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας.

Έχουμε, λοιπόν, τρεις πρωτιές που είναι θλιβερές. Αφενός, στην ανεργία και αφετέρου στη συρρίκνωση πληθυσμού και περιφερειακού ΑΕΠ. Αυτή είναι και η πραγματική αιτιολογική βάση, αν θέλετε, της τροπολογίας που έχω προτείνει. Εξάλλου, τη ρήτρα δίκαιης μετάβασης για τη Δυτική Μακεδονία η Κυβέρνηση την είχε θέσει προ πέντε ετών, αλλά ουδέποτε την έχει εφαρμόσει. Θα την κατέθετα έτσι και αλλιώς γιατί τη δούλευα μήνες τώρα και γιατί την πιστεύω, αλλά έχει πάρει δραματικά επείγοντα χαρακτηρισμό η υιοθέτησή της σήμερα, εντελώς συνοπτικά και σνεκτικά. Έτσι και αλλιώς αυτό που επιχείρησε η Κυβέρνηση με τη βίαιη απολιγνιτοποίηση συνιστά ένα τεράστιο πρόβλημα. Μι-

κρός ο χρόνος που δίνεται στην περιοχή, μεγάλη η παρέμβαση με βάση τη συμμετοχή του λιγνίτη στο ΑΕΠ το περιφερειακό πριν από αυτήν την παρέμβαση.

Χρειάζοταν ένα σχέδιο. Ζητήσαμε και επιμένουμε και σήμερα να υπάρξει σταδιακή απόσυρση λιγνιτικών μονάδων. Λέτε όχι. Προτείνουμε την εμβληματική δράση της ενεργειακής αναβάθμισης με Εξοικονομώ - Αυτονομώ σε ογδόντα χιλιάδες κτίρια σε βάθος δεκαετίας από το 2020, αλλά την απορρίψατε, ενώ ήταν μία εμβληματική πραγματικά δράση. Προτείνουμε –εγώ το πρότείνω ως μέλος του πολιτικού συμβουλίου με προσωπική υποσημείωση στον Πρωθυπουργό- να εγκατασταθεί Microsoft στη Δυτική Μακεδονία. Οπουδήποτε, σε έναν τόπο της Δυτικής Μακεδονίας. Από μόνο του αυτό το γεγονός θα προκαλούσε μια συνολική αλλαγή.

Δεν σας αδικώ, αλλά όλα αυτά απερρίφθησαν. Είχατε επενδύσει σε δεκαέξι μεγάλα καινοτόμα έργα που ανακοινώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2020 και σε 7,5 δισεκατομμύρια ευρώ, με δήλωση του Πρωθυπουργού που είχαν εξασφαλιστεί με τη μόχλευση μαζί για τη Δυτική Μακεδονία. Σήμερα, συγχρονίζουμε τα εξής -και με αυτά ολοκληρώνω.

Τα 7,5 δισεκατομμύρια ευρώ είναι επτάμισι μηδενικά στην τσέπη των Δυτικομακεδόνων πολιτών. Δεν έχει γίνει τίποτα. Πρώτον αυτό. Δεύτερον, οι δεκαέξι επενδύσεις γίνανε μία. Μία συνεχίζει μόνο από τις δεκαέξι και μακάρι να υλοποιηθεί. Πρόσφατα μάλιστα η ακύρωση μεγάλης επένδυσης για μπαταρίες λιθίου έχει σκορπίσει απόγνωση, θυμό, αμηχανία και απογοήτευση –ό,τι θέλετε διαλέξετε- σε όλο τον πληθυσμό και τους θεσμικούς εκπροσώπους εκεί της περιοχής. Γι' αυτό και έχει και δραματικά επείγοντα χαρακτηριστικά, αλλά και για έναν επιπρόσθετο λόγο. Διότι ενόψει όλης αυτής της προσδοκίας που περιέγραψα ότι καλλιεργήθηκε όλα τα χρόνια, όλες ανεξαιρέτως οι κρίσιμες υποδομές της Δυτικής Μακεδονίας έμειναν πίσω, με κορυφαία αυτή του σιδηροδρόμου.

Έτσι, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, δεν έχω να σας πω τίποτα άλλο παρά μόνο να ρωτήσω το εξής: Γιατί δεν αποδεχθήκατε την τροπολογία εάν είστε αποφασισμένοι να τη δεχθείτε σήμερα ή εν πάση περιπτώσει -επειδή δεν είναι προσωπικά αυτά τα ζητήματα- εάν η Κυβέρνηση προτίθεται να πάρει τη δική της πρωτοβουλία ή αν διαφωνεί κάπου με την τροπολογία νομοτεχνικά, θα θέλαμε να το ακούσουμε. Επί της ουσίας, όμως, προφανώς κανένας δεν διαφωνεί με το να πάρετε δική σας νομοθετική πρωτοβουλία. Μας ενδιαφέρει η ουσία και όχι το θεαθήναι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Κουκουλόπουλο.

Τον λόγο τώρα έχει για να απαντήσει ο Υπουργός Επικρατείας κ. Βορίδης.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Ευχαριστώ πολύ, κύριε συνάδελφε.

Κοιτάζετε, προφανώς αυτό είναι ζήτημα μείζον, ενδιαφέρει και απασχολεί πολύ και τα θέματα τα οποία θέσατε είναι κρίσιμα ζητήματα. Για όλα αυτά προφανώς μπορείτε να απευθύνετε ερωτήματα είτε γραπτά είτε στο πλαίσιο κοινοβουλευτικού ελέγχου, αν το κρίνετε σκόπιμο, επίκαιρες ερωτήσεις στα αρμόδια Υπουργεία, για να σας πουν τι γίνεται με την επένδυση ή τι γίνεται με επιμέρους στοιχεία της δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης η οποία ενδιαφέρει και απασχολεί το τι ακριβώς συμβαίνει στη Δυτική Μακεδονία.

Εδώ τώρα με φωνάζατε, υποθέτω, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μου ως Υπουργού Επικρατείας για την κυβερνητική συνοχή, για να σας δώσω μια εξήγηση για ποιο λόγο δεν έγινε δεκτή και δεν γίνεται δεκτή η τροπολογία την οποία προτείνατε. Αυτό είναι το θέμα μας. Γιατί το διευκρινίζω; Διότι –δυστυχώς- για όλα τα υπόλοιπα πρέπει να απαντήσουν άλλοι συνάδελφοί μου.

Η απάντηση λοιπόν για το συγκεκριμένο έχει να κάνει προφανώς με τα όσα προτείνονται με την τροπολογία, δηλαδή αυτά που προτείνετε και τα οποία κρίνω και κρίνουμε ότι πάντως οι προτάσεις αυτές δεν αποτελούν απάντηση στα όσα επισημαίνετε. Με δυο λόγια, έστω ότι κάναμε αποδεκτή αυτήν την τροπολογία, αυτό δεν σημαίνει ότι παραδείγματος χάριν αν δεν έχουν έλθει επενδύσεις, θα έλθουν. Αυτό λέμε. Δεν υπάρχει δηλαδή μία

αιτιατή σχέση της τροπολογίας με ζητήματα τα οποία έχουν εμφανιστεί.

Άρα γιατί τα απορρίπτουμε; Θα προσπαθήσω να είμαι βραχυλογικός, γιατί είναι και αρκετά εκτεταμένα τα όσα ζητάτε με την τροπολογία, και πολύ συνοπτικά να πω γιατί την απορρίπτουμε. Η γενική αιτιολογία είναι ότι στην πραγματικότητα αυτό το οποίο προτείνετε είναι ένα ακόμα διοικητικό στρώμα πάνω στη λειτουργία του ελέγχου των διαφόρων διυπουργικών πολιτικών για τη δίκαιη μετάβαση.

Εμείς δεν πιστεύουμε ότι βάζοντας αυτό το πρόσθετο διοικητικό στρώμα, αυτή την πρόσθετη διοικητική διαδικασία θα φέρομε καλύτερα διοικητικά αποτελέσματα. Αυτός είναι ο βασικός λόγος της αντίρρησης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Θα γίνω λίγο πιο αναλυτικός. Αυτήν τη στιγμή ποιος είναι ο φορέας ο οποίος συντονίζει τα ζητήματα της δίκαιης μετάβασης; Έχουμε φτιάξει ένα σχέδιο, το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, που περιλαμβάνει ένα μείγμα κατάλληλων δράσεων και μέτρων, με στόχο την εξασφάλιση της οικονομικά και κοινωνικά δίκαιης μετάβασης στις περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα από αυτήν τη μετάβαση.

Ποιος είναι εκείνος ο οποίος διοικεί αυτό το Σχέδιο της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης; Έχει φτιαχτεί μία κυβερνητική και συντονιστική επιτροπή. Το λέω αυτό γιατί κατά τη γνώμη μου αυτό είναι πολύ καλύτερο από το να κάτσω να βάλω, όπως προτείνετε, έναν καινούργιο τομέα πολιτικής Δίκαιης Μετάβασης στην Προεδρία της Κυβέρνησης. Αυτό που λέτε να έρθει στην Προεδρία της Κυβέρνησης, στην πραγματικότητα γίνεται διυπουργικά από αυτό το συντονιστικό όργανο. Το συντονιστικό όργανο, αυτή η κυβερνητική επιτροπή δηλαδή, απαρτίζεται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων ως πρόεδρο, τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τον Υπουργό Οικονομικών, τον Υπουργό Εσωτερικών, τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, αρμόδιο για τις επενδύσεις και το ΕΣΠΑ ως μέλη και μπορούν επίσης σε αυτήν να καλούνται και οι συναρμόδιοι Υπουργοί. Αυτό το όργανο είναι διυπουργικό και είναι στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο. Το όργανο που παρακολουθεί τις πολιτικές της δίκαιης μετάβασης δεν είναι ένα τμήμα -κακά τα ψέματα, ένα τμήμα στη Γραμματεία Συντονισμού είναι ένα τμήμα, δεν κάνει και τίποτα-, αλλά είναι μια διυπουργική επιτροπή, άρα υποτίθεται κανονικά πολύ πιο αναβαθμισμένο, σε πολύ πιο υψηλό επίπεδο για να συντονίζει αυτές τις πολιτικές.

Επειδή όμως θα μπορούσε εδώ να υπάρξει μια αντίρρηση από εσάς και να μου πείτε: «Ναι, αλλά οι Υπουργοί έχουν τις δουλειές τους σε τελευταία ανάλυση, τι θα πρωτο-προτεραιοποιήσουν σε αυτήν τη διυπουργική;», έχει συσταθεί και ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΔΑΜ στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Γιατί εκεί; Διότι ακριβώς επειδή έχουμε διυπουργικές, αλλά όλα αυτά τελικώς συγκεντρώνονται και στο Υπουργείο Οικονομικών, εκεί υπάρχει ειδική μονάδα η οποία κοιτάει το ζήτημα της δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης.

Επειδή έχω ξεπεράσει κατά πολύ τον χρόνο μου, λέω, λοιπόν, ότι το οργανωτικό μοντέλο το οποίο έχουμε φτιάξει για τη διοίκηση της μετάβασης είναι πολύ πιο απαιτητικό από αυτό το οποίο ζητάτε εσείς. Άρα δεν θεωρούμε ότι το να φτιάξουμε ένα τμήμα στην Προεδρία της Κυβέρνησης απαντάει σε ζητήματα οργανωτικά και διοικητικά. Σταματώ εδώ. Θα επανέλθω στις άλλες σας προτάσεις -είναι πολλές- και θα εξηγήσω γιατί τις απορρίπτουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακωτάκης): Ευχαριστούμε τον Υπουργό.

Κύριε Κουκουλόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΡΙΣ ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Υπουργέ, λέτε ότι έχετε εγκαθιδρύσει μία δομή, που εκ του αποτελέσματος όμως φαίνεται αποτυχημένη. Το αποτέλεσμα σας περιέγραψα με τρεις φράσεις: όλες οι υποδομές πίσω, από τα 7,5 δισεκατομμύρια, επτάμισι μηδενικά, μία επένδυση από τις δεκαέξι εμβληματικές επενδύσεις και απόρριψη συλλήβδην προτάσεων.

Κάνετε ένα λάθος: Δεν πάμε να βρούμε τρόπο με την τροπολογία να γίνουν επενδύσεις στη Δυτική Μακεδονία. Τις υποβοηθούμε με τις υποδομές προφανώς, που λέμε ότι πρέπει να προτεραιοποιηθούν. Δίνουμε όμως χρόνο, δίνουμε ανάσα, δίνουμε προτεραιότητα στις υποδομές και δίνουμε χρόνο μέχρι να ωριμάσουν κάποιες επενδύσεις, γιατί δεν διατάσσονται οι επενδύσεις. Προφανώς αν η Κυβέρνηση είχε τον τρόπο θα είχε διατάξει τη Sunlight να κάνει την επένδυση. Μπορεί να το κάνει; Δεν μπορεί. Το αντικείμενο της ρήτηρας δεν είναι αυτό. Δεν ξέρω γιατί το διαστρέψατε έτσι, ενώ κατά τα άλλα το περιγράφετε μια χαρά. Δεν είναι επιτροπή αυτό που προτείνουμε. Γιατί το προτείνουμε; Διότι οι παραλείψεις και οι διακρίσεις εις βάρος μας σε αυτά τα πέντε χρόνια είναι τόσες ων ουκ ἔστιν αριθμός.

Προσλήψεις. Είχα την κ. Χαραλαμπογιάννη προχθές. Έχουν γίνει εκατόν δέκα χιλιάδες προσλήψεις. Η Δυτική Μακεδονία έχει δύο χιλιάδες επτακόσια κενά. Και το ΑΕΠ θα βοηθούσε η κάλυψη αυτών των κενών και θα θεωρούσαμε για κάποιους λόγους μεγαλύτερη εξυπηρέτηση να φεύγει ο κόσμος, καθώς έχουμε συνωστισμό στις εξόδους, και θα βελτιώναμε τη διοικητική ικανότητα των φορέων που παράγουν ανάπτυξη, να μην υπάρχουν κενά από τις εφορείες αρχαιοτήτων μέχρι τις πολεοδομίες για τις οποίες πολλή κουβέντα γίνεται ενώπιε επενδύσεων. Τόσο πολύ κόστιζε να καλυφθούν κατά προτεραιότητα αυτά τα κενά; Θα ήγουμε κανέναν με αυτό; Αυτό λέμε.

Γιατί ο σιδηρόδρομος έπρεπε να πάει το 2044 και να μου πει ο αρμόδιος Υπουργός ότι: «Αφού έχετε Εγνατία, τι τον θέλετε τον σιδηρόδρομο;».

Κύριε Υπουργέ, για να σας βοηθήσω λιγάκι, να σας πω δύο πράγματα που είναι πολύ σημαντικά, γιατί νομίζω ότι πρέπει να βάλουμε μία βάση στη συζήτηση. Μίλησα για τον ΟΟΣΑ. Είπα να μην χάσω χρόνο, αλλά με υποχρεώνετε να σας πω δύο πράγματα: Πρώτον, η λιγνιτική δραστηριότητα συμβάλλει στο εισόδημα της Δυτικής Μακεδονίας. Το συγκρίνω, κύριε Πρόεδρε, με την Κρήτη, την πατρίδα. Αναφερόμαστε στην Κρήτη και στη Δυτική Μακεδονία για να έχουμε υπ' όψιν μας τι σημαίνει λιγνίτης που πάει στο μηδέν μέσα σε μια πενταετία. Φανταστείτε την Κρήτη χωρίς τουρισμό, μηδέν, χωρίς πρωτογενή τομέα, μηδέν, χωρίς εμπόριο χονδρικής - λιανικής, χωρίς εστίαση, μεταφορές και αποθήκευση. Αυτό είναι με τους λογαριασμούς της ΕΛΣΤΑΤ το αντίστοιχο.

Εάν θέλετε να πάω στον Νομό Κοζάνης, στον νομό μου, που έχει μεγαλύτερη συμμετοχή ο λιγνίτης, θα πρέπει σε αυτά να προσθέσω και τις πάσης φύσεως δημόσιες υπηρεσίες. Θα τολμούσατε να πάτε στην Κρήτη αν είχατε προκαλέσει κάτι τέτοιο μετά από πέντε χρόνια; Κα ετοιμάζετε και επίσκεψη του Πρωθυπουργού; Δεν είναι καμιά απειλή αυτό που σας λέω. Αναρωτιέμαι. Με ξέρετε πολύ καλά. Ούτε από πάνω ούτε από κάτω συνιστά καμιά απειλή αυτό που λέω. Θα τολμούσατε να πάτε στην Κρήτη, αν συνέβαινε κάτι τέτοιο; Μην επαναπαύεστε πραγματικά με την καρτερικότητα και την αντίληψη που έχουν για τα πράγματα οι Δυτικομακεδόνες για τα πράγματα. Δεν πάει άλλο, κύριε Υπουργέ. Αναφερόμουν σε μια περίοδο που βιώσαμε μαζί διαφορετικά.

Φεύγω από την Κρήτη. Ήρθε στη λιγνιτική δραστηριότητα να προστεθεί και η κρίση στη γούνα που δεν την προκάλεσε η Κυβέρνηση. Προκλήθηκε από την εισβολή Πούτιν στην Ουκρανία.

Η γούνα, λοιπόν, που ήταν ο δεύτερος πυλώνας ήρθε να προστεθεί σε αυτήν την κρίση της Δυτικής Μακεδονίας και έχουμε συνολικά κατάρρευση του 50% του περιφερειακού ΑΕΠ εν τω συνόλω. Το ΑΕΠ μειώθηκε περίπου 25% με τα τρία μνημόνια και ακόμα δεν λέμε να ορθοποδήσουμε, όπως θα ήθελαν όλοι οι συμπολίτες μας.

Να μιλήσουμε ειλικρινά. Εγώ δεν υποβαθμίζω καμιά προσπάθεια και ξέρετε τις απόψεις μου πολύ καλά. Ωστόσο ακόμα η χώρα παιδεύεται να ορθοποδήσει για τα καλά. Για φανταστείτε να είχαμε μείωση 50% του ΑΕΠ στη χώρα τι θα είχε συμβεί. Το ανάλογο προκλήθηκε και μάλιστα σε μία περιοχή που μαζί με τον Έβρο είναι η μόνη περιοχή της χώρας που έχει δύο πύλες εισόδου: Βόρεια Μακεδονία και Αλβανία, όπως ο Έβρος έχει την Τουρκία και τη Βουλγαρία. Πουθενά αλλού δεν υπάρχουν δύο πύλες εισόδου.

Είναι εθνικό ζήτημα η Δυτική Μακεδονία, κύριε Υπουργέ, και απαιτεί την προσοχή σας. Τον Γενάρη καταγράψω δύο Υπουργικά Συμβούλια που ασχολήθηκαν με την Αττική - έργα και μεταποίηση -, αλλά δεν μπόρεσα να βρω κανένα Υπουργικό Συμβούλιο που να ασχολήθηκε με τη Δυτική Μακεδονία. Τόσο μακριά πέφτει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστώ τον κ. Κουκουλόπουλο.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ (Υπουργός Επικρατείας): Κύριε συνάδελφε, θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι τόσο προσωπικά, όσο και σε επίπεδο Κυβέρνησης το ζήτημα του τι γίνεται στη Δυτική Μακεδονία απασχολεί πάρα πολύ και πραγματικά θεωρώ ότι αυτή η συζήτηση που κάνουμε τώρα, θα ήταν πολύ πιο παραγωγική, εάν την κάνατε με τους Υπουργούς οι οποίοι έχουν την αρμοδιότητα για τις επιμέρους πολιτικές. Για παράδειγμα, ζητάτε με την τροπολογία σας στις «Αρχές Καλής Νομοθέτησης» κατά την κατάρτιση σχεδίων νόμων, κανονιστικών πράξεων, καθώς και κατά την αξιολόγηση να περιλαμβάνεται η εφαρμογή της ρήτηρας δίκαιης μετάβασης. Το ίδιο να γίνεται στην ανάλυση συνεπειών ρύθμισης, το ίδιο να γίνεται στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, το ίδιο να γίνεται στην επιτροπή αξιολόγησης ποιότητας της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας.

Αν βάλουμε δηλαδή τώρα μια τέτοια ρήτρα, δηλαδή ένα ακόμα στρώμα σε μια ήδη αρκετά βαριά νομοπαρασκευαστική διαδικασία, αυτά τα αποτελέσματα για την περιοχή θα επέλθουν; Με δυο λόγια, θα έρθουν οι επενδύσεις, αν εμείς βάλουμε στη νομοπαρασκευαστική διαδικασία να υπάρχει μια πρόσθετη αξιολόγηση για τη ρήτρα δίκαιης μετάβασης; Η απάντηση είναι όχι.

Άρα λοιπόν εκείνο το οποίο λέμε είναι ότι στην πραγματικότητα η πρότασή σας δεν συνδέεται με τα θέματα που επισημαίνετε. Άλλες είναι οι πολιτικές και εδώ υπάρχουν επιμέρους και πολλές πολιτικές, απλώς δεν μπορώ στο πλαίσιο μιας επίκαιρης ερώτησης να σας τα περιγράψω.

Ας πούμε, λέτε: Τι έχετε κάνει για το θέμα της στελέχωσης δημόσιων υπηρεσιών; Ναι, αλλά έχουμε διπλασιάσει τη μοριοδότηση της εντοπιότητας. Άρα στην πραγματικότητα αυτή η πολιτική που λέτε, ειδικά για το Υπουργείο Εσωτερικών, και το πώς μπορεί να προτεραιοποιηθεί, αυξήσαμε από είκοσι σε σαράντα τις μονάδες της μοριοδότησης στους δήμους της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, του Δήμου Μεγαλόπολης που έχουν τα θέματα αυτά. Αυτό τι σημαίνει, όταν ουσιαστικά μοριοδοτείς πρόσθετα; Ότι στην πραγματικότητα βάσεις μπροστά αυτούς που έχουν εντοπιότητα. Βρίσκονται σε σημαντικό πλεονέκτημα όταν διπλασιάζεις τη μοριοδότηση. Αυτό είναι μια πολιτική η οποία υλοποιήθηκε με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του ν.5149.

Εδώ τώρα αυτό που προτείνετε εσείς γενικά και αφηρημένα, δηλαδή να βάλουμε σε προτεραιότητα τις προσλήψεις, αν δεν συνδέεται και δεν έχεις μοριοδοτήσει την εντοπιότητα, μπορώ να σηκώσω τις θέσεις της Δυτικής Μακεδονίας -λέω εγώ-, αλλά δεν είναι υποχρεωτικό ότι θα καταληφθούν από ανθρώπους της περιοχής. Το κρίσιμο εδώ είναι να έχεις δώσει τη μοριοδότηση. Αυτό που κάναμε εμείς.

Λέτε τώρα, για παράδειγμα, τι είναι αυτό το οποίο έχει γίνει στην αγροτική πολιτική. Εδώ μου έχουν δώσει τα διάφορα Υπουργεία -αλλά πραγματικά ο χρόνος είναι εξαιρετικά περιορισμένος- το τι έχουν κάνει για τα ζητήματα, ας πούμε, τα αγροτικά και πώς τα έχουν ενισχύσει.

Παραδείγματα χάριν, η συμβολή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης στις περιοχές του ΣΔΑΜ: υψηλότερη κατανομή πόρων στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Πελοποννήσου, με σαφή προγραμματισμό διάθεσής τους στις περιοχές μετάβασης, επιλογή του ανώτατου ποσοστού επιτρεπόμενης συγχρηματοδότησης από τα ευρωπαϊκά προγράμματα για τις πράξεις κρατικών ενισχύσεων και την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων στον αγροτικό χώρο, πρόσθετη μοριοδότηση για ένταξη στα επενδυτικά μέτρα του ΠΑΑ 2014-2020, όπως είναι η γεωργία και τα σχέδια βελτίωσης, δυνατότητα συμπληρωματικής χρηματοδότησης στους πόρους που θα διατεθούν για την εφαρμογή της προσέγγισης Leader.

Εγώ αυτό θέλω να σας πω και εδώ υπάρχουν πολύ αναλυτικά. Έχω από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής κι έχω εδώ, παραδείγματος χάριν, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης που μου το δίνει αυτό σαν στοιχείο το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης πάνω από 500 εκατομμύρια για δράσεις στη Δυτική Μακεδονία, σε όλες τις δράσεις του ΥΠΕΝ αυξημένα ποσά επιδοτήσεων για τη Δυτική Μακεδονία, οι ΑΠΕ που έχουν εγκατασταθεί είναι πολύ περισσότερες από άλλες περιοχές της χώρας κ.λπ., κ.λπ..

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Δυστυχώς έχω υπερβεί τον χρόνο που μου επιτρέπει εδώ η επίκαιρη ερώτηση.

Τι θέλω να σας πω; Εδώ υπάρχουν τομεακές πολιτικές για τη δίκαιη μετάβαση. Κανείς δεν θέλει να ωριοποιήσει τίποτε. Πολλά από τα ζητήματα που επισημαίνετε με τη γνωστή σας ευαισθησία στο θέμα αυτό μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικών συζητήσεων, για να δούμε πολιτικές οι οποίες μπορούν να γίνουν για να τα αντιμετωπίσουμε, στον βαθμό που αυτά όλα μπορούν να αντιμετωπιστούν.

Απλώς εκείνο το οποίο λέμε είναι -γιατί αυτό σας απαντώ, γιατί δεν γίνεται δεκτή η τροπολογία σας- ότι με το να φτιάξω ένα τμήμα στην Προεδρία της Κυβέρνησης και με το να βάλω τη ρήτρα δίκαιης μετάβασης στη νομοθέτηση δεν λύνω το ζήτημα, προσθέτω γραφειοκρατία, δυσκολότερα θα πάει από αυτό το οποίο θεωρώ ότι είναι ο κοινός μας στόχος.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Συνεχίζουμε με την ενδέκατη με αριθμό 439/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του ανεξάρτητου Βουλευτή Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών κ. Χαράλαμπος Κατσιβαρδάς προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Οι επαγγελματίες οικονομικές συνέπειες λόγω διακοπής των Ελληνικών Ιπποδρομιών και της ελλείψεως λήψεως μερίμνης εκ μέρους της πολιτείας δια την επαναλειτουργία του».

Παρακαλώ, κύριε Κατσιβαρδά.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΤΣΙΒΑΡΔΑΣ: Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμε κύριε Υπουργέ, σας ευχαριστούμε που σήμερα ανταποκριθήκατε στην επίκαιρη ερώτησή μου.

Είναι γεγονός ότι ο ιπποδρόμος είναι ένας θεσμός ψυχαγωγίας, έχει εγκαθιδρυθεί στην Ελλάδα από το 1925 και εντεύθεν και δεν είναι μόνο χαρακτηριστικό γνώρισμα της Ελλάδος, αλλά και της Ευρώπης.

Επίσης, είναι γνωστό τοις πάσι ακόμη και στην Ένωση Φιλιππινών, της οποίας ένωσης οι άνθρωποι ήρθαν και με προσέγγισαν και εγώ έχοντας ευαισθησία, δεδομένου ότι διεξάγονται δύο εκπομπές στον περιφερειακό τηλεοπτικό δίαυλο High TV και στην Εγνατία TV, και όλοι αυτοί οι άνθρωποι αναγνωρίζουν την ευαισθησία και της Κυβερνήσεως της Νέας Δημοκρατίας αναφορικά με τη γενικότερη σπουδή ως προς την οικονομική ανάπτυξη και την εξέλιξη γενικότερα του κράτους, εξ αυτού του λόγου απευθύνεται και η ερώτησή αυτή.

Άρα, υπάρχει αυτός ο τρόπος τινά ψυχαγωγικός θεσμός, εντούτοις είναι γνωστό τοις πάσι ότι έχει και πάρα πολλά οικονομικά οφέλη, αφενός μεν για το κράτος υφίσταται δηλαδή μια σωρεία εσόδων, από την άλλη πλευρά όμως το γεγονός ότι υπήρξε αυτή η μη λειτουργία επί μακρόν, καθότι έχουν συμπληρωθεί δώδεκα συναπτοί μήνες, ένα έτος, από τότε που έκλεισε ο ιπποδρόμος, έχει δημιουργήσει πολλά παρεμπόδιοντα οικονομικά προβλήματα και εξ αντικειμένου, εξ όσων είπαν οι εκπρόσωποι από την Ένωση των Φιλιππινών, ότι ένα μεγάλο μέρος από τα εμπλεκόμενα επαγγέλματα, από τις οικογένειες των προσώπων αυτών, έχουν περιαχθεί σε πενία.

Ως εκ τούτου, θεωρώ ότι η αγνία όλων αυτών των προσώπων και η παραδεγμένη ευαισθησία της δικής σας Κυβέρνησης είναι τα αίτια τα οποία ωθούν εμένα ως Ανεξάρτητο Βουλευτή, αφουγκραζόμενος τα θέματα τα οποία έχουν ενσκήψει εξαιτίας, όπως προείπα, και συνεπεία του κλεισίματος ιπποδρόμου, να θέσω αυτό το ερώτημα, το οποίο είναι εξυπακουόμενο εν μέρει, αλλά χρειάζεται μια ρητή απάντηση και δέσμευση εκ μέρους της Κυβερνήσεως.

Έρχομαι ευθύς αμέσως στα δύο ερωτήματα της επικαίρου ερωτήσεως. Το πρώτο είναι -και βεβαίως εκεί είναι το εύλογον- για τα έσοδα ουσιαστικά τα οποία αποκομίζει, με την έννοια ότι βεβαίως υπάρχουν έσοδα του δημοσίου νόμιμα, σύννομα έσοδα και φαίνεται η αδράνεια και ολιγωρία του κράτους ως προς την επαναλειτουργία του να έχει και απώλεια εσόδων. Επομένως, για ποιον λόγο δεν γίνεται μια άμεση επανεκκίνηση δηλαδή ή τρόπον τινά να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα ή δέσμη μέτρων για την τελεσφόρα επανεκκίνηση επαναλειτουργία του ιπποδρόμου;

Και το άλλο κρίσιμο ερώτημα είναι άμεσα επί του πρακτέου να μπορέσει να προχωρήσει το ΤΑΙΠΕΔ σε μια δημοπρασία εκμισθώσεως ούτως ώστε να λειτουργήσει και από κει και πέρα, να αποκατασταθεί η εύρυθμη λειτουργία τόσο καθόσον αφορά τα έσοδα του δημοσίου αφενός και αφετέρου ως προς τα λοιπά εμπλεκόμενα επαγγέλματα, τα οποία σήμερα τελούν εν πενία ή εν αναμονή αγωνιούν, αναγνωρίζοντας, επαναλαμβάνω, την ιδιαίτερη ευαισθησία που έχει η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρίστος Δήμας.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε, και για την ερώτηση. Είναι πράγματι ένα σημαντικό θέμα αυτό το οποίο τίθεται.

Θέλω να ξεκαθαρίσω αρχικά ότι το ακίνητο του ιπποδρόμου ανήκει στην υπό εκκαθάριση εταιρεία, δηλαδή στον Οργανισμό Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος, της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο έχει μεταβιβαστεί στο ΤΑΙΠΕΔ από το 2011-2012, σύμφωνα με τις αποφάσεις που είχε βγάλει η Διυπουργική Επιτροπή Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων. Ως γνωστόν, το ΤΑΙΠΕΔ εντάχθηκε στο Υπερταμείο όπου και πλέον συγχωνεύθηκε.

Η οποιαδήποτε απόφαση για την περαιτέρω αξιοποίηση, εκμίσθωση ή αξιοποίηση των εγκαταστάσεων του ιπποδρόμου λαμβάνεται υπ' όψιν βάσει σχεδιασμού και με βάση το πραγματικό πλαίσιο που υπάρχει για τον κλάδο σήμερα και όχι κατά το παρελθόν.

Αναφορικά με τα οικονομικά δεδομένα στα οποία αναφερθήκατε, από τη σύμβαση παραχώρησης που υπογράφηκε στις 24 Απριλίου του 2015 μεταξύ του ΤΑΙΠΕΔ και της εταιρείας «Ιπποδρομίες Α.Ε.» που είναι ο παραχωρησιούχος, πέραν του συμβατικού ανταλλάγματος που καταβλήθηκε στο δημόσιο, προβλέφθηκε και ένα ποσοστό 30% επί του μηνιαίου μικτού κέρδους του παραχωρησιούχου να πηγαίνει πρώτον, κατά 24% στα έπαθλα, δεύτερον, κατά 1,5% στη Φίλιππο Ένωση και το υπόλοιπο στο Ελληνικό Δημόσιο.

Ωστόσο, τα δημόσια έσοδα από τη διεξαγωγή ιπποδρομιών μειώνονταν σταθερά τα τελευταία χρόνια και έδω να σας δώσω συγκεκριμένα ποσά. Το 2016 ήταν στις 821.000 ευρώ, το 2024 στις 302.000 ευρώ. Άρα, καταλαβαίνετε ότι έχουμε μια πολύ μεγάλη μείωση.

Στην πραγματικότητα λοιπόν δεν υπήρχαν σταθερά, ετήσια έσοδα, όπως λέτε στην ερώτησή σας, αλλά ένα μεταβαλλόμενο ποσό, το οποίο ήταν ήδη πολύ χαμηλό και έβαινε μειούμενο. Συνεπώς, η κατάσταση είναι δυσμενής.

Στο πλαίσιο αυτό εξετάστηκαν ολοκληρωμένες λύσεις, ώστε να διασφαλιστούν η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των εγκαταστάσεων και τα μέγιστα δυνατά οφέλη για το δημόσιο. Άλλωστε θεωρούμε γενικώς ότι η Κυβέρνηση έχει επιδείξει σημαντική αποτελεσματικότητα στη διαχείριση της δημόσιας περιουσίας και ειδικότερα στις αποκρατικοποιήσεις, οι οποίες συμβάλλουν σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και στην προσέλκυση επενδύσεων.

Με την ίδια λογική λοιπόν και οι επιλογές για την αξιοποίηση του ιπποδρόμου πρέπει να βασίζονται στη νομιμότητα, στη διαφάνεια και το δημόσιο συμφέρον, πέρα από κλαδικές προσεγγίσεις.

Για το δεύτερο ζήτημα που θέξατε θα σας πω για το σημείο που βρισκόμαστε σήμερα. Θα μου επιτρέψετε όμως στη δευτερολογία, για να έχετε μια πλήρη εικόνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Τον λόγο έχει τώρα ο κ. Κατσιβαρδάς.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΤΣΙΒΑΡΔΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ, για την εμπειριστατωμένη απάντησή.

Σαφώς, συντασσόμεθα αναφανδόν στα λεγόμενά σας και εις επέρρωσιν αυτών υπάρχει μία, όπως είπα και στην πρώτη μου τοποθέτηση, συλλογική αγωνία των προσώπων αυτών, δηλαδή των εμπλεκόμενων επαγγελματιών. Διότι δεν υφίσταται αντικειμενικά μία δέσμευση ή μια έτι περαιτέρω ενέργεια εκ μέρους της Κυβερνήσεως, προκειμένου να αποδείξει ότι, πράγματι, υπάρχει μια μορφή προοπτικής.

Σαφώς, βεβαίως, τα έσοδα τα κρίνετε εσείς. Δεν παύουν, όμως, να είναι έσοδα και για το Δημόσιο, δηλαδή με βάση τα ποσά τα οποία αναφέρατε προηγουμένως. Εντούτοις, εξακολουθεί και παραμένει το ερώτημα με ποιες προϋποθέσεις, νόμιμες διαδικασίες ή αν θέλετε, επεκτείνω τα λεγόμενά σας, τι μέλλει γενέσθαι, τι προβλέπεται, με γνώμονα τις προσήκουσες διαδικασίες, τις σύνομες ενέργειες, τι προοπτική υπάρχει;

Διότι αυτή, τη στιγμή ο ιππόδρομος φαντάζει πλήρως εγκαταλειμμένος και -επαναλαμβάνω- αντιλαμβανόμεθα, συμμεριζόμεθα το γεγονός ότι πρέπει να υπάρχουν κάποιες διαδικασίες, αλλά το διά ταύτα αυτήν τη στιγμή, αυτό το οποίο μου εξέθεσαν οι εκπρόσωποι της Ενώσεως Φίλιππων είναι ότι ζητούν το αυτονόητο, τουλάχιστον, ένα χρονοδιάγραμμα ή μια προοπτική, ένα εκπονηθέν σχέδιο για το τι μέλλει γενέσθαι -σαφώς, το τι μέλλει γενέσθαι ερειδόμενο στις προσήκουσες και στις ενδεδειγμένες σύνομες διαδικασίες.

Άρα, έρχομαι και λέω ότι ζητούμε μια σαφή απάντηση αν θα αξιοποιηθεί, υπό ποιες συνθήκες και υπό ποιες προϋποθέσεις και τι γενικότερη μέριμνα υπάρχει, ακριβώς για να μπορέσει αυτή η οιοδήποτε βιομηχανία της ανατολικής Αττικής να ανθίσει και να επαναφέρει τα δέοντα, όπως προείπαμε, έσοδα τόσο στο Δημόσιο αλλά και να ενεργοποιηθεί εκ νέου, να αποκαταστήσει ουσιαστικά, τα επαγόμενα τα οποία έχουν καθημαχθεί ένεκεν και συνεπεία του κλεισίματος του ιπποδρόμου.

Και το λέω αυτό μετ' εμφάσεως, εξού και γίνεται αυτή η ερώτηση, γιατί υπάρχει πλήρης εμπιστοσύνη στη Νέα Δημοκρατία, γιατί είναι γνωστή τοις πάσι η ευαισθητοποίηση για την προκοπή και την εξέλιξη, χωρίς φαρισαϊσμούς, χωρίς συνθηματολογικές ρητορικές άλλης εποχής, συγκεκριμένα και ουσιαστικά. Ξέρουμε ότι είστε υπέρ της οικονομικής αναπτύξεως.

Άρα, ερωτάσθε τι μέλλει γενέσθαι και αν υπάρχει ένας συγκεκριμένος προγραμματισμός για τα πρόσωπα αυτά, τα οποία αγωνιούν, και διαμέσου εμού, όντας κι εγώ σε αυτό, βεβαίως, ευαισθητοποιημένος, για τους εργαζομένους κατά κύριο λόγο, τι μέλλει γενέσθαι. Αυτή είναι η ερώτηση εν κατακλείδι και σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Εμείς ευχαριστούμε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Όπως ήδη ανέφερα, οι σχετικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται πάντοτε στο πλαίσιο ενός σχεδιασμού και όχι με πιέσεις ή αποσπασματικές προσεγγίσεις. Αντιλαμβάνεστε -είμαι βέβαιος γι' αυτό το πράγμα- πως ο στόχος της Κυβέρνησης είναι το δημόσιο συμφέρον, προφανώς του συνόλου της κοινωνίας, αλλά, βεβαίως, και των ανθρώπων που ασχολούνται με τον ιππόδρομο.

Όσον αφορά στα έσοδα, όπως είπα και πιο πριν, προκύπτει από τα στοιχεία της Επιτροπής Παιγνίων. Τα δημόσια έσοδα δεν ήταν σταθερά, ήταν χαμηλά και διαρκώς μειούμενα. Η δε οικεία αγορά των ιπποδρομιών από τη δεκαετία του 1990 και έπειτα ήταν ευμετάβλητη και παρέμεινε, δυστυχώς, έτσι, παρά το ότι το 2003 ο ιππόδρομος μεταφέρθηκε από το φαληρικό Δέλτα στις υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις στο Μαρκόπουλο.

Σήμερα -για να απαντήσω και το δεύτερο ερώτημά σας- βρισκόμαστε στο σημείο που ο ειδικός εκκαθαριστής του «Οργανισμού Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος», δηλαδή η ΕΥ, είναι ο επισπεύδων του πλειστηριασμού. Ο πλειστηριασμός αφορά σε δύο γεωτεμάχια συνολικής επιφάνειας περίπου χιλίων εβδομήντα στρεμμάτων στον Δήμο Μαρκόπουλου - Μεσογαίας, όπου βρι-

σκεται ο ιππόδρομος. Δεν αναφερόμαστε στο ολυμπιακό κέντρο. Περιλαμβάνει διάφορα κτίρια που εξυπηρετούσαν τη λειτουργία του ιπποδρόμου, όπως το κεντρικό κτίριο, το Grandstand, στάβλους, αποθήκες και άλλα. Τα ακίνητα αυτά, ως γνωστόν, γειτνιάζουν με την Αττική Οδό, αλλά έχουν και περιορισμούς ως προς τη χρήση τους.

Στις 22 Ιανουαρίου, πριν από δεκαπέντε περίπου ημέρες, διεξήχθη ο πρώτος διαγωνισμός, ο οποίος κηρύχθηκε άγονος, και έχει ήδη προσδιοριστεί επαναληπτικός για τις 28 Φεβρουαρίου, με την τιμή εκκίνησης στα 24.112.000 ευρώ. Άρα, αναμένουμε να δούμε τη σχετική εκδήλωση επενδυτικού ενδιαφέροντος.

Από 'κει και πέρα, η Κυβέρνηση έχει αποδείξει πως δεν προχωρά σε πρόχειρες αποφάσεις, αλλά επιλέγει να κινείται με σχέδιο και υπευθυνότητα, λαμβάνοντας υπ' όψιν, όμως, τις πραγματικές συνθήκες που υπάρχουν σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση. Έτσι, πράγματι, η πολιτική μας έχει ήδη αποδώσει καρπούς, το Υπερταμείο και το ΤΑΙΠΕΔ έχουν υλοποιήσει αποκρατικοποιήσεις και αξιοποιήσεις δημόσιας περιουσίας, που έχουν αποφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη προς όφελος της κοινωνίας.

Παράλληλα, η αναδιοργάνωση του Υπερταμείου, η απορρόφηση του ΤΑΙΠΕΔ και η ίδρυση του Εθνικού Επενδυτικού Ταμείου αποτελούν στρατηγικές επιλογές, που ενισχύουν τη δυναμική της χώρας ως επενδυτικού προσορισμού.

Συνεπώς, η Κυβέρνηση δεν αδρανεί, αλλά λαμβάνει υπ' όψιν της τις πραγματικές συνθήκες και το δημόσιο συμφέρον με την ευρεία έννοια. Όπως έχουμε αποδείξει και με άλλες παρεμβάσεις στον τομέα της δημόσιας περιουσίας, εργαζόμαστε με σχέδιο και διαφάνεια, με στόχο την οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία νέων βιώσιμων θέσεων εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Προχωράμε τώρα στη δεύτερη με αριθμό 416/22-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Ελένης - Μαρίας Αποστολάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Άμεση λύση για τους δανειολήπτες σε ελβετικό φράγκο χωρίς άλλες καθυστερήσεις και δικαιολογίες».

Παρακαλώ, κυρία Αποστολάκη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, σας τιμώ προσωπικά, αλλά δεν μπορώ να μην σχολιάσω την απουσία του Υπουργού, του κ. Χατζηδάκη, για τον οποίο είμαι βέβαιη ότι θα υπάρξει μια καθόλου πειστική δικαιολογία. Η απουσία του, άλλωστε, τελεί σε απόλυτη συνέπεια με την απαξίωση που πρόσφατα επεφύλαξε για άλλη μια φορά στον Σύλλογο των Δανειοληπτών του Ελβετικού Φράγκου, όταν την προηγούμενη Τετάρτη, για πολλοστή φορά, συγκεντρώθηκαν έξω από το γραφείο του, ζήτησαν συνάντηση μαζί του, αλλά τους παρέπεμψε σε μία από τους συμβούλους του.

Ο Υπουργός, λοιπόν, εξακολουθεί να παίζει κρυφτό με τους δανειολήπτες, αλλά σήμερα επέλεξε να παίξει κρυφτό και με το ΠΑΣΟΚ, που τον ρωτά επίμονα για το θέμα αυτό και παρεμβαίνει στο θέμα αυτό, ένα θέμα που αφορά σε περίπου ογδόντα χιλιάδες οικογένειες.

Το πρόβλημα, φυσικά, με τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο δεν προέκυψε χτες και, βέβαια, δεν προέκυψε μόνο στην Ελλάδα. Συζητάμε, όμως, αυτό το θέμα, γιατί η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα που δεν έχει παρέμβει σε αυτό το οξύ κοινωνικό πρόβλημα. Έξι χρόνια εξακολουθείτε το ίδιο κοινό μοτίβο, το οποίο είδαμε και σε άλλα οξυτάτα κοινωνικά θέματα, όπως ήταν οι καταχρηστικές χρεώσεις και προμήθειες των τραπεζών, όπως ήταν οι υπέρογκες αυξήσεις στα ασφάλιστρα, αμέτοχοι παρατηρητές, τροχονόμοι συμφερόντων.

Και μετά από την οξεία κοινοβουλευτική πίεση του ΠΑΣΟΚ, καθυστερημένα και, βεβαίως, ανεπαρκέστατα, σύρεστε σε νομοθετικές πρωτοβουλίες. Έτσι κι εδώ, για το ελβετικό φράγκο. Επιλέγετε να παρακολουθείτε αμέτοχοι την αποκάλυπτη συσώρευση κερδών εις βάρος συχνά της πρώτης κατοικίας, της πιο αδύναμης πλευράς, που εν προκειμένω είναι οι δανειολήπτες.

Κύριε Υπουργέ, από το 2006 μέχρι το 2008 χορηγήθηκαν στη χώρα μας δάνεια σε ελβετικό φράγκο σε δεκάδες χιλιάδες ανυ-

ποψίαστους δανειολήπτες υπό το κράτος μιας επιθετικής πιστωτικής επέκτασης των τραπεζών, χωρίς καμία ενημέρωση. Και προσέξτε, όχι μόνο δεν ενημέρωναν επαρκώς τους δανειολήπτες, αλλά σκοπίμως υποβάθμιζαν τους κινδύνους. Εστίαζαν, δηλαδή, στη σύγκριση του επιτοκίου, του γοητευτικού και ελκυστικού επιτοκίου, σε σχέση με εκείνο των δανείων σε ευρώ, αποσιωπώντας και υποβαθμίζοντας ότι ο συναλλαγματικός κίνδυνος μετατίθεται αποκλειστικά στους δανειολήπτες κι αυτό παρά τις ρητές και γραπτές οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος. Και όχι μόνο αυτό. Γνωρίζουμε όλοι σε αυτή τη χώρα ότι οι τράπεζες χορηγούσαν στους υπαλλήλους τους γενναιόδωρο μπόνους, προκειμένου να πουλούν δάνεια με ρήτρα ελβετικού φράγκου.

Και παρά το γεγονός ότι κάποιοι συνάδελφοί σας, κύριε Υπουργέ, δεν δίστασαν να χαρακτηρίσουν τους δανειολήπτες «τζογαδόρους» και «επενδυτές», η αλήθεια είναι ότι οι δανειολήπτες δεν είχαν καμία ενημέρωση, καμία εμπειρία για τέτοιου είδους προϊόντα, δεδομένου ότι μέχρι τότε ουδέποτε είχαν χορηγηθεί στεγαστικά δάνεια με ρήτρα συναλλάγματος σε καταναλωτές.

Τα επόμενα χρόνια ξέρετε πολύ καλά τι έγινε. Με την ακραία αλλαγή στην ισοτιμία ένα δάνειο που εκταμιεύθηκε με συναλλαγματική ισοτιμία 1,65 το 2007, σήμερα αποπληρώνεται με ισοτιμία 0,95. Το αποτέλεσμα είναι ότι σήμερα, και παρ' ότι πολλοί για δεκαοκτώ χρόνια αποπληρώνουν με συνέπεια και από το υστέρημά τους, οι οφειλές που έχουν από τα δάνεια παραμένουν υψηλές και πολλές φορές στο επίπεδο του αρχικού δανείου.

Προσέξτε, θα αναφέρω ένα παράδειγμα στο οποίο σας καλώ να δώσετε πολύ μεγάλη σημασία και θα καταλάβετε γιατί. Σε ένα δάνειο 60.000 ευρώ, ένας δανειολήπτης έχει καταβάλει μέχρι σήμερα 70.000 ευρώ, με το κεφάλαιο που έχει απομείνει να είναι ακόμη 60.000 ευρώ. Κι αν αυτό συνεχιστεί μέχρι το 2040, που είναι ο χρόνος ολοκλήρωσης της δανειακής σύμβασης, θα έχει δώσει για ένα δάνειο 60.000 ευρώ 130.000 ευρώ.

Ξέρετε, άντλησα αυτό το παράδειγμα από ένα άρθρο του Προέδρου της Βουλής Νικήτα Κακλαμάνη, που έχει ιδιαίτερη ευαισθησία για το ζήτημα και που δημοσιεύτηκε στις 12 Ιανουαρίου του 2025. Άρα, δώστε του λίγη σημασία.

Οι δανειολήπτες, λοιπόν, είναι εν μέσω ενός συνεχούς αγώνα δικαστικού και όχι μόνο.

Τι συμβαίνει τώρα στις άλλες χώρες, μια που θέλετε και επικαλείστε πολλές φορές τι γίνεται σε άλλες χώρες. Οι δανειολήπτες, στις περισσότερες από τις χώρες αυτές, δικαιώθηκαν μέσα από αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γιατί; Διότι οι τράπεζες έκαναν προδικαστικά ερωτήματα –στη Ρουμανία, στην Ουγγαρία, στην Πολωνία, στην Ισπανία– και η απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκρινε ότι η ρήτρα σύμβασης για την ισοτιμία στο ελβετικό φράγκο είναι καταχρηστική γιατί δεν αποτέλεσε αντικείμενο ατομικής διαπραγμάτευσης και δεν ήταν διατυπωμένη με τρόπο σαφή και κατανοητό. Και ξέρετε, πέρα από αυτή τη δικαίωση των δανειοληπτών από την απόφαση του ΔΕΕ, υπήρξαν και κυβερνήσεις που προχώρησαν σε νομοθετικές πρωτοβουλίες στην Κροατία, στη Σλοβενία, στην Ουγγαρία.

Οι αποφάσεις, λοιπόν, αυτές και οι νομοθετικές παρεμβάσεις των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σάς δείχνουν τον δρόμο. Η διατήρηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας που διογκώνει, πέρα από κάθε οικονομική λογική και μέτρο, την οφειλή των δανειοληπτών τούς οδηγεί σε μια αδιέξοδη κατάσταση –χάνουν τα σπίτια τους– και, βεβαίως, οι τράπεζες δεν υπάρχει περίπτωση να μπορέσουν να ικανοποιηθούν. Αλλά, βεβαίως, κύριε Υπουργέ, εδώ έχουμε ένα πεδίο δόξης λαμπρόν για τους *services* και τα *funds*, που αγόρασαν αυτά τα κοκκινισμένα δάνεια κοψοχρονιά και έχουν τη δυνατότητα στη δευτερογενή αγορά να βγάλουν υπερκέρδη.

Γνωρίζετε την πρόταση του ΠΑΣΟΚ. Έχει επανειλημμένα κατατεθεί και απορριφθεί από την Κυβέρνηση του κ. Μητσοτάκη. Και επανακατατέθηκε και θα συζητηθεί την Τετάρτη στην Ολομέλεια. Κι έχετε μια ευκαιρία, να κάνετε αυτό που δεν κάνατε στο παρελθόν, να την υιοθετήσετε και να σταματήσετε να ενεργείτε μονομερώς, ως συνήγοροι της μιας πλευράς, αφήνοντας απόλυτα απροστάτευτους τους αδύναμους δανειολήπτες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ: Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Σας ρωτώ, λοιπόν, αν σκοπεύετε να λάβετε υπ' όψιν σας τις ρυθμίσεις άλλων ευρωπαϊκών κρατών, αλλά και τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και σας ρωτώ εάν είστε διατεθειμένος να αναλάβετε μια τέτοια νομοθετική πρωτοβουλία, σύμφωνα με την πρόταση του ΠΑΣΟΚ, που να διασφαλίζει ότι όλοι οι δανειολήπτες των δανείων με ελβετικό φράγκο θα έχουν δίκαιη και ισότιμη αντιμετώπιση, ανεξάρτητα, δηλαδή, αν τα δάνεια έχουν ρυθμιστεί ή μετατραπεί σε ευρώ, έχουν καταγγεληθεί ή και έχουν μεταβιβαστεί από τις τράπεζες σε εταιρείες αγορών δανείων και πιστώσεων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αρχικά να πω, κυρία συνάδελφε, πως κι εγώ σας σέβομαι και σας τιμώ. Όμως, από εκεί και έπειτα, θεωρώ πως είστε, τουλάχιστον, άδικη, όσον αφορά στον Υπουργό Οικονομικών –για να μην πω ότι ήταν ατυχές το σχόλιό σας. Ξέρετε πολύ καλά ότι ο Υπουργός Οικονομικών είναι πάντοτε παρών και στο Κοινοβούλιο και σε συζητήσεις με τους κοινωνικούς φορείς. Δεν νομίζω ότι ευσταθεί αυτό το οποίο είπατε πριν.

Πάμε, όμως, στο θέμα των δανείων σε ελβετικό φράγκο, το οποίο αποτελεί πράγματι ένα σύνθετο και πολυδιάστατο ζήτημα, που αφορά σε χιλιάδες συμπολίτες μας. Οι δανειολήπτες αυτοί έλαβαν τα δάνεια στα μέσα της δεκαετίας του 2000, υπό διαφορετικές τότε συνθήκες στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Η επιλογή αυτή, όπως είπατε και εσείς, παρουσίαζε το πλεονέκτημα ότι το επιτόκιο καθοριζόταν με βάση το επιτόκιο LIBOR του ελβετικού φράγκου και όχι το EURIBOR του ευρώ, κάτι που οδηγούσε σε σημαντικά χαμηλότερη δόση αποπληρωμής. Στοόσο αυτό άλλαξε τα επόμενα χρόνια. Οι δανειολήπτες βρέθηκαν αντιμέτωποι με δυσμενείς διακυμάνσεις, οι οποίες επηρέασαν σημαντικά τις οφειλές τους και, μάλιστα, εν μέσω οξείας οικονομικής κρίσης.

Ως Ελληνική Κυβέρνηση, αφενός αναγνωρίζουμε τη σοβαρότητα του θέματος και κατανοούμε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι συγκεκριμένοι δανειολήπτες, αφετέρου υποχρεούμαστε να σεβόμαστε προς το συμβατικό πλαίσιο και τις δικαστικές αποφάσεις. Τα ελληνικά δικαστήρια όλων των βαθμών και ο Άρειος Πάγος έχουν ασχοληθεί με το ζήτημα. Επίσης, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο Λουξεμβούργο και το Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Στρασβούργο έχουν ασχοληθεί με υποθέσεις ειδικά Ελλήνων δανειοληπτών. Όλα τα δικαστήρια έχουν κρίνει με όμοιο τρόπο καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι τα δάνεια στην Ελλάδα δεν παρουσιάζουν στοιχεία ακυρότητας.

Με την ευκαιρία να υπενθυμίσω πως σε κάθε κράτος υφίστανται διαφορετικές οικονομικές συνθήκες και διαφορετικό νομικό πλαίσιο. Γι' αυτό και τα ζητήματα αντιμετωπίζονται διαφορετικά. Δεν είναι μόνο η Ελλάδα η χώρα, όπως είπατε εσείς πιο πριν, που δεν έχει πάρει πρωτοβουλία, εξού και αποφάσεις σε ευρωπαϊκά δικαστήρια για δάνεια σε άλλες χώρες ή αποφάσεις όπως του γαλλικού Ακυρωτικού Δικαστηρίου δεν προσιδιάζουν στην ελληνική περίπτωση. Διότι, μεταξύ άλλων, η γαλλική απόφαση, παραδείγματος χάριν αφορούσε δάνειο σε ελβετικό νόμισμα που ήταν υποχρεωτικά αποπληρωτέο σε ευρώ, σε αντίθεση με την Ελλάδα που δεν υπήρχε τέτοιος όρος στα δάνεια.

Γνωρίζουμε, βεβαίως, ότι εκκρεμεί η καταγγελία που υπέβαλε ο σχετικός σύλλογος δανειοληπτών κατά της Ελλάδας ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως, επίσης, εκκρεμούν αιτήσεις αναιρέσεων των ενώσεων δανειοληπτών στον Άρειο Πάγο που θα συζητηθούν στο τέλος του έτους. Όμως, όπως ήδη ανέφερα, ο Άρειος Πάγος έχει ήδη κρίνει επί συλλογικής αγωγής ενώσεων καταναλωτών. Επιπλέον, η Ελλάδα πέρασε μία πρωτοφανή οικονομική κρίση και το ζήτημα των κόκκινων δανείων υπήρξε ένα τεράστιο ζήτημα ακόμα και για τα πανευρωπαϊκά δεδομένα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Θα χρειαστώ λίγο χρόνο παραπάνω, κύριε Πρόεδρε.

Τώρα, πράγματι, καταγράφεται πρόοδος και αν το 2019 για εκατό πράσινα δάνεια αντιστοιχούσαν εκατό κόκκινα δάνεια, πλέον για κάθε εκατό πράσινα δάνεια αντιστοιχούν πενήντα κόκκινα και βαίνουν μειούμενα. Αυτή η θετική πορεία δεν πρέπει να διαγραφεί. Έγινε μια πολύ μεγάλη προσπάθεια, που σήμερα μας δίνει περαιτέρω δυνατότητες για να αντιμετωπίσουμε τα ζητήματα, χωρίς, όμως, να παραγνωρίζουμε τις οικονομικές συνθήκες, τις δικαστικές αποφάσεις, αλλά και το ηθικό ζήτημα της ισότητας έναντι των συνεπειών δανειοληπτών.

Σε κάθε περίπτωση, λοιπόν, η Κυβέρνηση δεν αγνοεί το ζήτημα. Αντιθέτως, το αντιμετωπίζει με σοβαρότητα και προετοιμάζει μια ολοκληρωμένη λύση, η οποία θα ανακοινωθεί εντός των επόμενων λίγων μηνών. Η λύση αυτή θα βασίζεται σε τρεις βασικές αρχές. Θα λαμβάνει υπ' όψη τη νομική πραγματικότητα. Θα διασφαλίζει ότι οι παρεμβάσεις δεν θα αποσταθεροποιήσουν το τραπεζικό σύστημα και την εθνική οικονομία. Θα προσφέρει μια ανακούφιση στους δανειολήπτες, χωρίς να δημιουργεί νέες στρεβλώσεις στην αγορά.

Σε ό,τι μας αφορά, δεν αγνοούμε τις προτάσεις που έχουν κατατεθεί, αλλά δεν πρόκειται να κάνουμε αποσπασματικές κινήσεις αγνοώντας τις επιπτώσεις στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και τη δημοσιονομική ισορροπία.

Εμείς, ως υπεύθυνη Κυβέρνηση, δεν πρόκειται να προχωρήσουμε σε βεβαιωμένες ενέργειες, που μπορεί να έχουν σημαντικές επιβαρύνσεις τόσο για τους δανειολήπτες, όσο και για τους Έλληνες και τις Ελληνίδες φορολογούμενους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτιρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος», τριάντα επτά μαθήτριες και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το 1^ο Γενικό Λύκειο Αιγίου.

Η Βουλή σας καλωσορίζει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Παρακαλώ, κυρία Αποστολάκη, έχετε τον λόγο.

ΜΙΛΕΝΑ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ: Δεν θα σχολιάσω τη μη απάντηση για την απουσία του Υπουργού. Νομίζω ότι τα συμπεράσματα είναι πάρα πολύ ηχηρά.

Θα σταθώ, όμως, στο ότι από τους «τζογαδόρους» και «επενδυτές» δανειολήπτες σε ελβετικό φράγκο -αυτοί είναι δικοί σας χαρακτηρισμοί-, από το κρυβόμαστε πίσω από την απόφαση του Αρείου Πάγου και τις αποφάσεις των ελληνικών δικαστηρίων, φτάσαμε στο ότι μελετάμε σήμερα μία ολοκληρωμένη λύση, την οποία μετά από χρόνο -τον οποίο, φυσικά, αποφύγατε να δεσμευτείτε- θα παρουσιάσετε. Τώρα, εάν κάποιος θεωρεί ότι μετά από έξι χρόνια στη διακυβέρνηση του τόπου το να είχε επιληφθεί η Κυβέρνηση για το θέμα αυτό, θα την κατηγορούσε κάποιος για βεβαιωμένες κινήσεις, τότε προφανώς έχουμε άλλη αξιολόγηση του χρόνου, αλλά κυρίως άλλη αξιολόγηση του οξέυτατου κοινωνικού προβλήματος που υπάρχει αυτήν τη στιγμή.

Προφανέστατα, κύριε Υπουργέ, δεν είστε εσείς οι οποίοι είστε με τους συνεπείς δανειολήπτες και η υπόλοιπη Αντιπολίτευση ή το ΠΑΣΟΚ που έχει στο μυαλό του, εν πάση περιπτώσει, όλους αυτούς που ενδεχομένως, εσείς έχετε στο παρελθόν αποκαλέσει τζαμπατζήδες ή τιδήποτε άλλο. Για τους συνεπείς δανειολήπτες αγωνιζόμαστε, για ανθρώπους που επί δεκαοκτώ χρόνια πλήρωναν το δάνειό τους και σήμερα το υπόλοιπο που τους απομένει είναι ίσως και μεγαλύτερο από το ποσό που έχουν δανειστεί.

Αγωνιζόμαστε για όλους αυτούς που, από το υστέρημά τους, κάποια στιγμή δεν άντεξαν, με αποτέλεσμα αυτόν τον χρόνο, που εσείς σκόπιμα αφήνετε να περνά και να κυλά, τα δάνειά τους πλέον έχουν περάσει στα funds και στους servicers. Γιατί, όπως πολύ καλά γνωρίζετε, αυτή τη στιγμή μόνο ένα 40% των δανείων σε ελβετικό φράγκο βρίσκεται στις ελληνικές τράπεζες. Τόσοι άντεξαν. Όλοι οι υπόλοιποι, που δεν είναι τζαμπατζήδες, αλλά είναι άνθρωποι σε δεινή θέση και αδυναμία, δεν τα κατάφεραν και παρότι επί χρόνια πλήρωναν από το υστέρημα τη δόση τους,

σήμερα το δάνειό τους βρίσκεται σε servicers και σε funds.

Μας είπατε ότι εσείς, ως υπεύθυνη Κυβέρνηση, ενδιαφέρεστε για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Δηλαδή, τι υπονοείτε; Ότι η Αξιωματική Αντιπολίτευση της χώρας δεν ενδιαφέρεται για τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος; Όταν σας προκαλούσαμε εδώ και καιρό να πάρετε μέτρα για τη μείωση των καταχρηστικών προμηθειών και των χρεώσεων, δεν ενδιαφερόμασταν και το κάνετε έτσι όπως το κάνατε; Το πρόβλημα με εσάς είναι ότι δεν ενδιαφέρεστε γι' αυτό, γιατί σε αυτό είμαστε όλοι σύμφωνοι.

Εσείς ενδιαφέρεστε για κάτι άλλο και είστε εσείς που το ανέχεστε και το συντηρείτε. Ποιο είναι αυτό, κύριε Υπουργέ; Ότι στην Ελλάδα οι εταιρείες διαχείρισης πιστώσεων και δανείων, οι servicers και τα funds, έχουν υπερδιπλάσια κερδοφορία από ότι σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες με υπερδιπλάσιο πληθυσμό από τη χώρα μας και με υπερδιπλάσιο χαρτοφυλάκιο κόκκινων δανείων. Δείτε τους ισολογισμούς των εταιρειών αυτών στην Ιταλία, για παράδειγμα, και δείτε τους και στην Ελλάδα. Δείτε πόσα βγάζουν εκεί και πόσα βγάζουν στην Ελλάδα. Γι' αυτό ενδιαφέρεστε. Αυτό επιτρέπετε επί τόσα χρόνια με την αβελτηρία σας και την καθυστέρησή σας.

Λοιπόν, προσέξτε, η πρόταση του ΠΑΣΟΚ, όπως γνωρίζετε πολύ καλά, περιλαμβάνει την ανάληψη κατά 2/3 του συναλλαγματικού κινδύνου από τις τράπεζες και κατά 1/3 από τους αδύναμους δανειολήπτες. Οι δε καταβολές προς εξόφληση οφειλών από το δάνειο, επανυπολογίζονται αναδρομικά με τη νέα συναλλαγματική ισοτιμία. Αυτές οι ρυθμίσεις που καταθέσαμε καταλαμβάνουν κάθε δάνειο, είτε αυτό έχει ρυθμιστεί, είτε έχει καταγγεληθεί, είτε έχει μετατραπεί η οφειλή του σε ευρώ, είτε έχει μεταβιβαστεί σε funds.

Έτσι η πρόταση του ΠΑΣΟΚ, λαμβάνοντας υπ' όψη και τα χαμηλότερα επιτόκια που ίσχυαν για τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο, διασφαλίζει ότι οι δανειολήπτες αυτοί δεν θα βρεθούν σε χειρότερη θέση από αυτή που θα βρίσκονταν αν εξυπαρχής επέλεγαν δάνειο με ρήτρα σε ευρώ. Αυτή την πρότασή σας καλούμε να υιοθετήσετε, για να δώσετε διέξοδο σε χιλιάδες ανυπεράσπιστους αυτή τη στιγμή και ανενήμερους δανειολήπτες.

Η πρόταση που θα κατατεθεί πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα δάνεια, συμπεριλαμβανομένων αυτών που έχουν ρυθμιστεί και εξυπηρετούνται και να καταλαμβάνει και τους δανειολήπτες των οποίων οι συμβάσεις έχουν καταγγεληθεί ή η οφειλή τους μετατράπηκε για οποιαδήποτε αιτία από ελβετικό φράγκο σε ευρώ.

Αυτοί οι άνθρωποι, κύριε Υπουργέ, είναι πολίτες του ελληνικού κράτους και ήταν όμηροι της καταχρηστικότητας. Ξέρετε, ο Άρειος Πάγος, την απόφαση του οποίου επικαλεστήκατε, έχοντας εστιάσει οι καταναλωτές στην καταχρηστικότητα του όρου για τον συναλλαγματικό κίνδυνο, γιατί δεν συνοδεύταν από επαρκή πληροφόρηση, έκρινε ότι ο όρος για τον συναλλαγματικό κίνδυνο εδράζεται στον νόμο, στον Αστικό Κώδικα και όχι στη διμερή σύμβαση. Άρα, είπε ο Άρειος Πάγος ότι η καταχρηστικότητα μπορεί να ελεγχθεί μόνο στους όρους της σύμβασης και όχι στον νόμο. Αυτό επιλέγετε; Με αυτόν τον τρόπο θέλετε να υπεκφύγετε από την ευθύνη που έχετε να δώσετε μια λύση σε ένα οξύ κοινωνικό πρόβλημα;

Αυτό το κρυφτό δεν θα σας αγοράσει χρόνο. Αντιθέτως, μειώνει ακόμα περισσότερο το ήδη χαμηλό απόθεμα της αξιοπιστίας της Κυβέρνησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ (Υφυπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Νομίζω από τα πολύ λίγα πράγματα που δεν μπορεί κάποιος να αμφισβητήσει είναι το γεγονός ότι ειδικότερα αυτός ο Υπουργός Οικονομικών όχι απλώς δεν κρύβεται, αλλά είναι παρών παντού και στο Κοινοβούλιο και σε συναντήσεις με τους κοινωνικούς φορείς. Άρα, επαναλαμβάνω, είναι ατυχέστατο το σχολικό σας.

Όσον αφορά στους δανειολήπτες, όχι μόνο δεν τους θεωρούμε τζογαδόρους ή τζαμπατζήδες. Ακριβώς το αντίθετο. Θεωρούμε ότι είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό θέμα. Γι' αυτόν τον λόγο δεσμευτήκαμε και είπαμε ότι το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα έρχεται πρωτοβουλία, για να επιλύσουμε αυτό το πολύ σημαντικό θέμα.

Διάβασα, όμως, πολύ προσεκτικά την ερώτησή σας και σας άκουσα με πολύ μεγάλη προσοχή να μας κατηγορείτε, στην ουσία, για καθυστερήσεις και για άλλα ζητήματα. Η αλήθεια είναι πολύ διαφορετική από αυτή που παρουσιάζει η Αντιπολίτευση.

Πρώτον, όσον αφορά στην πρόταση του ΠΑΣΟΚ, όπως ανέφερα και προηγουμένως, δεν μπορούμε να την υιοθετήσουμε, διότι δεν λαμβάνει υπ' όψιν την πραγματικότητα. Θεωρούμε πως θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος και συνεπώς, της εθνικής οικονομίας εις βάρος των πολιτών, εις βάρος, κυρίως, των ευάλωτων πολιτών.

Δεύτερον, σε σχέση με τις καθυστερήσεις, διευκρινίζω πως τώρα πλέον υπάρχουν οι συνθήκες, η δημοσιονομική ισορροπία εξασφαλίζεται, που προηγουμένως μπορεί να μην υπήρχε στον βαθμό που θα θέλαμε. Άρα, και από οικονομική και από τεχνική άποψη είναι κάτι το οποίο είναι εφικτό και μπορούμε να το προχωρήσουμε. Επαναλαμβάνω ότι ήδη έχουμε δεσμευθεί ότι τους επόμενους μήνες θα παρουσιάσουμε μια ισορροπημένη λύση. Άρα, δεν καταλαβαίνω γιατί ισχυριστήκατε ότι δεν δεσμευόμαστε γι' αυτό το πράγμα.

Το ζήτημα, βέβαια, όπως και εσείς είπατε, είναι εξαιρετικά περίπλοκο. Βρισκόμαστε σε επικοινωνία πρώτα απ' όλα με τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους, οι οποίοι επανειλημμένως έχουν συζητήσει με την αρμόδια γενική γραμματέα και όχι απλώς κάποια σύμβουλο, όπως είπατε εσείς πιο πριν στην πρωτολογία σας, η οποία γνωρίζει πολύ καλά το ζήτημα. Ταυτόχρονα, η συνεργασία επεκτείνεται και με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, όπως είναι η Τράπεζα της Ελλάδος και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Η διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη και βασίζεται σε εμπεριστατωμένη ανάλυση των δεδομένων. Δεν πρόκειται να υιοθετήσουμε μέτρα χωρίς πρώτα να διασφαλίσουμε ότι είναι εφαρμόσιμα, δίκαια και οικονομικά βιώσιμα.

Όπως επανειλημμένα έχουμε πει, η Κυβέρνηση στηρίζει τις προσπάθειες για τη μείωση του ιδιωτικού χρέους μέσα από υπεύθυνες και εφαρμόσιμες πολιτικές. Αυτό το αποδεικνύουν, όπως είπα, και στα στοιχεία που έδωσα στην πρωτολογία, τα αποτελέσματα μέχρι στιγμής με τα κόκκινα δάνεια, τα οποία έχουμε μειώσει σε επίπεδα-ρεκόρ στην Ελλάδα, αλλά και με τον εξωδικαστικό μηχανισμό. Δεν είναι τυχαίο πως το 2024, οι επιπτώσεις ρυθμίσεις αυξήθηκαν κατά 81%, φθάνοντας τις δεκαέξι χιλιάδες εννιακόσιες τρεις -αντιστοιχούν σε 5,13 δισεκατομμύρια ευρώ- ενώ δυόμισι χιλιάδες ευάλωτα νοικοκυριά προστατεύθηκαν μέσω νέων θεσμικών παρεμβάσεων.

Επομένως, σε ό,τι μας αφορά, αντί να επιλέξουμε λαϊκίστικες προτάσεις, επιλέγουμε λειτουργικές λύσεις που διασφαλίζουν το μέλλον της οικονομίας και προστατεύουν ουσιαστικά τους πολίτες. Και στην περίπτωση των δανειοληπτών σε ελβετικό φράγκο, αυτό το τόσο περίπλοκο ζήτημα, τους επόμενους μήνες θα παρουσιάσει η πρόταση. Θα λαμβάνει υπ' όψιν τη συνολική ισορροπία του συστήματος και θα εξυπηρετεί τους πολίτες, χωρίς να δημιουργεί νέες κρίσεις.

Θα ήθελα, πράγματι, να δω τη στάση τόσο της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης όσο και των άλλων κομμάτων στην πρόταση που θα φέρουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με τη συζήτηση της πέμπτης με αριθμό 438/27-1-2025 επίκαιρης ερώτησης δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Φλώρινας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Θεοπίστης Πέρκα προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα: «Γιατί αποσύρουν το επενδυτικό τους ενδιαφέρον οι εταιρείες στο πλαίσιο της απολιγνιτοποίησης;».

Κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αντίστοιχη ερώτηση σας είχαμε καταθέσει στις 14-10-2024 με τον ίδιο τίτλο, γιατί η μια μετά την άλλη, οι εταιρείες που είχαν αναγγείλει μεγάλα επενδυτικά σχέδια εν όψει της απολιγνιτοποίησης, αποσύρουν το ενδιαφέρον τους. Η απάντηση, προφανώς, δεν μας ικανοποίησε. Δεν υπήρχε απάντηση επί της ουσίας. Συγχρόνως, η καταστροφή που συντελείται στη

δυτική Μακεδονία και στη Μεγαλόπολη με τις υποσχέσεις που, δυστυχώς, δεν υλοποιούνται, δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο.

Μας απαντήσατε ότι οι υποβληθείσες αιτήσεις χρηματοδότησης βρίσκονται σε στάδιο αξιολόγησης και τα αποτελέσματα θα ανακοινώνονταν σταδιακά μέχρι το τέλος του 2024. Τελικά τι έγινε; Πέντε χρόνια έχουν περάσει από την εξαγγελία της απολιγνιτοποίησης και παρά τα μεγάλα λόγια και τις υποσχέσεις, η πραγματικότητα, συνεχώς, σας διαψεύδει. Αντί για επενδύσεις και θέσεις απασχόλησης, το πρόγραμμα μετράει αριθμούς και στόχους και κινείται σε ένα αόριστο και θολό τοπίο. Οι δεκάδες πολυδιαφημιζόμενες εμβληματικές επενδύσεις που ανακοινώθηκαν στο Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, έγιναν πέντε στα Εδαφικά Σχέδια, τέσσερις στη δυτική Μακεδονία, μία στη Μεγαλόπολη και τελικά, μέσα στο 2025, δεν έχει γίνει απολύτως τίποτα, μηδέν. Χάνονται θέσεις εργασίας, οι νέοι φεύγουν και οι επενδυτές είτε απεντάσσονται από το πρόγραμμα είτε πλέον δεν έχουν επενδυτικό ενδιαφέρον.

Πρόσφατα ανακοινώθηκε ότι το επενδυτικό σχέδιο της Advent Technologies στην Κοζάνη απεντάχθηκε, ύψους 64 εκατομμυρίων ευρώ και σε βάθος χρόνου θα έφτανε τα 780 εκατομμύρια για την κατασκευή εργοστασίου παραγωγής υδρογόνου στην Κοζάνη, με προβλεπόμενες θέσεις εργασίας εξακόσιες πενήντα.

Όμως, δεύτερες σκέψεις κάνουν και άλλα μεγάλα επενδυτικά σχέδια. Καθυστερήσεις στα ειδικά πολεοδομικά σχέδια για τη χωροθέτηση των επενδύσεων: Μας λέγατε, ύστερα από δική μου ερώτηση, ότι τα ειδικά πολεοδομικά θα είναι έτοιμα το δεύτερο εξάμηνο του 2023. Τώρα λέτε για το δεύτερο εξάμηνο του 2025. Είναι, όμως, ένα πολύ κρίσιμο ζήτημα και δεν θα γίνουν ποτέ επενδύσεις, αν δεν υπάρχει ένα περιβάλλον ασφάλειας, αν δεν υπάρχουν οι χρήσεις γης.

Επίσης, η καθυστέρηση στην αποκατάσταση των εδαφών που ανήκαν στη ΔΕΗ είναι ένα θέμα, η έλλειψη γενικότερα ασφάλειας δικαίου. Βεβαίως, στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού του 2025 αναφέρεται ότι οι εντάξεις στο Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης ανέρχονται μόλις στο 21%, ενώ έχουν συναφθεί νομικές δεσμεύσεις μόλις 11%.

Ο επικεφαλής της Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Πολιτικής και Αστικής Ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Ράμουσεν, προειδοποίησε ότι όσα χρήματα δεν θα απορροφηθούν αναγκαστικά θα επιστραφούν στα ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπόσχεται ο διοικητής της ΕΥΔΑΜ μεγάλο αριθμό θέσεων απασχόλησης. Προβλέπεται, λέει, να ξεπερνούν τις τέσσερις χιλιάδες. Ωστόσο, σας ενημερώνω ότι η ανεργία αυξάνεται συνεχώς και υπάρχει κίνδυνος έντονης ερημοποίησης των λιγνιτικών περιοχών.

Μάλιστα, λέμε όλα αυτά, όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπολόγιζε είκοσι πέντε ως είκοσι επτά χιλιάδες χαμένες θέσεις εργασίας. Το ΙΜΕ της ΓΣΕΒΕΕ αναφέρει ότι βρίσκονται σε κίνδυνο είκοσι τρεις χιλιάδες θέσεις εργασίας, ενώ θα θιγούν επιπλέον πενήντα χιλιάδες. Εξαιρετικά ευάλωτες είναι και οι θέσεις των είκοσι χιλιάδων διακοσίων πενήντα επιχειρήσεων. Εσείς είχατε βάλει στόχο οκτώ με δέκα χιλιάδες και τώρα το φτάσατε στις τέσσερις χιλιάδες.

Ωστόσο, ρωτάμε: Πόσες θέσεις εργασίας έχουν δημιουργηθεί από την εξαγγελία της απολιγνιτοποίησης μέχρι σήμερα; Πόσες οφείλονται στο Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης και στο ειδικό καθεστώς του Αναπτυξιακού Νόμου; Και δεύτερον, γιατί απεντάχθηκε το επενδυτικό σχέδιο της Advent Technologies; Ποια είναι η εξέλιξη των επενδυτικών σχεδίων της Sunlight και της Wonderplant; Από τις δεκάδες εμβληματικές επενδύσεις πόσες προχωρούν; Έχει ξεκινήσει η αδειοδοτική διαδικασία για κάποια, έστω, από όλες αυτές τις εμβληματικές;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε την κ. Πέρκα.

Θα απαντήσει ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ο κ. Νικόλαος Παπαθανάσης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΝΙΚΟΣ) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε και ευχαριστώ και την κ. Πέρκα για την επίκαιρη ερώτηση.

Καλόπιστα θα πω το εξής. Δεν υπάρχει θέμα. Η κ. Πέρκα εκλέγεται στην περιοχή. Επομένως, οι ερωτήσεις έχουν μεγάλη σημασία και αξία. Βέβαια, τα στοιχεία τα οποία έχετε παραθέσει εδώ έχουν αλλάξει έκτοτε. Τα έχετε πάρει από τον προϋπολογισμό, έχει περάσει περίπου ενάμιση μήνας και αναφέρεστε σε 11%, ενώ οι νομικές δεσμεύσεις έχουν πάει στο 17,5%.

Θέλω να σας πω και θα καταθέσω ότι το Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης είναι ένα πρόγραμμα που το διεκδίκησε ο Πρωθυπουργός, όταν το 2019 έστρεψε την προσοχή στην περιοχή. Δεν είχε γίνει τίποτα στο παρελθόν, ενώ η απολιγνιτοποίηση έτρεχε για πάρα πολλά χρόνια. Είναι ένα πρόγραμμα 1,6 δισεκατομμυρίου ευρώ. Εγκρίθηκε, προσέξτε, το 2022 όχι από εμάς -όλα τα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκρίθηκαν τον Ιούνιο του 2022- και ξεκίνησε με την πρώτη επιτροπή τον Οκτώβριο του 2022, δηλαδή έχουν παρέλθει παραπάνω από δύο χρόνια.

Στα δύο αυτά χρόνια, το πρόγραμμα αυτό τρέχει με αρκετά μεγάλη ταχύτητα και αν το συγκρίνουμε με τις προγραμματικές περιόδους του 2014 - 2020 -και το αναφέρω αυτό, γιατί παραλάβαμε μια υστέρηση εκεί και έπρεπε να τρέξουμε για να κλείσουμε το πρόγραμμα 2014 - 2020 πολύ γρήγορα, χωρίς να χαθούν πόροι- το πρόγραμμα έχει εξειδικεύσει το 64% μέχρι σήμερα. Προσέξτε, είναι ένα πρόγραμμα ΕΣΠΑ, ένα πρόγραμμα το οποίο είναι για το 2021 - 2027, με το v+3 φτάνει το 2029 - 2030.

Μέχρι σήμερα, λοιπόν, λίγο πάνω από δύο χρόνια, έχει εξειδικεύσει το 64%, έχει εκδώσει προσκλήσεις στο 53%. Και εδώ σας λέω ότι φέτος, το 2025, θα εξειδικεύσει το 100% και οι προσκλήσεις θα φτάσουν το 65% φέτος και θα κλείσουν το 2026. Είμαστε, δηλαδή, πολύ νωρίτερα, αν θέλετε, από το πρόγραμμα της προγραμματικής περιόδου 2021 - 2027, ενώ οι εντάξεις είναι στο 25% και οι νομικές δεσμεύσεις στο 17,5%.

Είδατε πόσο γρήγορα έτρεξε ενάμιση μήνα από τότε που πήρατε τα στοιχεία από τον προϋπολογισμό;

Έχουμε, λοιπόν, εμβληματικά έργα. Θα το καταθέσω αυτό για τους άξονες στη Βουλή. Θα καταθέσω και άλλα. Αναφέρω μερικά εμβληματικά.

Θα μου δώσετε λίγο χρόνο, κύριε Πρόεδρε, γιατί έχει αξία για τις περιοχές αυτές.

Ανάπτυξη συνεργατικών χώρων εργασίας σε όλες τις περιφερειακές ενότητες δυτικής Μακεδονίας -θα αναφερθώ μόνο στη δυτική Μακεδονία- και στις τέσσερις περιφερειακές ενότητες, ενεργειακή αναβάθμιση Γενικού Νοσοκομείου Καστοριάς, δημιουργία θερμοκοιτίδας και εκκολαπτηρίων για όλες τις περιφέρειες, ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων στις περιοχές Κοζάνης, ενεργειακή αναβάθμιση Γενικού Νοσοκομείου Φλώρινας, υποστήριξη φορέων δικαιούχων για ωρίμανση και αποτέλεσμα υλοποίησης πράξεων σε όλες τις περιφερειακές ενότητες, εγκατάσταση αντλιών θερμότητας για θέρμανση σε όλες τις περιφερειακές ενότητες, μηχανισμός στήριξης επιχειρηματικότητας για τη δικαίη μετάβαση σε όλες τις περιφερειακές ενότητες, κόμβος καινοτομίας υδρογόνου στην Κοζάνη, Κέντρα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων -και το ξέρετε, γιατί έχουμε κάνει εγκαίνια εκεί και έχουν ξεκινήσει και λειτουργούν, αγαπητέ συνάδελφε- Κέντρα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων και Απασχόλησης της περιοχής ΣΔΑΜ, Πράσινο Κέντρο Δεδομένων και Υπερυπολογιστή Δυτικής Μακεδονίας και επίσης, σύσταση χαρτοφυλακίου Δυτικής Μακεδονίας, δάνεια δηλαδή τα οποία επιδοτούνται κατά 50% για να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να αναπτυχθούν.

Επειδή αναφερθήκατε σήμερα στο θέμα των ανακοινώσεων, έχουν γίνει όλες οι ανακοινώσεις και έχουμε πάει σε κάθε περιφερειακή ενότητα.

Θα σας καταθέσω, μάλιστα, εδώ, στη Βουλή για να τα πάρετε, κυρία συνάδελφε, ονομαστικά όλες τις εταιρείες.

Συνολικά έχουμε σε όλο το ΔΑΜ, συμπεριλαμβανομένης εδώ και της Μεγαλόπολης, τις τρεις χιλιάδες εξακόσιες θέσεις εργασίας, όπου σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις έχουμε χίλιες τριακόσιες -θα τα καταθέσω- στις μεσαίες επιχειρήσεις χίλιες οκτακόσιες πενήντα πέντε και στις μεγάλες επιχειρήσεις τριακόσιες εξήντα. Θα επανέλθω στη δευτερολογία μου για τις περιοχές στις τέσσερις περιφερειακές ενότητες.

Συγκεκριμένα τώρα για το θέμα της Advent, όπως πολύ καλά

γνωρίζετε, υπάρχει ένας κανονισμός, ο ευρωπαϊκός κανονισμός. Και δεν μπορούμε να παραβλέψουμε τον ευρωπαϊκό κανονισμό γιατί έχουμε επιπτώσεις επ' αυτού. Εμείς, λοιπόν, για να μπορέσουμε να στηρίξουμε την Advent βγάλαμε ειδική πρόσκληση 24 εκατομμυρίων ευρώ. Όμως, δυστυχώς, η πρόταση αξιολογήθηκε αρνητικά. Πώς να το κάνουμε! Δεν υπήρξαν τα οικονομικά στοιχεία, κυρία συνάδελφε. Πώς θα δώσουμε αυτή την επιδότηση; Είναι χρήματα του ευρωπαϊκού φορολογούμενου. Πώς θα τα δώσουμε, όταν βγάλαμε ειδική πρόσκληση για να βοηθήσουμε και στο τέλος της ημέρας δεν μπόρεσε να περάσει τα οικονομικά κριτήρια; Πείτε μου. Πώς θα το κάνουμε; Θα παραβούμε τους κανονισμούς;

Σχετικά με τη Sunlight, θέλω να σας πω το εξής. Η Sunlight έχει ήδη πράξη ενταγμένη στην ανάπτυξη καινοτομιών στον τομέα των μπαταριών λιθίου. Εδώ ήρθαμε εμείς στο και πέντε, το λέω γιατί το έκανε εδώ ο ομιλών και έβαλε την Ελλάδα, ενώ είχε κλείσει το πρόγραμμα, στο θέμα των μπαταριών. Έτσι λοιπόν βγήκε πρόσκληση στο και πέντε και ήρθε η Sunlight και πήρε 50 εκατομμύρια.

Στο θέμα, όμως, της δυτικής Μακεδονίας, έχουμε εδώ την ανακοίνωση της εταιρείας, την οποία θα καταθέσω. Προφανώς η εταιρεία απευθύνεται, επειδή το έργο είναι πολύ μεγάλο και θέλει μεγάλη κρατική ενίσχυση, στην κοινότητα, και μάλιστα, λέει, για θέματα ανταγωνισμού. Και η κοινότητα, ενώ από ό,τι γνωρίζω υπήρχε μια συζήτηση, απέσυρε, γιατί, όπως λέει, θέλει να συνεχίσει το επενδυτικό της πλάνο σε άλλες αναπτυξιακές δραστηριότητες της εταιρείας.

Το καταθέτω και αυτό. Και θα συνεχίσω στη δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νικόλαος (Νίκος) Παπαθανάσης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κυρία Πέρκα, έχετε τον λόγο.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Δεν ξέρω πόσο περήφανοι μπορεί να είστε, γιατί οι νομικές δεσμεύσεις από το 11% πήγαν στο 17%. Δηλαδή πραγματικά χάνεται ο τόπος.

Κοιτάτε τώρα το εξής. Εγώ ρώτησα συγκεκριμένα πράγματα. Ρώτησα: Γιατί από τις δεκαέξι εμβληματικές επενδύσεις -που έγιναν πέντε- δεν έχει γίνει καμία; Δεν το απαντήσατε αυτό. Για τα νούμερα αυτά, για τις θέσεις εργασίας, επειδή έχω άλλη εικόνα, θα πάρω από αυτά που καταθέσατε για να δούμε πόσο ισχύουν.

Από εκεί και πέρα, μου εμφανίζετε ως εμβληματικές μεγάλες επενδύσεις, ανακαινίσεις νοσοκομείων και αντλίες θερμότητας, που είναι έργα οφειλόμενα από την πολιτεία στις περιοχές αυτές. Δεν λέτε ότι κόψατε τηλεθέρμανση και βάζετε φυσικό αέριο, και ούτε ξέρουμε από πού θα πάει, στην Κοζάνη, στην Πτολεμαίδα και στο Αμύνταιο. Και δεν ξέρουμε και αυτό πώς θα λειτουργήσει και πότε. Μας λέτε για τις αντλίες θερμότητας, όμως, αυτό οφείλατε να το κάνετε. Δεν είναι αυτές οι επενδύσεις που θα φέρουν θέσεις εργασίας, και το ξέρετε αυτό, ούτε οι ανακαινίσεις.

Εν πάση περιπτώσει, εδώ υπάρχει και σχετικό δημοσίευμα της εφημερίδας «Η Καθημερινή» που λέει: «Οι δεκαέξι εμβληματικές επενδύσεις του σχεδίου ΣΔΑΜ, ήταν τελικά υποθέσεις εργασίας», και αυτό αποδεικνύεται σήμερα.

Ακόμα, δεν αναφέρονται πουθενά συγκεκριμένα προγράμματα, εκτός από τις πέντε, που και αυτές ήταν ενδεικτικές. Δηλαδή πείτε στον κόσμο στη δυτική Μακεδονία που φεύγει ή που δεν μπορεί να επιβιώσει, ότι κάναμε μια υπόθεση εργασίας. Πρέπει να το πείτε αυτό γιατί έχουν παραπλανηθεί.

Από το 2022 είχα θέσει ένα ερώτημα και είχα πει ότι αποδείχθηκε ανθρακας ο θησαυρός των δεκάξι εμβληματικών. Είχα αντίθετες διαβεβαιώσεις από εσάς. Ποτέ δεν έγινε τίποτα.

Τώρα σχετικά με αυτή την ακύρωση της επένδυσης θα πω τα εξής. Ξέρουμε πολύ καλά ότι πρέπει να ετοιμάζονται πολύ καλά αυτοί οι φάκελοι. Προφανώς και εδώ έγινε κάτι λάθος, όπως και στην επόμενη που θα αναφέρω, γιατί δεν είναι μόνο αυτή. Ακούστε. Η επένδυση Wonderplant -αποφύγετε να μας απαντήσετε- προϋπολογισμού 200 εκατομμυρίων ευρώ για την εγκατάσταση

τριάκοντα στρεμμάτων υδροπονίας στη δυτική Μακεδονία, προκύπτει τελικά ότι δεν μπορεί να ενταχθεί στο πρόγραμμα της Δίκαιης Μετάβασης, λόγω των αστοχιών σας, εξαιτίας του λανθασμένου αρχικού σχεδιασμού, γιατί δεν προχωρήσατε σε προγραμματική συμφωνία με το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης - αρνήθηκε ο τότε Υπουργός διότι ανησυχούσε για τη συμβατότητα του ταμειακού προγράμματος του Υπουργείου του με αυτό της Δίκαιης Μετάβασης - με αποτέλεσμα να μη συμπεριληφθούν στο εδαφικό σχέδιο επενδύσεις στον αγροτικό τομέα.

Μα, είναι δυνατόν! Από το 2019 πραγματικά φωνάζαμε να δώσετε έμφαση στον πρωτογενή τομέα, να επαναποδώσετε τα εδάφη με προτεραιότητα στον πρωτογενή τομέα και στις τοπικές κοινωνίες. Προφανώς το ίδιο σας έλεγαν και οι τοπικές αρχές και οι πολίτες για αυτό δεν συμμετέχουν πουθενά, τους έχετε βγάλει έξω από όλα. Δεν υπάρχει διάθεση οφέλους.

Σας λέγαμε να λάβετε υπ' όψιν σας τη μελέτη της Παγκόσμιας Τράπεζας για τον οδικό χάρτη για τη μετάβαση που είχε μελετήσει στη μεταλινιτική εποχή που με τη μέθοδο lura για την επαναπόδοση των εδαφών έδινε προτεραιότητα στον πρωτογενή τομέα. Κάνατε ακριβώς το αντίθετο: τα εδάφη και δυο με τρεις επενδυτές, οι ΔΕΗ, οι μεγάλες εταιρείες και τέλος, η κοινωνία απ' έξω. Την αστοχία αυτή προσπαθείτε τώρα να τη διορθώσετε - προφανώς κάποιοι σας το είπαν, υποθέτω από την Ευρώπη - μέσω αναθεώρησης του ΔΑΜ, και θα πρέπει όμως να εγκριθεί εκ νέου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Και ο Διοικητής της Ειδικής Υπηρεσίας, ο κ. Καλλίρης, αναφέρει: «Είναι αναγκαία η στροφή στην αγροτική παραγωγή σε περιοχές όπως τα Γρεβενά, η Φλώρινα, η Καστοριά και η Μεγαλόπολη, που έχουν καθαρά αγροτικό χαρακτήρα».

Πραγματικά, τώρα τι να πούμε; Δηλαδή έπρεπε να περάσουν πέντε χρόνια για να το καταλάβετε αυτό; Τέλος πάντων, πρέπει να απολογηθείτε στους πολίτες των αγροτικών περιοχών και να τους πείτε ότι υπάρχει επενδυτικό ενδιαφέρον και λόγω δικών σας καθυστερήσεων και λανθασμένων επιλογών δεν έχουν προχωρήσει οι επενδύσεις.

Δεν έχουν, όμως, προχωρήσει και απλά πράγματα, όπως η ενίσχυση του προσωπικού σε υπηρεσίες κρίσιμες. Το μόνο που έχει υλοποιηθεί - πρέπει να το πούμε αυτό - σε αυτά τα πέντε χρόνια είναι: επιτροπές, φορείς, ΕΥΔΑΜ, «ΜΕΤΑΒΑΣΗ Α.Ε.», δηλαδή θέσεις εργασίες στην Αθήνα με υψηλούς μισθούς και μπόνους.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η εταιρεία οινοποιίας «Κτήμα ΑΛΦΑ» - την ξέρουμε όλοι - που περιμένει έξι μήνες την άδεια οικοδομής για την επένδυση που υλοποιεί στο Αμύνταιο. Γιατί; Γιατί η πολεοδομία της Φλώρινας έχει μόνο τρεις υπαλλήλους, τρεις μηχανικούς. Δεν γίνεται έτσι ούτε να προσελκύσεις επενδύσεις, ούτε να φέρεις μια ανάπτυξη σε ένα τόπο που όλες οι υπηρεσίες έφυγαν και οι τράπεζες, και τα λοιπά.

Και βεβαίως δεν έχετε ποτέ φροντίσει - ίσα ίσα με μικροκομματικά κριτήρια τα καθυστερείτε και κάνετε άλλους σχεδιασμούς - για την αναβάθμιση του δικτύου. Δεν μπορεί μια επιχείρηση να πάει σε μια περιοχή που δεν έχει δρόμους και σιδηρόδρομο και ούτε τρένο δεν πάει. Άσε που λέγαμε για κάτι συνδέσεις με Πόγραδες και Βόρεια Μακεδονία για εμπορευματικά. Αγνοείται η τύχη του κάθετου άξονα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Βεβαίως, κύριε Υπουργέ, και θέλω να το πω και αυτό, γιατί μιλάτε για τις κρατικές ενισχύσεις, να μη μας διαφεύγει, και να το λέτε στον κόσμο ότι αυτό που παίρνουν παραπάνω οι λιγνιτικές περιοχές είναι 10%. Και μάλιστα θα πω αναλυτικά ότι η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και η Μεγαλόπολη στους όμορους δήμους έχει υψηλότερα ποσοστά μόνο από πέντε περιφέρειες, συγκεκριμένα της Αττικής, του Ιονίου, της Στερεάς Ελλάδας, του Νοτίου Αιγαίου, και της υπόλοιπης περιφέρειας Πελοποννήσου, οι υπόλοιπες επτά έχουν ίδια ή υψηλότερα ποσοστά ενίσχυσης, παραδείγματος χάριν, η δυτική Μακεδονία στις λιγνιτικές περιοχές έχει λιγότερα ή ίσα με την Κρήτη και την κεντρική Μακεδονία. Αυτά έχετε καταφέρει. Και όσον αφορά το ειδικό καθεστώς του αναπτυξιακού νόμου, όπως είπαμε, οι επενδύσεις των ΕΣΔΙΜ δεν έχουν μπει στα εδαφικά. Άρα, αυτές δεν μπορούμε να τις περιμένουμε, δεν έχουν μπει.

Για το ειδικό καθεστώς του αναπτυξιακού νόμου - σας έχω κάνει και ερώτηση για αυτό - έχει μεγάλο πρόβλημα η αναλογία ενίσχυσης μεταξύ μεγάλων και μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με 250 εκατομμύρια ευρώ στις μεγάλες. Ποιες μεγάλες; Εκεί η τοπική κοινωνία, αν θέλουμε να τη σώσουμε, έχει μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις και παίρνουν εκατόν τριάντα. Καλά να μην πούμε τώρα για ενεργειακές κοινότητες και τέτοια αστεία πράγματα, για τα οποία δεν βρίσκω λόγια να πω τι τα έχετε κάνει. Ούτε ηλεκτρικό χώρο έχουν, ούτε τίποτα. Αυτά είναι άλλου Υπουργείου βέβαια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Τελειώνω με το εξής, γιατί θέλω να το διευκρινίζω αυτό πάντα.

Η εξαγγελία για απολιγνιτοποιήσεις έγινε από τον Κυριάκο Μητσοτάκη τον Σεπτέμβριο του 2019. Το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης έγινε το 2020. Τι εννοείτε όταν λέτε ότι δεν βρήκατε τίποτα; Είχε ποτέ υπολογίσει κάποιος ότι θα κλείσουν όλες οι ομάδες και οι πιο σύγχρονες; Δεν διαφωνούμε, αλλά αυτά θέλουν σχέδιο, γιατί όπως λέει και η Ευρώπη είναι τρομακτικός ο μετασχηματισμός του παραγωγικού προφίλ των περιοχών. Θέλουν σχέδιο και δεν είχατε σχέδιο, κύριε Υπουργέ, βλέποντας και κάνοντας πηγαίνετε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΝΙΚΟΣ) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κυρία συνάδελφε, θα ξεκινήσω από το τελευταίο. Είπατε ότι δεν βρήκαμε τίποτα. Ναι, δεν βρήκαμε τίποτα. Δεν είχε γίνει τίποτα, κυρία συνάδελφε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: Οι ενεργειακές κοινότητες...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΝΙΚΟΣ) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Δεν είχε γίνει τίποτα. Μία υπουργική απόφαση βγάλατε έναν μήνα πριν από τις εκλογές του 2019 και δεν κάνατε τίποτα.

Όμως, εγώ θέλω να σας πω ότι έρχεται και ο Πυλώνας 3 τώρα, και θα αναφερθώ για τη δυτική Μακεδονία με, περίπου, 140 εκατομμύρια ευρώ, με διάφορα έργα. Επίσης, το νέο «ΕΣΠΑ 2021 - 2027», όπως ξέρετε, στη δυτική Μακεδονία είναι πάνω από 50% αυξημένο, έναντι της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.

Όμως, εδώ πραγματικά ξαφνιάζομαι όταν δεν αναγνωρίζετε κάποια πράγματα. Διότι μιλάτε για κανονισμούς οι οποίοι είναι ευρωπαϊκοί κανονισμοί και γνωρίζετε πολύ καλά ότι στη χώρα μας έχει επιβληθεί και πρόστιμο στο παρελθόν για μη τήρηση των κανονισμών.

Θέλω, λοιπόν, να σας πω - και αναφέρομαι στη δυτική Μακεδονία και παρακαλώ πολύ να βγάλετε τα χαρτιά σας και να μου δείξετε τη δική σας διακυβέρνηση - και να σας καταθέσω για τα de minimis, δηλαδή για τις μικρές επιχειρήσεις που λέτε: Μικρές επιχειρήσεις με πεντακόσια δέκα έξι επιχειρηματικά σχέδια, με χίλιες δύο θέσεις εργασίας, συνολικό προϋπολογισμό 44 εκατομμύρια ευρώ και δημόσια δαπάνη 30 εκατομμύρια ευρώ. Αυτό είναι ως προς τα de minimis, δηλαδή τις μικρές, πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Και έρχομαι στις μεσαίες επιχειρήσεις. Ξέρετε για πόσα έργα μιλάμε; Μιλάμε για υφιστάμενες μικρές, μεσαίες επιχειρήσεις, είκοσι έξι υφιστάμενες στον γενικό απαλλακτικό κανονισμό, εκεί δηλαδή που δεν ισχύει το de minimis και για εξήντα οκτώ νέες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Συνολική δημόσια δαπάνη 190 εκατομμύρια ευρώ με προ έργου 278 εκατομμύρια ευρώ, όπου δημιουργούνται χίλιες διακόσιες δέκα έξι θέσεις εργασίας.

Πάμε τώρα στις μεγάλες που είναι μεν οι εταιρείες οι οποίες αναφέρονται εδώ, όπως η Intracom Telecom, η Tottis Foods, η Tottis Pack, η Bakeshack, η Eunice κ.λπ., και οι οποίες δημιουργούν με συνολικό προϋπολογισμό 126 εκατομμυρίων τριακόσιες τριάντα μία θέσεις εργασίας με δημόσια δαπάνη 60 εκατομμυρίων ευρώ. Για να μπορέσετε να ενημερωθείτε, γιατί μου τα ζητήσατε, θα σας καταθέσω εδώ ονομαστικά όλες αυτές τις επενδύσεις με ονοματεπώνυμο και παρακαλώ, αν θέλετε, να μου δείξετε τις δικές σας επενδύσεις τις οποίες ολοκληρώσατε τότε.

ΘΕΟΠΙΣΤΗ (ΠΕΤΗ) ΠΕΡΚΑ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Παρακαλώ, κυρία Πέρκα, μη διακόπτετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ (ΝΙΚΟΣ) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ (Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Και επειδή μιλάμε για Φλώρινα, θέλω να σας πω ότι στον γενικό απαλλακτικό κανονισμό έχουμε σαράντα τέσσερις υφιστάμενες πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, τριάντα πέντε στις νέες πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις, άρα συνολικά εβδομήντα εννέα. Στη Φλώρινα έχουμε δώδεκα και έξι μεσαίες επιχειρήσεις, σύνολο δεκαοκτώ επιχειρήσεις.

Κυρία συνάδελφε, όσον αφορά τη Wonderplant, θέλω να σας πω ότι δεν ήταν επιλέξιμη δραστηριότητα από τον κανονισμό της δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης. Αυτό είναι κάτι που ίσχυε. Αυτό το οποίο κάνουμε τώρα είναι ότι θέλουμε με διαπραγματευση στην αναθεώρηση του σχεδίου να εντάξουμε αυτή τη δραστηριότητα, για να μπορέσουμε να στηρίξουμε τέτοιου είδους δραστηριότητες στην περιοχή. Θα σας καταθέσω στα Πρακτικά τα σχετικά αρχεία.

Κλείνοντας, θέλω να σας πω ότι η δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση, η οποία θα ολοκληρώσει την εξειδίκευση -προσέξετε!- εντός του 2025, θα ολοκληρώσει τις προσκλήσεις εντός του 2025 και του 2026, ενώ πολύ σύντομα θα ανακοινωθεί και ο τρίτος πυλώνας. Άρα, δίνει πραγματικά μια ευκαιρία στην περιοχή με πολλές δράσεις που γνωρίζετε και με τα κέντρα τα οποία έχουν αναπτυχθεί και θα αναπτυχθούν, έτσι ώστε να αλλάξει το παραγωγικό μοντέλο. Προφανώς είναι ένα πρόγραμμα ΕΣΠΑ και προφανώς τα προγράμματα ΕΣΠΑ, τα οποία γνωρίζετε κι εσείς, έχουν μία ωρίμανση και στη συνέχεια μια επιτάχυνση.

Αυτό που σας είπα, ότι είχατε στοιχεία 11% και βρεθήκαμε στο 18% σε ενάμιση μήνα ως προς τις νομικές δεσμεύσεις, είναι κάτι το οποίο θα επιταχυνθεί και θα το δείτε να τρέχει, διότι καθώς ωριμάζουν τα έργα, ωριμάζουν και οι νομικές δεσμεύσεις. Όταν σας λέω ότι εντός του 2025 θα κλείσει όλη η εξειδίκευση, σημαίνει ότι όλες οι προσκλήσεις θα είναι στον αέρα.

Σε κάθε περίπτωση, τα έργα και οι θέσεις εργασίας είναι πραγματικά. Εδώ θα βρείτε όλα τα ονόματα των εταιρειών και τις θέσεις εργασίας τις οποίες θα δημιουργήσουν καθ' ότι είναι εταιρείες οι οποίες έχουν επιχειρηματικό πλάνο και έχουν κριθεί με πολύ αυστηρά κριτήρια.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ. Νικόλαος (Νίκος) Παπαθανάσης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Και τώρα προχωρούμε στην τρίτη με αριθμό 422/23-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Κορινθίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Γεώργιου Ψυχογιού προς τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με θέμα: «Στα χαρτιά παραμένει εδώ και πάνω δύο χρόνια ο Εθνικός Μηχανισμός Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών - Θεοφάνης Ερμής Θεοχαρόπουλος. Επείγουσα ανάγκη η λειτουργία του. Να προχωρήσουν άμεσα οι αναγκαίες ενέργειες από την Κυβέρνηση».

Παρακαλώ, κύριε Ψυχογιέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πριν μπω στο περιεχόμενο της ερώτησης, θα ήθελα να σημειώσω ότι κι εμείς παρακολουθούμε στενά την έντονη και συνεχή σεισμική δραστηριότητα στη Σαντορίνη, την Αμοργό, την Ανάφη και την ευρύτερη περιοχή. Είμαστε σε επαφή με τους φορείς και τους επιστήμονες εκεί. Η κινητοποίηση και η ενίσχυση του κρατικού μηχανισμού είναι προφανές ότι είναι επιτακτική και κρίσιμη και συστήνουμε στους κατοίκους να είναι ψύχραιμοι και να ακολουθούν τις οδηγίες των αρχών.

Και επειδή, κύριε Υπουργέ, έρχεστε κι εσείς από την επιτροπή η οποία συντονίζει τις ενέργειες, νομίζω ότι θα ήταν ενδιαφέρον να μας κάνετε, αν θέλετε, μια σύντομη ενημέρωση από το Βήμα της Βουλής. Δεν είναι στο πλαίσιο της ερώτησης, αλλά το ανα-

φέρω μιας και είστε εδώ. Σίγουρα το μυαλό μας τώρα είναι στους ανθρώπους του πεδίου, σε αυτούς που επιχειρούν και σε αυτούς που έχουν αναλάβει την πολιτική προστασία στην περιοχή.

Έρχομαι τώρα στην επίκαιρη ερώτησή μου.

Κύριε Υπουργέ, όπως γνωρίζετε, μετά τον τραγικό θάνατο του Θεοφάνη Ερμή Θεοχαρόπουλου στα Τζουμέρκα πριν από περίπου δυόμισι χρόνια, είχε θεσμοθετηθεί με τον ν.4989/2022 ο Εθνικός Μηχανισμός Εναέριας Έρευνας και Διάσωσης, ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες αναβάθμισης του υφιστάμενου δικτύου έρευνας και διάσωσης, οι οποίες πολλαπλασιάστηκαν τα τελευταία χρόνια, λόγω της ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού, ορειβασίας, πεζοπορίας, χιονοδρομικών κέντρων και άλλα.

Με τον ν.5073/2023 διευρύνθηκε και μετατράπηκε σε Εθνικό Μηχανισμό Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών, ενώ ο μηχανισμός ακολουθεί και το Εθνικό Σχέδιο Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών, όπου εναέρια μέσα και προσωπικό θα βρίσκονται σε ετοιμότητα για τη διενέργεια των σχετικών επιχειρήσεων, ενώ έχουν προβλεφθεί και έξι βάσεις ετοιμότητας και επιφυλακής.

Μετά από περίπου δυόμισι χρόνια, εκκρεμούν οι απαραίτητες ενέργειες. Μάλιστα, στο σημείο αυτό δεν θα ήθελα να παραλείψω να πω πως είδαμε την ενσωμάτωση την οποία κάνατε με το σχετικό ΦΕΚ, της αρμοδιότητας δηλαδή του μηχανισμού στο ΕΣΚΕΔΙΚ, γεγονός το οποίο προφανώς και αποτελεί μία πρόοδο και μία κίνηση που δείχνει ότι θα προχωρήσουμε σε λειτουργία. Όμως, μας ενδιαφέρει το πότε θα εφαρμοστεί στην πράξη αυτή η διαδικασία, για να έχουμε αυτά τα αποτελέσματα τη στιγμή που πρέπει να αντιμετωπιστούν ολόένα και περισσότερα περιστατικά εναέριας διάσωσης και αεροδιακομιδής σε όλη τη χώρα.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Κι εμείς ευχαριστούμε.

Θα απαντήσει ο Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας κ. Κικιλίας.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ (Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας): Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιολογώ ως ειλικρινές το ενδιαφέρον του κυρίου συναδέλφου και για τα δύο θέματα, για το έκτακτο, όπως προέκυψε, αλλά και για το άλλο που αναφέρεται στην προγραμματισμένη ερώτηση που μου θέτει.

Κύριε συνάδελφε, έχω υπάρξει πολύ φειδωλός στις δηλώσεις και τοποθετήσεις μου για θέματα που άπτονται του Υπουργείου και αφορούν κρίσεις. Θέλω να σας πω ότι σε επιχειρησιακό επίπεδο αυτές τις μέρες έχουν γίνει αυτά που πρέπει να γίνουν και χωρίς, αν θέλετε, να επικοινωνούνται με την έννοια «να, κάναμε τη δουλειά μας» από την Πολιτική Προστασία, το Πυροσβεστικό Σώμα, την Ελληνική Αστυνομία, το Λιμενικό Σώμα, τις Ένοπλες Δυνάμεις, τους δύο βαθμούς της τοπικής αυτοδιοίκησης και τους επιστήμονές μας, προκειμένου να κάνουμε αισθητή την παρουσία μας στο πεδίο, και στα Φηρά, αλλά και στα γύρω νησιά.

Όπως σωστά είπατε, συνεδριάζει πλέον καθημερινά η Επιτροπή Εκτίμησης Σεισμικού Κινδύνου και προτείνει μέτρα. Εμείς έχουμε εμπιστοσύνη στους Έλληνες επιστήμονες, οι οποίοι παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς και με όλες τις τελευταίες τεχνολογίες αυτά τα οποία απορρέουν από τη σεισμική δραστηριότητα που είναι παρατεταμένη και προσπαθούμε μόνιμα να ενημερώνουμε σωστά.

Σήμερα απαιτήθηκε και το «112», προκειμένου για τα Φηρά και τα γύρω νησιά σε ό,τι έχει να κάνει με μικρές καταλοισθήσεις ως συνέπεια της παρατεταμένης σεισμικής δραστηριότητας. Θα δούμε πώς θα εξελιχθεί αυτό το φαινόμενο και επιστημονικά. Όμως, σας λέω τι κάνουμε εμείς στην πράξη ως οργανωμένο κράτος και Πολιτική Προστασία, για να προστατεύσουμε τους συμπολίτες μας. Επαναλαμβάνω για μία ακόμη φορά ότι το σύνολο των μέτρων που έχουν παρθεί μέχρι τώρα είναι προληπτικά.

Τώρα, για την ερώτησή σας, προφανώς γνωρίζετε –το είπατε και ο ίδιος– ότι με βάση την κοινή υπουργική απόφαση του ΕΣΕΔΑ, δηλαδή του Εθνικού Σχεδίου Εναέριας Διάσωσης και Αεροδιακομιδών, εμείς βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή στο τελικό στάδιο υπογραφής και δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσης.

Κοινώς, η απόφαση πηγαίνει σε όλα τα συναρμόδια Υπουργεία. Γιατί; Διότι θεωρώ ότι είναι πάρα πολύ σοβαρό και κομβικό το θέμα των αεροδιακομιδών και της εναέριας διάσωσης και προηγήθηκαν εξαντλητικές διαβουλεύσεις μεταξύ συναρμόδιων Υπουργείων και κυρίως του Υπουργείου Υγείας και του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, αλλά και των επιχειρησιακών φορέων της Πυροσβεστικής. Μεταξύ των τριών δίνεται το μεγαλύτερο βάρος στην υλοποίηση αυτού του πρότζεκτ και πρόκειται για τον προσδιορισμό των βάσεων ετοιμότητας και επιφυλακής. Δηλαδή, πρέπει να βρεθεί ο καλύτερος τρόπος κάλυψης των αναγκών διάσωσης σε μεγάλους ορεινούς όγκους, γιατί αυτή είναι καινοτομία, αλλά παράλληλα να καλυφθούν και οι ανάγκες σε αεροδιακομιδές με έμφαση στον νησιωτικό χώρο, όπου δεν υπάρχει οδική κάλυψη από το ΕΚΑΒ.

Να πω ότι χρειάστηκε να ληφθεί, επίσης, σύμφωνη γνώμη και από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας και τους οικείους αερολιμένες για τις δυνατότητές τους ως προς την εγκατάσταση αυτών των βάσεων, ενώ αναδείχθηκαν και άλλες επιχειρησιακές ανάγκες που επέβαλαν προσθήκες στον νόμο με τροποποίησή του τον μήνα Νοέμβριο του 2024.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Τα υπόλοιπα θα τα πω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Παρακαλώ, κύριε Ψυχογιέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, άκουσα με προσοχή την απάντησή σας. Όπως είπα, και εμείς θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε από κοντά και πολύ στενά όλη αυτήν την επιχείρηση πολιτικής προστασίας για την πρόληψη και για την οργάνωση όλων των υποδομών, των φορέων και των Υπηρεσιών στα νησιά μας. Εκτός της προτροπής μας και του ελέγχου που κάνουμε και για τις δικές σας ενέργειες, είμαστε εδώ για να συμβάλλουμε κιόλας όπου χρειαστεί και με την εμπειρία μας και με τους ανθρώπους με τους οποίους επικοινωνούμε και επιχειρούμε στο πεδίο.

Τώρα, σε σχέση με το επίδικο και την απάντησή σας, είναι γεγονός ότι όπως σημείωσα και νωρίτερα υπάρχουν περιστατικά αυτή τη στιγμή τέτοιου είδους, κυρίως σε ορεινούς όγκους, αλλά και σε νησιά σε όλη την Ελλάδα. Δηλαδή, μετά το Σέλι όπου είχαμε την αυταπάρνηση εκεί και την τεχνογνωσία των πυροσβεστών της ΕΜΑΚ, αλλά και του ίδιου του ανθρώπου ο οποίος είχε πάει και έκανε σκι στη συγκεκριμένη περιοχή, είχαμε αντίστοιχες υποθέσεις και αντίστοιχες επείγουσες ανάγκες και στη Ζήρεια Κορινθίας, στην περιοχή όπου εκλέγομαι, αλλά και σε άλλες περιοχές. Οπότε αυτό φαντάζει πολύ κρίσιμο και δεν πρέπει να το αφήνουμε μόνο στη γνωστή αυταπάρνηση, την τεχνογνωσία και την εμπειρία των πυροσβεστών μας και των άλλων υπηρεσιών, αλλά να προχωρήσει γρήγορα και στην πράξη η εφαρμογή και υλοποίηση αυτού του μηχανισμού, για να μπορέσουν και αυτοί να ενισχυθούν στην παραγωγή του έργου τους.

Γι' αυτό, λοιπόν, θα ήθελα, παρά το γεγονός ότι είπα πως είδαμε την ενσωμάτωση –και γι' αυτό το αναφέρω εγώ ο ίδιος στην ερώτησή μου και στο περιεχόμενο για να το βάλω στο τραπέζι– η ενσωμάτωση και η αρμοδιότητα στο ΕΣΚΕΔΙΚ για τον εθνικό μηχανισμό απαιτεί και την αναγκαία στελέχωση. Σ' αυτό θα ήθελα να επικεντρωθείτε περισσότερο είτε στην απάντησή σας, είτε από εδώ και πέρα, προκειμένου να λειτουργήσει όπως πρέπει, να έχει –εντός εισαγωγικών– «πόδια», να υπάρχουν συνέργειες όπως χρειάζεται, να υπάρχουν μηχανισμοί οι οποίοι πράγματι να είναι αποτελεσματικοί και να υπάρχει και μια ενημέρωση των δήμων σχετικά και των πολιτών, ώστε να μπορούν να αξιοποιούν αυτή τη διαδικασία.

Πρωτίστως, όμως, επικεντρωθείτε στη δομή της Πυροσβεστικής, η οποία είναι αυτή που αναλαμβάνει σχεδόν τα πάντα, προκειμένου να αξιοποιήσει όλη τη δυνατότητα ενός εθνικού μηχανισμού που είναι απαραίτητος, αλλά χρειάζεται, όπως είπα, να στηθεί με υποδομές και με προσωπικό, να στηριχτεί στην πράξη. Και όπως είπα, εκτός από την πίεση και τον κοινοβουλευτικό έλεγχο που θα σας κάνουμε γι' αυτό, είμαστε εδώ και γι' αυτό το θέμα, προκειμένου να συμβάλουμε όσο μπορούμε για να επιταχυνθεί η διαδικασία.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι η διάσωση είναι υποχρέωση της πολιτείας για να μην έχουμε άλλα θύματα και για να μην έγκειται μόνο, όπως είπα, στο φιλότιμο των ανθρώπων που επιχειρούν. Η διάσωση είναι πάρα πολύ κρίσιμη λόγω και των ακραίων φαινομένων τα οποία εμφανίζονται διαρκώς. Ο εθνικός μηχανισμός θα παίξει καθοριστικό ρόλο σε αυτό και δεν πρέπει να μείνει μόνο κέλυφος ή ωραία λόγια ή μια ρύθμιση την οποία ψηφίσαμε και εμείς, αλλά να πάει και στη βάση και προς τα κάτω, για να παίξει τον ρόλο που της αναλογεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κ. Ψυχογιό.

Παρακαλώ, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ (Υπουργός Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας): Συμφωνώ με τον κύριο συνάδελφο. Επαναλαμβάνω ότι, φυσικά, η Αντιπολίτευση είναι εδώ για να ελέγχει την Κυβέρνηση και τους Υπουργούς. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία.

Όμως, βρισκόμαστε, νομίζω, στην ίδια κατεύθυνση ως προς τη σκοπιμότητα και την υλοποίηση με σοβαρότητα. Εμένα, κύριε συνάδελφε, δεν μου αρέσει κάτι να υλοποιείται μόνο σε επίπεδο θεωρητικό και να μην μπορεί να είναι χρηστικό και χρήσιμο. Για παράδειγμα, θα μπορούν να μεταβάλλονται οι βάσεις αιτιολογμένα με απόφαση του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος και να προστιθενται νέες, σύμφωνα με τις επιχειρησιακές ανάγκες. Κι εδώ θα αναζητήσουμε και από τον νατοϊκό μηχανισμό, τον ΕΗΡΑ, στον οποίο θα βρούμε σύντομα σε διαγωνισμό. Το ΕΣΕΔΑ περιγράφει διεξοδικά τον τρόπο λειτουργίας του μηχανισμού, τις επιχειρησιακές αρμοδιότητες των φορέων και κάθε συναφές θέμα. Πρέπει αυτά να είναι διευκρινισμένα εξ αρχής για να μπορέσει να είναι λειτουργικό. Επίσης, προσδιορίζεται αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και πλήρους εφαρμογής του. Δηλαδή, μετά το πέρας της μεταβατικής πιλοτικής φάσης, ήδη από το έτος 2027 και σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.4989/2022 και με το πέρας των υπογραφών των συναρμόδιων Υπουργών, αναμένεται η δημοσίευση στο ΦΕΚ τις αμέσως προσεχείς ημέρες.

Ο σκοπός είναι αυτός, δηλαδή η αξία της ανθρώπινης ζωής και η προστασία της ανθρώπινης ζωής. Επιχειρησιακά, είτε πρόκειται για παρέμβαση του μηχανισμού σε ορεινούς όγκους, δηλαδή «search and rescue», είτε πρόκειται για αεροδιακομιδές, υπάρχει τόσο μεγάλη ανάγκη να στηριχτεί και άλλο το ΕΚΑΒ και θα το κάνουμε.

Άρα, είναι ένας μηχανισμός ο οποίος θα είναι χρηστικός στην υπηρεσία του ελληνικού λαού και με βάση τις ανάγκες του. Όμως, το ίδιο συμβαίνει και επιχειρησιακά, εξ ου και η εξαντλητική διαβούλευση και οι συζητήσεις σε επιχειρησιακό επίπεδο, ώστε να μπορεί να λειτουργεί πραγματικά και να είναι χρηστικός.

Οπότε, εκεί βρισκόμαστε και λίαν συντόμως θα υπάρχει το ΦΕΚ, για να το επιβεβαιώσετε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Συνεχίζουμε με την πρώτη με αριθμό 420/22-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Λάρισας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Μάξιμου Χαρακόπουλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Ολοκληρωτική απώλεια παραγωγής δενδροκαλλιεργειών λόγω «Daniel»».

Παρακαλώ, κύριε Χαρακόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, η συζήτηση της επίκαιρης ερώτησής μας γίνεται εν μέσω αγροτικών κινητοποιήσεων στη χώρα με επίκεντρο και πάλι τον Θεσσαλικό Κάμπο, τη Θεσσαλία. Τα αιτήματα των αγροτών δεν περιορίζονται μόνο στο ζήτημα του κόστους παραγωγής που μας ταλανίζει χρόνια –η Κυβέρνηση έχει προβεί σε συγκεκριμένα μέτρα για να αμβλύνει το πρόβλημα του κόστους παραγωγής– αλλά στα αιτήματα τίθενται και ζητήματα που έχουν να κάνουν με την αρνητική συγκυρία που επιβαρύνει ιδιαίτερα τον Θεσσαλικό Κάμπο. Φέτος είχαμε χαμηλές παραγωγές σε μια σειρά αροτραίων και δενδρωδών καλλιεργειών –πιο εμβληματική θα έλεγα ότι είναι η καλλιέργεια του βάμβακος στη

Θεσσαλία- και ταυτόχρονα έχουμε μια κατάρρευση των τιμών. Και εκεί υπάρχει ένα ζήτημα απώλειας εισοδήματος, δυσκολιών στα νοικοκυριά του Θεσσαλικού Κάμπου να τα φέρουν βόλτα και υπάρχει το αίτημα της αρωγής από πλευράς της πολιτείας. Είναι χαμηλές παραγωγές που οφείλονται στο φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, στην ξηρασία και βλέπουμε ότι άλλες χώρες σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Ρουμανία, έχουν ήδη ζητήσει τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν λάβει άδεια και έχουν προχωρήσει σε στρεμματικές ενισχύσεις στους παραγωγούς τους. Κάτι ανάλογο ζητούν οι παραγωγοί μας να υπάρχει και από πλευράς ελληνικής πολιτείας.

Η δεύτερη αρνητική συγκυρία, κύριε Πρόεδρε, έχει να κάνει με τις καταστροφές και τις ζημιές από τον «Daniel», όπου βεβαίως υπήρξε παρέμβαση της πολιτείας, αρωγή, στήριξη αναμφισβήτητα, αλλά ενάμιση χρόνο μετά, κύριε Υφυπουργέ, εξακολουθούν να υπάρχουν ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις αποζημιώσεις και κυρίως με την κρατική αρωγή. Έχουμε καθυστερήσεις και υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι δυσκολεύονται να τα φέρουν βόλτα, διότι από τη μια μέρα στην άλλη βρέθηκαν με τεράστια προβλήματα.

Το ζήτημα που σας θέτω με την επίκαιρη ερώτησή μου ουσιαστικά αφορά αυτούς τους παραγωγούς δενδρωδών καλλιεργειών, με επίκεντρο τα Πλατανούλια τα οποία τα επισκεφθήκατε και εσείς ο ίδιος μετά την καταστροφή από τον «Daniel». Δεν αφορά μόνο, βέβαια, τα Πλατανούλια, αλλά αφορά τρεις χιλιάδες ενιακόσια στρέμματα, εκ των οποίων χίλια επτακόσια στρέμματα είναι στα Πλατανούλια με ροδάκινα -επιτραπέζια και βιομηχανικά- βερικόκα, αχλάδια, κεράσια και δαμάσκηνα και τετρακόσια στρέμματα στα Δέντρα Τυρνάβου.

Στα μεν Πλατανούλια έχουμε ολική απώλεια παραγωγής από τα δέντρα τα οποία δεν ξεράθηκαν, δεν καταστράφηκαν, πλημμύρισαν. Είχαν πάνω από τρία μέτρα νερό από τον Πηνειό, ωστόσο κάποια από αυτά αναβλάστησαν, επιβίωσαν, αλλά δεν έδωσαν την αμέσως επόμενη χρονιά από τον «Daniel» παραγωγή. Είχαμε μηδενική παραγωγή, δηλαδή, στα Πλατανούλια. Στα δέντρα είχαμε μερική παραγωγή, αλλά υπάρχει ζημία. Στον Αμπελώνα έχουμε εξακόσια στρέμματα με ροδάκινα, κυρίως βιομηχανικά, αλλά σημαντική μείωση παραγωγής και ποιότητας. Ομοίως, στη Γιάννουλη πεντακόσια στρέμματα με ροδάκινα επιτραπέζια και βιομηχανικά, με σοβαρή μείωση παραγωγής και ποιότητας και το ίδιο στη Φαλάνη με επτακόσια στρέμματα με σοβαρή μείωση παραγωγής και ποιότητας. Γι' αυτούς τους παραγωγούς θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα της πολιτείας.

Εστάλη σχετική επιστολή από τους δύο συνεταιρισμούς, από τον Αγροτικό Συνεταιρισμό Πλατανουλίων στις 28 Ιουνίου προς την ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, όπου περιγράφει το πρόβλημα οξύ και στη συνέχεια, κύριε Πρόεδρε, στις 25 Ιουλίου υπήρξε σύσκεψη με την ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, με τον Υπουργό, τον κ. Τσιάρα, με τα προεδρεία, τις διοικήσεις των δύο συνεταιρισμών των Πλατανουλίων, τον πρόεδρο του χωριού, παρουσία και εμού και υπήρξε απόλυτη κατανόηση, αναγνώριση του προβλήματος και έκφραση της βούλησης να υπάρξει αποζημίωση. Μάλιστα, οι παραγωγοί ήλπιζαν ότι στο *de minimis* που δόθηκε τώρα στους μηλοπαραγωγούς και καστοναποαραγωγούς της Λάρισας, αποκαθιστώντας έτσι μια αδικία που υφίσταντο σε σχέση με τους παραγωγούς της Μαγνησίας, θα υπήρχε και η αποζημίωση αυτών των παραγωγών που υπέστησαν ζημία από τον «Daniel». Δυστυχώς, δεν επιβεβαιώθηκε, δεν υπήρξε αυτή η αποζημίωση, αλλά μιας και αναφέρθηκε σε αυτό το *de minimis*, κύριε Υφυπουργέ, να σας πω ότι σήμερα έγινα αποδέκτης διαμαρτυριών και από το Αργυροπούλι, γιατί και εκεί είχαμε μηλοπαραγωγούς οι οποίοι όλως παραδόξως δεν συμπεριλαμβάνονται στην απόφαση για την αποζημίωση. Θέλω να πιστεύω ότι είναι λάθος εκ παραδρομής και θα διορθωθεί.

Ευελπιστούμε, λοιπόν, κύριε Υφυπουργέ, να λάβουμε μια καθαρή απάντηση ότι αναγνωρίζετε και εσείς το πρόβλημα και θα δρομολογηθεί το επόμενο διάστημα η επίλυσή του.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Χαρακόπουλο.

Ο κύριος Υπουργός έχει τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, πράγματι είχαμε επισκεφθεί ακριβώς κάποιους μήνες μετά τις ζημιές του «Daniel» την περιοχή και διαπίστωσα και εγώ, αλλά και όλος ο κρατικός μηχανισμός, τις τεράστιες ζημιές που είχε η περιοχή από αυτό το φαινόμενο. Οι πλημμύρες του 2023, όπως το αναγνωρίζουν όλοι, ήταν πρωτοφανείς, χωρίς προηγούμενο. Αν και υπήρχε ο «Ιανός» στη Θεσσαλία, ο «Daniel» και ο «Elias» ήταν κάτι έξω από οποιοδήποτε προηγούμενο. Ωστόσο, κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει ότι η ανταπόκριση και τα αντανakλαστικά της Κυβέρνησης ήταν πρωτοφανή. Ενεργοποιήθηκαν όλοι οι μηχανισμοί και μάλιστα άμεσα, με πρωταγωνιστικό ρόλο να έχουν, σε ό,τι αφορά την οικονομική βοήθεια και αποκατάσταση, ο ΕΛΓΑ και η κρατική αρωγή.

Άμεσα χορηγήθηκε κρατική αρωγή, πρώτη αρωγή, έναντι επιχορήγησης στις πληγείσες επιχειρήσεις, αγροτικές, κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και φορείς. Ως πρώτη αρωγή πιστώθηκαν συνολικά 80 εκατομμύρια ευρώ εκ των οποίων τα 66,03 εκατομμύρια ευρώ σε αγρότες και κτηνοτρόφους. Συγκεκριμένα, στην Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας το αντίστοιχο ποσό ανήλθε στα 24,49 εκατομμύρια ευρώ σε δικαιούχους αγρότες.

Στη συνέχεια, ενεργοποιήθηκε το άρθρο 12β' του ν.4797/2021 για ζημιές και σε φυτικά μέσα παραγωγής. Στο πλαίσιο αυτό χορηγήθηκε προκαταβολή για ζημιές στο έγγειο και φυτικό κεφάλαιο και προκειμένου σε δένδρα και αμπέλια, η οποία ανήλθε, μετά την αφαίρεση της πρώτης αρωγής, στα 186,22 εκατομμύρια ευρώ συνολικά, με τα 79,95 εκατομμύρια να κατευθύνονται σε δικαιούχους αγρότες και κτηνοτρόφους. Ειδικά στην Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας χορηγήθηκαν 26,88 εκατομμύρια ευρώ σε τρεις χιλιάδες εννιακόσιους ενενήντα αγρότες και κτηνοτρόφους.

Επιπλέον, με το *ad hoc* πρόγραμμα οικονομικών ενισχύσεων που ανατέθηκε στον ΕΛΓΑ χορηγήθηκαν πλέον των 290 εκατομμυρίων ευρώ από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για την απώλεια φυτικής παραγωγής και για το ζωικό κεφάλαιο. Εξ αυτών, τα 78,7 εκατομμύρια ευρώ στη Λάρισα.

Άρα, λοιπόν, έχουν πιστωθεί -έχουν ολοκληρωθεί πληρωμές- ως τώρα 425 εκατομμύρια ευρώ και από αυτά τα 98 εκατομμύρια ευρώ σε αγρότες και κτηνοτρόφους και εκκρεμεί η εκκαθαριστική πληρωμή της επιχορήγησης της κρατικής αρωγής το οποίο είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Πολιτικής Προστασίας. Από αυτά, 130,07 εκατομμύρια στην Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας και περιέλαβαν όλες τις περιπτώσεις. Η κρατική αρωγή αποζημίωσε το φυτικό κεφάλαιο και άλλα στοιχεία του ενεργητικού μιας εκμετάλλευσης, το *ad hoc* πρόγραμμα του ΕΛΓΑ αποζημίωσε τη φυτική και ζωική παραγωγή. Σε κάθε περίπτωση απαιτούνται οι παραγωγοί να έχουν υποβάλει δήλωση ΟΣΔΕ να είναι ασφαλιστικά ενήμεροι και να έχουν κάνει δήλωση ζημιάς. Άρα, καταλήγουμε σε τρεις περιπτώσεις: Δήλωση ζημιάς για καταστροφή φυτικού κεφαλαίου, ενίσχυση από κρατική αρωγή, δήλωση ζημιάς για απώλεια φυτικής παραγωγής, ενίσχυση από το *ad hoc* πρόγραμμα, προφανώς όσοι δεν είχαν ζημία δεν έκαναν δήλωση.

Πράγματι, όπως αναφέρατε και εσείς και το είδε και ο Υπουργός και το έχουμε διαπιστώσει και εμείς, υπάρχουν ζητήματα και τη χρονιά μετά τον «Daniel» και τον «Elias» σε κάποιες παραγωγές, αλλού περισσότερο και αλλού λιγότερο και προφανώς -σωστά το λέτε- έχει καταγραφεί και η ζημία στις συγκεκριμένες περιοχές και όχι μόνο. Έχει καταγραφεί και σε κάποιες περιοχές που αφορούν τα σιτηρά ή σε κάποιες περιπτώσεις που αφορούν το βαμβάκι ή άλλες καλλιέργειες. Αυτό είναι στη μεριά του Υπουργείου και θα μου επιτρέψετε στη δευτερολογία να είμαι πιο συγκεκριμένος επί αυτού.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακιωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Τον λόγο έχει ο κ. Χαρακόπουλος για να δευτερολογήσει.

ΜΑΞΙΜΟΣ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα αναμένω τη δευτερολογία, κύριε Υπουργέ, ελπίζοντας ότι

θα έχουμε ένα πιο συγκεκριμένο πλαίσιο στο συγκεκριμένο ζήτημα που σας έθεσα με ένα χρονοδιάγραμμα για τις αποζημιώσεις των αγροτών μας που επλήγησαν από τον «Daniel» στην περιοχή, αλλά δεν θα σας υπέβαλα σε αυτή τη βάση του κοινοβουλευτικού ελέγχου, κύριε Υπουργέ, να έλθετε σήμερα στο Κοινοβούλιο, εάν είχαμε έναν κανονισμό λειτουργίας του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων του ΕΛΓΑ ο οποίος θα κάλυπτε όλες αυτές τις ζημιές.

Δυστυχώς, εδώ και πάνω από έξι χρόνια μιλούμε για την ανάγκη αναθεώρησης του κανονισμού λειτουργίας του ΕΛΓΑ. Ο πρώτος Υπουργός της δικής μας Κυβέρνησης ήταν ο κ. Βορίδης που μίλησε για την ανάγκη αλλαγής του κανονισμού του ΕΛΓΑ και μάλιστα με εμπλοκή και του ιδιωτικού τομέα και τότε πολλοί έσπευσαν να πουν ότι επίκειται η ιδιωτικοποίηση του ΕΛΓΑ, αλλά αποδείχθηκαν όλα αυτά φενάκη. Ωστόσο, έξι χρόνια μετά αναμένουμε κάποιο συγκεκριμένο σχέδιο στη διαβούλευση για να τοποθετηθούν και οι εκπρόσωποι των αγροτών. Αν υπήρχε, λοιπόν, η αλλαγή του κανονισμού του ΕΛΓΑ, δεν θα χρειαζόταν σήμερα να είμαστε εδώ. Θα συμπεριλαμβανόταν και αυτό ως ένα αίτιο που αποζημιώνεται. Βεβαίως, χρειάζεται ένας έντιμος διάλογος με τους αγρότες. Διότι μια αναθεώρηση του κανονισμού του ΕΛΓΑ με συμπερίληψη περισσότερων ζημιολόγων αιτίων σημαίνει και αναπροσαρμογή των ασφαλιστρών του ΕΛΓΑ.

Το δεύτερο που θέλω να θέσω υπ' όψιν σας, κύριε Υφυπουργέ, με αφορμή τη συζήτηση της ερώτησής μας -προέρχεσθε και εσείς από μια περιοχή που πρωταγωνιστεί σε δενδρώδεις καλλιέργειες- είναι το ζήτημα της αναδιάρθρωσης δενδρωδών καλλιεργειών, με το φαινόμενο της κλιματικής κρίσης, με τις αλλαγές που υπάρχουν στις κλιματολογικές συνθήκες, με το γεγονός ότι υπάρχουν καλλιέργειες οι οποίες πια δεν είναι ανθεκτικές, καλλιέργειες οι οποίες δεν είναι τόσο εμπορικές. Χρειαζόμαστε ένα γενναίο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης δενδρωδών καλλιεργειών.

Δυστυχώς, το τελευταίο πρόγραμμα, κύριε Υφυπουργέ, που «έτρεξε» ήταν το 2022 -έχω καταθέσει και σχετική ερώτηση επ' αυτού- και, εξ όσων πληροφορούμαι, από τα περίπου 167 εκατομμύρια ευρώ του προγράμματος ελάχιστα απορροφήθηκαν. Αν είναι αλλιώς, θα αναμένω συγκεκριμένη απάντηση. Ήταν, όμως, ένα πρόγραμμα το οποίο αφορούσε μόνο συνεταιριστικά σχήματα, συγχρηματοδοτούμενο βεβαίως από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο είχε ελάχιστη απορροφητικότητα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε και ευχαριστώ για την ανοχή σας.

Νομίζω ότι χρειαζόμαστε ένα γενναίο συγκεκριμένο πρόγραμμα και καθώς προέρχεσθε από μία κατ' εξοχήν περιοχή με δενδρώδεις καλλιέργειες, θα πρέπει να δρομολογηθεί κάτι τέτοιο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, ένα επιδοτούμενο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης δενδρωδών καλλιεργειών. Έχουμε τα κρουσάλλα αχλάδια στην επαρχία -του Τυρνάβου πρωτίστως- τα οποία απευθύνονται μόνο στην εσωτερική αγορά -υπάρχει υπερπαραγωγή και δεν απορροφώνται, καταρρέει έτσι η τιμή- έχουμε ζητήματα με τα βιομηχανικά ροδάκινα, με ποικιλίες στα αμύγδαλα, όπως οι φυρανιές που γνωρίζετε ότι αντιμετωπίζουν πρόβλημα ή το κόκκινο μήλο στην Αγία και φαντάζομαι και σε άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες. Όχι μόνο σε εμάς, μιλώ κυρίως για τον Νομό της Λάρισας και την Περιφέρεια της Θεσσαλίας.

Αρα είμαστε προμηθείς. Έχουμε το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, το οποίο πρέπει να το δούμε και να προετοιμαστούμε για την αντιμετώπισή του, έστω και με καθυστέρηση. Και μιλώ, λοιπόν, για την αλλαγή του κανονισμού του ΕΛΓΑ και ένα γενναίο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης δενδρωδών καλλιεργειών.

Σας ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε, για την ανοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κ. Χαρακόπουλο.

Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα ξεκινήσω με την αναθεώρηση του κανονισμού του ΕΛΓΑ. Άλλωστε το ξέρετε και εσείς ότι αυτή η Κυβέρνηση κατ' ευθείαν έδωσε εντολή με το που ανέλαβε να γίνει η μελέτη από την Παγ-

κόσμια Τράπεζα, καθώς και μια αναλογιστική μελέτη, μία σοβαρή μελέτη, για τη λειτουργία του οργανισμού από την PWC, οι οποίες παρεδόθησαν πριν από δύο χρόνια. Από τότε ξεκινήσαμε με βάση αυτές τις μελέτες να προχωρούμε σοβαρά στο θέμα της αναθεώρησης του κανονισμού του ΕΛΓΑ, που είναι ανάγκη, γιατί πρέπει να αντιμετωπιστεί κατ' αρχάς το γεγονός ότι ο ΕΛΓΑ έχει παθητικό. Χρειάστηκαν τουλάχιστον 800 εκατομμύρια τα τελευταία πέντε χρόνια από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις του. Ταυτόχρονα έχει μεγάλη έλλειψη προσωπικού. Περίπου εκατόν πενήντα άτομα έχουν συνταξιοδοτηθεί και αυτό συνεχίζεται περισσότερο. Επίσης, είναι ανάγκη να προχωρήσει η ψηφιοποίηση και η πιστοποίηση του εκτιμητικού έργου. Υπάρχει ένας διαγωνισμός σε εξέλιξη και ελπίζουμε κάποια στιγμή να τελειώσουν όλες αυτές οι διαδικασίες οι δικαστικές και να έχουμε ανάδοχο. Αναμένουμε -αυτός είναι ο σχεδιασμός και το είπε και ο Πρωθυπουργός στην απάντησή του στην ερώτηση που έγινε εδώ στη Βουλή- ότι τους επόμενους μήνες θα έχουμε τον κανονισμό του ΕΛΓΑ, την πρότασή μας που θα περάσει μέσα προφανώς από διαβούλευση, ώστε να αποτελέσει έναν κοινό τόπο σε όλους.

Όμως πρέπει να ξέρουμε το εξής: Ο κανονισμός του ΕΛΓΑ αποζημιώνει από τα χρήματα των εισφορών των παραγωγών -αυτή είναι η βασική αρχή- και όχι από άλλες χρηματοδοτικές πηγές, πέρα από αυτά που δίνει ο κρατικός προϋπολογισμός στον ΕΛΓΑ για να καλυφθούν οι πάγιες και λειτουργικές ανάγκες του οργανισμού.

Όσον αφορά την ερώτησή σας, σας είπα και πάλι ότι όλοι αυτοί οι παραγωγοί, ανάλογα με το είδος και τη ζημιά που είχαν εκείνη την περίοδο, έλαβαν την επιχορήγηση ύψους -επαναλαμβάνω- 425 εκατομμύρια ευρώ συνολικά για τα συγκεκριμένα φαινόμενα και 130 εκατομμύρια στη Λάρισα και απομένει η εκκαθάριση. Δεν έλαβαν μόνο όσοι δεν είχαν υποστεί ζημιά. Για παράδειγμα, σε περιπτώσεις που η συγκομιδή του καρπού είχε προηγηθεί της πλημμύρας, προφανώς δεν μπορούσε να δει κάποιος τότε την αντίδραση των δέντρων κατά την επόμενη καλλιεργητική περίοδο. Είναι αυτό στο οποίο αναφέρεστε. Το 2024 προέκυψε μειωμένη παραγωγή, όπως γνωρίζετε καλά και το αναφέρατε, η οποία όμως δεν καλύπτεται ασφαλιστικά από τον ΕΛΓΑ βάσει του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου. Είναι και αυτό ένα θέμα που πρέπει να συζητήσουμε, ακριβώς επειδή όπως αναφέρετε και εσείς είναι δευτερογενής ζημιά ή είναι ζημιά τον επόμενο χρόνο για να είμαστε στην κυριολεξία ακριβείς.

Η εξέλιξη των καλλιεργειών αυτών παρακολουθείται και καταγράφεται από τους γεωτεχνικούς στον ΕΛΓΑ για να διαπιστωθεί η έκταση, η ένταση και τα αίτια του προβλήματος. Είναι σημαντικό να δούμε και τα αίτια του προβλήματος, αν προέρχονται από τις πλημμύρες που είχαν γίνει από τον «Daniel» ή προέκυψε κάτι άλλο και άρα θα έχουμε και άλλα τέτοια προβλήματα στο μέλλον. Από τα πρώτα στοιχεία, όπως αναφέρατε και εσείς, παρουσιάστηκε στις δενδρώδεις καλλιέργειες -πυρηνόκαρπα και αχλάδια-, περίπου τρεις χιλιάδες εννιάκισια στρέμματα σε πέντε περιοχές του νομού και βάσει των αναλυτικών στοιχείων, που θα προκύψουν από τις αρμόδιες υπηρεσίες ΕΛΓΑ και ΔΑΟΚ θα διερευνήσουμε την ύπαρξη κατάλληλου χρηματοδοτικού εργαλείου. Άλλωστε σε συνάντηση που έλαβε χώρα τον Ιούλιο στο Υπουργείο μας μεταξύ εκπροσώπων των συνεταιρισμών και του Υπουργού δόθηκε η διαβεβαίωση ότι θα διερευνήσουμε το φαινόμενο και θα ψάξουμε να βρούμε κάποια αποζημίωση. Ήσασταν και εσείς παρόντες σε αυτήν τη συνάντηση.

Εξάλλου η χρονιά του 2024 μόλις έχει ολοκληρωθεί και, ξέρετε, τα περισσότερα αιτήματα για ενισχύσεις και αποζημιώσεις εκτός ΕΛΓΑ εξετάζονται στην αρχή του νέου έτους και αφορούν όλη την καλλιεργητική περίοδο του προηγούμενου έτους. Όταν συγκεντρωθούν όλα αυτά τα αιτήματα και τα στοιχεία θα μπορέσουμε να διερευνήσουμε τα συγκεκριμένα χρηματοδοτικά εργαλεία με τις προβλεπόμενες συγκεκριμένες διαδικασίες. Δεν μπορεί να γίνει κάτι διαφορετικό.

Είναι δεδομένη η στήριξή μας στους παραγωγούς με χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων και το κάνουμε κάθε χρόνο. Το αναφέρατε κιόλας για το πρόγραμμα των de minimis, ότι ξεκίνησε για να αποκαταστήσουμε ζημιές που είχαμε παραλάβει προηγού-

μενα χρόνια. Άλλωστε το de minimis δεν ήταν μόνο αυτά τα χρήματα, τα 11,1 εκατομμύρια που αναφέρθηκαν. Είναι ένα ποσό πολύ μεγαλύτερο και προφανώς αναμένονται και καινούργιες ανακοινώσεις από τον Υπουργό και για άλλες καλλιέργειες και σε άλλες περιοχές. Είναι όμως βέβαιο και είναι απόλυτα κατανοητό και αποδεκτό από τους παραγωγούς ότι αυτή η Κυβέρνηση είναι παρούσα, χρησιμοποιεί όλες τις δυνατότητες που έχουμε από τα χρηματοδοτικά εργαλεία για να μπορέσουμε να καλύψουμε τις ζημιές είτε με θεσμικές παρεμβάσεις είτε με επιπλέον παρεμβάσεις. Άλλωστε αυτό ήταν και το αποτέλεσμα της νομοθέτησης της επιστροφής του ειδικού φόρου καταπόνησης ή το χαμηλό τιμολόγιο στο αγροτικό ρεύμα ή η ρύθμιση δανείου που ανακοινώθηκε από τον Πρωθυπουργό και θα έχουμε άμεσα και νομοθετική ρύθμιση.

Επομένως, συνεπώς στις διαβεβαιώσεις που λάβατε και από τον Υπουργό λέμε ότι το πρόβλημα το γνωρίζουμε και το έχουμε καταγράψει. Εφόσον επιβεβαιωθεί και από τις υπηρεσίες, γιατί πάντοτε όλα αυτά που γίνονται επιβεβαιώνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, θα προχωρήσουμε να βρούμε τη δυνατότητα στήριξης των παραγωγών.

Όσον αφορά την αναδιάρθρωση, πράγματι μία απάντηση στο θέμα της κλιματικής κρίσης είναι και η αναδιάρθρωση καλλιεργειών. Ήδη ανακοινώσαμε το πρόγραμμα των θερμοκηπίων, που είναι ένα πρόγραμμα 600 εκατομμυρίων ευρώ, μια απάντηση στην κλιματική κρίση, καθώς με τα θερμοκήπια θα έχουμε καλλιέργειες με μεγαλύτερη στρεμματική απόδοση προστατευμένες από το περιβάλλον, τις κλιματολογικές συνθήκες και ταυτόχρονα καλλιέργειες με λιγότερο νερό.

Πρέπει να δούμε και το ζήτημα της αναδιάρθρωσης και προφανώς ως Υπουργείο θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε τα χρήματα με σωστό τρόπο, τα χρήματα που καταφέραμε το 2019 να πάρουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα 19,3 δισεκατομμύρια ευρώ, που είναι μια προσωπική επιτυχία του Πρωθυπουργού. Από αυτά χρησιμοποιούμε για τα θερμοκήπια. Προφανώς θα πρέπει να δούμε και το ζήτημα της αναδιάρθρωσης αφού γίνει ένα σχέδιο στρατηγικό σε όλη την Ελλάδα, για να δούμε τι πρέπει να γίνει και τι δεν πρέπει να γίνει. Έγινε μια πρώτη προσπάθεια -το αναφέρατε- για αναδιάρθρωση μέσα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αλλά ήταν βασική προϋπόθεση όλα τα χρήματα που πήραμε από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, περίπου 1 δισεκατομμύριο ευρώ, να κατευθύνονται σε επιχειρήσεις ή σε ομάδες παραγωγών ή επιχειρήσεις που κάνουν συμβολαϊκή γεωργία. Αυτός ήταν ο βασικός όρος. Πράγματι, όπως λέτε, από τα αιτήματα που υποβλήθηκαν, ικανοποιήθηκε ένας μικρότερος αριθμός, αλλά και αυτό είναι κάτι σημαντικό για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε σε αυτό.

Εδώ είμαστε. Τώρα αναπτύσσεται το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και προφανώς με συζήτηση με όλους θα μπορέσουμε να βρούμε τον καλύτερο τρόπο γι' αυτό το θέμα που θέτετε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Πλακωτάκης): Και εμείς ευχαριστούμε τον κύριο Υπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι από τα άνω δυτικά θεωρεία παρακολουθούν τη συνεδρίαση, αφού ενημερώθηκαν για την ιστορία του κτηρίου και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της Βουλής και ξεναγήθηκαν στην έκθεση της Αίθουσας «Ελευθέριος Βενιζέλος» τριάντα δύο μαθητές και μαθητές και τρεις συνοδοί εκπαιδευτικοί από το Μουσικό Σχολείο Καλαμάτας.

Η Βουλή σας καλωσορίζει και σας ευχόμαστε καλή πρόοδο.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Επίσης, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι οι Υπουργοί Υποδομών και Μεταφορών, Εξωτερικών και Εσωτερικών κατέθεσαν στις 30-1-2025 σχέδιο νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας περί αμοιβαίας αναγνώρισης και ανταλλαγής των αδειών οδήγησης».

Παραπέμφθηκε στην αρμόδια Διάρκη Επιτροπή.

Επίσης, οι Υπουργοί Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Υγείας, Προστα-

σίας του Πολίτη, Ανάπτυξης, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και Επικρατείας, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας κατέθεσαν στις 31-1-2025 σχέδιο νόμου: «Μέτρα για την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε θέσεις διευθυντικών στελεχών των εισηγμένων εταιρειών, των μη εισηγμένων ανωνύμων εταιρειών και των δημοσίων επιχειρήσεων - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (Ε.Ε.) 2022/2381 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Νοεμβρίου 2022 - Ρυθμίσεις για την ενδυνάμωση των πιλοτικών προγραμμάτων για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διάρκη Επιτροπή.

Προχωράμε τώρα στην έκτη με αριθμό 432/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ξάνθης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Χουσεΐν Ζεϊμπέκ προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Αντιμετώπιση της εξαπλώσης της ευλογιάς των αιγοπροβάτων και στήριξη των πληγέντων κτηνοτρόφων».

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΧΟΥΣΕΪΝ ΖΕΪΜΠΕΚ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, με αυτήν την ερώτηση θέλω να μεταφέρω την κραυγή αγωνίας των κτηνοτρόφων της περιοχής μου και όχι μόνο. Η περιφέρειά μας βρίσκεται σε συνθήκες έκτακτης ανάγκης λόγω των ζωνόσων και της ευλογιάς των αιγοπροβάτων. Οι παραγωγοί βρίσκονται σε απόγνωση, καθώς έχουν μηδενικό εισόδημα, διογκωμένα χρέη και καμία προοπτική αποκατάστασης.

Σας έχω καταθέσει ως αναφορά στη Βουλή την επιστολή των κτηνοτροφικών συλλόγων Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, στην οποία ζητούνται συγκεκριμένα μέτρα στήριξης, αλλά δεν έχουμε λάβει καμία απάντηση μέχρι σήμερα. Και ενώ η ευλογία των αιγοπροβάτων καταστρέφει τους κτηνοτρόφους, οι αποζημιώσεις καταβάλλονται με μεγάλη καθυστέρηση.

Στην Ξάνθη, τον τόπο μου, όπως καταγγέλλει ο πρόεδρος του κτηνοτροφικού συλλόγου, μέχρι τώρα έχουν δοθεί αποζημιώσεις μόνο σε δεκατρείς εκμεταλλεύσεις, ενώ έχουν ήδη εξοντωθεί εξήντα δύο κτηνοτροφικές μονάδες, λόγω της ευλογιάς και της πανώλης. Οι περιοχές σε καραντίνα είναι εγκαταλειμμένες στη μοίρα τους, οι ζωοτροφές εξαντλούνται, το κόστος τους είναι εξωφρενικό και το κράτος δεν έχει κάνει τίποτα για να διασφαλίσει την επιβίωση των εκμεταλλεύσεων. Τα αμνοερίφια παραμένουν αποκλεισμένα στους στάβλους χωρίς να μπορούν να οδηγηθούν στα σφαγεία, οδηγώντας σε ολική απώλεια εσόδων.

Παρά τις δηλώσεις σας για το μέτρο 5.2 για την ανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου, παραμένει απλώς μια υπόσχεση χωρίς σαφές χρονοδιάγραμμα και όρους υλοποίησης. Έχουμε και την αποτυχία του μέτρου 5.2 για τις ζημιές από τις πλημμύρες και τη φωτιά στον Έβρο και είναι λογικό να ανησυχούν οι κτηνοτρόφοι.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ**)

Προβλήματα όμως έχουν και οι παραγωγοί ζωοτροφών. Μόνο στον Έβρο είναι εγκλωβισμένοι δώδεκα χιλιάδες τόνοι μηδικής. Σας έχω υποβάλει και ερώτηση αν θα υπάρξει ειδικό πρόγραμμα αποζημίωσης για τους παραγωγούς ζωοτροφών και τους συνεταιρισμούς που δεν μπορούν να διαθέσουν τα αποθέματά τους, αλλά και σε αυτό το ερώτημα αποφεύγετε να μας απαντήσετε.

Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, το Κέντρο Εξωτικών Νοσημάτων στον Έβρο που θα μπορούσε να παίξει καθοριστικό ρόλο στη διαχείριση της κρίσης είναι ουσιαστικά ανενεργό, δεν διαθέτει το απαραίτητο προσωπικό ούτε καν τα αναγκαία μέσα. Δεν σας ενδιαφέρει να λειτουργήσει. Δεν σας ενδιαφέρει να θωρακίσετε και να προστατέψετε τον πρωτογενή τομέα.

Ήδη από τις 20 Αυγούστου 2024 όταν διαπιστώθηκε επίσημα το πρώτο κρούσμα ευλογιάς στον Έβρο, έχουν πληγεί συνολικά 27 κοπάδια, έχουν σφαγιαστεί στην περιοχή της ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης περίπου 65.000-70.000 ζώα. Μόνο στην Ξάνθη έχουν θανατωθεί περισσότερα από 16.000 ζώα. Αντιλαμβάνεστε την καταστροφή.

Εγώ έχω εδώ μαζί μου και θα σας καταθέσω την επιστολή με τα αιτήματα του Δήμου Τοπείρου, καθώς τα περισσότερα κρούσματα ήταν σε αυτή την περιοχή του νομού μας. Μιλάμε για έναν

δήμο που βασίζεται στην κτηνοτροφία. Ελπίζω να λάβετε σοβαρά υπ' όψιν σας όσα σας γράφουν.

Η ευλογία χτύπησε και τη Σαμοθράκη όπου το 40% του πληθυσμού ασχολείται με την κτηνοτροφία.

Σας ρωτώ λοιπόν ευθέως και θέλουμε ξεκάθαρες απαντήσεις στα εξής.

Πρώτον, ποιο είναι το ύψος των αποζημιώσεων που έχουν καταβληθεί ως σήμερα; Υπάρχουν εκκρεμότητες και πόσες ανά περιφερειακή ενότητα; Υπογράψατε την ΚΥΑ το 2025 ώστε να καταβληθεί το τρίτο κύμα αποζημιώσεων που έχετε εξαγγείλει;

Δεύτερον, ανακοινώσατε ότι η ενίσχυση είναι ίση με το κόστος ζωοτροφών ενός μηνός λόγω των περιοριστικών μέτρων για την πανώλη του καλοκαιριού. Για την ευλογία τι θα γίνει; Δεν θα αποζημιωθούν οι κτηνοτρόφοι; Και αν ναι, τότε και για πόσο διάστημα;

Τρίτον, για το μέτρο 5.2 που δεν έχει ακόμη προκηρυχθεί, ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα και ποιοι θα είναι οι όροι ένταξης; Θα αναλάβετε επιτέλους δράση ή θα αφήσετε τους κτηνοτρόφους να εγκαταλείψουν το επάγγελμά τους;

Τέταρτον, ποια είναι η δικαιολογία σας για την αδράνεια του Κέντρου Εξωτικών Νοσημάτων στον Έβρο; Γιατί δεν έχει στελεχωθεί κατάλληλα και τότε θα γίνει αυτό; Πότε θα υπογράψετε το σχετικό μνημόνιο συνεργασίας και την προγραμματική σύμβαση με το ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ» και την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΧΟΥΣΕΪΝ ΖΕΪΜΠΕΚ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Η δευτερολογία μου θα είναι πιο σύντομη.

Πέμπτον, πώς θα στηρίξετε τους επαγγελματίες που κινούνται γύρω από την κτηνοτροφία: παραγωγούς, εταιρείες ζωοτροφών, προμηθευτές, κάθε είδους σφαγεία, εμπόρους;

Τέλος, κύριε Υπουργέ, οι κτηνοτρόφοι της ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης σας κατέθεσαν συγκεκριμένα αιτήματα: αναστολή των ασφαλιστικών εισφορών προς τον ΕΦΚΑ για το χρονικό διάστημα μέχρι και την πλήρη επανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου, πάγωμα για τρία έτη όλων των οφειλόμενων και των ρυθμίσεων των κτηνοτρόφων προς φορείς του δημοσίου, άτοκο δάνειο με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου με τριετή περίοδο χάριτος αποπληρωμής για οφειλές των κτηνοτρόφων προς ιδιώτες προμηθευτές. Έχετε συζητήσει με τον Υπουργό Οικονομικών για κάτι από όλα αυτά; Θα τα υλοποιήσει η Κυβέρνηση; Σας ακούω, κύριε Υπουργέ.

Ευχαριστώ για την ανοχή, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Χουσεΐν Ζεΐμπέκ καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε.

Ελάτε, κύριε Υπουργέ.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αγαπητέ συνάδελφε, γνωρίζουμε πολύ καλά τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζουν οι κτηνοτρόφοι μας λόγω των ζωνοδών και ως Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή που είχαμε την εμφάνιση της πανώλης και σε συνέχεια της ευλογιάς είμαστε δίπλα τους για να τους στηρίξουμε με κάθε τρόπο.

Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης αντιμετωπίσαμε με αμεσότητα, μεθοδικότητα και αποφασιστικότητα το θέμα της αντιμετώπισης των ζωνοδών και της πρόληψης επανεμφάνισής τους. Ακολουθήσαμε πιστά όλα τα προβλεπόμενα από τα ευρωπαϊκά πρωτόκολλα και πετύχαμε, κερδίζοντας τα εύσημα και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να εξαλείψουμε την πανώλη που εμφανίστηκε για πρώτη φορά τον Ιούλιο και είμαστε σε πολύ καλό δρόμο σχετικά και με την ευλογία.

Τώρα απαντώντας στο πρώτο σκέλος της ερώτησής σας για τα μέτρα πρόληψης και εξάλειψης της ευλογιάς των αιγοπροβάτων τα οποία λάβαμε, σας λέω ότι από τον Αύγουστο που εντοπίστηκε το πρώτο κρούσμα ευλογιάς στον Έβρο εφαρμόσαμε στις μολυσμένες εκτροφές όλα τα μέτρα τα οποία προβλέπονται από τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό 2020/687, καθώς και το σχέδιο

αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης για την καταπολέμηση των ασθενειών του παραρτήματος 1 του π.δ.138/1995.

Πιο συγκεκριμένα, προβήκαμε σε θανάτωση κατ' αρχάς και υγειονομική ταφή των ζώων, καθαρισμό και απολύμανση των εγκαταστάσεων, οριοθέτηση των ζωνών προστασίας στα τρία χιλιόμετρα ακτίνα και επιτήρησης στα δέκα χιλιόμετρα από κάθε επιβεβαιωμένη εστία και οριοθέτηση των περαιτέρω απαγορευμένων ζωνών. Στις ζώνες προστασίας και επιτήρησης και στις περαιτέρω απαγορευμένες ζώνες πραγματοποιείται κλινική εξέταση όλων των προβάτων και αιγοειδών από κτηνιάτρους του ΥΠΑΑΤ, των εποπτευόμενων φορέων και των περιφερειών. Στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου, η οποία θεωρείται υψηλού κινδύνου λόγω της γεινιάσσης με την Τουρκία, γίνεται και μέσω του του προγράμματος του έργου Thrace παθητική κλινική επιτήρηση στα πρόβατα και στις αίγες. Από το 2017 στις διασυνοριακές περιοχές, όπως στην Περιφέρεια ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, τη Λέσβο, τη Λήμνο, τη Σάμο, τη Ρόδο, τη Χίο και την Κω, εφαρμόζεται το πρόγραμμα των τεσσάρων διασυνοριακών νοσημάτων, το λεγόμενο TAD.

Λαμβάνοντας όλα τα παραπάνω μέτρα και εφαρμόζοντας απαρέγκλιτα, κατορθώσαμε, αγαπητέ κύριε Χουσεΐν, τα κρούσματα πλέον να είναι περιορισμένα.

Στη δευτερολογία μου θα σας απαντήσω για τα υπόλοιπα ερωτήματα που έχετε θέσει και για τις αποζημιώσεις και για το πόσα χρήματα έχουν καταβληθεί, αλλά και για το ινστιτούτο που βρίσκεται στην περιοχή σας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ελάτε, κύριε συνάδελφε.

ΧΟΥΣΕΪΝ ΖΕΪΜΠΕΚ: Κύριε Υφυπουργέ, στην απάντησή σας, αν κατάλαβα καλά, μας λέτε λίγο πολύ πως όλα έγιναν και όλα τα κάνετε καλά, εφαρμόσατε τα πρωτόκολλα, εφαρμόσατε τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς και άλλα προγράμματα. Αυτά μας λέτε ότι όλα έγιναν όπως έπρεπε.

Και τότε πώς έχουμε φτάσει στη σημερινή καταστροφή; Σήμερα στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, αύριο να δούμε πού. Ήδη κρούσματα ευλογιάς έχουμε δυστυχώς και στην Κρήτη. Ο κρατικός μηχανισμός άργησε πολύ, η πρόληψη δεν έγινε όπως θα έπρεπε, υποστελεχωμένη κτηνιατρική υπηρεσία. Πώς φτάσαμε μόνο στην ανατολική Μακεδονία και Θράκη να έχουμε εβδομήντα χιλιάδες ζώα που σφαγιάστηκαν; Μεγάλη ζημία.

Οι κτηνοτρόφοι είναι σε μεγάλη απόγνωση. Πολλοί δεν θα μπορέσουν να ξανά είναι στην παραγωγή. Και εσείς μας λέτε πως και αποζημιώσεις δώσατε και πως όλα είναι μια χαρά. Τι ακριβώς περιμένετε για να ενεργοποιηθεί και να αξιοποιηθεί το Κέντρο Εξωτικών Νοσημάτων στον Έβρο, ώστε να θωρακιστεί η περιοχή μας και να προστατευθεί ο πρωτογενής τομέας; Γιατί δεν είναι πρώτη φορά που έχουμε ζωνοδούς στην περιοχή μας.

Είναι δυνατόν πάλι να φταίνε άλλοι και πάλι να ακούμε για αρμοδιότητες τρίτων; Είναι δυνατόν σε μια τόσο μεγάλη κρίση για την κτηνοτροφία το Υπουργείο απλά να αρκείται να βγάλει την ουρά του απ' έξω;

Είναι δυνατόν ακόμα να μην έχετε κάνει τίποτα για το μέτρο 5.2 για την αντικατάσταση του ζωικού κεφαλαίου και οι κτηνοτρόφοι να σας ακούν να λέτε «θα κάνουμε, θα δειξουμε, θα ενεργοποιήσουμε», τη στιγμή που σε όλη την ανατολική Μακεδονία και Θράκη βρίσκεται σε εξέλιξη ένα ξεκλήρισμα κοπαδιών, τη στιγμή που οι παραγωγοί ζωοτροφών έχουν βρεθεί σε πραγματικό αδιέξοδο, πραγματικά δεν ξέρω τι να κάνουν, και οι περιοχές που είναι σε καραντίνα έχουν αφεθεί στην τύχη τους;

Σας κατέθεσα στην πρωτολογία μου συγκεκριμένες ερωτήσεις. Θα επιμένουμε σε αυτές όχι μόνο σήμερα και θέλουμε συγκεκριμένες απαντήσεις.

Και σας το ξαναλέω, οι κτηνοτρόφοι της ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης ζήτησαν να εφαρμοστούν τρία βασικά μέτρα για να μπορέσουν να ανασάνουν, να επιβιώσουν: αναστολή των ασφαλιστικών εισφορών -είναι πολύ σημαντικό- προς τον ΕΦΚΑ για το χρονικό διάστημα μέχρι την πλήρη επανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου, πάγωμα για τρία έτη όλων των οφειλών και των ρυθμίσεων των κτηνοτρόφων προς φορείς του δημοσίου, άτοκο δάνειο με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου με τριετή πε-

ρίοδο χάριτος αποπληρωμής για οφειλές των κτηνοτρόφων προς ιδιώτες προμηθευτές.

Δεσμευείτε εδώ δημόσια ότι οι Υπουργοί θα τα υλοποιήσετε. Μην πετάτε την μπάλα στην εξέδρα, δηλώνοντας και πάλι αναρμόδιος. Οι κτηνοτρόφοι της ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης περιμένουν σήμερα να ακούσουν συγκεκριμένες λύσεις και να είναι πάλι στην παραγωγή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Κύριε Κέλλα, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Έχει εκδοθεί κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για τις αποζημιώσεις των δαπανών που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου της χώρας.

Όπως διαπιστώνει κανείς με μια γρήγορη ανάγνωση στη φετινή ΚΥΑ προβλέπονται κατ' αρχάς γενναίες αυξήσεις και πάνω από 100% σε σχέση με την ΚΥΑ του 2023.

Αυξάνονται οι τιμές αποζημίωσης σε όλες τις κατηγορίες και σε όλες τις ηλικίες των αιγοπροβάτων. Με βάση την εν λόγω ΚΥΑ, το ύψος των αποζημιώσεων που έχει εγκριθεί και έχει καταβληθεί στους κτηνοτρόφους από τη Διεύθυνση Υγείας Ζώων μέχρι σήμερα ανέρχεται στα 13,3 εκατομμύρια ευρώ. Εξ αυτών -δεν είναι «θα», έχει καταβληθεί- το 1,3 εκατομμύριο έχει καταβληθεί στις περιφέρειες για ενίσχυση για την επιζωοτία και τα 12 εκατομμύρια ευρώ έχουν καταβληθεί στους κτηνοτρόφους. Κι έχουν καταβληθεί εδώ και περισσότερο από έναν μήνα, πριν τις εορτές των Χριστουγέννων.

Και εδώ σας καταθέτω στα Πρακτικά, για να έχετε υπ' όψιν σας, αναλυτικά πόσα πήρε κάθε περιφέρεια, κάθε περιφερειακή ενότητα από τις περιφέρειες της χώρας.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Χρήστος Κέλλας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Τα χρήματα υπάρχουν. Όπως έρχονται οι καταστάσεις από τις περιφέρειες καταβάλλονται τα χρήματα και τα παίρνουν οι δικαιούχοι. Αυτή είναι η διαδικασία και πρέπει να σας πω ότι κατά κοινή ομολογία είναι οι ταχύτερες αποζημιώσεις που καταβλήθηκαν ποτέ. Και έχουμε να πληρώσουμε ακόμα τα υπόλοιπα, αναλόγως με το πώς έρχονται οι καταστάσεις από τις περιφέρειες -επαναλαμβάνω- και έπεται συνέχεια. Τώρα, αναλυτικά στοιχεία για τις περιφέρειες και τις αποζημιώσεις τα έχω εδώ να τα δείτε στα Πρακτικά.

Όσον αφορά την ανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου, αυτή θα γίνει με το ευρωπαϊκό μέτρο. Τα χρήματα υπάρχουν. Είμαστε έτοιμοι. Περιμένουμε να τελειώσουμε και με την ευλογία, για να προχωρήσουμε περαιτέρω στην ανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου. Και δεν είναι «θα» και τα μέτρα είναι αποτελεσματικά. Ξέρετε ότι η πανώλη έχει εκριζωθεί και φαίνεται ότι είμαστε πάρα πολύ καλά και στο θέμα της ευλογίας.

Όσον αφορά το μέτρο 5.2 η επιχορήγηση θα είναι 100% χρηματοδότηση για την ανασύσταση του ζωικού κεφαλαίου, δηλαδή ότι ζώα είχε ο καθένας θα ξαναπάρει, με 100% χρηματοδότηση, το τονίζω.

Τώρα, αναφορικά με τις ζωοτροφές, θα δοθεί ενίσχυση λόγω μακρού χρονικού διαστήματος που τα ζώα ήταν εγκλεισμένα στους στάβλους λόγω των επιζωοτιών, αυξημένο κόστος ζωοτροφών, αλλά το ακριβές ύψος δεν έχει ανακοινωθεί. Δεν ξέρω από πού προβλέπετε εσείς τα νούμερα για έναν μήνα, όπως είπατε.

Τέλος, η ουσιαστική στήριξη της Κυβέρνησης προς τους κτηνοτρόφους γίνεται φανερό και με τα άλλα μέτρα τα οποία έχει λάβει η Κυβέρνηση. Ποια είναι αυτά; Μείωση της φορολογίας στους συνεταιρισμούς κατά 50%, μηδενισμός του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο αγροτικό πετρέλαιο με στόχο τη μείωση του κόστους παραγωγής. Και αυτό μονιμοποιήθηκε από φέτος και έχει νομοθετηθεί εδώ στη Βουλή σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της Κυβέρνησής μας.

Επίσης, γίνεται φανερό με τη διάθεση των ειδικών τιμολογίων για το ηλεκτρικό ρεύμα, για το ΓΑΙΑ από τη ΔΕΗ και με προγράμματα όπως τα «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι», που επιτρέπουν στους αγρότες μέσα από την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών να παράγουν τη δική τους πράσινη ενέργεια και να μειώνουν το ενεργειακό κόστος.

Με την εφαρμογή του μειωμένου κατά 13% και υπερμειωμένου 6% συντελεστή ΦΠΑ σε ένα σύνολο προϊόντων και βασικών ειδών, που υποστηρίζουν και ενισχύουν την αγροκτηνοτροφική παραγωγή και την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα.

Με τη μείωση του ΦΠΑ από το 24% στο 13% για την αγορά αγροτικών μηχανημάτων, ενώ επίκεινται και άλλα μέτρα στήριξης όπως είναι η νομοθετική ρύθμιση που έρχεται -βρίσκεται σε διαβούλευση αυτήν τη στιγμή- για τη ρύθμιση των κόκκινων δανείων.

Όσον αφορά τώρα την απαλλαγή από φορολογία και ασφαλιστικές εισφορές των πληγέντων κτηνοτρόφων, αυτά ξέρετε ότι δεν είναι δικιά μας αρμοδιότητα.

Και έρχομαι στο ερώτημά σας για την ενίσχυση του Κέντρου Εξωτικών Νοσημάτων στον Έβρο. Κατ' αρχάς να ξεκαθαρίσω, αγαπητέ συνάδελφε, ότι το κέντρο αυτών των εξωτικών νοσημάτων δεν ανήκει στο Υπουργείο. Ανήκει στην περιφέρεια.

Στο πλαίσιο όμως στήριξης και αναβάθμισης των υποδομών του ΥΠΑΑΤ και των φορέων που αυτό εποπτεύει στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης θα προχωρήσουμε άμεσα σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και τον ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ» με την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας και προγραμματικής σύμβασης, που θα αφορούν στην έγκαιρη πρόληψη και την αντιμετώπιση των νοσημάτων των ζώων.

Μέσω αυτού του μνημονίου θα δώσουμε τη δυνατότητα να μελετήσουμε και να ελέγξουμε ασθένειες στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, θα επιτύχουμε την πρόληψη της εξάπλωσής τους στην ευρύτερη περιοχή και θα αναπτύξουμε και προγράμματα προστασίας της δημόσιας υγείας.

Επίσης, με το εν λόγω μνημόνιο θα επιδιώχθει η εκπόνηση ερευνητικών προγραμμάτων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στην υγεία των ζώων και την ανάπτυξη της βιολογικής κτηνοτροφίας και κτηνοτροφίας χαμηλών εισροών.

Θα πρέπει να πω, επίσης, ότι και εγώ προσωπικά αλλά και η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου έχουμε επισκεφθεί κατ' επανάληψη τις πληγείσες περιοχές λόγω των επιζωοτιών -και το ξέρετε καλά ότι τις έχουμε επισκεφθεί- και βεβαίως θα είμαστε δίπλα στους κτηνοτρόφους, όπως ακριβώς από την πρώτη στιγμή υποσχθήκαμε.

Κλείνοντας, θέλω να σημειώσω ότι τα Ινστιτούτα Κτηνιατρικών Ερευνών και Εδαφοδατικών Πόρων, με πρωτοβουλία και εσωτερική χρηματοδότηση από τον ΕΛΓΟ-«ΔΗΜΗΤΡΑ», εργάζονται για τη δημιουργία εφαρμογής συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών, το GIS, η οποία θα αποτελέσει ένα καινοτόμο ψηφιακό εργαλείο για τη διαχείριση των επιζωοτιών, μεταξύ αυτών και της ευλογίας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε με την έκτη με αριθμό 423/23-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Πιερίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης κ. Κομνηνού Δελβερούδη προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με θέμα: «Άμεση εξαίρεση του κλάδου των παράκτιων αλιένων από την εφαρμογή της επαχθούς, αλλά και επικίνδυνης σε ορισμένες περιπτώσεις, για κυβερνήτη και αλιευτικό σκάφος, υποχρεωτικής ζύγισης αλιευτικών προϊόντων κατά την εκφόρτωση».

Κύριε Δελβερούδη, έχετε τον λόγο.

ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στη χώρα μας για πρώτη φορά το 2024 εφαρμόστηκε η υπουργική απόφαση για τη «Ρύθμιση συμπληρωματικών μέτρων εφαρμογής των ενεργειακών διατάξεων του Κοινοτικού Συστήματος Ελέγχου της αλιείας ως προς τη ζύγιση των αλιευτικών προϊόντων κατά την εκφόρτωση».

Σύμφωνα με την ερμηνευτική εγκύκλιο της εφαρμογής της εν

λόγω υπουργικής απόφασης ορίζεται η υποχρεωτική ζύγιση αλιευτικών προϊόντων κατά την εκφόρτωση, πριν την αποθήκευση, μεταφορά ή πώληση. Καθιερώνεται το μητρώο ζύγισης, το οποίο περιλαμβάνει τις έντυπες δηλώσεις καταγραφής ζύγισης, καθώς και την καταχώρηση του αποτελέσματος της ζύγισης στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης και Καταγραφής Αλιευτικών δραστηριοτήτων.

Σύμφωνα, επίσης, με την υπουργική απόφαση του Υφυπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας του 2015, «Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των ενωσιακών διατάξεων του συστήματος επιβολής μορίων για σοβαρές παραβάσεις στον τομέα της αλιείας», όπως αυτή τροποποιήθηκε από την υπουργική απόφαση του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προβλέπεται στην πρώτη περίπτωση η αυτόματη αναστολή της αλιευτικής άδειας, όταν ο αριθμός των μορίων που καταλογίζονται στον κάτοχο της αλιευτικής άδειας σκάφους είναι ίσος ή μεγαλύτερος των 18, 36, 54, 72 μορίων για περίοδο δύο, τεσσάρων, οκτώ και δώδεκα μηνών αντίστοιχα, ενώ στην περίπτωση β' προβλέπεται η οριστική αυτόματη ανάκληση της αλιευτικής άδειας του σκάφους, επειδή ο αριθμός των μορίων που καταλογίζονται στον κάτοχο της αλιευτικής άδειας σκάφους είναι ίσος ή μεγαλύτερος των 90 μορίων.

Επειδή, λοιπόν, υποχρεώνετε πλέον τους παράκτιους αλιείς να ζυγίζουν τα αλιεύματά τους και να ολοκληρώσουν τη διαδικασία αμέσως μετά τον κατάπλου του αλιευτικού σκάφους, επειδή υποχρεώνετε τους παράκτιους αλιείς να καταχωρίσουν, μεταξύ άλλων, στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης -ΟΣΠΑ- ηλεκτρονικά τα δεδομένα του ημερολογίου αλιείας για κάθε ημέρα του αλιευτικού ταξιδιού, τουλάχιστον τέσσερις ώρες πριν από την προβλεπόμενη ώρα άφιξης στον λιμένα, και επειδή υποχρεώνετε πλέον τους παράκτιους αλιείς εν πλω, στο πλαίσιο του ημερολογίου αλιείας, να κάνουν εκτίμηση των ποσοτήτων κάθε είδους ψαριών σε χιλιόγραμμα ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, τον αριθμό των ατόμων -των ψαριών που έχουν ψαρευτεί- και δεδομένου ότι το πλήρωμα του αλιευτικού σκάφους των παράκτιων αλιέων συνήθως δεν ξεπερνά τα δύο άτομα, τα ψάρια των παράκτιων αλιέων αλιεύονται σε δίχτυα και όχι σε σακιά όπως συμβαίνει στη μεσαία αλιεία.

Δεδομένου ότι για την αλίευση των ψαριών όλοι γνωρίζουμε τη δυσκολία, την καταπόνηση και τον κίνδυνο της καθημερινής έκθεσης των ψαράδων στα έκτακτα καιρικά φαινόμενα -και όχι μόνο- ιδιαίτερα τους χειμερινούς μήνες αλλά και το καλοκαίρι με τα μπουρίνια, η ζύγιση των αλιευτικών προϊόντων είναι μια δύσκολη, επίπονη και χρονοβόρα διαδικασία κάποιων ωρών, διότι περιλαμβάνει και τον καθαρισμό των δίχτυων, και τον διαχωρισμό των αλιευμάτων ανά είδος, και την τοποθέτησή τους σε τυποποιημένα ιχθυοκιβώτια.

Επίσης, με δεδομένο ότι υπερβαίνουμε τα όρια της ανθρώπινης αντοχής του ενός ή δύο το πολύ σε κάθε αλιευτικό σκάφος παράκτιων ψαράδων με την υποχρεωτική πλέον ζύγιση των αλιευμάτων καθημερινά αμέσως μετά το πολύωρο ψάρεμα και, τέλος, με δεδομένο ότι υπερβάλλουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε συνάδελφε, ελάτε. Έχετε περάσει και το δίλεπτο.

ΚΟΜΜΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Έβλεπα αυτόν τον χρόνο που βάλατε επιπλέον, κύριε Πρόεδρε, συγγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Δεν είδατε τον πρώτο χρόνο.

ΚΟΜΜΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Δεν το είδα, κύριε Πρόεδρε. Υποβάλλω μόνο τις ερωτήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Απλώς το λέω για να βλέπουμε και τους δύο χρόνους.

ΚΟΜΜΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Υπερβαίνουμε, λοιπόν, τα όρια της ανθρώπινης αντοχής του ενός ή δύο το πολύ σε κάθε αλιευτικό σκάφος παράκτιων ψαράδων με την υποχρεωτική πλέον ταυτόχρονη εκτίμηση των αλιευμάτων εν πλω και την κυβέρνηση του σκάφους συγχρόνως από το ίδιο άτομο.

Ρωτάμε, λοιπόν, αν έχετε την πολιτική ευθεία να αναγνωρίσετε ότι οι εν λόγω παράλογες υπουργικές αποφάσεις για υποχρεωτική ζύγιση των αλιευμάτων καθημερινά εξωθούν με μαθηματική ακρίβεια τους παράκτιους ψαράδες στην υπέρβαση των φυσικών

αντοχών τους και στο ανθρώπινο λάθος, με μεγάλο κίνδυνο πλέον να χάσουν προσωρινά ή και οριστικά τη δική τους αλιευτική άδεια, αλλά και του αλιευτικού σκάφους λόγω του αθροιστικού καταλογισμού μορίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε.

ΚΟΜΜΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Πώς; Άμα δεν πω τις ερωτήσεις, κύριε Πρόεδρέ μου; Συγγνώμη, δυο ερωτήσεις είναι. Με συγχωρείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Έχετε φτάσει στα 4,5 λεπτά. Παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΚΟΜΜΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Έχει αξία αυτό που λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Πάντα έχουν αξία, καθώς επίσης και ο χρόνος μεγαλύτερη.

ΚΟΜΜΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Βεβαίως.

Σας ρωτώ, λοιπόν, αν έχετε την πολιτική ευθεία να αναγνωρίσετε ότι ακόμη και σε περίπτωση κακοκαιρίας, ο κυβερνήτης είναι υποχρεωμένος λόγω ηλεκτρονικής αποστολής του Ημερολογίου Αλιείας τέσσερις ώρες πριν από την προβλεπόμενη ώρα άφιξης στον λιμένα να παραμείνει στη θάλασσα κινδυνεύοντας και ο ίδιος να πνιγεί και να καταστραφεί η περιουσία του.

Τέλος, σας ρωτώ αν έχετε την πολιτική βούληση να εξαιρέσετε άμεσα παρακαλούμε όλους τους παράκτιους αλιείς από τις εν λόγω επαχθείς και καταστροφικές υπουργικές αποφάσεις, ώστε να είναι βιώσιμη η παράκτια αλιεία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Κύριε συνάδελφε, πριν απαντήσω διεξοδικά στα ερωτήματά σας, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι η υπουργική απόφαση 65/23344/2024 που αφορά την υποχρεωτική ζύγιση των αλιευτικών προϊόντων, όπως ρητά αναφέρει άλλωστε και στον τίτλο της, έρχεται να εφαρμόσει Ενωσιακό Δίκαιο. Δεν είναι δηλαδή, όπως λέτε στην ερώτησή σας, δική μας πρωτοβουλία και απόφαση. Είναι υποχρεωτική εφαρμογή ενωσιακών κανόνων δικαίου που εφαρμόζουν όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και καλούνται να τις εφαρμόσουν απαρέγκλιτα.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με τη συνθήκη λειτουργίας της Λισαβόνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η χώρα μας είναι υποχρεωμένη να τηρεί και να εφαρμόζει τους κανόνες της κοινής αλιευτικής πολιτικής και της κοινής οργάνωσης αγορών για προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, όπως αυτά έχουν θεσπιστεί με τους κανονισμούς 1380 και 1379 του 2013.

Για την επίτευξη των στόχων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, δηλαδή για να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες αλιείας και υδατοκαλλιέργειας είναι περιβαλλοντικά βιώσιμες και ότι υπόκεινται σε διαχείριση με τρόπο που να είναι συμβατός με την επίτευξη οικονομικών, κοινωνικών και εργασιακών οφελών, συμβάλλοντας παράλληλα στη διαθεσιμότητα του επισιτιστικού εφοδιασμού, εφαρμόζεται το σύστημα ελέγχου της αλιείας. Το σύστημα αυτό υπόκειται σε μια σειρά από κανονισμούς και εκτελεστικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με βασικότερο τον Κανονισμό 1224/2009. Εάν δεν τηρούμε τους προβλεπόμενους κανόνες, θα ενεργοποιηθεί η διαδικασία επί παραβάσει, σύμφωνα με το άρθρο 258 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι εξουσιοδοτημένη για τη διενέργεια ελέγχων, προκειμένου να παρακολουθεί την τήρηση των υποχρεώσεων από τα κράτη-μέλη. Στην περίπτωση που σε κάποιο κράτος-μέλος διαπιστωθούν ελλείψεις και αδυναμίες, θεσπίζονται σχέδια δράσης, τα λεγόμενα action plans, και τίθενται δεσμευτικά χρονοδιαγράμματα για την πλήρη συμμόρφωση των κρατών σε αυτά.

Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν, το 2017 διενεργήθηκαν έλεγχοι στη χώρα μας από επιθεωρητές των αρμοδίων Υπηρεσιών της Ευρώπης. Σημειώστε ότι δύο από τις σημαντικότερες ελλείψεις της ελληνικής διοίκησης ήταν, πρώτον, η εφαρμογή του συστήματος συλλογικής μορίων, το λεγόμενο point system, και, δεύτερον, η ζύγιση των αλιευτικών προϊόντων.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν τις διατάξεις των τεχνικών κανονισμών

που προαναφέρθηκαν, καθώς επίσης και το γεγονός ότι αυτές αφορούν σε δέσμιες και ανελαστικές υποχρεώσεις, έχουμε θεσπίσει ορισμένα εθνικά μέτρα προσαρμογής.

Ειδικότερα, όσον αφορά την υποχρέωση εφαρμογής του συστήματος συσσώρευσης μορίων, όπως προβλέπεται με απόφαση του Υφυπουργού κ. Σγουριδίδη επί κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, τέθηκαν σε ισχύ εθνικές διατάξεις σχετικά με τον αριθμό των μορίων για σοβαρές παραβάσεις. Η συγκεκριμένη υπουργική απόφαση τροποποιήθηκε στις 21-3-2022 με απόφαση του Υφυπουργού κ. Κεδίκογλου, ώστε να αντιμετωπιστούν οι αστοχίες που είχαν εντοπιστεί και να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της και κατ' επέκταση η συμμόρφωση της χώρας. Σημειώνω ότι μέχρι σήμερα δεν έχουμε αφαιρέσει καμμία άδεια.

Τώρα, αναφορικά με την υποχρέωση εφαρμογής της ζύγισης των αλιευτικών προϊόντων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 60 του Κανονισμού 1224/2009, τέθηκαν για πρώτη φορά σε ισχύ οι κανόνες για την εφαρμογή της διοίκησης των αλιευτικών προϊόντων. Όπως γίνεται κατανοητό, ο έλεγχος της αλυσίδας και η ζύγιση των αλιευτικών προϊόντων δεν αποτελούν ελληνική πρωτοτυπία ούτε είναι κάτι καινούργιο. Γίνεται πανευρωπαϊκά εδώ και χρόνια και έχει δεσμευτικό χαρακτήρα.

Στο πόσο απεχθής είναι τελικά και το ποια πραγματική διαδικασία ακολουθείται από τους ψαράδες μας θα αναφερθώ στη δευτερολογία μου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε.

Ελάτε, κύριε συνάδελφε.

ΚΟΜΗΝΗΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, αντιλαμβάνομαι βεβαίως ότι πρέπει να συγκλίνομε με το Ενωσιακό Δίκαιο, αλλά μια υπουργική απόφαση που θέλει να συγκλίνει με το Ενωσιακό Δίκαιο, το οποίο καταστρέφει τους Έλληνες ψαράδες, δεν ξέρω κατά πόσο θα μπορούσε και θα έπρεπε να είναι εφαρμόσιμο, εκτός που βάζουν και περιορισμούς στα αλιεύματα που θα ψαρεύουμε. Μας λένε ότι θα ψαρεύουμε 300 τόνους μόνο, παραπάνω απαγορεύει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Λένε το ίδιο και στους διπλανούς, στους απέναντι; Ελέγχουν εκεί πέρα τι γίνεται στο Αιγαίο με τους Τούρκους; Γιατί αυτό δεν το λαμβάνουμε υπ' όψιν; Σε εμάς έρχονται, δηλαδή, να εξαντλήσουν όλη την αυστηρότητα; Δεν το καταλαβαίνουμε αυτό.

Χαίρομαι ιδιαίτερα που είπατε ότι δεν έχουμε αφαιρέσει καμμία άδεια. Αυτό δείχνει πραγματικά ότι υπάρχει μια καλή προαίρεση, όσον αφορά τη σύγκλιση με το Ενωσιακό Δίκαιο, αλλά το θέμα είναι ότι υπάρχει ένα κενό. Γιατί όταν κάποια πράγματα πρέπει να εφαρμοστούν και στην πραγματικότητα εμείς λέμε ότι δεν θα σας πάρουμε τις άδειες, αλλά πρέπει να εφαρμόσετε αυτά που πρέπει, τότε δημιουργείται ένα κενό στη διοίκηση, όπως καταλαβαίνετε.

Ξέρουμε όλοι πόσο επαχθείς είναι αυτές οι υποχρεώσεις που έχουν δημιουργηθεί με αυτήν την υπουργική απόφαση στους ψαράδες μας. Δεν είναι δυνατόν τα αποτελέσματα της ζύγισης να καταχωρίζονται από τους κυβερνήτες των αλιευτικών σκαφών και στο ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και καταγραφής αλιευτικών δραστηριοτήτων και για τα σκάφη που είναι και άνω των δέκα μέτρων αλλά και για όλα τα σκάφη ανεξαρτήτως μήκους που διαθέτουν άδεια αλίευσης.

Ξέρουμε όλοι ότι οι ψαράδες μας, αυτοί οι παράκτιοι αλιείς αποτελούν αριθμητικά το κύριο τμήμα του ελληνικού στόλου. Δηλαδή τι θα κάνουμε; Θα τους εξαφανίσουμε τους ανθρώπους; Δεκατρείσιμι χιλιάδες αλιευτικά σκάφη ασχολούνται με την παράκτια αλιεία, κύριε Υπουργέ. Είναι ιδιαίτερα σημαντική γιατί συμβάλλει, εκτός των άλλων, και στη διατήρηση του κοινωνικοοικονομικού ιστού των παράκτιων και νησιωτικών κοινοτήτων και στην επισιτιστική κρίση. Δηλαδή πρέπει να ρυθμίσουμε τη σύγκλιση με το ευρωπαϊκό και Ενωσιακό Δίκαιο, με δεδομένο ότι πρέπει να διατηρηθούν αυτοί οι άνθρωποι στη οικονομική βιωσιμότητα.

Εμείς θα παρακαλούσαμε να ισχύσει το προηγούμενο καθεστώς με την ερμηνευτική εγκύκλιο. Και επειδή οι ψαράδες είναι μόνοι τους με ένα άτομο το πολύ να είναι και οι κυβερνήτες και

να ψαρεύουν και να ζυγίζουν τα αλιεύματα, είναι πάρα πολύ δύσκολο και θα αναγκαστούν είτε να τα παρατήσουν είτε να κάνουν καθημερινά λάθη και αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα να έχουμε ή την ανάκληση της άδειας -που ελπίζουμε ότι δεν θα υπάρξει τέτοια περίπτωση, όπως είπατε και εσείς- ή κυρίως να οδηγηθούν να παρατήσουν αυτή τη δουλειά που γι' αυτούς αποτελεί μια μεγάλη δυσκολία.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αγαπητέ κύριε Δελβερούδη, διαβάζοντας την ερώτησή σας βλέπω ότι λέτε ορισμένες ανακρίβειες γιατί αναφέρεστε σε κανόνες που δεν προβλέπονται πουθενά. Δεν βλέπω τίποτα το επαχθές, φυσικά αδύνατο ή επικίνδυνο, όπως λέτε. Αυτά λέτε. Η διαδικασία της ζύγισης των αλιευμάτων μπορεί να έχει κάποιες δυσκολίες, όπως έχει κάθε τυπική διαδικασία.

Όμως, ας μην υπερβάλλουμε. Δεν αναφέρεται σε κανόνες ούτε επαχθείς ούτε επικίνδυνους. Σας επισημαίνω, λοιπόν, τα εξής:

Πρώτον, η υποχρέωση ζύγισης των αλιευμάτων δεν είναι τωρινή. Η υποχρέωση ζύγισης υπάρχει από το 2011. Με την εν λόγω υπουργική απόφαση θεσπίστηκαν ειδικοί κανόνες για την εφαρμογή αυτής της υποχρέωσης και μεταξύ αυτών και σχέδιο διενεμητοληψίας όταν η εκφόρτωση γίνεται σε τυποποιημένα κιβώτια.

Δεύτερον, οι αλιείς και ειδικά της μικρής παράκτιας αλιείας σκαφών μικρότερων από τα δέκα μέτρα, ούτως ή άλλως εφαρμόζουν εξαντλητική ζύγιση. Δηλαδή, ζυγίζουν όλα τα ψάρια που εκφορτώνουν και τα διαθέτουν για χονδρική ή λιανική πώληση, χωρίς να έχουν κάποια άλλη υποχρέωση καταγραφής στο λεγόμενο ΟΣΠΑ, Ολοκληρωμένο Σύστημα Παρακολούθησης της Αλιείας, σε ημερήσια βάση.

Τρίτον, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους ανωτέρω κανονισμούς και στην υπουργική απόφαση, δεν προκύπτει πουθενά ότι η ζύγιση των αλιευμάτων και καταχώριση των δεδομένων ζύγισης γίνεται τέσσερις ώρες πριν από τον κατάπλου, όπως λέτε στην ερώτησή σας. Το αντίθετο, η ζύγιση πρέπει να έχει γίνει πριν την εκφόρτωση, δηλαδή στο λιμάνι. Οπότε, δεν βλέπω διενεμητοληψίας των αλιείων και της περιουσίας τους εν πλω, όπως λέτε.

Και για να σας βοηθήσω, να ξεκαθαρίσουμε τα πράγματα, οι τέσσερις ώρες πριν τον κατάπλου αφορούν στην υποχρέωση ενημέρωσης των λιμενικών αρχών, όταν ένα σκάφος πρόκειται να εκφορτώσει είδος που υπόκειται σε ειδικό καθεστώς, όπως είναι, για παράδειγμα, ο ερυθρός τόνος. Η ενημέρωση γίνεται με το τηλέφωνο ή με τον ασύρματο. Ο λόγος ύπαρξής της είναι για να ενημερωθεί εγκαίρως το λιμεναρχείο, ώστε να διενεργήσει επιτόπου επιθεώρηση. Η προαναγγελία εκφόρτωσης, όπως λέγεται αυτή η υποχρέωση, εφαρμόζεται εδώ και δεκαπέντε χρόνια, χωρίς να έχει διατυπώσει κανείς κάποιο παράπονο ή κάποια αντίρρηση.

Τέταρτον, στα σκάφη παράκτιας αλιείας ολικού μήκους λιγότερο των δέκα μέτρων, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι αυτά δεν φέρουν ειδική άδεια αλίευσης, δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικού ημερολογίου και δήλωσης εκφόρτωσης και κατά συνέπεια, δεν υφίσταται υποχρέωση καταχώρισης των δεδομένων της ζύγισης στο ΟΣΠΑ. Καλούνται μία φορά τον μήνα μόνον να στείλουν στοιχεία.

Η υποχρέωση της καθημερινής καταγραφής στο ΟΣΠΑ αφορά αποκλειστικά στα μεγαλύτερα σκάφη, στα γρι-γρι, στις μηχανότρατες και στα παράκτια σκάφη άνω των δέκα μέτρων, τα οποία είναι χίλια περίπου σε ολόκληρη τη χώρα. Μάλιστα, αυτά τα σκάφη κατά κανόνα εκφορτώνουν σε τυποποιημένα κιβώτια, σε φελιζόλ των τριών, πέντε ή έξι κιλών. Αν δηλαδή, ένα γρι-γρι καταπλεύσει σε ένα λιμάνι για να εκφορτώσει εκατό τελάρα γαύρο, αναγνωρίζουμε βεβαίως, ότι θα ήταν μη ρεαλιστικό να έρθουμε και να του πούμε ότι πρέπει να ζυγιστούν όλα τα ψάρια. Έτσι, με την υπουργική απόφαση λέμε ότι και με βάση την ανάλυση κινδύνου που έχει γίνει, στο συγκεκριμένο γρι-γρι πρέπει να ζυγιστούν τυχαία οκτώ κιβώτια.

Πέμπτον, οι κυβερνήτες αυτών των σκαφών είναι απόλυτα εξοικειωμένοι με αυτού του είδους τις καταγραφές. Και αυτό επειδή στη χώρα μας γίνεται από το 2015, οπότε και τέθηκε σε παραγωγική λειτουργία το ΟΣΠΑ. Εφαρμόζουν πλήρως τις υποχρεώσεις καταγραφής δεδομένων που αφορούν στις αλιευτικές δραστηριότητες, δηλαδή ημερολόγια αλιείας, δηλώσεις εκφόρτωσης, δηλώσεις πρώτης πώλησης κ.λπ..

Είναι προφανές, αγαπητέ συνάδελφε, ότι εθνικά μέτρα που έχουν θεσπιστεί μέχρι σήμερα λήφθηκαν για τη συμμόρφωση της χώρας μας με την ενωσιακή νομοθεσία, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπ' όψιν τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής αλιείας και ειδικότερα της μικρής παράκτιας αλιείας.

Γι' αυτό και εξαίρεσαμε από τις περισσότερες σχετικές υποχρεώσεις τα σχεδόν δέκα χιλιάδες σκάφη της παράκτιας αλιείας, με απώτερο στόχο βεβαίως να διευκολύνουμε τους αλιείς μας, τους οποίους άλλωστε στηρίζουμε με κάθε διαθέσιμο πόρο και τρόπο. Και αυτό επειδή η Κυβέρνηση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στον αλιευτικό κλάδο, καθώς διαδραματίζει σημαντικότατο ρόλο, συνεισφέροντας στο ΑΕΠ της χώρας, δημιουργώντας θέσεις εργασίας, συμβάλλοντας στις τοπικές κοινότητες και προάγοντας την ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή και ιδιαίτερα στις απομονωμένες και κυρίως, στις νησιωτικές περιοχές της Ελλάδος.

Σας ευχαριστώ.

ΚΟΜΝΗΝΟΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Από τι εξαιρέθηκαν οι δέκα χιλιάδες παράκτιοι αλιείς;

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΕΛΛΑΣ (Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Από τις περισσότερες υποχρεώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 415/22-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Χαλκιδικής της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Απόστολου Πάνα προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Βελτίωση λειτουργίας Κέντρου Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης (ΚΕΦΙΑΠ) Χαλκιδικής».

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ: Κύριε Υπουργέ, το Κέντρο Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης, ΚΕΦΙΑΠ, της Χαλκιδικής αποτελεί διατομεακό τμήμα του Γενικού Νοσοκομείου της περιφερειακής ενότητας. Το ΚΕΦΙΑΠ, όπως είναι γνωστό, απευθύνεται σε ασθενείς όλων των ηλικιών που πάσχουν από παθήσεις του κεντρικού και περιφερειακού νευρικού συστήματος και οι οποίοι βρίσκονται στο αρχικό, ενδιάμεσο και χρόνιο στάδιο μιας νόσου που τους προκαλεί δυσκολία στη βάδιση, στην κίνηση και στην αυτοεξυπηρέτησή τους. Όλο αυτό δημιουργεί μεγάλες προϋποθέσεις, προβληματικές, για όλους αυτούς τους ανθρώπους, ενώ το ΚΕΦΙΑΠ αποτελεί τον μοναδικό δημόσιο χώρο δωρεάν φυσικής και ιατρικής αποκατάστασης στη Χαλκιδική και προσφέρει, συγχρόνως, φυσικές πολύτιμες υπηρεσίες στους πολίτες της με τα ελάχιστα μέσα που διαθέτει, παρά τα σοβαρά προβλήματα που αντιμετωπίζει.

Συγκεκριμένα, στο ΚΕΦΙΑΠ Χαλκιδικής και σύμφωνα με την ομάδα «Κίνηση Πολιτών» της Χαλκιδικής αλλά και τον νομαρχιακό σύλλογο «ΑΓΑΠΗ» ατόμων, γονέων και κηδεμόνων με αναπηρία, οι υπηρεσίες από τους ιατρούς, το νοσηλευτικό προσωπικό αλλά και το διοικητικό προσωπικό είναι άριστες και η φροντίδα που παρέχεται είναι πάρα πολύ σημαντική.

Παρ' όλα αυτά, όπως αντιλαμβάνεστε, είναι ανάγκη να υπάρξει κτιριακή και ενεργειακή αναβάθμιση του κέντρου, γεγονός που διαπίστωσα και εγώ στο πλαίσιο της επίσκεψής μου στον χώρο.

Παράλληλα, υπάρχει σοβαρό πρόβλημα υποστελέχωσης του κέντρου με εργοθεραπευτές, φυσιοθεραπευτές, ψυχολόγους και παιδοψυχολόγους, όπου είναι απαραίτητοι για τη λειτουργία του. Επίσης, υπάρχουν παλαιού τύπου μηχανήματα, τα οποία πρέπει να αντικατασταθούν και να συμπληρωθούν με σύγχρονα.

Στο κέντρο, επίσης, υπάρχει ενσωματωμένος ξενώνας, ο οποίος θα μπορεί να λειτουργήσει και θα μπορεί συγχρόνως να δώσει τη δυνατότητα να λειτουργήσει το κέντρο πάρα πολύ πιο σύγχρονα.

Στο πλαίσιο αυτό, σας ρωτώ, κύριε Υπουργέ, ποιες θα είναι οι ενέργειες, προκειμένου το ΚΕΦΙΑΠ Χαλκιδικής να γίνει πιο σύγχρονο και να μπορέσει να έχει τις σύγχρονες λειτουργίες που όλοι απαιτούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Κύριε συνάδελφε, καταρχάς σας ευχαριστώ πολύ για την ερώτηση.

Η αλήθεια είναι ότι όχι το ΚΕΦΙΑΠ Χαλκιδικής, αλλά γενικά τα ΚΕΦΙΑΠ στη χώρα είναι μία, ας το πούμε έτσι, αμαρτωλή ιστορία, με την εξής έννοια: Φτιάξαμε πριν από είκοσι πέντε, τριάντα, τριάντα πέντε χρόνια διάφορες δομές σε διάφορες περιοχές της χώρας. Εάν με ρωτήσετε σήμερα αν τα μισά από όλα αυτά που λειτουργούν είναι όπως θα τα ήθελα εγώ, σας λέω ότι αυτή τη στιγμή δεν λειτουργεί ούτε ένα όπως θα το ήθελα εγώ.

Η μόνη αντίστοιχη δημόσια δομή που μπορώ να σας πω ότι λειτουργεί πράγματι ως κέντρο αποκατάστασης ισότιμο και ανταγωνιστικό των μονάδων του ιδιωτικού τομέα, είναι μόνο της ΑΕΜΥ στην περιοχή του Κορωπίου. Αυτό πράγματι είναι σε αυτό το πολύ υψηλό επίπεδο. Όμως, είναι το μοναδικό. Όλα τα άλλα είναι κάπου στο ενδιάμεσο.

Είχα αναλάβει μια πρωτοβουλία για το ΚΕΦΙΑΠ του Αμυνταίου, όπου αυτή τη στιγμή έχει υπογραφεί προγραμματική συμφωνία με την ΑΕΜΥ και κάνει τη μελέτη, μήπως μπορούμε να κάνουμε ένα ΚΕΦΙΑΠ εκεί αντίστοιχο της Αττικής, όπου να είναι πολύ υψηλής παρεχόμενης ποιότητας υπηρεσιών. Παράλληλα, βλέπω και το ΚΕΦΙΑΠ της Χαλκιδικής, μετά και την ερώτησή σας αλλά και πριν, όπου είχαμε αρκετά ασχοληθεί. Είχαμε στείλει τον κύριο διοικητή της 4^{ης} ΥΠΕ τον Νοέμβριο του 2024. Είχε κάνει επιτόπου επίσκεψη και μαζί με τη διοίκηση του Νοσοκομείου Χαλκιδικής, καθώς το ΚΕΦΙΑΠ είναι συνδεδεμένο με το νοσοκομείο, έχει γίνει μια μελέτη για το ποια θα ήταν τα έργα ανακαίνισης και η αγορά ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού που θα ήταν απαραίτητη, για να μπορέσει πραγματικά να εξελιχθεί σε μια σημαντική δημόσια δομή.

Έχουμε εντάξει στο ΕΣΠΑ ένα πρόγραμμα για ένα μηχανήμα λείζερ, το οποίο είναι μικρής αξίας, περίπου 40.000 ευρώ, που έχει ζητηθεί και αναμένουμε να δούμε, αφού έρθει τελική πρόταση από την ΥΠΕ, πώς θα εντάξουμε σε πρόγραμμα την κτιριολογική του αναβάθμιση. Μας ενδιαφέρει και εκεί να αναβαθμιστεί το ΚΕΦΙΑΠ.

Νομίζω, όμως, ότι στο τέλος ίσως θα πρέπει να εξετάσουμε και εκεί μια συνεργασία με την ΑΕΜΥ, κατά τα πρότυπα που το σχεδιάζουμε με το Αμύνταιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ: Κύριε Υπουργέ, άκουσα με προσοχή αυτά που αναφέρατε και είναι απορίας άξιο, πράγματι, να υπάρχει ένα τέτοιο Κέντρο στη Χαλκιδική και να είναι εγκαταλελειμμένο, το οποίο βέβαια υπάρχει -και πρέπει να το πούμε- με βάση τις αξιοπρόσεκτες προσπάθειες του προσωπικού του.

Παραμιλιπτόντως, θέλω να σας πω ότι είναι διαχρονικές οι προσπάθειες που κάνει το προσωπικό στο ΚΕΦΙΑΠ, προκειμένου να αποκατασταθούν όσοι πηγαίνουν εκεί. Οι ελλείψεις, όπως σας έχω πει, είναι τεράστιες και αυτό κατευθύνει πάρα πολύ κόσμο έμμεσα στα ιδιωτικά κέντρα αποκατάστασης της Χαλκιδικής, αλλά και της Θεσσαλονίκης.

Μάλιστα, θέλω να σας πω ότι έχω επανέλθει στο ζήτημα αυτό και με τη 4136/4-4-2024 ερώτησή μου, αλλά η απάντησή σας τότε ήταν πως οι εγκαταστάσεις του ΚΕΦΙΑΠ, εφόσον πρόκειται να λειτουργήσουν, θα πρέπει να ελεγχθούν και να συντηρηθούν, να επισκευαστούν, να ανακαινιστούν και να αντικατασταθούν.

Στην ίδια απάντηση, το Υπουργείο τότε ανέφερε ότι πολλές δραστηριότητες που προβλέπονταν στον αρχικό σχεδιασμό του Κέντρου δεν χρησιμοποιήθηκαν από την αρχή της λειτουργίας του Κέντρου, όπως οι υποστηρικτικές εγκαταστάσεις, αλλά και επίσης ότι μετά από τόσα χρόνια αχρησίας υπάρχουν προβλήματα.

Εγώ βλέπω θετικά αυτό, ότι υπάρχει μια σχετική δέσμευση σε ό,τι αφορά τον μηχανολογικό εξοπλισμό, ο οποίος θα μπορούσε να αντικατασταθεί μέσα από προγράμματα ΕΣΠΑ, αλλά πέρα από τον εξοπλισμό, υπάρχουν και ζητήματα προσωπικού. Διότι μπορεί να ανακαινίσουμε τον μηχανολογικό εξοπλισμό ή τις κτιριακές εγκαταστάσεις, αλλά αντιλαμβάνεστε ότι υπάρχει μεγάλο ζήτημα με το προσωπικό εκεί, το οποίο είναι λιγστό.

Άρα, θα ήθελα από πλευράς σας να υπάρχει και μια δέσμευση,

εν πάση περιπτώσει, ή ένας σχεδιασμός-προγραμματισμός, προκειμένου να έρθουν όλο αυτό το εξειδικευμένο προσωπικό που χρειάζεται αυτή τη στιγμή για να αντιμετωπίσει αυτή την κατάσταση.

Και είναι ανάγκη να την αντιμετωπίσει για τον εξής λόγο, κύριε Υπουργέ. Διότι στο Κέντρο αυτό έρχονται πάρα πολλά άτομα τα οποία, πέρα από τις ανάγκες αποκατάστασης τις οποίες έχουν, είναι και η οικονομική ανάγκη τέτοια που πρέπει να βρεθούν σε ένα δημόσιο νοσοκομείο, σε μια δημόσια δομή, η οποία πρέπει να τους παρέχει όλες αυτές τις υπηρεσίες, γιατί δεν μπορούν να πάνε κάπου αλλού. Άρα, είναι μια κοινωνική ανάγκη.

Αντιλαμβάνομαι τα ζητήματα τα οποία υπήρχαν παλιότερα με τα λεγόμενα ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ, αν δεν κάνω λάθος. Τα ΚΕΦΙΑΠ εξελίχθηκαν μετά τα ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ και είναι θλιβερό να βλέπουμε εγκαταστάσεις, ειδικότατα από προγράμματα ΕΣΠΑ, οι οποίες να βρίσκονται μέσα σε καλούπια ακόμα και να μην έχουν χρησιμοποιηθεί ποτέ. Όμως, υπάρχουν αυτές οι εγκαταστάσεις, υπάρχουν οι κτηριακές δομές και υπάρχει και η αγωνία προσωπικού, που δίνει πραγματικά την ψυχή του, ειδικότερα στο ΚΕΦΙΑΠ της Χαλκιδικής, προκειμένου να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες αυτές.

Άρα, αυτό το οποίο θα ήθελα από εσάς είναι πλέον η πολιτεία, το Υπουργείο να έχει έναν συγκεκριμένο σχεδιασμό για το ΚΕΦΙΑΠ της Χαλκιδικής. Να μας δώσετε έναν προγραμματισμό ο οποίος θα είναι με ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και σε δεύτερο επίπεδο, να υπάρξει και μια μέριμνα σε ό,τι αφορά το προσωπικό, γιατί υπάρχει τεράστια ανάγκη σε έναν νόμο, ο οποίος ξέρετε ότι έχει και μεγάλες δυσκολίες αναφορικά με τη γεωμορφολογία και αντιλαμβάνεστε ότι δεν είναι πολύ εύκολο όλα αυτά τα άτομα με ειδικές ικανότητες να μπορέσουν να φτάσουν εκεί και να αντιμετωπίσουν όλη αυτή την κατάσταση.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Επαναλαμβάνω, κύριε συνάδελφε -και σας μιλάω με τον σεβασμό που σας αξίζει- ότι, εάν θέλετε, να σας διαβάσω την απάντηση της υπηρεσίας. Είναι μια τυπική απάντηση. Λέει ποιοι υπηρετούν στο ΚΕΦΙΑΠ, κάποιες μικρές εργασίες που έγιναν στην πραγματικότητα, για να συνεχίσει το ΚΕΦΙΑΠ και στη Χαλκιδική να λειτουργεί περίπου όπως λειτουργεί μέχρι σήμερα, όπως λειτουργούσε επί των προηγούμενων ημερών μας, όπως λειτουργούσε και επί ΣΥΡΙΖΑ κ.ο.κ..

Τα χρόνια περνάνε και αυτές οι δομές που, πράγματι, φτιάχθηκαν από ΕΣΠΑ του παρελθόντος, στην πραγματικότητα δεν αξιοποιούνται. Άρα, αυτό που πρέπει να μας απασχολήσει είναι γιατί δεν αξιοποιούνται. Είναι θέμα του κακού Υπουργού Γεωργιάδη; Επί είκοσι πέντε, τριάντα χρόνια ένας καλός Υπουργός δεν βρέθηκε που να ενδιαφερθεί για το ΚΕΦΙΑΠ; Δεν καταλαβαίνετε ότι το πρόβλημα εδώ είναι λίγο πιο δομικό;

Πιστεύω, πραγματικά, ότι το πραγματικό μοντέλο είναι μέσω ΑΕΜΥ και θα εξηγήσω για ποιον λόγο. Δέχομαι απολύτως ότι θέλετε εξειδικευμένο προσωπικό. Το εξειδικευμένο προσωπικό έχει μεγάλη ζήτηση στην Ελλάδα σήμερα, γιατί τα κέντρα αποκατάστασης είναι πάρα πολλά και οι μισθοί που δίνουν είναι μεγάλοι. Δεν θα πάνε εύκολα σε ένα νοσοκομείο του ΕΣΥ με τους μισθούς του ΕΣΥ. Δεν ξέρω αν αυτό σας προκαλεί κάποια ιδεολογική στεναχώρια λόγω των σοσιαλιστικών σας καταβολών, αλλά οι άνθρωποι, δυστυχώς ή ευτυχώς, είναι προγραμματισμένοι να ακολουθούν το συμφέρον τους και δεν βλέπουν εύκολα το συμφέρον τους στα ΚΕΦΙΑΠ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΝΑΣ: Ας προκηρύξουμε τις θέσεις...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Προκηρύσσουμε. Άντε να τις προκηρύξω τις θέσεις...

Σήμερα έχω να απαντήσω άλλη ερώτηση. Δεν ξέρω αν θα γίνει για τη Δράμα, όπου δεν βρήκαμε κανέναν με εκατό κίνητρα επιπλέον.

Άρα, δεν είναι τόσο απλό. Δηλαδή και να προκηρύξω, θα είναι για να τις αποφύγω. Εγώ δεν θέλω να τις αποφύγω. Σας μιλάω με σεβασμό. Το μοντέλο της ΑΕΜΥ, που θα το κάνω, ώστε να αμειβεται ο άνθρωπος που δουλεύει. Αν δούμε ότι δουλεύει, θα το κάνουμε παντού. Τι πλεονέκτημα έχει; Επειδή η ΑΕΜΥ είναι

ανώνυμη εταιρεία, δεν δεσμεύεται από τους μισθούς του ΕΣΥ.

Να σας το πω λίγο διαφορετικά: Έγιναν φασαρίες πολλές, όταν πήγα στο Κέντρο Αποκατάστασης της ΑΕΜΥ που δουλεύει στην Αττική και είναι πραγματικά καταπληκτικό, είναι state of the art. Πάλι ήταν απ' έξω και φώναζαν οι γνωστοί της Αριστεράς, γιατί εκεί είχε εισιτήριο εισόδου 10 ευρώ. Δεν γίνονται όλα, αλλά έχει πραγματικά πάρα πολλούς γιατρούς, νοσηλευτές, μηχανήματα καινούργια. Είναι καταπληκτικό. Ο κόσμος πηγαίνει, είναι ευχαριστημένος. Τι να κάνουμε; Ορισμένα πράγματα δεν μπορεί να τα κάνει το κράτος.

Ξαναλέω ότι στα μέτρα του κράτους, στείλαμε τον ΥΠΕΑρχη, κάναμε τη μελέτη, εντάξαμε στο ΕΣΠΑ. Θα κάνω όλα όσα μπορεί να κάνει το Υπουργείο Υγείας στα πλαίσια που έχουμε. Δεσμεύομαι, γιατί και εγώ θλίβομαι να το βλέπω να είναι έτσι. Νομίζω ότι η τελική λύση αυτών των δομών θα έρθει μέσα από μια πιο μεγάλη σύμπραξη με τον ιδιωτικό τομέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Συνεχίζουμε με τη συζήτηση της όγδοης με αριθμό 418/22-1-2025 επίκαιρης ερώτησης του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Παύλου Χρηστίδη προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Επέκταση της πλήρους απαλλαγής από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη όλων των χαμηλοσυνταξιούχων αναπηρίας, ανεξαρτήτως ποσοστού αναπηρίας και ηλικίας».

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, με το άρθρο 52, το οποίο ψηφίσαμε και εμείς στον πρόσφατα ψηφισθέντα ν.5167/2024, γίνεται πράξη η απαλλαγή από τη φαρμακευτική δαπάνη, επεκτεινόμενη από 1-3-2025 σε καθέναν που κατέστη συνταξιούχος μετά τον Μάιο του 2016 ή θα καταστεί στο μέλλον, ο οποίος, πρώτον, δεν έλαβε ποτέ ΕΚΑΣ και δεύτερον, πληροί τον Δεκέμβριο του 2024 για τους ήδη συνταξιούχους ή κατά τον μήνα μελλοντικής συνταξιοδότησής του για τους εφεξής συνταξιούχους, τα εισοδηματικά, ηλικιακά και λοιπά κριτήρια που ίσχυαν το 2019 για την καταβολή του ΕΚΑΣ.

Με βάση τη σχετική ΚΥΑ χορήγησης του ΕΚΑΣ του έτους 2019, ως ηλικιακό κριτήριο ορίζεται η συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου έτους της ηλικίας, ενώ ειδικά για τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, δεν απαιτείται η συμπλήρωση ορίου ηλικίας.

Επειδή, όπως γνωρίζετε πολύ καλά, οι συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας είναι οι πλέον αδίκημένοι του νόμου Κατρούγκαλου, αφού με τον νόμο αυτόν όχι μόνο στερήθηκαν το ΕΚΑΣ και τα κατώτατα όρια σύνταξης, αλλά περιορίστηκε ακόμα και το ποσό της εθνικής σύνταξης 75% αυτής για συνταξιούχους με αναπηρία 67%-79,9% ή στο 50% για συνταξιούχους με αναπηρία από 50%-66,9%, με αποτέλεσμα πολλοί να παίρνουν μια σύνταξη-φιλοδώρημα, της τάξης των 300-400 ευρώ και επειδή από τις συνολικά 206.645 συντάξεις αναπηρίας, το 42%, δηλαδή 86.704 φτάνουν μέχρι 500 ευρώ, με μέσο όρο αυτών τα 399,25 ευρώ μικτά, με βάση τα στοιχεία του Σεπτεμβρίου της ΗΔΙΚΑ και επειδή η Νέα Δημοκρατία, πριν την ανάληψη της εξουσίας, υποσχόταν την κατάργηση του νόμου Κατρούγκαλου και επομένως, κατά συνέπεια, την επαναχορήγηση του ΕΚΑΣ και επειδή η ΕΣΑΜΕΑ, με επιστολή της προς τη Βουλή των Ελλήνων, έχει ζητήσει με τεκμηριωμένο λόγο την επέκταση της πλήρους απαλλαγής από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη στους χαμηλοσυνταξιούχους με ποσοστό αναπηρίας από 50% και άνω, χωρίς ηλικιακό όριο, σας ερωτώ αν προτίθεστε να επεκτείνετε από την 1^η Μαρτίου του 2025 τη ρύθμιση της πλήρους απαλλαγής από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη όλων των συνταξιούχων λόγω αναπηρίας, πληρούντων προφανώς τα εισοδηματικά κριτήρια χορήγησης ΕΚΑΣ το 2019, ανεξαρτήτως ποσοστού αναπηρίας και ηλικίας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Θέλω να είμαι ειλικρινής: Δεν πολυκαταλαβαίνω την ερώτηση και ούτε η υπηρεσία την έχει πολυκαταλάβει.

Υπήρχε το ΕΚΑΣ. Το 2016 ο νόμος Κατρούγκαλου το κατήργησε. Τότε ψήφισε ο ΣΥΡΙΖΑ ότι αυτοί που χάνουν το ΕΚΑΣ, εξακολουθούν να λαμβάνουν δωρεάν τα φάρμακα, με μηδενική συμμετοχή, για να το λέμε σωστά. Αυτό ισχύει για τρία χρόνια μέχρι το 2019. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το επεξέτεινε μέχρι το 2023, και το 2023 το έκανε για πάντα. Και τώρα εμείς ψηφίσαμε, και ισχύει από 1^η Μαρτίου -τι πράγμα;- ότι και αυτοί που αν βγαίνουν στην σύνταξη μετά τον νόμο Κατρούγκαλου, εάν πληρούσαν και πληρούν τα κριτήρια του ΕΚΑΣ, και αυτοί θα λαμβάνουν δωρεάν συμμετοχή, ανεξαρτήτως βαθμού αναπηρίας. Δεν εμπλέκεται η αναπηρία μέσα. Εμπλέκεται πας συνταξιούχος που αν δεν είχε καταργηθεί το ΕΚΑΣ, θα ελάμβανε το ΕΚΑΣ, με αυτό το πλαίσιο, με αυτά τα κριτήρια, εισοδηματικά, οικονομικά, περιουσιακά και τίποτα άλλο.

Όσοι θα ελάμβαναν το ΕΚΑΣ, και δεν το λαμβάνουν γιατί δεν υπάρχει, αλλά εφόσον το λάμβαναν θα έπαιρναν και μηδενική συμμετοχή, θα έχουν μηδενική συμμετοχή από 1^η Μαρτίου. Όσοι είχαν μηδενική συμμετοχή από τους προηγούμενους νόμους, εξακολουθούν να έχουν. Η μηδενική συμμετοχή στον ΕΟΠΥΥ, δεν συνδέεται με το ποσοστό αναπηρίας -γενικά μιλάω τώρα, δεν μιλάω για τους συνταξιούχους- συνδέεται με την πάθηση. Δηλαδή είσαι μεταμοσχευθείς συμπαγών οργάνων, έχεις μηδενική συμμετοχή. Δεν πηγαίνει με το ποσοστό αναπηρίας όμως, πηγαίνει με την πάθηση. Αν μου το εξηγήσετε λίγο παραπάνω, θα το εξηγήσω και εγώ στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Χρηστίδη, έχετε τον λόγο.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Κύριε Υπουργέ, αυτό το οποίο πρέπει να προσθέσουμε σε αυτή τη συζήτηση την οποία κάνουμε, είναι το «ανεξαρτήτως ηλικίας» στο 50% έως 79,9% αναπηρίας, ανεξαρτήτως ηλικίας. Αυτό είναι αυτή τη στιγμή ένα κενό...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ασχέτως ΕΚΑΣ;

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Όχι ασχέτως ΕΚΑΣ. Των συνταξιούχων που δικαιούνταν ΕΚΑΣ, ανεξαρτήτως ηλικίας. Αυτό είναι το κρίσιμο το οποίο πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας. Δηλαδή υπάρχουν και ηλικιακά κριτήρια με λίγα λόγια...

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Στο ΕΚΑΣ;

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Ναι. Εκτός από τα κριτήρια τα οικονομικά, υπάρχουν και ηλικιακά κριτήρια.

Εμείς αυτό το οποίο ζητάμε είναι να υπάρξει μια επέκταση, το οποίο αφορά και τα ηλικιακά, και το οποίο και, με βάση τον δικό σας υπολογισμό, ήταν περίπου στα 25 εκατομμύρια ευρώ, αυτό το οποίο περάσαμε πριν από λίγους μήνες. Θεωρούμε εμείς ότι θα είναι ένα ποσό επιπλέον της τάξης των 3 ή 4 εκατομμυρίων ευρώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Τώρα αρχίζω λίγο να το καταλαβαίνω.

Στην πραγματικότητα αυτό που λέτε είναι και όσοι έχουν βγει σε πρόωγη σύνταξη και έχουν πάρει αναπηρική σύνταξη λόγω της όποιας πάθησης έχουν, ακόμα και αν είναι σαράντα πέντε χρονών, να παίρνουν δωρεάν τα φάρμακα -αυτό συζητάμε τώρα- οι οποίοι δεν θα έπαιρναν ΕΚΑΣ στα σαράντα πέντε τους γιατί για ΕΚΑΣ πρέπει να φτάσουν στα εξήντα δύο τους για να το πάρουν. Αυτό συζητάμε. Ωραία; Αυτό συζητάμε;

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Ναι, κύριε Υπουργέ.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Ωραία.

Αν μιλάμε για 3 ή 4 εκατομμύρια, η εισήγησή μου θα ήταν θετική. Δεν το ξέρω ότι είναι τόσο, γιατί δεν το έχω καθόλου υπολογίσει. Η απάντηση της υπηρεσίας όταν την είχα ρωτήσει, είναι ότι δεν μπορούν να κάνουν υπολογισμό. Έχω, μάλιστα, εδω και το γραπτό, και μπορώ να σας το διαβάσω. Λέει: «Δεν είναι δυνατό να προσδιοριστεί ο αριθμός των ασφαλισμένων και το προκαλούμενο κόστος από τη μείωση ή την κατάργηση της συμμετοχής, καθώς το σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης δεν καταγράφει το ποσοστό αναπηρίας και την πάθηση που επιφέρει την αναπηρία».

Δηλαδή εμείς σαν Υπουργείο Υγείας δεν μπορούμε να πούμε στο Γενικό Λογιστήριο ότι αυτό κοστίζει 3 εκατομμύρια ή 33 εκατομμύρια ή 133 εκατομμύρια.

Άρα, η ερώτηση πρέπει να γίνει ή στο Υπουργείο Οικονομικών ή στο Υπουργείο Εργασίας -όχι στο Υπουργείο Υγείας- που έχουν τα εργαλεία. Εμείς το μόνο εργαλείο που έχουμε για να καταγράψουμε το κόστος, είναι το σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης. Στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης δεν καταγράφεται το ποσοστό αναπηρίας, καταγράφονται μόνο παθήσεις. Άρα, εγώ δεν ξέρω πόσοι είναι αυτοί που μου λέτε.

Είστε σοβαρός άνθρωπος, άρα, καταλαβαίνετε ότι για να πάρει μια απόφαση το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, πρέπει να ξέρει πόσο είναι. Εάν εσείς έχετε κάποια μελέτη για την ΕΣΑ-ΜΕΑ που λέει ότι είναι τόσοι, εγώ θα την υποστηρίξω πραγματικά, το θεωρώ σωστό, αλλά δεν μπορώ να σας το υποσχεθώ εάν δεν ξέρω πόσα είναι, και οι υπηρεσίες μου μου λένε ότι δεν ξέρουν πόσα είναι, και αυτό είναι συνήθως κακό για να πάρουμε απόφαση. Για να πάρουμε απόφαση πρέπει να ξέρουμε πόσο είναι. Όμως, η γενική αρχή της Κυβέρνησης -και αυτό το ψηφίσαμε και μαζί ούτως ή άλλως τον Δεκέμβριο- είναι ότι αυτοί οι οποίοι είναι σε αυτή την κατηγορία της κοινωνικοοικονομική, δεν πρέπει να επιβαρύνονται με τα φάρμακα.

Μάλιστα, να σας πω και κάτι ακόμα, ότι τα χρήματα από αυτή τη δαπάνη δεν είναι μέσα στη φαρμακευτική δαπάνη. Το λέω γιατί τότε είχαν ανησυχήσει κάποιοι για το clawback. Τα χρήματα για αυτούς τους ανθρώπους, δηλαδή τη συμμετοχή που θα πλήρωναν αυτοί οι άνθρωποι, την καλύπτει το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους με επιπλέον χρήματα στον ΕΟΠΥΥ, δεν επηρεάζει το clawback δηλαδή, είναι χρήματα που δαπανά το κράτος για κοινωνικούς λόγους.

Βλέπω τώρα ότι ήρθε εδω και ο αρμόδιος Υπουργός. Λες και το ήξερε και ήρθε.

ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Υπουργέ. Θα την επαναλάβω την ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ωραία. Συνεννοηθήκατε όλοι.

Συνεχίζουμε με την δέκατη τέταρτη με αριθμό 437/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη προς τον Υπουργό Υγείας με θέμα: «Για την υποστελέχωση σε νοσηλευτές και λοιπό προσωπικό στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Κρήτης».

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, εκτός από τις τεράστιες ελλείψεις σε ιατρικό προσωπικό στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου Κρήτης, της οποίας το ΚΚΕ έχει επανειλημμένως αναδείξει με παρεμβάσεις και μέσα και έξω από τη Βουλή, εκρηκτική είναι και η κατάσταση με τις ελλείψεις σε νοσηλευτικό και βοηθητικό υγειονομικό προσωπικό.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον ήδη ανεπαρκή οργανισμό του νοσοκομείου παραμένουν κενές 400 θέσεις νοσηλευτικού προσωπικού, 30 θέσεις μαιών, 51 θέσεις τραυματιοφορέων και 35 θέσεις βοηθών θαλάμου. Είναι χαρακτηριστικό δε ότι ο οργανισμός αυτός χρονολογείται από το 2012, οπότε το νοσοκομείο είχε διαφορετική ανάπτυξη και δραστηριότητες. Ενδεικτικά για την απαράδεκτη κατάσταση αναφέρουμε τις συνεχείς μετακινήσεις του προσωπικού μεταξύ κλινικών, την ύπαρξη μόνο μίας καθαρίστριας για ολόκληρο το απόγευμα σε κτίριο με οκτώ έως δέκα κλινικές και ενός μεταφορέα που εξυπηρετεί δύο και τρεις κλινικές, που έχουν γίνει καθημερινό φαινόμενο.

Επίσης, για το άνοιγμα της νέας ΜΕΘ δεν προστέθηκαν επιπλέον νοσηλευτές, μεταφορείς, καθαρίστριες, φυσιοθεραπευτές, βοηθοί θαλάμου. Η λειτουργία της στηρίχτηκε σε ανακατανομή του ήδη υπάρχοντος προσωπικού, ενώ τα κρεβάτια είχαν φτάσει τα είκοσι επτά την περίοδο της πανδημίας και τώρα λειτουργούν είκοσι λόγω έλλειψης προσωπικού. Οι αναλογίες νοσηλευτή ανά κλίνη που ορίζονται σε 4 προς 1 από διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες, και από το ΚΕΣΥ, δεν εφαρμόζονται, ενώ ένας μεταφορέας καλύπτει και τις δύο ΜΕΘ και δεν υπάρχει μόνιμος φυσιοθεραπευτής σε όλες τις βάρδιες. Την ίδια ώρα στο

αναισθησιολογικό, λόγω έλλειψης ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού, συνήθως δεν λειτουργούν δύο χειρουργικά κρεβάτια.

Παρόμοιες ελλείψεις παρατηρούνται σε όλες τις κλινικές του ΠΑΓΝΗ, όπου δύο ή τρεις νοσηλευτές ανά βάρδια αναλαμβάνουν τριάντα ή περισσότερους ασθενείς. Και παρατηρούνται, όπως είπαμε και πριν, συνεχείς μετακινήσεις του προσωπικού μεταξύ κλινικών. Είπαμε και πιο μπροστά για την ύπαρξη μόνο μίας καθαρίστριας για ολόκληρο το απόγευμα και του μεταφορέα που εξυπηρετεί δύο με τρεις κλινικές του.

Η έλλειψη, λοιπόν, προσωπικού, σε συνδυασμό με τον αυξημένο αριθμό ασθενών, έχει σοβαρές επιπτώσεις στην ποιότητα και την ασφάλεια της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας. Παράλληλα, οι ελάχιστοι εργαζόμενοι δουλεύουν εξοντωτικά ωράρια, συνεχόμενες ημέρες και η υγεία τους επιβαρύνεται εξαιτίας της χρόνιας καταπόνησης, της εντατικοποίησης και των συνεχών βαρδιών.

Η κατάσταση αυτή είναι απόρροια της πολιτικής υποχρηματοδότησης και της υποστελέχωσης των δημόσιων δομών υγείας, με ευθύνη διαφρόνας όλων των κυβερνήσεων, πολιτική βέβαια, η οποία εντείνεται σε μια περίοδο που για τα κέρδη των λίγων είναι διαρκείς οι προσαρμογές και η στροφή στην πολεμική οικονομία, την οποία απαιτούν το ΝΑΤΟ, η Ευρωπαϊκή Ένωση, οι Ηνωμένες Πολιτείες, με αποτέλεσμα να μεγαλώνουν τα βάσανα του λαού και η επίθεση στην υγεία, στην παιδεία, σε κάθε εργατικό λαϊκό δικαίωμα.

Σας ρωτάμε, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, ποια μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση, ώστε να σταματήσουν οι μετακινήσεις του προσωπικού και να καλυφθούν με μόνιμες προσλήψεις όλες οι κενές θέσεις νοσηλευτικού, βοηθητικού υγειονομικού προσωπικού στο ΠΑΓΝΗ. Δεύτερον, να μετατραπούν με νομοθετική ρύθμιση όλοι οι συμβασιούχοι εργαζόμενοι σε αορίστου χρόνου με πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Καταρχάς, θα μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, επειδή είμαστε στη Βουλή σε διαδικασία επίκαιρων ερωτήσεων και μιλάμε για το ΠΑΓΝΗ, να εκφράσω δημοσίως τα συλλυπητήριά μου στην οικογένεια του Άγγελου, στη γιαγιά του που είχε την επιμέλεια εννιά. Έκλαψε όλη η Ελλάδα για το παιδί αυτό. Θέλω να ευχαριστήσω τη γιαγιά για την απόφασή της να δωρίσει τα όργανα του παιδιού. Συγκλονίζομαι πάντα, όταν συμπολίτες μας σε ημέρες και στιγμές πολύ μεγάλου πένθους και θλίψης βρίσκουν τη δύναμη να πάρουν μια απόφαση για να ωφελήσουν τη ζωή συνανθρώπων τους. Σε κάθε περίπτωση, πιστεύω ότι δεν υπάρχει άνθρωπος, γονάς ή μη στην Ελλάδα που να μην έχει συνταραχθεί με την ιστορία αυτού του μικρού πραγματικού αγγέλου.

Έρχομαι τώρα στην ερώτησή σας. Για να μην κουραζόμαστε και λέμε διάφορα, εγώ μόνο έτσι μπορώ να συνεννοούμαι με τους ανθρώπους, θα απαντήσω κατευθείαν στην ερώτησή σας.

Όσον αφορά το ΠΑΓΝΗ, αναλάβαμε -τονίζω όχι μόνο μόνιμο προσωπικό, αλλά διαφόρων σχέσεων εργασίας, ό,τι σας πω είναι το σύνολο, διαφόρων δηλαδή σχέσεων εργασίας- με 431 άτομα ιατρικό προσωπικό. Τον Δεκέμβριο του 2024 είχαμε 529 συν 98 άτομα.

Όσον αφορά το νοσηλευτικό προσωπικό, τον Ιούλιο του 2019 -είναι η μέρα που ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας ο Κυριάκος Μητσοτάκης- είχαμε 656 άτομα. Σήμερα έχουμε 770 συν 114 άτομα. Άρα, χωρίς να υπεισέλθω σε όλα τα στοιχεία και χωρίς να λέω ότι δεν υπάρχουν κενά -και κενά υπάρχουν και μετακινήσεις και ισχύουν όλα όσα είπατε-, θέλω να σας πω ότι στην πενταετία του Κυριάκου Μητσοτάκη είμαστε συν 98 γιατρούς και συν 114 νοσηλευτές. Εγώ αυτό το λέω πρόοδο. Εσείς μπορείτε να θέλατε να ήμασταν συν 300 γιατρούς και συν 500 νοσηλευτές. Δεν ξέρω αν μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο. Πάντως, είμαστε σε πολύ καλύτερη λειτουργία σήμερα στο ΠΑΓΝΗ από την ημέρα που αναλάβαμε τη διακυβέρνηση της χώρας.

Όσον αφορά τώρα το αίτημά σας, αν δηλαδή γίνεται με έναν νόμο όλοι οι συμβασιούχοι να γίνουν μόνιμοι ή αορίστου χρόνου

με πλήρη εργασιακά δικαιώματα, όπως εσείς τα εννοείτε, φαντάζομαι ότι η ερώτησή του ΚΚΕ είναι μόνο ρητορική, καθ' όσον γνωρίζετε ότι αυτό δεν μπορεί να γίνει, γιατί το απαγορεύει το Σύνταγμα της χώρας. Για να μετατρέψετε μία θέση στο δημόσιο συμβασιούχου επικουρικού σε αορίστου χρόνου, ο μόνος τρόπος που μπορεί να γίνει είναι μέσω της διαδικασίας του ΑΣΕΠ και σχετικών προσκλήσεων που γίνονται μέσα από το ΑΣΕΠ και που μάλιστα πρέπει να φροντίζουν ώστε η μοριοδότηση των παλαιών να μην είναι τόσο μεγάλη που να εμποδίζει νέους ανθρώπους, άλλους ανθρώπους με ευκαίριου ισότιμους όρους να μπορούν να διεκδικήσουν αυτή τη θέση.

Εάν ψηφίζαμε έναν νόμο που θα έκανε αυτό που λέτε εσείς, πρώτον, ο νόμος θα έπεφτε στο δικαστήριο και άλλες σχετικές προσκλήσεις και προσλήψεις θα ήταν άκυρες και δεύτερον, θα υπήρχαν σοβαρά νομικά θέματα γι' αυτόν που θα έκανε μία τέτοια πράξη. Άρα, αυτό που ρωτάτε, το οποίο ξέρω ότι το λέτε στα πανό σας, στις συγκεντρώσεις σας, στα συλλαλητήρια, στη Βουλή και παντού, θέλω να ξέρετε ο κόσμος πως το λέτε, πιστεύω, εις γνώσιν σας ότι απαγορεύεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ορίστε, κύριε Συνυψάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κύριε Υπουργέ, αυτό που λέμε το «μηδέν από μηδέν» εσείς το κάνετε δέκα. Πώς γίνεται τώρα το «μηδέν από μηδέν» εσείς να το κάνετε δέκα, μόνο εσείς και η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας το ξέρετε. Σκόπιμα τους τσουβαλιάζετε όλους μέσα, μόνιμους και συμβασιούχους, για να αποκρύψετε τις πραγματικές ελλείψεις που υπάρχουν. Αυτά τα κόλπα, όπως λέμε, τα κάνουν στις Ινδίες!

Ας μιλήσουμε, λοιπόν, για την πραγματικότητα. Επικαλεστήκατε το Σύνταγμα. Σας δόθηκε η ευκαιρία, αφού το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έκανε πρόταση προς όλους, αλλά αρνηθήκατε να αλλάξει το άρθρο 103 του Συντάγματος, ώστε να γίνεται αυτοδικαίως η μετατροπή των συμβάσεων ορισμένου χρόνου σε αορίστου. Εσείς, λοιπόν, το αρνηθήκατε. Άρα, δεν είναι θέμα Συντάγματος, αλλά δικής σας άρνησης και των υπολοίπων κομμάτων, Νέας Δημοκρατίας και ΣΥΡΙΖΑ, να αλλάξει το Σύνταγμα όταν είχε έρθει η ώρα. Όμως, αυτή η ώρα θα έρθει πάλι και να δω τότε τι θα πράξετε. Είναι συνειδητή πολιτική σας επιλογή. Τέλος!

Από εκεί και πέρα και επειδή μιλήσατε με νούμερα, εγώ θα σας μιλήσω για τα νούμερα που έχουν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι και όχι για τα νούμερα που σας δίνουν οι διοικήσεις. Οι προβλεπόμενες μόνιμες οργανικές θέσεις με βάση το οργανόγραμμα του 2012 στη Νοσηλευτική Υπηρεσία είναι 1069. Τώρα υπηρετούν 721 μόνιμοι. Άρα, τα κενά είναι 348. Είδατε, σας αναφέρω πολύ συγκεκριμένα στοιχεία. Ξέρετε πόσο παραιτήθηκαν το 2024; Παραιτήθηκαν 40 νοσηλευτές από τέσσερις κλινικές! Τι είναι αυτό; Χτυπάει καμπανάκι! Δεν το πήρατε χαμπάρι; Χτυπάει καμπανάκι! Δώστε κίνητρα για να μείνουν. Και τα κίνητρα είναι και οικονομικά, και επιστημονικά, και εργασιακά. Τα κίνητρα που πρέπει να πάρετε είναι πολλά και δεν τα παίρνετε πάλι συνειδητά. Πρόκειται για πολιτική επιλογή.

Και θα σας πω και κάτι άλλο. Την Παρασκευή το βράδυ απολύθηκαν 40 «παρατασιούχοι» ειδικευόμενοι γιατροί. Το ξέρετε αυτό; Τι θέση παίρνετε απέναντι σε αυτό το ζήτημα και πώς θα καλυφθεί αυτή η διαφορά; Η υποστελέχωση, λοιπόν, είναι εμφανής σε όλα τα τμήματα. Η Νοσηλευτική Υπηρεσία χρωστάει πάνω από είκοσι πέντε χιλιάδες μέρες ρεπό, κανονικές και ειδικές άδειες. Ένας νοσηλευτής και ένας βοηθός νοσηλευτής έχει υπό την ευθύνη του σαράντα ή και πενήντα ασθενείς και προφανώς αν είναι να δώσει ένα φάρμακο σε καθορισμένη ώρα, δεν μπορεί να του το χορηγήσει, εκτός αν είναι βιονικός.

Επίσης, στη ΜΕΘ υπάρχει ένας νοσηλευτής. Η Μονάδα Εντατικής Παρακολούθησης Καρδιοπαθών έχει υπό την ευθύνη της έως τρεις ασθενείς κατά παράβαση των επιστημονικών πρωτοκόλλων. Ένας μεταφορέας έχει υπό την ευθύνη του εννέα κλινικές και το βράδυ ολόκληρα κτίρια και παρ' όλα αυτά δεν έχει γίνει καμία επιπλέον πρόσληψη ούτε καν επικουρικών, λόγω έλλειψης της χρηματοδότησης.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Για το 2024, όπως σας είπα, έχουν γίνει σαράντα αποχωρήσεις από τη Νοσηλευτική Υπηρεσία. Οι συμβασιούχοι είναι διακόσιοι είκοσι, επικουρικοί, ΟΑΕΔ, ειδικευόμενοι νοσηλευτές κ.λπ.. Από το 2012 έχουν φτιαχτεί νέα τμήματα και εργαστήρια χωρίς το αντίστοιχο επιπλέον προσωπικό. Τέτοια είναι η ΜΕΘ II, η Μονάδα Ημερήσιας Νοσηλείας, η Μονάδα Διάλυσης Κυτταροστατικών, η Κατ' οίκον Νοσηλεία, η αύξηση κλινών σε ΜΕΘ Παίδων και η Μονάδα Εντατικής Παρακολούθησης Καρδιοπαθών, η Κεντρική Αποστείρωση Μαιευτηρίου, η Επιτροπή Λοιμώξεων και επεμβατικά εργαστήρια. Κι όμως, δεν έχετε πάρει προσωπικό. Επομένως, τι νόημα έχουν όλα αυτά;

Ακόμα και σε αυτή τη Μονάδα Εγκεφαλικών που αποφασίστηκε δεν πραγματοποιήθηκε καμία επιπλέον πρόσληψη. Τα τμήματα αυτά απασχολούν πάνω από εκατόν είκοσι εργαζόμενους της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας, ενώ θα έπρεπε να πάρει επιπλέον προσωπικό γι' αυτά τα τμήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ολοκληρώστε, σας παρακαλώ, κύριε Συνυψάκη.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Επίσης, οι όποιες προσλήψεις μόνιμου προσωπικού έχουν γίνει, όπως, για παράδειγμα της προκήρυξης 7Κ, είναι ακριβώς η ανακύκλωση του ίδιου προσωπικού με άλλη σχέση εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ευχαριστούμε, κύριε Συνυψάκη.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κατά συνέπεια, τα ερωτήματα που σας θέτουμε πρέπει να τύχουν και της ανάλογης απάντησης. Τα νοσοκομεία ασφυκτούν, υποφέρουν και διαλύονται. Πάρτε, λοιπόν, απόφαση να κάνετε προσλήψεις τόσο μόνιμου προσωπικού που να καλύπτει τις πραγματικές ανάγκες των νοσοκομείων.

Ευχαριστώ κι εγώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Πάμε πάλι με τη σειρά. Κατ' αρχάς το γεγονός πως γνωρίζετε ότι εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 103 του Συντάγματος αποδεικνύει το μέγεθος της πολιτικής σας απάτης, διότι ξέρετε ότι ισχύει το άρθρο. Ωστόσο, τι είπατε μόλις προ ολίγου; Ότι το άρθρο ισχύει, αλλά ότι θα μπορούσε να έχει αλλάξει. Αυτό είπατε!

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ότι δεν το αλλάξατε! Να το αλλάξετε!

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Αυτό είπατε! Εάν είχαμε δεχθεί την πρόταση του ΚΚΕ. Εφόσον, λοιπόν, γνωρίζετε ότι η Βουλή δεν δέχθηκε αυτή την πρόταση του ΚΚΕ, σήμερα που μου κάνετε την ερώτηση ξέρετε ότι ισχύει το άρθρο 103. Καίτοι γνωρίζετε ότι ισχύει, αφού το είπατε μόλις, εξακολουθείτε να κάνετε το αίτημα, ενώ ξέρετε ότι το άρθρο ισχύει και άρα ότι το αίτημα δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

Γιατί κάνετε το αίτημα εφόσον μόλις προηγουμένως αποδεχθήκατε ότι ξέρετε πως το άρθρο ισχύει; Γιατί; Για να παίξετε με τον πόνο των ανθρώπων και να τους πουλήσετε φύκια για μεταξωτές κορδέλες. Άρα, χαίρομαι που σήμερα κάναμε ένα μικρό βήμα. Ξέρετε ότι το άρθρο ισχύει και ότι επομένως αυτό που λέτε δεν μπορεί να γίνει. Κατ' αίτημα του ΚΚΕ είναι ψευδές.

Πάμε τώρα στο πολιτικό ζήτημα. Είπατε ότι ναι, ισχύει, αλλά ότι θα μπορούσε να μην ισχύει, αν είχαμε δεχθεί την πρόταση του ΚΚΕ. Μα, σας είπα εγώ ότι διαφωνώ με το άρθρο; Έθεσα ζήτημα ιδεολογικής ή πολιτικής διαφωνίας μου με το άρθρο 103; Σας είπα πως δυστυχώς ισχύει το άρθρο; Όχι! Θα σας πω ότι ευτυχώς ισχύει το άρθρο και ότι ασφαλώς ως Βουλευτής δεν θα δεχόμουν ποτέ την αλλαγή αυτού του άρθρου.

Για να ξέρουν όσοι μας παρακολουθούν, αυτό το άρθρο είναι το άρθρο πάνω στο οποίο εδράζεται το ΑΣΕΠ, είναι το άρθρο πάνω στο οποίο εδράζεται η διαφάνεια των προσλήψεων στο δημόσιο.

Αν δεν υπήρχε αυτό το άρθρο, θα πηγαίναμε στην παλιά Ελλάδα, όπου θα μπορούσε ένας Υπουργός, όπως εγώ που είμαι Υπουργός πέντε συνεχόμενα χρόνια να έχω διορίσει διακόσιους στο Δημόσιο και να τους έχω κάνει αορίστου χρόνου και να έχω βολέψει μόνιμα τους φίλους μου!

Ε, για να σταματήσει αυτό της παλιάς Ελλάδας, λοιπόν, φτιάξαμε το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού επί του αείμνηστου Σάκη Πεπονί. Το λέω γιατί βλέπω εδώ τον κ. Πάνα. Και αφού φτιάξαμε το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού, το βάλαμε και στο Σύνταγμα το 2000, για να είμαστε σίγουροι ότι δεν θα έρθει κανένας επόμενος να αλλάξει αυτό το πράγμα.

Έκτοτε δεν έχει ευοδωθεί όχι πιθανή πλειοψηφία, αλλά ούτε κατ' ελάχιστον κοντά σε πλειοψηφία, κάποιος που παίρνει την εξουσία πραγματικά να θέλει να γυρίσουμε στην προ ΑΣΕΠ εποχή.

Αυτό που λέτε, λοιπόν, είναι να γυρίσουμε στην παλιά Ελλάδα του ρουσφετιού. Δεν είναι καλό αυτό που λέτε. Είναι λάθος. Άρα, και το άρθρο ισχύει και γνωρίζετε, επίσης, ότι αυτό που ζητάτε δεν μπορεί να γίνει γιατί είναι παράνομο. Και καλώς ισχύει και καλώς δεν δεχθήκαμε την πρόταση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, γιατί θα μου λέγατε εδώ «γιατί διορίζετε τους φίλους σας;». Θα ήταν ανάποδο το ερώτημα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Πάμε τώρα στο μείζον. Εγώ σας είπα από την αρχή στην απάντησή μου ότι τα νούμερα που δίνω είναι το σύνολο του προσωπικού, ασχέτως σχέσεως εργασίας. Εσείς και όλοι οι συνδικαλιστές χτίζετε νέο αφήγημα. Και τι λέτε; Λέτε: «Μας ενδιαφέρουν μόνο οι μόνιμες θέσεις». Αυτό είναι το αφήγημα που λέτε. Κατά μία έννοια δική σας, ο αποδοτικός γιατρός, ο αποδοτικός νοσηλευτής, ο αποδοτικός υπάλληλος είναι μόνο ο μόνιμος. Ο επικουρικός και ο συμβασιούχος, λέτε εσείς, επειδή έχει το άγχος της εξευρέσεως εργασίας, δεν είναι αποδοτικός. Αυτό λέτε περίπου, αν το καταλαβαίνω καλά. Άρα, για να είναι κάποιος αποδοτικός, πρέπει να είναι μόνιμος.

Διαφωνούμε, λοιπόν, και σε αυτό. Όλος ο ιδιωτικός τομέας που είναι πολύ αποδοτικότερος του Δημοσίου λειτουργεί με όχι μόνιμους υπαλλήλους. Γιατί καταφέρνει η ίδια κοινωνία στον ιδιωτικό τομέα χωρίς μονιμότητα να είναι παραγωγική και δεν μπορεί να το κάνει στον δημόσιο; Εγώ δεν το καταλαβαίνω. Άρα, εγώ ισχυρίζομαι ότι όλοι οι εργαζόμενοι στα νοσοκομεία μπορούν να αποδώσουν εξίσου καλά είτε είναι μόνιμοι είτε είναι επικουρικοί είτε είναι συμβασιούχοι είτε είναι με μπλοκάκι. Και επειδή όλοι μπορούν να αποδώσουν το ίδιο καλά, γι' αυτό και τους μετράω όλους. Και είμαι βέβαιος ότι αν κάποιος από εσάς χρειαστεί ένα χειρουργείο στο ΕΣΥ -χτύπα ξύλο!- όταν βγει από το φορείο και ξυπνήσει μετά την αναισθησία, δεν θα τον ενδιαφέρει αν αυτός που τον ξυπνάει είναι μόνιμος ή επικουρικός ή συμβασιούχος, αλλά θα τον ενδιαφέρει να βρει νοσηλεύτη και γιατρό.

Άρα, επαναλαμβάνω ότι σήμερα με όλες τις αποχωρήσεις που είπατε ότι έγιναν το 2024, έχουμε εκατόν δεκατέσσερις περισσότερους νοσηλευτές και ενενήντα οκτώ περισσότερους γιατρούς. Όπως και να το μετρήσετε, το «ΠΑΓΝΗ» έχει περισσότερο προσωπικό απ' ό,τι είχε.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Δεν έρχεστε να τα πείτε κάτω αυτά; Πότε θα έρθετε;

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Εντάξει, εγώ να πάω, αρκεί να μη μου στείλετε συγκεντρώσεις. Να σας πω γιατί;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Είχατε πει εδώ και έναν χρόνο ότι θα έρθετε.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Υπουργός Υγείας): Θα έρθω. Μην ανησυχείτε.

Να σας πω, λοιπόν, γιατί; Προχθές ήταν να πάω στο Αττικό Νοσοκομείο. Τελικά δεν πήγα. Πήγε ο κ. Θεμιστοκλέους, γιατί είχα μία έκτακτη δουλειά. Όταν γύρισε -είχε κόσμο πολύ εκεί, είχε μαζέψει το ΚΚΕ, ήταν εργατικά κέντρα, κ.λπ.- του λέω «Τι έγινε; Ποιοι ήταν αυτοί;». Μου λέει «Δεν ήταν υγειονομικοί. Ήταν οικοδόμοι του ΚΚΕ από το διπλανό εργατικό κέντρο».

Με συγχωρείτε, κύριε Συνυψάκη, δεν το έχω καταλάβει ακριβώς. Γιατί ο Υπουργός Υγείας πρέπει να δει τις διαμαρτυρίες των οικοδόμων; Επειδή έχετε εσείς δύναμη στους οικοδόμους και μαζεύετε εύκολα οικοδόμους να κάνουν φασαρία, αυτό αφορά τον Υπουργό Υγείας; Πού το είδατε γραμμένο;

Τώρα, αύριο έχω να πάω σε ένα άλλο νοσοκομείο και μου λένε ότι έχει κάνει το ΚΚΕ κινητοποίηση σε δύο εργατικά κέντρα. Οι

διαδηλώσεις στην Ελλάδα ευτυχώς επιτρέπονται. Εγώ δεν είμαι κομμουνιστής. Στα κομμουνιστικά κράτη απαγορεύονταν οι διαδηλώσεις. Το ξέρετε αυτό. Υπάρχει ένα βίντεο εκεί που έκαναν διαδήλωση και τους πυροβόλησαν και τους σκότωσαν όλους επί Σοβιετικής Ενώσεως.

Ξαναλέω, λοιπόν, ότι στο πολίτευμα που αρέσει σε μένα μπορείτε να διαδηλώνετε όσο θέλετε. Θέλω να ξέρει, όμως, ο κόσμος τι βλέπει. Αυτοί που διαδηλώνουν κάθε φορά στα νοσοκομεία δεν είναι υγειονομικοί. Είναι του ΚΚΕ, οικοδόμοι και ό,τι άλλο είναι, πλην υγειονομικών. Οι υγειονομικοί είναι ελάχιστοι. Άρα, με συγχωρείτε, να ξέρουμε για τι μιλάμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Επόμενη είναι η δέκατη με αριθμό 436/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Λεωνίδα Στολτίδη προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Να παρθεί πίσω η εκδικητική απόλυση της νοσηλεύτριας μωρομάνας στον ΟΤΕ και να διασφαλιστεί η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων και η ανεμπόδιστη συνδικαλιστική δράση».

Ορίστε, κύριε Στολτίδη, έχετε τον λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, ο ΟΤΕ, η Deutsche Telekom και η εργολαβική εταιρεία «Εργονομία Α.Ε.-Παροχή υπηρεσιών ασφαλείας και υγείας στην εργασία» απέλυσε χριστουγεννιάτικα στις 24-12-2024 νέα μητέρα που πρόσφατα γύρισε στη δουλειά μετά την άδεια μητρότητας και μάλιστα από τις λίγες νοσηλεύτριες που έχουν απομείνει στον όμιλο και ιδιαίτερα στη Θεσσαλονίκη, βάζοντας σε κίνδυνο τους εργαζόμενους σε δύο από τα πολυπληθέστερα κτίριά του. Η εργαζόμενη στοχοποιήθηκε από την εταιρεία και η απόλυση της έγινε όχι λόγω της αναδιάρθρωσης του τμήματος, όπως ισχυρίστηκε η εταιρεία, αλλά επειδή διεκδίκησε βελτίωση συνθηκών εργασίας, αύξηση μισθού κ.λπ. και γι' αυτές τις διεκδικήσεις συμμετείχε και στην πρόσφατη μεγάλη πανελλαδική απεργία στις 20 Νοεμβρίου του 2024. Είναι, μάλιστα, ξεκάθαρο ότι στοχοποιήθηκε από τους εργοδότες της από το γεγονός ότι περίμεναν καρτερικά να περάσουν οι δεκαοκτώ μήνες που προστατεύεται ως νέα μητέρα από τον νόμο, για να την απολύσουν τον δέκατο ένατο μήνα.

Η χρόνια υποβάθμιση του παραγόμενου ιατρικού έργου για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων στον όμιλο έχει οδηγήσει ακόμη και το ιατρείο στο Διοικητικό Μέγαρο της Ερμού στη Θεσσαλονίκη να είναι κλειστό, με άμεσο κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, οι οποίοι όχι μόνο δεν μπορούν να απευθυνθούν για φάρμακα, αλλά είναι αβοήθητοι σε περιπτώσεις σοβαρότερων περιστατικών, όπως λιποθυμίες, κρίσεις πανικού, ταχυκαρδίες λόγω άγχους.

Την ίδια στιγμή που η Κυβέρνηση δηλώνει ότι δήθεν ανησυχεί για την υπογεννητικότητα και το δημογραφικό στην Ελλάδα, ο ΟΤΕ απολύει μωρομάνες χριστουγεννιάτικα και, μάλιστα, σε θέση που επείγουν προσλήψεις, αξιοποιώντας τόσο το καθεστώς των εργολάβων και της ανάθεσης έργου, όσο και τη νομοθεσία που εξαντλεί την προστασία της μητρότητας με την επιστροφή της μητέρας στην εργασία της.

Ερωτάστε, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, με βάση τα παραπάνω τα εξής: Τι θα κάνει η Κυβέρνηση για να ανακληθεί τώρα η απόλυση και να επιστρέψει άμεσα η νοσηλεύτρια στη θέση της, δεδομένης της κρίσιμότητας της θέσης της για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων και για να προσληφθεί το αναγκαίο μόνιμο προσωπικό όλων των ειδικοτήτων, καθώς και για να μονιμοποιηθούν όλοι οι συμβασιούχοι και εργολαβικοί ιατροί και νοσηλευτές για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στον ΟΤΕ;

Επίσης, τι θα κάνετε για να διασφαλιστεί και να διευρυνθεί η προστασία της μητρότητας και να διασφαλιστεί η ανεμπόδιστη συνδικαλιστική δράση στη συγκεκριμένη επιχείρηση;

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΙΩΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Κύριε συνάδελφε, σας ευχαριστώ

πάρα πολύ για την ερώτηση, γιατί πράγματι αναδεικνύετε ένα ευαίσθητο θέμα με την ερώτησή σας, η οποία αφορά την απόλυση της εν λόγω εργαζόμενης η οποία επέστρεψε από άδεια μητρότητας και περαιτέρω κάνετε και αναφορά σε ζητήματα διασφάλισης της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στον συγκεκριμένο χώρο.

Πρώτα από όλα, επιτρέψτε στην πρωτολογία μου να σας μεταφέρω την απάντηση της Ανεξάρτητης Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας για τα θέματα που αναφέρατε. Βεβαίως, μετέπειτα θα έχουμε την ευκαιρία να κάνουμε και περαιτέρω συζήτηση όσον αφορά το νομικό σκέλος και οποιεσδήποτε παρατηρήσεις θέλετε να θέσετε.

Αναφέρεται, λοιπόν, από την Ανεξάρτητη Αρχή: «Κατόπιν της υπ' αριθμόν 724425 καταγγελίας του Συνδικάτου Εργατοϋπαλλήλων Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής Νομού Θεσσαλονίκης στην ανωτέρω υπηρεσία μας, η οποία αφορούσε στη λειτουργία χώρου πρώτων βοηθειών σε υποκατάστημα της επιχείρησης Cosmote στη Θεσσαλονίκη, διενεργήθηκε επιτόπιος έλεγχος από τους Επιθεωρητές Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία. Αυτός έγινε στις 9-1-2025. Διαπιστώθηκε η λειτουργία χώρου πρώτων βοηθειών στον τρίτο όροφο του κτιρίου, όπου εξυπηρετούσε νοσηλεύτρια εργαζόμενη της ΕΞΥΠΠ την οποία αναφέρατε, προκειμένου να παρέχει πρώτες βοήθειες σε περίπτωση ανάγκης και να συνδράμει τους εκάστοτε γιατρούς εργασίας, όταν αυτοί παρευρίσκονταν στον χώρο, σύμφωνα με τις προβλέψεις του προεδρικού διατάγματος 16/1996, στο άρθρο 10 και βεβαίως στο άρθρο 8 του ΠΔ».

Σε συνέχεια της επίκαιρης ερώτησης του κ. Στολτίδη διενεργήθηκε δεύτερος επιτόπιος έλεγχος στις 28-1-2025, όπου διαπιστώθηκε εκ νέου η λειτουργία του χώρου πρώτων βοηθειών, καθώς και η εξυπηρέτηση του χώρου αυτού από νοσηλεύτρια της συγκεκριμένης ΕΞΥΠΠ. Υποδείχθηκε με σχετικό δελτίο προς την επιχείρηση να λάβει άμεσα μέτρα προκειμένου ο χώρος πρώτων βοηθειών να εξυπηρετείται κάθε στιγμή από έναν ή και περισσότερα εντεταλμένα και ειδικά εκπαιδευμένα για την παροχή πρώτων βοηθειών άτομα, δηλαδή όταν προκύψει ανάγκη, να μπορεί να εξυπηρετηθεί κάθε εργαζόμενος στο κτίριο αυτό για την παροχή πρώτων βοηθειών σε κάθε βάρδια.

Ζητήθηκε δε, εντός τριών ημερών, η επιχείρηση να απαντήσει εγγράφως, παρέχοντας στοιχεία που θα τεκμηριώνουν τη συμμόρφωσή της σ' αυτή την υποχρέωση. Η επιχείρηση την επομένη με έγγραφό της ζήτησε παράταση δέκα ημερών στην προθεσμία που της δόθηκε, προκειμένου να υποβάλει το υπόμνημά της. Σημειώνεται, βεβαίως, ότι για τα θέματα επιθεώρησης εργασιακών σχέσεων και την εργατική διαφορά την οποία αναφέρατε, δηλαδή, για την καταγγελία ότι δεν υπήρχε καμία αναφορά στην απόλυση της νοσηλεύτριας, υπάρχει έτερο έγγραφο της Ανεξάρτητης Αρχής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Το διαβάζω και αυτό.

«Στις 27 Δεκεμβρίου 2024 κατατέθηκε από εργαζόμενη της επιχείρησης ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ -η συγκεκριμένη εταιρεία παροχής υπηρεσιών κ.λπ.- αίτηση για διενέργεια εργατικής διαφοράς, με αντικείμενο την άκυρη απόλυση κατά τη διάρκεια εργατικής άδειας μετά την επιστροφή από άδεια μητρότητας και την εκδικητική απόλυση λόγω συμμετοχής σε πανελλαδική απεργία. Η συζήτηση της εργατικής διαφοράς- αυτό σας ενδιαφέρει, κύριε συνάδελφε- «έχει προσδιοριστεί για τις 7 Φεβρουαρίου 2025».

Μετέπειτα, θα συζητήσουμε και τα υπόλοιπα θέματα που θέτετε.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ο κ. Στολτίδης έχει τον λόγο.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, δεν θα αμφισβητήσει κανένας την παρέμβαση της Επιθεώρησης Εργασίας, αλλά δεν είπαμε ότι ήταν η μόνη. Είπαμε ότι ήταν λιγοστή και πολύ κάτω από τις ανάγκες. Συνεχίζει να είναι πολύ οξυμμένο το πρόβλημα και αυτό το αποδεικνύει και η παρέμβαση των εργαζομένων που ουσιαστικά ζητούν την

επιστροφή της, γιατί ακριβώς υπάρχει πολύ σοβαρό ζήτημα κάλυψης των αναγκών τους.

Θέλω, όμως, κύριε Υπουργέ, να βάλω δύο στοιχεία, γιατί μιλάμε για μια επιχείρηση με ιλιγγιώδη κερδοφορία. Η κερδοφορία της για φέτος είναι 442 εκατομμύρια ευρώ και πέρσι ήταν 421 εκατομμύρια ευρώ. Μιλάμε για μια επιχείρηση που θα χρηματοδοτηθεί με εγχώρια κεφάλαια και Ευρωπαϊκής Ένωσης κοντά στα 6 δισεκατομμύρια, τα οποία...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Μιλάτε για τον ΟΤΕ, όχι για...

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ: Για τον ΟΤΕ, COSMOTE, Deutsche Telekom.

Και αν θέλει κάποιος να κάνει μια προσέγγιση, είναι όσο οι μισθοί πάνω από δέκα χιλιάδων εργαζομένων για δώδεκα χρόνια, με τα χρήματα του λαού. Γιατί νομίζω ότι συμφωνούμε ότι τα χρήματα του λαού είναι και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα εγχώρια. Δεν χορταίνουν, όμως, απ' ό,τι φαίνεται, κύριε Υπουργέ. Έκαναν τη μεγάλη σύλληψη πώς θα βγάλουν περισσότερα κέρδη. Μείωση κόστους, λέει. Από πού αυτό; Μα, από πού αλλού; Από την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Από εκεί, λοιπόν, που έκοψαν και οι κυβερνήσεις και ο ΟΣΕ και η Hellenic Train. Και δεν φαίνεται, κατά τη γνώμη μας, να παίρνετε στα σοβαρά Κυβέρνηση και επιχειρηματικοί όμιλοι το μήνυμα του λαού, σε αυτούς που γράφουν στα παλιά τους τα παπούτσια, την υγεία και τη ζωή του.

Με τους νόμους σας ο όμιλος αντικατέστησε τους περισσότερους γιατρούς με εργολαβικούς νοσηλευτές, για να μπορεί να υπάρχει κινητικότητα, ομηρία, για να μπορεί να τους διώχνει. Τώρα το ρίχνει στην ατομική ευθύνη. Εκπαιδεύεται ο εργαζόμενος για πρώτες βοήθειες, για να απαλλαγεί από το κόστος και να ρίξει το βάρος σε αυτούς. Διέλυσε νωρίτερα τη δομή των Επιτροπών Υγείας και Ασφάλειας και μπορείτε να βρείτε από την Επιθεώρηση Εργασίας πόσες καταγγελίες υπάρχουν και πόσες καταδίκες ή αναφορές σε εργατικά ατυχήματα κ.λπ.. Και παίρνει βραβείο ως κορυφαία εταιρεία στην ασφάλεια και στην εργασία!

Η νοσηλεύτρια, λοιπόν, ήταν αποκούμπι, κύριε Υπουργέ, για τους εργαζόμενους και στην περίοδο της πανδημίας. Σήκωνε το βάρος της αντιμετώπισης συχνών περιστατικών υπερβολικού στρες, κρίσεων πανικού, αυξημένης χρήσης αγχολυτικών. Ήταν και στήριξη ομάδων εργαζομένων που χρήζουν εξειδικευμένης παρακολούθησης, σε εναερίτες, σε εργαζόμενους με πολλά χρόνια στα ακουστικά, με επαγγελματικές ασθένειες, για αντιμετώπιση μαζικών καταστάσεων -αντιλαμβάνεσθε, σεισμούς, φωτιές κ.λπ.- αλλά έκανε το λάθος να γίνει μητέρα και όπως σε όλες τις επιχειρήσεις, δεν χωράς στην οικογένειά τους αν κάνουν τη δική σου οικογένεια, αν δεν σε έχουν, δηλαδή, κατ' αποκλειστικότητα για ξεζούμισμα είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο.

Έκανε, επίσης, το λάθος να ζητήσει αύξηση μισθού -γιατί δεν φθάνουν, βλέπετε, τα 700 ευρώ να τη ζήσεις και να μεγαλώσεις παιδί ούτε για να πληρώσεις λογαριασμούς- συμμετέχοντας στη μεγαλειώδη πανελλαδική απεργία του Νοέμβρη για τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Γι' αυτά τα λάθη, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, έχετε προβλέψει εσείς για λογαριασμό της εργοδοσίας να έχετε νομοθετήσει όλα τα αντεργατικά όπλα για να τη συνεισίσουν. Αυτά είναι μη κάλυψη για πάνω από δεκαοκτώ μήνες στη λοχεία και βέβαια, απόλυση με τη βία για να οδηγηθεί στην ανεργία και στην πείνα όποιος σηκώσει κεφάλι.

Οι εργαζόμενοι της πόλης, όμως, δεν έκατσαν με σταυρωμένα τα χέρια. Έκαναν κινητοποιήσεις, ετοιμάζουν νέες πολύμορφες κινητοποιήσεις -και πρέπει να το ξέρουν αυτό- με αποφασεις της πλειοψηφίας των συνδικάτων της πόλης και τους φορείς. Το σύνολο των εργαζομένων στον όμιλο στέκεται στο πλευρό της συναδέλφισσάς τους -γίνονται εξορμήσεις, είναι γνωστό- η συνέλευση του σωματείου πήρε απόφαση στήριξης και οι εργαζόμενοι θέλουν την επιστροφή της πίσω, γιατί είναι αναγκαία.

Οι εργαζόμενοι -και τελειώνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε- βγήκαν πιο μπροστά από τους εκπροσώπους, τα συνδικαλιστικά όργανα του χώρου. Οι συνδικαλιστές όλων σας, κυρίως στο μέτωπο της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ, άλλος έλεγε «είναι Χριστούγεννα, δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα, άλλος «τι να κάνουμε; είναι μόνιμη απόλυση».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Εντάξει, ελάτε, ολοκληρώστε.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ: Ζητώ λίγη ανοχή γιατί παρενέβη ο Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ελάτε, ελάτε, έχετε φτάσει στα τεσεράμισι λεπτά.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ: Δεν έχω φτάσει στα τεσεράμισι λεπτά.

Οι ίδιοι υπέγραψαν τη συντριβή της συλλογικής σύμβασης εργασίας πενήντα ετών με αγώνες και θυσιές και παρά τις αποφάσεις των συνελεύσεων εργαζομένων πανελλαδικά.

Κλείνοντας, να πω ότι καλούμε τους εργαζόμενους, επειδή είναι στο χέρι τους, να κάνουν τον χώρο δουλειάς τους χώρο όπου ο φόβος της απόλυσης να είναι στην πλευρά των εργοδοτών και όχι στην πλευρά των εργαζομένων. Και είναι πλέον πολλοί οι χώροι και γίνονται πολύ περισσότεροι, με τις τακτικές δυνάμεις μπροστά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ: Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, για δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, έχουμε φτάσει στα πέντε λεπτά.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ: Είναι εξαιρετικά ελπιδοφόρο ότι οι εργαζόμενοι και ο λαός συνολικά δεν ανέχεται, δεν είναι διατεθειμένος να ανεχθεί «Τέμπη» σε όλες τις πτυχές της ζωής του, γιατί η ζωή και η υγεία του...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΟΛΤΙΔΗΣ:...η Κυβέρνηση και η εργοδοσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ευχαριστούμε.

Ελάτε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε συνάδελφε, θα το πω για ακόμα μια φορά -απαντώντας σε όλες αυτές τις επίκαιρες ερωτήσεις, που καλώς κάνετε και φέρνετε τα ζητήματα και τα αναδεικνύετε- ότι η αρμοδιότητα του Υπουργείου σχετικά με όλες αυτές τις περιπτώσεις που φέρνετε, είτε αυτό έχει να κάνει με καταγγελίες για παράνομες ή μη απολύσεις ή για τα ζητήματα υγείας και ασφάλειας, όλα τα ζητήματα τα οποία φέρνετε, είναι να δημιουργούμε ένα όσο το δυνατόν πιο αυστηρό κανονιστικό πλαίσιο προστασίας των εργαζομένων και βεβαίως πάνω από όλα θωράκισης των δικαιωμάτων τους, πάντα σύμφωνα με το Κοινοτικό Δίκαιο.

Παράλληλα, αυτό το οποίο κάνουμε είναι να ενισχύουμε την Ανεξάρτητη Αρχή Επιθεώρησης Εργασίας, στην οποία αναφέρθηκα νωρίτερα, η οποία θέλω να πω ότι κάνει μια εξαιρετική δουλειά, ακριβώς για να ελέγχει αν εφαρμόζεται το πλαίσιο το κανονιστικό που κάθε φορά το Υπουργείο φέρνει και ψηφίζει. Πάντα οι κυβερνήσεις φέρνουν ένα πλαίσιο. Εμείς βεβαίως αναφερόμαστε στο δικό μας πλαίσιο το οποίο θέτουμε κάθε φορά προς όφελος των εργαζομένων και των συνεπών επιχειρήσεων.

Και επιτρέψτε μου να σας πω, ακριβώς για να περάσουμε στο ελεγκτικό κομμάτι, ότι έχουμε ενισχύσει πολύ περισσότερο από τα προηγούμενα χρόνια την Ανεξάρτητη Αρχή. Μόνο το 2024 έχουν προστεθεί στο ανθρώπινο δυναμικό της Επιθεώρησης είκοσι οκτώ νέοι υπάλληλοι. Μετατάχθηκαν δώδεκα μέσω κινητικότητας. Προσελήφθηκαν δεκατέσσερα μέσω ΑΣΕΠ. Προσελήφθηκαν δύο υπάλληλοι μέσω προκήρυξης της ΔΥΠΑ και σύμφωνα με τον οργανισμό της Ανεξάρτητης Αρχής επτακόσιες πενήντα οκτώ θέσεις είναι καλυμμένες και δεσμεύτηκαν εκατόν τριάντα εννέα θέσεις για νέες προσλήψεις μέσω των προκηρύξεων του ΑΣΕΠ. Δηλαδή από τις εννιακόσιες ενενήντα πέντε οργανικές θέσεις που προβλέπει ο νόμος ποσοστό πάνω από 90% είναι ήδη καλυμμένες.

Και κάτι ακόμα, το οποίο ισχύει βεβαίως και για τους Επιθεωρητές Εργασίας, όπως βεβαίως και για τους Επιθεωρητές Υγείας και Ασφάλειας, όπως αναφέρετε στο δεύτερο κομμάτι.

Να σας πω και κάτι πολύ σημαντικό. Οι έλεγχοι της Επιθεώρησης Εργασίας το 2024 έφτασαν στους 79.207, περίπου 10% παραπάνω από το 2023, που ήταν 73.579, για να μην πάμε στα

προηγούμενα χρόνια που άγγιζαν τους 56.000. Δηλαδή έχει γίνει μια πολύ μεγάλη προσπάθεια. Έχουν επιλυθεί περισσότερες δικαιοδικές κυρώσεις και περισσότερα πρόστιμα έχουν εισπραχθεί, 50 εκατομμύρια περίπου από 44 εκατομμύρια που ήταν το 2023. Οπότε πρέπει να έχετε υπ' όψιν σας πώς λειτουργεί το Υπουργείο βεβαίως, αλλά και ανέκαθεν -πάντα έτσι λειτουργούσε-, με την ανεξαρτητοποίηση βεβαίως της Αρχής Επιθεώρησης Εργασίας πια, που κάνει τους ελέγχους αυτούς που εμείς θέτουμε ως κανονιστικό πλαίσιο.

Τώρα, σε κάθε περίπτωση για κάθε θιγόμενο πρόσωπο, αν υπάρχει παράβαση των διατάξεων που εμείς νομοθετούμε, υπάρχει από εκεί και πέρα η προσφυγή είτε μέσω της εργατικής διαφοράς είτε βεβαίως το δικαίωμα δικαστικής προστασίας και επιβάλλονται και οι ανάλογες κυρώσεις. Και στην Επιθεώρηση Εργασίας μπορεί να προσφύγει και στον Συνήγορο του Πολίτη, όπως βεβαίως και στα δικαστήρια, όπως είπα και πριν.

Όσον αφορά τώρα τα ζητήματα υγείας και ασφάλειας που θέσατε και σύμφωνα με τον πρώτο επιτόπιο έλεγχο της αρμόδιας Επιθεώρησης στη Θεσσαλονίκη διαπιστώθηκε λειτουργία χώρου πρώτων βοηθειών, όπως απαιτείται από τη νομοθεσία, και η παρούσα νοσηλεύτρια, προκειμένου να παρέχει τις πρώτες βοήθειες. Επακολούθησε μετά από ερώτησή σας και δεύτερος επιτόπιος έλεγχος στις 28 Ιανουαρίου, όπως είπα και πριν, και ζητήθηκε επίσης, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, να υπάρχει κάλυψη αυτού του χώρου κάθε στιγμή από εντεταλμένα και ειδικά εκπαιδευμένα για την παροχή πρώτων βοηθειών άτομα όπως προβλέπεται από το προεδρικό διάταγμα 16/1996.

Οπότε περιμένουμε και τις απαντήσεις ξανά της εταιρείας. Πάντως, αυτά τα οποία έχουν διαπιστωθεί είναι πολύ συγκεκριμένα. Νομίζω ότι δίνουν απαντήσεις στο ερώτημά σας.

Από εκεί και πέρα, για την άκυρη απόλυση της εν λόγω εργαζόμενης δεν χρειάζεται να αναφερθώ τώρα. Δεν έχουμε χρόνο. Είναι πλήρες το πλέγμα των διατάξεων προστασίας της οποιαδήποτε θιγομένης και εν προκειμένω και στα όρια της καταχρηστικότητας και όλα τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη συνδικαλιστική δράση. Είναι, όμως, ένα ζήτημα το οποίο θα το δούμε μετέπειτα, από τις αποφάσεις είτε της εργατικής διαφοράς είτε μετέπειτα στο δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε με τη δέκατη με αριθμό 428/26-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της ανεξάρτητης Βουλευτού Β' Θεσσαλονίκης κ. Αρετής Παπαϊωάννου προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Παράλειψη έκδοσης νέας Υπουργικής Απόφασης μετά την ακύρωση της Φ.11321/οικ.10772/382/9.3.2021 απόφασης του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων».

Ελάτε, κυρία συνάδελφε.

ΑΡΕΤΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: Καλησπέρα.

Κύριε Υφυπουργέ, έχω καταθέσει τη σημερινή επίκαιρη ερώτηση και ζητώ να έρθετε στη Βουλή στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου για ένα πρόβλημα που σας είναι πλέον πολύ γνωστό. Το έχω αναδείξει επανειλημμένως σε επιτροπές. Έχουμε, όμως, καινούργια δεδομένα. Η δική σας υπουργική απόφαση του 2021, επί τη βάσει της οποίας υπολογίστηκαν από την 1-10-2019 οι συντάξεις των παλαιών συνταξιούχων συμβολαιογράφων, έχει ακυρωθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας με τις αποφάσεις 1228 και 1229 στις 2-9-2024. Κρίθηκε ότι η απόφασή σας κείται εκτός της παρασχεθείσας από τον νομοθέτη εξουσιοδότησης και ότι ο ορισμός ως συντάξιμου μισθού σε κάθε περίπτωση χωρίς εξαιρέσεις του ποσού των 1.232,09 ευρώ, δηλαδή της τότε καταβαλλόμενης σύνταξης, ήταν αυθαίρετος και ως εκ τούτου ακυρωτέος.

Παρό' όλα αυτά, δεν προχωράτε εδώ και πέντε μήνες -χτες μπήκαμε στον έκτο μήνα- στην έκδοση νέας σύννομης υπουργικής απόφασης, ώστε να αποκαταστήσετε την αδικία προς αυτούς τους συνταξιούχους, αν και θα σας ήταν πολύ εύκολο, γιατί οι αποφάσεις του Σ.τ.Ε. σάς καθοδηγούν απολύτως αναφέροντας ρητά ότι ο συντάξιμος μισθός πρέπει να συνδέεται με πραγματικά ποσά μισθού ή εισοδήματος επί των οποίων καταβλήθηκαν ασφαλιστικές εισφορές. Επιτάσσει, επίσης, το Σ.τ.Ε. να υπάρξει συνυπολογισμός των υφιστάμενων μέχρι την ημερομηνία

νία συνταξιοδότησης κοινωνικών πόρων με αναγωγή κατά κεφαλή βάσει του άρθρου 28 του ν.4387/2016, όπως γίνεται και για τους νέους συνταξιούχους.

Και σας ερωτώ, κύριε Υφυπουργέ: Γιατί πέντε μήνες μετά δεν έχει εκδοθεί η νέα υπουργική απόφαση, ενώ είναι ξεκάθαρη η υποχρέωσή σας να την εκδώσετε το συντομότερο; Και μάλιστα, σύμφωνα με το σκεπτικό των αποφάσεων του Σ.τ.Ε. που προανέφερα, σκοπεύετε να την εκδώσετε άμεσα και αν όχι, ποιος είναι ο λόγος; Και η δεύτερη ερώτηση: Λαμβάνετε υπ' όψιν ότι η νέα κύρια σύνταξη που θα υπολογιστεί με τον τρόπο που επιτάσσει η απόφαση του Σ.τ.Ε. πρέπει να καταβάλλεται αναδρομικά τουλάχιστον από τις 1-10-2019;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε

Αγαπητή κυρία Παπαϊωάννου, πριν περάσω στο ζήτημα της συμμόρφωσης προς τις δύο αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας, θα μου επιτρέψετε να αναφερθώ εν συντομία στο ρυθμιστικό πεδίο της υπ' αριθμόν 10772/2021 υπουργικής απόφασης, αυτής στην οποία αναφερθήκατε προηγουμένως. Όπως γνωρίζετε, στο πλαίσιο του ν.4387/2016 προβλέφθηκε ότι οι ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις των συνταξιούχων πριν την έναρξη ισχύος του νόμου αναπροσαρμόζονται, ώστε να αποτελούνται από το άθροισμα της εθνικής και της ανταποδοτικής σύνταξης. Συγκεκριμένα, το άρθρο 33 του νόμου προβλέπει ότι για τον υπολογισμό του ανταποδοτικού μέρους της σύνταξης οι συντάξιμες αποδοχές ταυτίζονται με τον συντάξιμο μισθό επί του οποίου υπολογίστηκε η ήδη χορηγηθείσα σύνταξη. Αν ο συντάξιμος μισθός συνδέεται με ασφαλιστικές κατηγορίες ή με ασφαλιστικές κλάσεις ή με τεκμαρτά ποσά, αυτός υπολογίζεται, αφού ληφθεί υπ' όψιν η τρέχουσα τιμή των ποσών αυτών κατά την έναρξη ισχύος του νόμου. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση ο συντάξιμος μισθός υπολογίζεται σε τρέχουσες τιμές με τη χρήση των ποσοστών αναπροσαρμογής των συντάξεων όλων των ετών που είχαν μεσολαβήσει από την ημερομηνία της συνταξιοδότησης ως την έναρξη ισχύος του νόμου.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 της υπ' αριθμόν 10772 υπουργικής απόφασης, ως συντάξιμος μισθός για τον επανυπολογισμό των συντάξεων των παλαιών ασφαλισμένων του Τομέα Ασφάλισης των Νομικών, του πρώην ΕΤΑΑ, ορίστηκε το ποσό της ανώτατης προβλεπόμενης κύριας σύνταξης για σαράντα έτη ασφάλισης, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν.4387, δηλαδή το ποσό των 1.232,09 ευρώ. Η λύση αυτή επελέγη, καθώς μέχρι την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016 η σύνταξη των ασφαλισμένων του πρώην ΕΤΑΑ/TAN δεν υπολογιζόταν επί τη βάσει κάποιου συντάξιμου μισθού, αλλά ως ποσοστό του εκάστοτε βασικού μισθού του εφέτη ως το 1986 και εφεξής αναπροσαρμόζονταν κατά το ποσοστό αύξησης των συντάξεων. Δεν σχετιζόταν, δηλαδή, με το ύψος των καταβαλλόμενων ασφαλιστικών εισφορών και δεν υπήρχε η έννοια της αμειγούς ανταποδοτικότητας μεταξύ εισφορών και παροχών. Θα ήθελα να επισημάνω ότι το ανωτέρω ποσό ως ενιαίος συντάξιμος μισθός είναι ευνοϊκότερο εκείνου που θα προέκυπτε, αν γινόταν αναγωγή σε εισόδημα της καταβαλλόμενης εισφοράς, όπως έγινε με τους συμβολαιογράφους που υποβάλλουν αίτηση συνταξιοδότησης μετά την έναρξη ισχύος του ν.4387/2016.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ.173/1993 από τη μηνιαία εισφορά αφαιρούνται τα ποσά που έχουν καταβληθεί επί των αναλογικών δικαιωμάτων των συμβολαιογράφων. Τυχόν επιπλέον ποσά που είχαν καταβληθεί ως αναλογικά δικαιώματα δεν επιστρέφονταν και δεν λαμβάνονταν υπ' όψιν κατά τον υπολογισμό της συνταξιοδοτικής παροχής παραμένοντας στα αποθεματικά του ταμείου, αφού, όπως προανέφερα, δεν υπήρχε η έννοια της αμειγούς ανταποδοτικότητας εισφορών και παροχών. Κατ' αντιστοιχία, οι αναλογικοί πόροι δεν ελήφθησαν υπ' όψιν κατά τον επανυπολογισμό των συντάξεων των παλαιών συνταξιούχων.

Συνοψίζοντας, ο καθορισμός των συντάξιμων αποδοχών με την υπουργική απόφαση έγινε σε συγκεκριμένο ύψος, διότι οι συντάξεις του Ταμείου Νομικών δεν υπολογιζόνταν στη βάση κά-

ποιου συντάξιμου μισθού που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τον επανυπολογισμό τους και το ύψος αυτό ήταν ευνοϊκό σε σχέση με αυτό που θα προέκυπτε από την αναγωγή σε εισόδημα της μηνιαίας καταβαλλόμενης εισφοράς.

Αναφέρεστε στην ερώτησή σας σε δύο δικαστικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Οι αποφάσεις αυτές ακυρώνουν μία και μόνο διάταξη της παραπάνω υπουργικής απόφασης. Για την ακρίβεια, δεν είναι ούτε καν μια ολόκληρη παράγραφος. Είναι μέρος μιας παραγράφου, η οποία ακυρώνεται και μόνο για τους συνταξιούχους συμβολαιογράφους. Για το θέμα αυτό θα αναφερθώ αναλυτικά στη δευτερολογία μου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Έχετε τον λόγο, κυρία συνάδελφε.

ΑΡΕΤΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: Κύριε Υφυπουργέ, παρακολούθησα την παράθεση της νομοθεσίας και το ιστορικό όλο αυτό που μου αναφέρατε, το οποίο ορθώς ενδεχομένως οδήγησε εσάς στην έκδοση αυτής της υπουργικής απόφασης. Είπατε όμως δύο σημαντικά πράγματα, ότι υπήρχε παρακράτηση στους συμβολαιογράφους και αυτό το ποσό που ήταν 9% στους τζιρούς -όχι στις καθαρές αμοιβές- πάνω από 20% στις καθαρές αμοιβές που έμεναν μετά την αφαίρεση των εξόδων, παρέμενε στα αποθεματικά.

Συμφωνώ ότι αυτό ήταν το καθεστώς μέχρι τότε και αυτό ήταν το πλαίσιο. Όμως, αυτήν την στιγμή έχουμε κάποια καινούργια δεδομένα και αυτοί οι συμβολαιογράφοι που βγαίνουν σήμερα στη σύνταξη -που υπολογίζεται τι έχουν δώσει από το 2002 μέχρι σήμερα που θα βγουν- ήταν στο ίδιο καθεστώς, όπως και αυτοί που βγήκαν το 2015 και το 2014.

Και εν πάση περιπτώσει, σήμερα είμαστε εδώ. Υπάρχουν δύο αποφάσεις οι οποίες λένε ότι πρέπει να γίνει με αυτό τον τρόπο ο επανυπολογισμός. Και το άρθρο 95 του Συντάγματος υποχρεώνει τη διοίκηση και οποιονδήποτε εκδίδει κανονιστικές διατάξεις να συμμορφώνεται απολύτως. Και αν δεν συμβαίνει, έχουμε και υποχρέωση αποζημίωσης.

Δεν έχει σημασία πώς έγινε και τι έγινε. Εγώ κατανοώ τι μου λέτε. Το θέμα είναι: Αυτή η αστοχία του προηγούμενου συστήματος, που φάνηκε στην υπουργική απόφαση ένα μέρος της γιατί έτσι ήταν στημένη η όλη ιστορία, θα διορθωθεί από εσάς; Αυτό είναι το ερώτημα που σας απηύθυνα. Και δεύτερο ερώτημα: Από πότε θα γίνει αυτή η διόρθωση αν γίνει;

Σαν συμπέρασμα, επί τροχάδην, η παράλειψη αυτής της συμμόρφωσης γνωρίζουμε ότι επιφέρει και δικαίωμα αποζημίωσης. Επιβάλλεται, λοιπόν, να εκδώσετε άμεσα τη νέα υπουργική απόφαση, ώστε να λείει αυτό ακριβώς που επιτάσσει η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας η οποία είναι πολύ ξεκάθαρη. Δεν σας αφήνει ούτε να κουραστείτε, σας λέει «αυτό είναι», το άρθρο 28 αναλογικά: «Οι συντάξιμες αποδοχές των συμβολαιογράφων θα πρέπει να εξευρεθούν βάσει των, πράγματι, καταβληθεισών ασφαλιστικών εισφορών κατά ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 28 με συνυπολογισμό των υφιστάμενων κοινωνικών πόρων». Μάλιστα, προβλήθηκε και αντίρρηση πάνω σε αυτό το θέμα από τους νομικούς συμβούλους του Υπουργείου, η οποία καταρρίφθηκε, δηλαδή αυτοί οι ισχυρισμοί.

Επίσης, -σύντομα θα το πω αυτό- ακούστηκε από μέσα από το Υπουργείο ότι ενδεχομένως κάποιες συντάξεις να μειωθούν. Δεν είναι αλήθεια αυτό το πράγμα. Δεν είναι για τους εξής λόγους: Πρώτον, οι συντάξιμες αποδοχές προσαυξάνονται μέχρι το έτος '24 βάσει του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Θα προστεθούν και θα συνυπολογιστούν με αναγωγή κατά κεφαλή και όχι με ελεύθερη εκτίμηση οι κοινωνικοί πόροι.

Τέλος, όλες αυτές οι συντάξεις απονεμήθηκαν πριν το 2016. Η έκδοσή τους, λοιπόν, ανατρέχει στον χρόνο εξόδου από την ενεργό υπηρεσία. Άρα, από εκεί και μέχρι σήμερα που θα καταβληθούν θα πρέπει να δοθούν και οι αυξήσεις του 2023, του 2024 και του 2025, οι οποίες συνολικά φτάνουν το 13,648%. Άρα, δεν θα μειωθεί καμία σύνταξη και ούτε καν χρειάζεται να ανατρέξουμε σε ανάγκη ύπαρξης της προσωπικής διαφοράς. Έχουμε 7,75% αύξηση το 2023, 3% το 2024, 2,4% το 2025.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΑΚΛΟΓΛΟΥ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης): Και πάλι ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Αξιότιμη κυρία Παπαϊωάννου, αναφέρθηκα στην πρωτολογία μου στους λόγους για τους οποίους δημιουργήθηκε η ανάγκη προσδιορισμού για την προσβαλλόμενη υπουργική απόφαση του συντάξιμου μισθού που χρησιμοποιήθηκε κατά τον επανυπολογισμό της ήδη χορηγηθείσας σύνταξης για τους συνταξιούχους συμβολαιογράφους. Θεωρώ σημαντικό να έχουμε όλοι κατά νου το σκεπτικό με το οποίο έγινε η συγκεκριμένη επιλογή. Το ακυρωτικό αποτέλεσμα των αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας στις οποίες αναφέρεστε είναι μερικό, δηλαδή δεν αφορά το σύνολο της υπουργικής απόφασης αλλά μόνο ένα σημείο της και μόνο τους συνταξιούχους συμβολαιογράφους.

Όσον αφορά στο πρώτο ερώτημά σας, λοιπόν, στην πραγματικότητα δεν τίθεται καν ζήτημα αντικατάστασης της καταργηθείσας απόφασης, γιατί πολύ απλά δεν υπάρχει καταργηθείσα απόφαση. Εξακολουθούν να ισχύουν οι βασικές της διατάξεις και φυσικά ο νόμος. Άλλωστε, και η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας αναφέρεται ρητά στην πληρότητα του νόμου. Ως νομικός -γιατί είστε και συνταξιούχος συμβολαιογράφος- γνωρίζετε ότι στο πλαίσιο της ακυρωτικής δίκης δίνεται η ευχέρεια στη διοίκηση να επιλέξει τον τρόπο με τον οποίο αυτή θα συμμορφωθεί. Με άλλα λόγια, η διοίκηση δεν δεσμεύεται από το δικαστήριο για την υιοθέτηση ενός συγκεκριμένου τρόπου συμμόρφωσης με μία εν μέρει ακυρωτική απόφαση.

Επίσης, γνωρίζετε ότι, παρόλο που στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν έχουμε πιλοτική δίκη, μία ενδεχόμενη αλλαγή θα είχε συνέπειες που επεκτείνονται πολύ πέρα από τους δεκαέξι συνταξιούχους συμβολαιογράφους που συμμετείχαν ως διάδικοι στις συγκεκριμένες δίκες. Θα επηρεάσει ενδεχομένως και συνταξιούχους, οι οποίοι, όπως τόνισα και στην πρωτολογία μου -και αυτές είναι εκτιμήσεις που μου έχει δώσει η υπηρεσία-, θίγονται. Έχουν ήδη ευνοηθεί από τον συγκεκριμένο τρόπο υπολογισμού και θα δουν τη σύνταξή τους να μειώνεται με έναν νέο υπολογισμό στη βάση των εισφορών που, πράγματι, καταβλήθηκαν, όπως ορίζει το άρθρο 28 του ν.4387.

Σε κάθε περίπτωση, ο σεβασμός των δικαστικών αποφάσεων και ειδικά αυτών των ανωτάτων δικαστηρίων συνιστά υποχρέωση της διοίκησης. Ταυτόχρονα, όμως, η διοίκηση οφείλει να λαμβάνει υπ' όψιν και άλλες συνταγματικές αρχές, όπως είναι η αρχή της χρηστής διοίκησης, η αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του διοικούμενου αλλά και η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, αρχές που κάθε φορά σταθμίζονται με την ανάγκη εναρμόνισης με τη νομολογία.

Εν κατακλείδι, με δεδομένη την υποχρέωση συμμόρφωσης της διοίκησης προς την εν μέρει ακυρωτική απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, μελετάται διεξοδικά το περιεχόμενο της εν λόγω απόφασης σε συσχέτιση με τον ν.4387 για τον επανυπολογισμό των συντάξεων, δηλαδή με τα άρθρα 14 και 13 σε συνδυασμό με τα άρθρα 7, 8, 27 και 28, όπως συμβαίνει σε κάθε περίπτωση όπου ενδεχομένως επηρεάζεται ένας ευρύτερος κύκλος προσώπων και όχι μόνο οι αιτούντες. Στόχος είναι να εξευρεθεί η προσφορότερη για τη συγκεκριμένη κατηγορία συνταξιούχων λύση του θέματος, η οποία δεν θα προσκρούει στο υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, θα μπορεί να υλοποιηθεί από τις υπηρεσίες του ε-ΕΦΚΑ και θα ελαχιστοποιεί κατά το δυνατόν πιθανώς δυσμενείς συνέπειες για ευρύτερες κατηγορίες συνταξιούχων.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου καταθέτει την έκθεσή της επί του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών: «Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Μολδαβίας περί αμοιβαίας αναγνώρισης και ανταλλαγής των αδειών οδήγησης».

Και τώρα προχωράμε στην ενδέκατη με αριθμό 443/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Πιερίας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης κ. Κομνηνού Δελβερούδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Άμεση μονιμοποίηση των μερικών εκατοντάδων υπαλλήλων των

πρώην φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών (ΦΔΠΠ) και νυν μονάδων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών (ΜΔΠΠ) με έως και είκοσι χρόνια περίπου συνεχόμενης προϋπηρεσίας».

Ελάτε, κύριε συνάδελφε.

ΚΟΜΗΝΗΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, στη χώρα μας ιδρύθηκε για πρώτη φορά, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4685/2020, όπως τροποποιήθηκε και από τους ν.4722/2020 και ν.4819/2021, ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, ο οποίος αποτελεί διάδοχο του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης και των τριάντα έξι φορέων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, οι οποίοι ενσωματώθηκαν στις είκοσι τέσσερις μονάδες διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών.

Οι μονάδες διαχείρισης υποβαθμίστηκαν σε τμήματα από αυτόνομες διευθύνσεις που ήταν και υπάγονται πλέον και οι είκοσι τέσσερις στη Διεύθυνση Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών της Γενικής Διεύθυνσης του ΟΦΥΠΕΚΑ. Ο φορέας του ΟΦΥΠΕΚΑ εποπτεύεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Σύμφωνα, λοιπόν, με δημοσιεύματα αλλά και καταγγελίες από τους ίδιους τους εργαζόμενους, πρόκειται να εκδοθεί σε άμεσο χρόνο προκήρυξη του ΑΣΕΠ στην οποία, εάν εφαρμοστούν τα κριτήρια που προβλέπονται, τότε ενδεχόμενα θα χάσουν τη δουλειά τους, τόσο το διοικητικό όσο και το επιστημονικό προσωπικό των πρώην φορέων διαχείρισης και νυν μονάδων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, μετά από έως και είκοσι χρόνια περίπου συνεχόμενης προϋπηρεσίας.

Επειδή, λοιπόν, το υφιστάμενο προσωπικό απασχολείται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου όλα αυτά τα χρόνια, επειδή καλύπτει πάγιες και διαρκείς ανάγκες, αλλιώς είναι αυτονόητο ότι δεν θα ανανεωνόταν η σύμβασή τους όλα αυτά τα χρόνια, επειδή οι εν λόγω εργαζόμενοι ήταν πρωτεργάτες της έναρξης λειτουργίας των πρώην φορέων διαχείρισης και νυν μονάδων διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών και, τέλος, επειδή όλα αυτά τα χρόνια έχουν επιτελέσει σπουδαίο επιστημονικό έργο στους πρώην φορείς διαχείρισης και έχουν αποκτήσει τεράστια εμπειρία πεδίου στις προστατευόμενες περιοχές, σας απευθύνουμε τα εξής ερωτήματα:

Έχετε την πολιτική ευθύνη να αναγνωρίσετε ότι η ενδεχόμενη απόλυση των τόσο έμπειρων και ικανότατων υπαλλήλων σημαίνει την άμεση διακοπή της αειφορικής διαχείρισης και αξιολόγησης των προστατευόμενων περιοχών, αφού οι νέοι υπάλληλοι που θα τοποθετηθούν, πέραν των πτυχίων τους, έχουν παντελή επιστημονική άγνοια των συνθηκών και προβλημάτων του πεδίου στις περιοχές αυτές και θα χρειαστεί μεγάλο χρονικό διάστημα για να αποκτηθεί;

Έχετε, επίσης, την πολιτική βούληση να αναγνωρίσετε ότι ενώ οι συγκεκριμένοι υπάλληλοι όλα αυτά τα είκοσι χρόνια από την αρχή ανταποκρίνονταν επαρκέστατα στο επιστημονικό τους έργο, γι' αυτό και φυσικά τους ανανεώνετε τις συμβάσεις, τώρα ενδέχεται να τους απολύσετε χωρίς μάλιστα μέχρι σήμερα να τους έχετε ενημερώσει για το τι μέλλει γενέσθαι;

Επίσης, έχετε την πολιτική ευθύνη να αναγνωρίσετε ότι η ενδεχόμενη ξαφνική και ηθικά απαράδεκτη απόλυση των μερικών εκατοντάδων αυτών υφιστάμενων υπαλλήλων, μέσω της προκήρυξης του ΑΣΕΠ, θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα επιβίωσης στους ίδιους τους εργαζόμενους αλλά και στις οικογένειές τους; Τι θα κάνουν αυτοί οι άνθρωποι, όταν μάλιστα ξεπερνούν τα πενήντα χρόνια ή όταν και τα δύο μέλη της οικογένειας εργάζονται στον ίδιο φορέα;

Και τέλος, θα θέλαμε να μας πείτε αν έχετε την πολιτική ευθύνη, αλλά και την πρόθεση -έστω και την ύστατη αυτή στιγμή πριν την έκδοση της προκήρυξης και την ενδεχόμενη ξαφνική απόλυση των υφιστάμενων υπαλλήλων- για την άμεση μονιμοποίησή τους μέσω της αυξημένης ειδικής μοριοδότησης της ειδικής εμπειρίας στην υπό έκδοση προκήρυξη, όπως και στην προκήρυξη του ΑΣΕΠ που κάνανε η οποία αφορούσε, μεταξύ άλλων, και τα ΚΕΠ;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Έχετε τον λόγο, κύριε Υπουργέ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Κατ' αρχάς, να ξεκινήσουμε λέγοντας ότι αυτά τα θέματα των ανθρώπων που έχουν προσληφθεί με διαδικασίες που δεν αφορούσαν μόνιμες θέσεις και μετά διαγωνίζονται σε διαδικασίες για μόνιμες θέσεις είναι εξαιρετικά δύσκολα θέματα και πολιτικά και ηθικά.

Είναι δύσκολα γιατί πάντα όταν έχουμε αυτή την περίπτωση έχουμε και το Σύνταγμα αλλά και την προστασία των ανθρώπων που διεκδικούν θέσεις χωρίς να έχουν πρώτα διοριστεί, οι οποίοι και αυτοί έχουν δικαιώματα. Φαντάζομαι ότι αυτό το δέχαστε -όλοι το δεχόμαστε στην Αίθουσα- ότι δεν χωρίζονται οι πολίτες σε αυτούς οι οποίοι διορίστηκαν στο δημόσιο εκτός διαδικασίας ΑΣΕΠ και σε εκείνους που διορίστηκαν με διαδικασία ΑΣΕΠ.

Εδώ τώρα στην προκειμένη περίπτωση υπάρχει προφανώς και μια υποχώρηση να αναγνωρίζεται το δημόσιο ως εργοδότης την πραγματική εμπειρία. Αυτό για μένα είναι η πιο σοβαρή επιχειρηματολογία στην υπόθεση αυτή. Το αν κάλυπτε πάγιες ή διαρκείς ανάγκες θα έπρεπε να ψέξουμε γι' αυτό αυτούς οι οποίοι έκαναν τους αρχικούς διορισμούς, με την προϋπόθεση, βέβαια, ότι οι ανάγκες εκείνη τη στιγμή μπορούσαν να καλυφθούν μέσα από μια διαδικασία ΑΣΕΠ, η οποία, όμως, μπορεί να πάρει δύο, τρία ή τέσσερα χρόνια ή μπορεί να έχει παγώσει την περίοδο της κρίσης όπως όλοι θυμόμαστε.

Συνεπώς, το ερώτημα είναι πώς αναγνωρίζεται η πραγματική εμπειρία και στην περίπτωση αυτή η Κυβέρνηση έχει κάνει δύο πράγματα: Πρώτον, έφτιαξε για πρώτη φορά οργανικές θέσεις. Έχουμε στο ΑΣΕΠ από το 2021 με κοινή υπουργική απόφαση τριακόσιες εξήντα έξι θέσεις εργασίας, από τις οποίες τριάντα έξι στην κεντρική υπηρεσία και τριακόσιες τριάντα στις μονάδες διαχείρισης. Και προσθέσαμε τον Νοέμβριο του 2024 και άλλους τριάντα τέσσερις. Συνεπώς, έχουμε τετρακόσιες θέσεις. Αυτό είναι θετικό. Νομίζω ότι όλοι το δεχόμαστε. Και γι' αυτές τις τετρακόσιες θέσεις η κάλυψή τους μπορεί να γίνει μόνο μέσω προκήρυξης του ΑΣΕΠ, η οποία προκήρυξη θέλει να έχει και τη σύμφωνη γνώμη του ΑΣΕΠ. Δεν μπορούμε να κάνουμε μια προκήρυξη από μόνοι μας.

Σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εσωτερικών και το ΑΣΕΠ έχουμε κάνει δύο πράγματα για να βοηθήσουμε. Το ένα είναι ότι η προκήρυξη γίνεται με διαδικασία σειράς προτεραιότητας τύπου Κ και όχι γραπτού διαγωνισμού. Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Και το δεύτερο είναι ότι έγινε πρόβλεψη για την εξαίρεση του οργανισμού από τις γενικές διατάξεις περί εμπειρίας, δηλαδή να προσλαμβάνεται το 50% με εμπειρία και το 50% χωρίς και έτσι στις περισσότερες θέσεις απαιτείται ελάχιστη εμπειρία τριάντα έξι μηνών στη Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών.

Τώρα μπορεί να υπάρχουν και κάποιοι που εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα σήμερα και έχουν αυτή την εμπειρία ή εργάστηκαν παλαιότερα στον οργανισμό και έχουν αυτή την εμπειρία. Εάν έχουν αυτή την εμπειρία, δεν μπορεί ως πολιτεία να τους αποκλείσουμε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Δεν θα μιλήσω στη δευτερολογία σχεδόν καθόλου, κύριε Πρόεδρε. Ολοκλήρωσα σχεδόν.

Νομίζω ότι έχουμε κάνει σε αυτή την προσπάθεια τετραγωνισμού του κύκλου ένα φιλότιμο εγχείρημα για να καλύψουμε κατά τον δικαιότερο τρόπο αυτά πρέπει να γίνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΚΟΜΗΝΗΣ ΔΕΛΒΕΡΟΥΔΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Υπουργέ.

Για αυτό φυσικά που έχετε πει ότι τα μέτρα που σκέφτεστε να λάβετε δεν έχουν γνωστοποιηθεί φαντάζομαι, νομίζω ότι ήταν καθοριστικής σημασίας η ερώτηση που σας απευθύναμε, ώστε αυτοί οι άνθρωποι να βρεθούν ενημερωμένοι για τις προθέσεις σας σχετικά και με το υφιστάμενο προσωπικό των μονάδων διαχείρισης, καθώς όλα τα δημοσιεύματα και οι ίδιοι οι εργαζόμενοι λένε ότι ήδη από τον προηγούμενο χρόνο είναι έτοιμη η προκήρυξη, όπως είπατε, για τριακόσιες δέκα επτά μάλιστα θέσεις και είπατε προηγουμένως με ποιον τρόπο σκέφτεστε να δώσετε κάποια μπόνους.

Μήπως σκέφτεστε να απολύσετε, όμως -εμείς αναρωτιόμαστε- πάλι με μια προκήρυξη όλο ή εν μέρει το μεγαλύτερο ποσοστό του υφιστάμενου προσωπικού; Αν έχετε κάποια τέτοια πρόθεση πρέπει εδώ μέσα να το ακούσουν αυτοί οι άνθρωποι γιατί το παρακολουθούν με μεγάλη αγωνία και φυσικά όλα αυτά που είπαμε προηγουμένως είναι βάσιμα, γιατί τα επιστημονικά τους προσόντα και όλη η προσφορά τους στον οργανισμό αυτό που ήταν προηγουμένως είναι αναμφισβήτητη.

Πρέπει να σεβαστούμε τα δικαιώματα που έχουν αυτοί οι πρώην εργαζόμενοι μετά από είκοσι και πλέον χρόνια συνεχόμενης εργασίας στους πρώην φορείς διαχείρισης. Είναι σαν να τους εκμεταλλευτήκαμε όλα αυτά τα χρόνια, τους εκμεταλλεύτηκε το Υπουργείο με τις συνεχόμενες συμβάσεις ορισμένου χρόνου και τώρα θα είναι σαν να τους πετάμε στον δρόμο. Αυτό σημαίνει κοινωνική αναληψία στο πρόσωπο των εργαζομένων και των οικογενειών τους και θα ήταν, πράγματι, ηθικά απαράδεκτο, αν συμβεί.

Αλήθεια, είναι άνθρωποι όλοι -φαντάζομαι το γνωρίζετε και εσείς και νομίζω ότι έχετε εγκύψει πάνω σε αυτό το πρόβλημα σύμφωνα με αυτά που είπατε και στην πρωτολογία σας- και νομίζω ότι είναι πολύ θετικό, επαναλαμβάνω, το ότι θα μάθουν τουλάχιστον τις προθέσεις που έχετε. Δεν μπορούμε φυσικά να καταλάβουμε με βεβαιότητα αν δεν δούμε μια επίσημη ανακοίνωση.

Φυσικά εμείς ζητούμε την άμεση μονιμοποίησή τους ύστερα από είκοσι χρόνια σε αυτές τις μονάδες και νομίζω ότι η πρόταση να ακολουθήσετε, αν είναι εφικτό, αυτό που έγινε και στα κέντρα εξυπηρέτησης πολιτών θα είναι κι αυτή μια πρόσφορη και πολύ ικανοποιητική για αυτούς λύση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος): Συνεχίζουμε με τη δωδέκατη με αριθμό 424/23-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δευτέρου κύκλου του Βουλευτή Χίου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Σταύρου Μιχαηλίδη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας με θέμα: «Πλήρης και κατηγορηματική αντίθεση στον από 20-1-2025 προκηρυχθέντα δημόσιο διεθνή ανοικτό διαγωνισμό για την εκμίσθωση δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης μεταλλευτικών ορυκτών σε τμήμα εκτάσεως 9,02 τετραγωνικών χιλιομέτρων της βόρειας Χίου καθώς και σε οποιαδήποτε συναφή εξορυκτική δραστηριότητα».

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υφυπουργέ, μεγάλη και δυσάρεστη ήταν η έκπληξη του χιώτικου λαού όταν πληροφορήθηκε την ξαφνική και χωρίς ουσιαστική διαβούλευση και επικοινωνία με τους πολίτες και τους τοπικούς φορείς στις 20 Ιανουαρίου 2025 έκδοση απόφασης της Διεύθυνσης Μεταλλευτικών, Ενεργειακών και Βιομηχανικών Ορυκτών του Υπουργείου σας, με την οποία προκηρύσσεται δημόσιος διεθνής ανοικτός διαγωνισμός δύο φάσεων για την εκμίσθωση των δικαιωμάτων έρευνας και εκμετάλλευσης μεταλλευτικών ορυκτών σε τμήμα εκτάσεως 9,02 τετραγωνικών χιλιομέτρων του δημοσίου μεταλλευτικού χώρου της Νήσου Χίου, του Δήμου Χίου.

Όπως αναφέρεται στο συνημμένο στην προκήρυξη σχέδιο σύμβασης, η προς μίσθωση έκταση συγκεντρώνει το μεγαλύτερο μέρος εμφανίσεων αντιμονίου και η σκοπούμενη έρευνα και εκμετάλλευση αφορά τις εν λόγω αντιμονιούχες συγκεντρώσεις, σε συνδυασμό με τυχόν νέα κοιτάσματα που θα εντοπιστούν.

Ωστόσο, όπως προκύπτει από την πληθώρα μελετών επιστημονικών φορέων και οργανισμών και έγκριτων πανεπιστημιακών καθηγητών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, αλλά και όπως σας είναι ήδη γνωστό, το αντιμόνιο συνιστά ένα ιδιαίτερος τοξικό και επικίνδυνο βαρύ μέταλλο άκρως επιβλαβές για όλους τους ζωντανούς οργανισμούς και το οικοσύστημα, ενώ η έκθεση σε αυτό, ιδίως κατά την εξόρυξη και επεξεργασία του, θέτει σε σοβαρό κίνδυνο την υγεία των εργαζομένων, των κατοίκων των γύρω και ευρύτερων περιοχών και είναι υπεύθυνο μεταξύ άλλων για καρδιογενέσεις, δερματολογικές, καρδιακές, αιματολογικές παθήσεις και αναπνευστικές και γαστροεντερικές διαταραχές.

Η ρύπανση δε των υδάτινων πόρων, η καταστροφή της βιοπο-

κιότητας, η διάβρωση των εδαφών, η αλλοίωση του φυσικού μας περιβάλλοντος και η υποβάθμιση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς είναι μερικές από τις ανεπανόρθωτες ζημιές που θα επιφέρει μια τέτοια δραστηριότητα στο πλούσια φυσικής ομορφιάς νησί μας.

Λάβετε υπ' όψιν, κυρία Υφυπουργέ, ότι η περιοχή από το 2016 έχει κριθεί ως περιοχή Natura -συντομεύω γιατί έχω περάσει τον χρόνο- και, επίσης, έχει εγκριθεί αρμοδίως το ΣΧΟΟΑΠ της περιοχής. Αυτό σημαίνει ότι η περιοχή αφιερώνεται στον πρωτογενή τομέα, στη μελισσοκομία, στην ανάπτυξη της βιοποικιλότητας και στην πολιτιστική ανάπτυξη της περιοχής, αλλά και από το 2017 έχει εγκριθεί μια περιοχή, η περιοχή των Αγιασμάτων, ως ιαματική.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Η' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΒΙΛΙΑΡΔΟΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Τελειώνω σε μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε.

Τούτων δοθέντων και δεδομένου ότι υπάρχουν πολλές ασάφειες και αοριστίες στην υπ' όψιν προκήρυξη και χωρίς τη δέουσα, πράγματι, διαβούλευση και επειδή στο παρελθόν και μέχρι τα μέσα του 20^{ου} αιώνα η εξορυκτική δραστηριότητα του αντιμονίου στη βόρεια Χίο συνδέθηκε με θανάτους και επειδή εξεδόθη η ως άνω προκήρυξη χωρίς να προηγηθεί η αναγκαία συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας και των φορέων και επειδή ο νησιωτικός χαρακτήρας και η έκταση της περιοχής, η γεωπολιτική της θέση έχει ιδιαίτερο φυσικό κάλλος και τα λοιπά, ρωτούμε, κυρία Υφυπουργέ, για ποιους λόγους έπαυσε αιφνίδια η εξορυκτική δραστηριότητα αντιμονίου στη βόρεια Χίο στα μέσα του 20^{ου} αιώνα.

Έχουν εκπονηθεί οι απαιτούμενες ειδικές μελέτες από τις οποίες προκύπτουν οι εκτιμώμενες περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις της σκοπούμενης δραστηριότητας; Και αν ναι ποιες μελέτες είναι αυτές;

Τελειώνοντας, οι εκτιμώμενες επιπτώσεις είναι συμβατές με τους περιβαλλοντικούς στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Η σκοπούμενη εξορυκτική διαδικασία είναι ικανή να προκαλέσει ανεπανόρθωτη βλάβη στην υγεία των εργαζομένων και κατοίκων της περιοχής και στο οικοσύστημα ως τοξική και επικίνδυνη;

Και τέλος, έχετε λάβει την απαιτούμενη κοινωνική συναίνεση για την προκηρυχθείσα εκμίσθωση και την σκοπούμενη εξόρυξη από την τοπική κοινωνία και τους τοπικούς φορείς;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μιχαηλίδη.

Μόνο δύο ερωτήσεις γνωρίζετε ότι επιτρέπεται κάθε φορά.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Είναι πολύ σοβαρό το θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ορίστε, κυρία Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ, κύριε Μιχαηλίδη, που φέρνετε στη Βουλή σήμερα το θέμα αυτό, αν και -επιτρέψτε μου να πω- νομίζω ότι τα κίνητρά σας δεν είναι η ενημέρωση του Σώματος και κατ' επέκταση του ελληνικού ή του χιώτικου λαού. Νομίζω ότι είναι η δημιουργία εντυπώσεων.

Και γιατί το λέω αυτό; Εύχομαι -ειλικρινά το λέω- να κάνω λάθος. Από το πώς ξεκινάτε, κύριε Μιχαηλίδη, την ερώτησή σας. Διαβάζω τον τίτλο, λέτε: «Πλήρης και κατηγορηματική αντίθεση στον προκηρυχθέντα διαγωνισμό και σε οποιαδήποτε συναφή εξορυκτική δραστηριότητα». Κάνετε μία επίκαιρη ερώτηση για να ενημερωθείτε εσείς, το Σώμα, ο λαός για το τι σχεδιάζει η Κυβέρνηση για την εξόρυξη του αντιμονίου. Πριν ενημερωθείτε, πριν ρωτήσετε και σας απαντήσουμε, εκφράζετε την πλήρη και κατηγορηματική αντίθεσή σας, και μάλιστα απ' ό,τι καταλαβαίνω, όχι μόνο για το αντιμόνιο αλλά για οποιαδήποτε δραστηριότητα. Άρα, λέτε ένα όχι σε όλα με το «καλημέρα», πριν συζητήσουμε θεσμικά, πριν δείτε τα στοιχεία, ένα μεγάλο όχι. Λυπάμαι, αλλά νομίζω ότι αυτό δεν είναι ώριμη, σοβαρή, υπεύθυνη Αξιωματική Αντιπολίτευση.

Εγώ παρ' όλα αυτά σας απευθύνομαι ωσάν το ενδιαφέρον σας να είναι γνήσιο όχι προσχηματικό και πραγματικά το ελπίζω –ειλικρινά- να κάνω λάθος και να έχω παρεξηγήσει τις προθέσεις σας και σας απαντώ επί της ουσίας στο εξής ερώτημα.

Κύριε Πρόεδρε, θα μου δώσετε λίγο χρόνο, όμως, γιατί είναι πολύ σοβαρά τα θέματα που έχει θέσει ο κύριος Βουλευτής.

Ρωτάτε στο πρώτο σκέλος της επίκαιρης αν έχουν ολοκληρωθεί οι μελέτες από τις οποίες προκύπτουν οι περιβαλλοντικές και οι άλλες επιπτώσεις. Φυσικά και όχι σας απαντώ, δεν έχουν αρχίσει ακόμη οι μελέτες, αλλά φαντάζομαι ότι θα γνωρίζετε ότι ο διαγωνισμός που κάνουμε είναι ακριβώς για αυτόν τον λόγο, δηλαδή είναι μία νόμιμη διαδικασία που προηγείται, ώστε να επιλέξουμε αυτόν, που πρώτα και κύρια αυτός, που θα έρθει θα είναι υποχρεωμένος να κάνει αυτές τις μελέτες. Προηγείται η διαδικασία του διαγωνισμού και ακολουθεί η διαδικασία των μελετών.

Αυτές τις μελέτες είναι που θα πρέπει ο όποιος ανάδοχος να μας τις φέρει, θα πρέπει να τις ελέγχουμε, να τις διαβουλευτούμε σε δημόσια ανοιχτή διαβούλευση και μόνο τότε, μόνο εφόσον μας ικανοποιούν, κύριε Μιχαηλίδη, αυτές οι μελέτες, θα θέσουμε εμείς ως πολιτεία τους όρους για να επιτραπεί τελικά στον ανάδοχο η οποιαδήποτε παρέμβαση και εργασία. Δεν τις κάνουμε εμείς ως πολιτεία αυτές τις μελέτες με τα λεφτά των φορολογουμένων. Εμείς τι κάνουμε; Εμείς αξιολογούμε τις μελέτες αυτές, τις ελέγχουμε, ζητάμε τροποποιήσεις, βάζουμε όρους σε αυτές. Εάν δεν είναι καλές, σύμφωνα με τα standards που έχουμε θέσει, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία, σύμφωνα με όλους τους κανόνες δικαίου, πολύ απλά τις στέλνουμε πίσω στον ανάδοχο και του λέμε «τροποποιήστε τις εργασίες και τις μελέτες και προσπαθήστε ξανά και κάντε τις καλύτερες» και εν πάση περιπτώσει αν δεν είναι καλές τις απορρίπτουμε στο τέλος.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Υφυπουργού)

Αν με ρωτήσετε, βέβαια, για να έχουμε και μια εικόνα -θα πάρω χρόνο από τη δευτερολογία για να απαντήσω, γιατί είναι πολύ σημαντικό το θέμα και φαντάζομαι ότι η κοινωνία στη Χίο αναμένει κάποιες απαντήσεις- τι σημαίνει η έρευνα που λέτε, η έρευνα αφορά ένα σύνολο από πολύ μικρές γεωτρήσεις. Μιλάμε για έναν χώρο περίπου εκατό τετραγωνικά, η καθεμία μέσα στα εννέα τετραγωνικά χιλιόμετρα -αυτό συζητάμε- για να αφαιρεθεί ένας πυρήνας με διάμετρο πέντε με δέκα εκατοστά. Αφού κλείσει αυτή η γεωτρήση για την οποία μιλάμε, σφραγιστεί η οπή -επαναλαμβάνω σε έναν χώρο εκατό τετραγωνικών- θα πρέπει να αποκατασταθεί το περιβάλλον αυτό και μετά θα πρέπει να αδειοδοτηθεί για το επόμενο στάδιο που είναι η εξόρυξη.

Πρώτα, κύριε Μιχαηλίδη, με το καλό να δούμε τη διαγωνιστική διαδικασία, κατά πόσο θα έρθουν ή δεν θα έρθουν οι υποψήφιοι ανάδοχοι, εάν ο ανάδοχος καταθέσει τις απαραίτητες μελέτες για να αδειοδοτηθεί για την έρευνα. Εδώ να ανοίξω μια παρένθεση, να σας πω για παράδειγμα, ότι στα Μεταλλεία Κασσάνδρας, όταν χρειάστηκε να ακολουθήσει η διαδικασία της εξόρυξης, έφερα μία μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων κοντά στις τρεις χιλιάδες σελίδες, αν θυμάμαι, μαζί με τα τεχνικά και όλα δεκαπέντε χιλιάδες σελίδες και δεν το λέω για να κάνουμε διαγωνισμό εδώ στις σελίδες αλλά για να σας δείξω και να καταλάβετε πόσο πολύ σοβαρή υπόθεση είναι η αξιολόγηση των τεχνικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων. Αυτό, όμως, μη βάζουμε το κάρο μπροστά από το άλογο. Θα πρέπει να προηγηθεί η διαγωνιστική διαδικασία, να δούμε αν υπάρχει τελικά ανάδοχος και μετά να κατατεθούν οι συγκεκριμένες μελέτες που λέτε οι οποίες θα περάσουν τη βάση πάρα πολλών υπηρεσιών και φορέων και, βεβαίως και, του δήμου και της περιφέρειας και όλων των υπευθύνων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Υφυπουργό.

Ορίστε, κύριε Μιχαηλίδη, έχετε τον λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, επί της ουσίας των ερωτημάτων και για το μέγεθος του εγχειρήματος απαντήσεις στην πρωτολογία σας δεν δώσατε. Λέτε «αν έρθει κάποιος και θα δούμε τι θα γίνει και θα ακολουθήσουν οι περιβαλλοντικές μελέτες και τα λοιπά». Η προκήρυξη που βγάλατε είναι για έρευνα και αν ικανοποιεί την εται-

ρεία που θα ερευνήσει την ποσότητα και την περιεκτικότητα και τα λοιπά του μεταλλεύματος που ενδιαφέρεται, την παίρνει τη δουλειά αμέσως και μετά ακολουθούν όλα τα άλλα.

Τον Ιούλιο, λοιπόν, μαζί με τον πρόεδρο των μεταλλευτικών επιχειρήσεων τον οποίο φέρατε στη Χίο για να μας πείσετε πόσο θα είναι ωφέλιμο ένα ορυχείο εξόρυξης του άκρως επικίνδυνου και τοξικού αντιμονίου, μιλούσατε για εξόρυξη δέκα χιλιάδων τόνων αντιμονίου το έτος. Αυτά τον Ιούλιο. Τον Σεπτέμβριο στη λεγόμενη διαβούλευση μιλάτε για δύο χιλιάδες τόνους. Τελικά τι ισχύει; Είναι η απόλυτη αντίθεση.

Και στην ερώτησή μου ήθελα να το λάβετε υπ' όψιν σας ότι εκφράζοντας ως Βουλευτής τον χιώτικο λαό, εξ αρχής σας λέμε ότι θα μας βρείτε απόλυτα αντίθετους για τους λόγους που εξέθεσα και συνεχίζω. Είναι εντυπωσιακό το πόσο επιπόλεια, πραγματικά, και απερισκεπτα συμπεριφέρεται η Κυβέρνηση.

Κυρία Υπουργέ, είμαστε ένα νησί παρατημένο, ιδίως από την Κυβέρνησή σας, εξαιτίας της απόλυτης ανικανότητας της Κυβέρνησης την οποία βλέπουμε κάθε μέρα μπροστά μας στο νησί μας, στο αεροδρόμιο που εποπτεύει το Υπουργείο σας, το οποίο αν και έχουν ξοδευτεί εκατομμύρια για ένα έργο πολύ σημαντικό και συγκεκριμένου μεγέθους, το συρρικνώνετε. Για το γνωστό Κόρης Γεφύρι, το οποίο πάλι επιβλέπει το Υπουργείο σας, το έχετε παρατήσει με εκατομμύρια δαπάνες χωρίς να το έχετε ελέγξει ποτέ και τώρα αυτό που λείπει είναι να μας πείτε ότι «ξέρете, δεν μπορεί να συνεχίσει και ένα σωρό άλλα».

Θέλετε, λοιπόν, να πιστέψουμε, κυρία Υπουργέ, ότι μία Κυβέρνηση, όπως η δική σας για τη Χίο, που έχει αστοχήσει σε όλα τα σημαντικά έργα που προανέφερα, είναι ικανή να καταρτίσει και να επιβλέπει τη συμμόρφωση για μια άρτια περιβαλλοντική διαδικασία με μηδενικό κίνδυνο για το έδαφος, τον αέρα, τη χλωρίδα και την πανίδα και τις ζωές μας. Από ποια διαχείριση να σας αξιολογήσουμε επί όσων προανέφερα; Ή να σας αξιολογήσουμε από τη διαχείριση του εγκλήματος των Τεμπών;

Ποια σοβαρή μελέτη έχετε εκπονήσει για τις βλάβες που προκαλεί μια τέτοια δραστηριότητα; Τα αφήνετε όλα στη μετά έρευνα εποχή, ενώ επιστημονικές μελέτες καταδεικνύουν μόλυνση και κατά το στάδιο της εξόρυξης.

Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, ένα λεπτό ανοχή.

Χθες δημοσίευσε με το όνομά του ο επίτιμος Καθηγητής Κοινωνικής Ιατρικής Αλέξης Μπένος άρθρο με το οποίο τονίζει τις συνέπειες που θα υποστεί η Χίος από τις ερευνητικές διαδικασίες αλλά και αργότερα από τις επιπτώσεις της επεξεργασίας.

Μας λέτε για ανταποδοτικά οφέλη. Ποιος σας είπε ότι η Χίος μπαίνει στη διαδικασία κόστους-οφέλους, «καθρεφτάκια» για καταστροφή και θάνατο; Αυτό είναι το όραμά σας για τη Χίο, μετανάστες και εξόρυξη επικίνδυνου και τοξικού αντιμονίου; Λαγουμιτζήδες θέλετε τους Χιώτες, τη Χίο που για αιώνες κρατούσε κυρίαρχο ένα τεράστιο εμποροναυτιλιακό δίκτυο σε ολόκληρη την Ευρώπη και την πρώτη ναυτιλιακή δύναμη της Ελλάδας, το νησί της μαστίχας και της ευωδιάς;

Συνειδητοποιείτε το και εσείς και όσοι επιχειρήσουν να εμπλακούν σε αυτήν την επικίνδυνη και θολή διαδικασία. Η Χίος θέλει να πορευτεί στον 21^ο αιώνα για να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της εποχής που δεν εγγυώνται τίποτα λιγότερο από την επιβίωση και την πρόδοό μας σ' ένα αειφόρο και υγιές περιβάλλον. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας και ο Διεθνής Οργανισμός Έρευνας για τον καρκίνο προειδοποιούν για ό,τι έρχεται.

Κυρία Υφυπουργέ, την αδιαφορία σας -του Υπουργείου εννοώ, δεν μιλώ προσωπικά για εσάς- καταδεικνύει η παντελής έλλειψη οποιασδήποτε δέσμευσης του αναδόχου για την προστασία του περιβάλλοντος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, δεν έχετε άλλο χρόνο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Τελιώνω, κύριε Πρόεδρε.

Απλό μισωπήριο κατοικίας θα έχει περισσότερες δεσμεύσεις από την προκήρυξη. Υποτιμάτε για άλλη μια φορά τους Χιώτες, όπως το '22 που στείλατε τα MAT για να μας πείσετε να κάνουμε εκείνη τη φαραωνική υποδομή για την υποδοχή μεταναστών. Δεν θα δεχτούμε το «όπου πάμε και ό,τι βγει», να το λάβετε σοβαρά υπ' όψιν σας.

Ευχαριστώ για την ανοχή στον χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Μιχαηλίδη.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Λυπάμαι που το λέω, αλλά δεν ξέρετε ούτε τι λέει η προκήρυξη –αυτό διαπιστώνω– ούτε τι προβλέπει η αδειοδοτική διαδικασία, κύριε Μιχαηλίδη. Το να λέτε ότι θα κάνει ό,τι θέλει ο ανάδοχος, αν θέλει και όποτε θέλει, νομίζω ότι δεν είναι απλώς πλήρης άγνοια –επιτρέψτε μου να πω– αλλά επιβεβαιώνει αυτήν την υποψία που είχα ότι τελικά δεν ρωτάτε εδώ καλοπροαίρετα. Το ότι δεν ξέρετε τι λέει η προκήρυξη, δεν ξέρετε ότι όλη η διαδικασία περνάει από τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης...

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: ... (Δεν ακούστηκε)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Δεν νομίζω ότι είναι ζητούμενο να σπέρνεται φόβους αυτήν τη στιγμή στον κόσμο επίτηδες για λαϊκίστικους λόγους. Εδώ ήλθαμε να συζητήσουμε, κύριε Μιχαηλίδη, με πολλή σοβαρότητα το ζήτημα και για άλλη μία φορά θα σας πω αυτό που σας είπα και στην αρχή. Εδώ μιλάμε για το στάδιο της διαδικασίας προκήρυξης του διαγωνισμού που είναι η επιλογή του αναδόχου.

Το πρώτο και κύριο μέλημα ενός αναδόχου, πριν αρχίσει να ονειρεύεται τα τρυπάνια, τα γεωτρήματα και τις εξορύξεις, είναι να εκπονήσει τις μελέτες και να κάνει το πρόγραμμα των εργασιών και να εξηγήσει πώς αυτή η δραστηριότητα που θέλει να κάνει, πραγματικά, δεν θα προκαλέσει καμία συνέπεια, καμία ζημία στη ζωή, την υγεία, το φυσικό περιβάλλον, πουθενά. Το λέω όπως το λέτε εσείς. Όχι ανεπανόρθωτη βλάβη, αλλά καμία βλάβη γενικώς εδώ.

Σε ό,τι αφορά την κοινωνική συναίνεση, κύριε Μιχαηλίδη, από το 2022 οι υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχουν ανταλλάξει αλληλογραφία όχι με έναν ή δύο φορείς, αλλά με δεκατρείς συνολικά φορείς, κεντρικούς φορείς και της τοπικής αυτοδιοίκησης, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών του δήμου και της περιφέρειας και της αποκεντρωμένης. Ξέρετε τι συμφώνησαν, τι είπαν όλοι κατά αρμοδιότητα; Ότι δεν συντρέχουν απαγορευτικοί λόγοι –το επαναλαμβάνω–, δεν συντρέχουν απαγορευτικοί λόγοι για την έρευνα και την τυχόν αξιοποίηση του μεταλλείου. Θα καταθέσω τις απαντήσεις αυτές για να τις διαβάσετε.

Από εκεί και πέρα, τον Ιούλιο του 2024 κάναμε μια ειδική ημερίδα στο νησί με συμμετοχή δική μου και αρκετών υπηρεσιακών παραγόντων και του Υπουργείου μας και της ΕΑΓΜΕ. Μιλήσαμε στους κατοίκους κοιτώντας τους στα μάτια. Εσείς τι νομίζετε; Ότι δεν μας ενδιαφέρει; Δεν μας ενδιαφέρει πρώτα απ' όλα ο απόλυτος σεβασμός σ' έναν τόπο, όπως λέτε, ευλογημένο, η υγεία, η ασφάλεια, η τήρηση των κανόνων; Τι νομίζετε ότι κάναμε εδώ;

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ: Τα είδαμε...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Αναφέραμε εκεί και αρκετά παραδείγματα και εξήγησαν οι εμπειρογνώμονες που ήλθαν όλες τις βασικές παραμέτρους.

Τι άλλο κάναμε; Θέσαμε σε δημόσια διαβούλευση για έναν μήνα το κείμενο της προκήρυξης. Λάβαμε εκατόν εννιά σχόλια. Ζήτησα από την υπηρεσία να απαντήσει σε όλα, ένα προς ένα, να μην είναι ούτε ένα αναπάντητο. Θα καταθέσω τα εκατόν εννιά σχόλια και τις απαντήσεις που δώσαμε.

Επίσης, θέσαμε το θέμα στο δημοτικό συμβούλιο, το οποίο εξέφρασε γραπτώς τα ερωτήματα προς το Υπουργείο.

Τι άλλο κάναμε; Για να συλλέξουμε τις αξιόπιστες απαντήσεις, ζήτησα από τις υπηρεσίες, αλλά και από έγκριτους πανεπιστημιακούς εγνωσμένου κύρους, να εκφράσουν τη θέση τους και έδωσαν τις απαντήσεις γραπτώς. Εδώ είναι όλες οι απαντήσεις τις οποίες έδωσαν η ακαδημαϊκή κοινότητα και οι αρμόδιες υπηρεσίες στον Δήμο Χίου και στην περιφέρεια στις 25 Νοεμβρίου.

Έκτοτε δεν επανήλθε κάποιος φορέας με νέες ερωτήσεις, αλλά και να επανέλθει και τώρα και όποτε και προφανώς αυτή

είναι μια διαρκής διαδικασία, είμαστε εδώ για να απαντήσουμε.

Θα ρωτήσετε εσείς: «Τελείωσε τώρα η διαβούλευση με όλα αυτά που μας είπατε;». Κατηγορηματικά σας απαντώ «όχι». Αυτή η διαδικασία της μίσθωσης είναι ουσιαστικά η αρχή. Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία –επαναλαμβάνω ότι δεν ξέρουμε ακόμη αν υπάρχει υποψήφιος ενδιαφερόμενος–, τότε αφού κατατεθούν οι μελέτες, θα ξεκινήσει με βάση τη διαδικασία που προβλέπουμε η νόμιμη διαδικασία διαβούλευσης.

Κάτι ακόμη και κλείνω μ' αυτό. Ζήτησα επίσης από το Υπουργείο να συγκροτηθεί μια ομάδα ακαδημαϊκών αμέemptου επιστημονικού κύρους και υψηλής ακαδημαϊκής αναγνώρισης, η οποία θα είναι στο πλευρό της πολιτείας, στο πλευρό της κοινωνίας της Χίου σε κάθε βήμα της διαδικασίας, να συμβουλευθούν, να αναλύουν επιστημονικά, να ελέγχουν και να παρακολουθούν.

Κλείνοντας, θα ήθελα να θέσω το εξής ερώτημα στο Σώμα. Είναι σημαντικό, κύριε Πρόεδρε, να το ακούσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ναι, αλλά έχετε ήδη ξεπεράσει τον χρόνο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΣΔΟΥΚΟΥ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας): Τριάντα δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε.

Γιατί θέλουμε αντιμόνιο; Κύριε Μιχαηλίδη, θέλουμε αντιμόνιο γιατί είναι ένα σπάνιο, κρίσιμο και πολύτιμο ορυκτό και το εθνικό συμφέρον επιβάλλει να εκμεταλλευτούμε τους εθνικούς μας πόρους για το καλό της πατρίδας, για το καλό της εθνικής οικονομίας. Οι τιμές του αντιμονίου έχουν αυξηθεί κατά 300% μέσα στο 2024. Έχει δεν έχει σημασία, πρέπει να λάβουμε υπ' όψιν και αυτόν τον παράγοντα και να ασκήσουμε το πατριωτικό μας καθήκον, να αξιοποιήσουμε τους εθνικούς μας πόρους πάντα με σεβασμό προς την τοπική κοινωνία, αναδεικνύοντας τα οφέλη στην τοπική οικονομία.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Αλεξάνδρα Σδούκου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Υφυπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνεται γνωστό στο Σώμα ότι η Διαρκής Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων καταθέτει την έκθεσή της στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού «Ρυθμίσεις για την ενίσχυση του ερασιτεχνικού και του επαγγελματικού αθλητισμού».

Θα συζητηθεί η δέκατη πέμπτη με αριθμό 429/26-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Δωδεκανήσου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Νικητιάδη προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με θέμα: «Η απόφασή σας να μειώσετε κατά 25 εκατομμύρια ευρώ το ποσό που καταβάλλεται για το μεταφορικό ισοδύναμο για το έτος 2024 αποκαλύπτει τις προθέσεις σας. Επιτέλους ενημερώστε τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις των νησιών μας για το μέλλον του μέτρου».

Στην επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου θα απαντήσει ο Υφυπουργός Ναυτιλίας κ. Στέφανος Γκίκας.

Ορίστε, κύριε Νικητιάδη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, πέρασε ένας χρόνος και δύο μήνες σήμερα από τότε που κατέθεσα την πρώτη ερώτηση σχετικά με το μεταφορικό ισοδύναμο και γιατί καθυστερεί –καθυστερούσε τότε– να καταβληθεί στους δικαιούχους. Η απάντησή τότε, πριν από ένα χρόνο –επαναλαμβάνω–, ήρθε από δύο Υπουργεία. Το Υπουργείο Οικονομικών έλεγε ότι προχωράει απρόσκοπτα η καταβολή. Βέβαια, το Υπουργείο Οικονομικών, ανάλογα με το τι του στέλνате εσείς, απευθυνόταν προς εμάς και έλεγε «αυτές τις καταστάσεις μού έστειλε ο αρμόδιος φορέας, με αυτές τις καταστάσεις έκανα τις καταβολές».

Εσείς όμως τότε, 29 Φεβρουαρίου, περίπου έναν χρόνο πριν, στην πρώτη ερώτησή λέτε: «Πληρώνουμε μεν, αλλά έχουμε έλεγχο», έναν πολύ μεγάλο έλεγχο. Το λέτε αυτό –ξαναλέω– πριν από έναν χρόνο ακριβώς και λέτε ότι έχετε έλεγχο σε δέκα χιλιάδες εξακόσιες έντεκα επιχειρήσεις. Τότε αφήνατε να εννοηθεί

ότι ο έλεγχος έχει και ποινική διάσταση, ότι υπάρχει εισαγγελέας. Τόσες χιλιάδες επιχειρήσεις και έχει μπει εισαγγελέας;

Πέρασε ένας χρόνος, πέρασαν δύο χρόνια από τότε που έπρεπε να πάρουν λεφτά. Καμία απάντηση.

Τον Ιούλιο του 2024 αναγκάζομαι να υποβάλω νέα ερώτηση ξανά για το μεταφορικό ισοδύναμο. Ξανά τα ίδια ερωτήματα. Ποια είναι η απάντηση του Υπουργείου σας; Ξαφνικά δεν αναφέρεστε στην εισαγγελία. Φαίνεται ότι απηλλάγησαν. Δεν ξέρουμε ακριβώς τι γίνεται. Δεν αναφέρεστε στην ΑΑΔΕ που είχατε αναφερθεί στην πρώτη ερώτηση και αναρωτιόμαστε αν υπάρχει προκαταρκτική εξέταση. Έχει ξεκινήσει προανάκριση; Υπάρχει κάποια υπεύθυνη Κυβέρνηση που θα μας πει αν αυτοί οι άνθρωποι είναι τελικώς κατηγορούμενοι ή υπόλογοι ή μπορεί να κληθούν από την εισαγγελία για το τι έχουν υποβάλλει σχετικά με τους φακέλους τους για το μεταφορικό ισοδύναμο; Ούτε όμως απαντάτε ξανά. Μας λέτε πότε θα πληρωθούν; Μας λέτε πόσες είναι οι επιχειρήσεις; Τίποτα. Κι έρχομαι αναγκαστικά ξανά μετά από ενάμιση χρόνο να κάνω την παρούσα συγκεκριμένη επίκαιρη ερώτηση για να μάθω επιτέλους. Μειώσατε κατ' αρχήν τα ποσά; Έγινε μία μείωση των ποσών.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ υπάρχουν 30 εκατομμύρια λιγότερα στις καταβολές σε σχέση με τον περσινό χρόνο. Θα αλλάξετε το πρόγραμμα; Θα αλλάξετε τα κριτήρια; Ο γενικός γραμματέας σας βγήκε σε συνέντευξη και άφησε να εννοηθεί ότι θα αλλάξει ο νόμος και θα έρθει ένας καινούργιος με κοινωνικά κριτήρια. Θα καταργήσετε την οριζόντια λειτουργία του νόμου και θα φέρετε έναν διαφορετικό νόμο με διαφορετικά κριτήρια; Θα μας πείτε επιτέλους σε πόσες επιχειρήσεις ακόμα χρωστάτε λεφτά και πότε επιτέλους θα δοθούν αυτά τα χρήματα;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Νικητιάδη.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΚΙΚΑΣ (Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε για την ερώτηση.

Πραγματικά πρέπει να ξεκαθαρίσουμε λίγο το θέμα με το μεταφορικό ισοδύναμο. Κατ' αρχάς να πω ότι είναι μία δράση πολύ σημαντική για τους νησιώτες μας. Είναι μια δράση την οποία βεβαίως θέλουμε να διατηρήσουμε και να την ενισχύσουμε. Από εκεί και πέρα πρόκειται για ένα μέτρο το οποίο θεσμοθετήθηκε έχοντας ως στόχο την εξίσωση του κόστους μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων μεταξύ της νησιωτικής και ηπειρωτικής Ελλάδας επιδιώκοντας την άρση των ανισοτήτων που προκύπτουν από την γεωγραφική απομόνωση των νησιών.

Κύριε συνάδελφε, δεν πρόκειται να ωραιοποιήσουμε την κατάσταση. Αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουν καθυστερήσεις και συνεχίζουν να υπάρχουν στην αποπληρωμή των οφειλών του κράτους προς τα φυσικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις. Ωστόσο έχουμε μπει σε μια διαδικασία εξορθολογισμού και ομαλοποίησης των καθυστερήσεων.

Συγκεκριμένα, να πω ένα στοιχείο που πρέπει να ακουστεί, την περίοδο 2019-2024 το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το κράτος δηλαδή, έχει διαθέσει συνολικά κοντά στα 300 εκατομμύρια. Συγκεκριμένα 291.500.000 χιλιάδες περίπου για την πληρωμή του μεταφορικού ισοδυναμίου και στα τρία σκέλη, δηλαδή, επιβάτες, επιχειρήσεις και καύσιμα. Πού βρισκόμαστε; Έχει αποπληρωθεί το σύνολο των οφειλών προς τους πολίτες αλλά και για τα καύσιμα για το έτος 2023. Μόλις πριν από μερικές εβδομάδες αποπληρώσαμε τα τελευταία 26 εκατομμύρια για το μεταφορικό των επιβατών του 2023.

Όσον αφορά στο σκέλος των επιχειρήσεων πράγματι εκεί υπάρχει μία καθυστέρηση. Έχουμε μεν αποπληρώσει το πρώτο εξάμηνο του 2020-2022 όμως από το δεύτερο εξάμηνο του 2020-2022 έχουμε πληρώσει μόνον τις επιχειρήσεις που είχαν μεταφορικό ισοδύναμο μέχρι 2.000 ευρώ. Από εκεί και πέρα διενεργείται ένας έλεγχος από τον ΕΦΕΠΑΕ που είναι ο αρμόδιος φορέας, δηλαδή για τις επιχειρήσεις που είναι πάνω από 2.000 ευρώ. Αυτό οφείλεται σε κάποιες καταγγελίες και κάποια ευρήματα περί καταστρατήγησης του μέτρου. Έτσι σωστά αποφασίστηκε να γίνει αυτός ο έλεγχος. Ο έλεγχος αυτός επιτέλους ολοκληρώνεται τον επόμενο μήνα και η πρόθεσή μας είναι με το

που θα ολοκληρωθεί ο έλεγχος αυτός να αποπληρώσουμε τα οφειλόμενα στις επιχειρήσεις του 2022.

Θέλω να τονίσω ότι δεν καταργούμε το μέτρο. Εξορθολογίζουμε το μέτρο για να είναι πιο αποτελεσματικό και πιο εστιασμένο. Στη δευτερολογία μου θα σας δώσω κάποια στοιχεία περαιτέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κύριε Νικητιάδη, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΙΑΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακούστε. Αυτός ο εξορθολογισμός μυρίζει. Μάς κάνει να είμαστε πολύ φιλόποτοι. Κανένας δεν διαμαρτυρήθηκε για τον τρόπο που καθιερώθηκε το μέτρο. Ο αιμνηστος συμπατριώτης μου, ο Νεκτάριος Σαντορινιός, που έφερε αυτό το μέτρο -θα τον θυμόμαστε πάντα- ήξερε πολύ καλά τον τρόπο που το έφερε. Ουδμία διαμαρτυρία υπήρξε για τον τρόπο που κατανέμονται τα ποσά. Η διαμαρτυρία σχετίζεται με το ότι δεν κατανέμονται. Δεν πληρώνετε τα ποσά. Τώρα εσείς έρχεστε να μου πείτε ότι θα το εξορθολογήσετε. Επαναλαμβάνω. Δεν ακούγεται κάτι αθώο αυτό που μας λέτε. Φοβόμαστε. «Φοβού τους Δαναούς και δώρα φέροντες». Ποιος εξορθολογισμός; Φοβόμαστε ότι μάλλον θα επιβάλετε νέα κριτήρια, διαφορετικά κριτήρια, για να μοιράζονται τα λεφτά εκεί που η δική σας Κυβέρνηση επιθυμεί. Αναμένουμε. Μου είπατε ότι θα μου εξηγήσετε ποιος θα είναι αυτός ο εξορθολογισμός.

Τι μου είπατε τώρα; Ότι στην ουσία δεν έχουν δοθεί τα λεφτά από το δεύτερο εξάμηνο του 2022 παρά μόνο στις επιχειρήσεις που είχαν για 2000 ευρώ. Δηλαδή επιβεβαιώνετε ότι πάνω από δέκα χιλιάδες επιχειρήσεις δεν έχουν πάρει τα χρήματα. Ίσως σήμερα είναι και πολύ περισσότερες. Λέτε όμως ότι σε έναν μήνα -αυτό μου είπατε- θα έρθετε και θα πείτε «Τελείωσε, ολοκληρώθηκε ο έλεγχος. Αυτοί δικαιούνται χρήματα, αυτοί δεν δικαιούνται». Εγώ το κρατώ, κύριε Υπουργέ. Μακάρι να γίνει. Φοβάμαι ότι δεν θα γίνει. Και δεν είναι προσωπικό. Το Υπουργείο σας δεν λειτουργεί. Λυπάμαι. Υπολείπεται.

Είμαι από νησί. Εκπροσωπώ τον Νομό Δωδεκανήσου αλλά θέτω ζητήματα και για όλα τα νησιά. Φοβάμαι ότι μια σειρά από θέματα εκθέτουν τον τρόπο που λειτουργεί το Υπουργείο σας. Δημιουργούν στον κόσμο τεράστιους προβληματισμούς. Να ξεκινήσω από το «Blue Star». Ξέρετε το παρατημένο πλοίο. Δυο χρόνια παρατημένο πλοίο με εξήντα χιλιάδες τόνους πετρέλαιο μέσα. Και σήμερα μετά από τόσο καιρό γίνεται ξανά διαγωνισμός. Έκανα και γι' αυτό ερωτήσεις. Να δούμε αν θα καρποφορήσει αυτός ο διαγωνισμός. Θα το πάρουμε; Γιατί σήμερα σε αυτό το πλοίο, κύριε Υπουργέ, η πλήρη είναι κάτω και η πρύμνη είναι πάνω. Σε αυτή τη στάση είναι. Είναι έτοιμο. Και αν δεν υπήρχαν οι Καλύμνιοι που ηρωικά πηγαίνουν με δικά τους χρήματα να πληρώνουν καύσιμα για να γίνεται η απάντηση του νερού θα είχε βουλιάξει, όχι επειδή εσείς ως Κυβέρνηση φροντίσατε να μη βουλιάξει αλλά επειδή οι Καλύμνιοι φρόντισαν να μη βουλιάξει.

Να πω τώρα για τα υπόλοιπα θέματα που σας έχω θέσει για το Saos, το Αγαθονήσι; Πιάνει τη γραμμή αυτό το πλοίο που βάλατε τώρα; Η Αστυπάλαια από τον Οκτώβριο του 2024 έχει να δει πλοίο. Σας έθεσαν ερώτημα σε σχέση με το πλοίο της ANEK το καλύμνικο πλοίο. Δυστυχώς μας έχετε δημιουργήσει υποψίες ότι σκοπίμως αποκλείστηκε από τη γραμμή που υπήρχε. Όλα αυτά, κύριε Υπουργέ, δεν προδίδουν έξωθεν καλή μαρτυρία. Μακάρι να μου αποδείξετε το αντίθετο. Θα είμαι ο πρώτος που θα το χειροκροτήσω και εύχομαι να το κάνετε. Εμείς θα περιμένουμε. Φοβόμαστε ότι εσείς προσωπικά μπορεί να θέλετε αλλά ούτε ο Υπουργός που δεν έχει πατήσει ποτέ εδώ να μας απαντήσει -στέλνει πάντα τον Υφυπουργό- ούτε η Κυβέρνησή σας έχει πρόθεση να διορθώσει όλα αυτά τα κακώς κείμενα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Νικητιάδη.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΓΚΙΚΑΣ (Υφυπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής): Κατ' αρχάς, κύριε συνάδελφε, απλώσατε πολύ τον τραχανά. Συγγνώμη για την έκφραση. Μιλήσατε για όλα τα ζητήματα. Εγώ θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι στο Υπουργείο Ναυ-

τιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής γίνεται μια πάρα πολύ σοβαρή δουλειά. Βρισκόμαστε σε μία μεταβατική φάση. Γνωρίζετε κάλλιον εμού τις απαιτήσεις που έχουν τα νησιά μας, τις απαιτήσεις που έχει η ναυτιλία μας για την πράσινη μετάβαση. Γίνονται αυτήν τη στιγμή πάρα πολλές ενέργειες προκειμένου σε σύντομο χρονικό διάστημα όλα αυτά να ρυθμιστούν. Τα έχουμε πει πολλές φορές. Δεν πρόκειται να αναφερθώ.

Θέλω, όμως, να απαντήσω σε αυτά που αφορούν την εργώδη. Θα σας πω, κατ' αρχάς, ότι γίνεται ένας εξορθολογισμός. Τι σημαίνει «εξορθολογισμός»; Γίνεται πιο αποτελεσματικό και πιο -αν θέλετε- στοχευμένο το μεταφορικό ισοδύναμο.

Τα πρώτα μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση έχουν δρομολογηθεί και θα τα δούμε στις αλλαγές, στην πρόσκληση των επιχειρήσεων για τα έτη 2023 και 2024. Περιμένουμε να ολοκληρωθεί ο έλεγχος, τον άλλο μήνα. Θα βγουν αμέσως οι προσκλήσεις, για τις επιχειρήσεις του 2023 και του 2024 -πιθανόν και σε μία ΚΥΑ- κι εκεί θα δείτε κάποια μέτρα, προς αυτήν την κατεύθυνση.

Τώρα, θέλω να τονίσω ότι βρισκόμαστε σε μια συνεργασία με τα νησιωτικά επιμελητήρια. Βρίσκεται σε εξέλιξη ένας διάλογος, ακριβώς για τον εξορθολογισμό του μεταφορικού ισοδυναμίου των επιχειρήσεων και τον ανασχεδιασμό του μέτρου.

Κινούμαστε σε τέσσερις άξονες. Ο πρώτος άξονας είναι η «κλαδική και χωρική εξειδίκευση του μέτρου», ώστε σε κάθε γεωγραφική περιοχή, σε κάθε νησί, να στηρίζονται κλάδοι που πληττονται περισσότερο από τα υψηλά κόστη, που συνδέονται με το θαλάσσιο κόστος μεταφοράς, με βάση ετήσια έρευνα τιμών.

Δεύτερος άξονας και πολύ σημαντικός, όπως λέτε και στην ερώτησή σας: Ενεργοποιείται άμεσα το Πρόγραμμα Νησιωτικής Επιχειρηματικότητας, σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, με την παροχή δανείων και εγγυήσεων, για παροχή ρευστότητας, με κριτήρια και χαρακτηριστικά που αναγνωρίζουν τη νησιωτικότητα. Αυτό είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό στοιχείο, το οποίο πηγαίνει μαζί με το μεταφορικό ισοδύναμο.

Τρίτον, σε συνεργασία με το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, δημιουργία παρατηρητηρίου τιμών κόστους πρώτων υλών, προϊόντων και υπηρεσιών μεταφοράς, ώστε ακριβώς να υπάρχει συστηματικότητα στην παρακολούθηση και ανάλυση του κόστους του νησιωτικού επιχειρείν.

Τέταρτον, και όλους μας ενδιαφέρει αυτό: Διάκριση του μεταφορικού ισοδυναμίου των επιχειρήσεων για τα μικρά νησιά και θέσπιση ειδικού μέτρου, ειδικού προγράμματος, για πάγια ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων των μικρών νησιών, που λειτουργούν σε δωδεκάμηνη βάση. Αυτοί είναι οι τέσσερις άξονες, που αναφερόμαστε στο μεταφορικό ισοδύναμο των επιχειρήσεων.

Το μεταφορικό ισοδύναμο των καυσίμων είναι σωστά δρομολογημένο και δεν πρόκειται να αλλάξει αυτήν τη στιγμή.

Για το μεταφορικό ισοδύναμο των επιβατών, υπάρχει μια άλλη προσέγγιση, άμεσης καταβολής του στον πολίτη. Αυτήν τη στιγμή το δουλεύουμε και θα είμαστε σε θέση, μαζί με όλη τη νομοθετική πρωτοβουλία που θα φέρουμε, σε μερικούς μήνες από τώρα, να το καταθέσουμε στη Βουλή.

Άρα, λοιπόν, βλέπετε, αγαπητέ συνάδελφε -και σας έχω ιδιαίτερο σεβασμό και το ξέρετε-, ότι στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δεν αγνοούμε το μεταφορικό ισοδύναμο. Προσπαθούμε να το αναβαθμίσουμε και να το εξορθολογίσουμε επ' ωφελεία των νησιωτών μας. Νομίζω ότι το τελικό αποτέλεσμα θα το ψηφίσει και το ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Θα συνεχίσουμε με την έβδομη με αριθμό 444/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς τον Υπουργό Εξωτερικών με θέμα: «Ογδόντα χρόνια μετά, πώς τιμά η Ευρωπαϊκή Ένωση το "Ποτέ Ξανά";».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εξωτερικών κ. Γεώργιος Κώστηρας.

Έχετε τον λόγο, κυρία Πρόεδρε, για την πρωτολογία σας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, γνωρίζω ότι ο Υπουργός, λόγω των επισκέψεων που πραγματοποιεί ακριβώς στις πληττόμενες περιοχές - και περιμένουμε και την ενημέρωση που θα μας δώσει-, δεν μπόρεσε να βρίσκεται σήμερα για να απαντήσει στην επίκαιρη ερώτηση.

Η στάση της χώρας μας στο πεδίο της προστασίας των αμάχων, των θυμάτων, στο πεδίο της προστασίας των αθώων, των παιδιών, των γυναικών, των εγκύων, των γερόντων, στο πεδίο της διαφύλαξης του διεθνούς κεκτημένου ανθρωπιστικού δικαίου, του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου, της διεθνούς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι κορυφαίας σημασίας, όχι μόνον για την Πλεύση Ελευθερίας, που επιμένει να επανέρχεται στα ζητήματα αυτά, αλλά συνολικότερα για τον ελληνικό λαό, έναν λαό που έχει αντισταθεί με τίμημα τον βαρύτερο φόρο αίματος για αντίσταση στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, έναν λαό που έχει -χωρίς δεύτερη σκέψη- υπερασπιστεί και σταθεί στο πλευρό του παλαιστινιακού λαού που εδώ και δεκαετίες υφίσταται την παραβίαση του δικαιώματός του στον αυτοπροσδιορισμό και στην κυριαρχία, του δικαιώματός του στην ύπαρξη και στην συνύπαρξη.

Η επίκαιρη ερώτησή μου έχει ως αφορμή την προκλητική ενέργεια του κ. Ντόναλντ Τραμπ, Προέδρου της Πολωνίας, να δηλώσει δημόσια ότι θα παράσχει ασυλία στον κ. Νετανιάχου και θα τον προστατεύσει από κάθε σύλληψη εν όψει των εκδηλώσεων μνήμης για το ολοκαύτωμα, εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο στην Πολωνία, με σημείο αναφοράς την επέτειο απελευθέρωσης του στρατοπέδου συγκέντρωσης του Άουσβιτς, του καλαστηρίου του Άουσβιτς, όπου διαπράχθηκαν τα ειδικότερα εγκλήματα, εγκλήματα γενοκτονίας, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, εγκλήματα τέτοια που κατά τον χρόνο διάπραξής τους δεν είχαν καν οριστεί στο διεθνές Ποινικό Δίκαιο ως αξιόποινες κατά το διεθνές Ποινικό Δίκαιο πράξεις. Ήταν οι θηριωδίες του Χίτλερ, των ναζί, το Ολοκαύτωμα του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, που οδήγησε στη θεσμοθέτηση της γενοκτονίας ως διεθνούς εγκλήματος με βάση την πιο παραδεχόμενη διεθνή σύμβαση, τη Διεθνή Σύμβαση του ΟΗΕ κατά της γενοκτονίας, για την πρόληψη και καταπολέμηση του εγκλήματος της γενοκτονίας.

Βρισκόμαστε στην ιστορική στιγμή κατά την οποία με τρόπο εξαιρετικά ειρωνικό το κράτος του Ισραήλ, διά των κυβερνητικών εκπροσώπων του, είναι εκείνο που παραβιάζει τη διεθνή νομιμότητα, είναι εκείνο που επιτίθεται σε αμάχους, στους Παλαιστίνιους, είναι εκείνο που με στρατηγική και πολιτική, με σχεδιασμό και με δόλο επιχειρεί την εξαφάνιση, την εξολόθρευση ενός λαού, του παλαιστινιακού λαού.

Και απέναντι σε αυτές τις θηριωδίες που διαπράττονται μπροστά στα μάτια ολόκληρης της ανθρωπότητας, για πρώτη φορά υπάρχει ένα διεθνές Ποινικό Δικαστήριο που λειτουργεί με βάση το Καταστατικό της Ρώμης του 1998, στο οποίο η χώρα μας συνέβαλε καθοριστικά και υπήρξε ιδρυτικό μέλος μαζί με όλες τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλην -τότε- του Ηνωμένου Βασιλείου, που από τότε, ως παλαιά αποικιοκρατική δύναμη, διατύπωνε επιφυλάξεις, ενστάσεις και έβαζε αστερίσκους στη δικαιοδοσία του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Είχα την ευκαιρία να έχω παρακολουθήσει όλες τις εργασίες για την ίδρυση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ήδη από την προπαρασκευαστική επιτροπή της Γενικής Συνέλευσης στον ΟΗΕ και της έκτης επιτροπής, μέχρι το Διεθνές Καταστατικό Συνέδριο της Ρώμης, ως φοιτήτρια, διότι η Κοινωνία των Πολιτών συμμετείχε και η Ευρωπαϊκή Ένωση Φοιτητών Νομικής συμμετείχε ενεργά σε αυτή τη διαδικασία, που ήταν διαδικασία αναζήτησης και διεκδίκησης δικαιοσύνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κυρία Πρόεδρε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Όταν τον Γενάρη του 2025, κύριε Υφυπουργέ, ο κ. Τραμπ, ο γνωστός κ. Τραμπ, που το 2015 είπε στη χώρα μας «game over», αποφασίζει να δηλώσει, έχοντας την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι παρέχει ασυλία στον κ. Νετανιάχου

έναντι των ενταλμάτων σύλληψης που έχει εκδώσει το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία Πρόεδρε, παρακαλώ ολοκληρώστε.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ναι, κύριε Πρόεδρε, ολοκληρώνω. Είναι πολύ σημαντικό το θέμα.

Όταν, λοιπόν, ο κ. Τουσκ λέει «παρέχω ασυλία και δεν θα εκτελέσω το ένταλμα σύλληψης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου», διαπράττει μία ακραία παραβίαση της διεθνούς νομιμότητας και το πράττει αυτό στο όνομα της Ευρωπαϊκής Ένωσης της οποίας η Πολωνία προεδρεύει από 1-1-2025.

Πρώτ, λοιπόν, ευθέως το Υπουργείο Εξωτερικών. Δεν είναι η πρώτη επίκαιρη ερώτηση που κάνουμε για το θέμα ούτε η πρώτη μας παρέμβαση. Ξεπερνάμε τις εκατό οι παρεμβάσεις μας. Δεκαέξι-δεκαεπτά νομίζω προς τον Πρωθυπουργό. Ούτε μία δεν απήντησε. Οκτώ ή εννέα έχει κάνει ο κ. Καζαμίας στον Υπουργό Εξωτερικών. Απήντησε. Και είναι υποχρεωτικό να λάβουμε την απάντηση για το ποια είναι η θέση της ελληνικής Κυβέρνησης γι' αυτή τη δήλωση ασυλίας για το διεθνές έγκλημα της γενοκτονίας και για τα διεθνή εγκλήματα για τα οποία διώκεται ο κ. Νετανιάχου, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου, με βάση το ένταλμα σύλληψης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

Και δεύτερον, ποιος θα είναι οι πρωτοβουλίες που θα πάρει η ελληνική Κυβέρνηση για να υλοποιήσει τις δεσμεύσεις της χώρας μας, που είναι διεθνείς δεσμεύσεις, κατά το καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου; Γιατί αυτό που είπε η ανθρωπότητα μετά το πέρας του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, το «ποτέ ξανά», αυτό που είπε η διεθνής κοινότητα κατά την ίδρυση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου το «ποτέ ξανά», δεν υλοποιείται όταν οι ηγεσίες κλείνουν το μάτι στα εγκλήματα και εμμέσως πλην σαφώς προσκαλούν διεθνείς εγκληματίες όπως ο Νετανιάχου να διαπράττουν τα εγκλήματά τους ξανά και ξανά.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την Πρόεδρο της Πλεύσης Ελευθερίας.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, όπως αναφέρατε κι εσείς προηγουμένως, ο Υπουργός Εξωτερικών ο κ. Γεραπετρίτης βρίσκεται σε προγραμματισμένη περιοδεία στη Μέση Ανατολή και γι' αυτόν τον λόγο βρίσκομαι εδώ να απαντήσω σήμερα εκ μέρους του.

Θα ήθελα, επίσης, να ευχαριστήσω την κυρία Πρόεδρο γιατί διαχρονικά θέτει ζητήματα που αφορούν τη Μέση Ανατολή με επίκαιρες ερωτήσεις στον Υπουργό Εξωτερικών σε σχέση με τα ζητήματα τα κρίσιμα που υπάρχουν εκεί και το Διεθνές Δίκαιο.

Κατ' αρχάς, να αναφερθώ στα θέματα που αναφέρατε για το ολοκαύτωμα. Είναι προφανές ότι η Ελλάδα με αίτηση σεβασμού και χρέους τιμά τη μνήμη των θυμάτων του ολοκαυτώματος. Η Ελληνική Δημοκρατία ήταν παρούσα και είναι διαρκώς παρούσα στην ημέρα απελευθέρωσης του στρατοπέδου συγκέντρωσης Άουσβιτς η οποία έχει καθιερωθεί ως Ημέρα Μνήμης των Θυμάτων του Ολοκαυτώματος τόσο διεθνώς όσο και στην Ελλάδα. Η χώρα μας εδώ και πολλά χρόνια συμβάλλει και από πλευράς της σε όλες τις ευρωπαϊκές και διεθνείς προσπάθειες καταπολέμησης του αντισημιτισμού, μαζί με άλλες μορφές ρατσισμού, ξενοφοβίας και μισαλλοδοξίας. Νομίζω ότι η φετινή ογδοηκοστή μαύρη επέτειος υπενθυμίζει το χρέος όλων μας και το βάρος της ευθύνης να μεταλαμπαδεύουμε τον σεβασμό, τη γνώση και τη μνήμη του ολοκαυτώματος στις νεότερες γενιές.

Ως προς τις εξελίξεις στη Μέση Ανατολή και ειδικότερα στο Ισραήλ και στα παλαιστινιακά εδάφη στα οποία αναφερθήκατε, κυρία Πρόεδρε, ενδεικτικό της τεράστιας ευαισθησίας που επιδεικνύει και της μεγάλης σημασίας που αποδίδει η ελληνική Κυβέρνηση στην προώθηση της ειρήνης στη Μέση Ανατολή είναι ότι σήμερα που κάνουμε αυτήν τη συζήτηση, όπως προαναφέρθηκε, ο Υπουργός Εξωτερικών βρίσκεται στη Μέση Ανατολή. Χθες επισκέφθηκε το Κατάρ, σήμερα βρίσκεται στο Ισραήλ και στα παλαιστινιακά εδάφη για συνομιλίες, στη Ραμάλα, στην έδρα

της Παλαιστινιακής Αρχής. Αύριο θα βρεθεί στην Ιορδανία και θα συνεχίσει τις επαφές αυτές οι οποίες είναι απαραίτητες και ένδειξη της ενεργούς παρουσίας της χώρας μας στο πεδίο.

Η περιοδεία αυτή είναι η τρανότερη απόδειξη ότι η Ελλάδα έχει ενεργό και εποικοδομητικό ρόλο στην περιοχή. Ακολουθεί μια εξωτερική πολιτική αρχών και είναι μία από τις ελάχιστες χώρες που συνομιλεί με όλες τις πλευρές. Είναι, άλλωστε, και ο πιο ενδεδειγμένος τρόπος για να είναι η παρουσία της και η συνεισφορά της ουσιαστική και χρήσιμη για την ειρήνη και την περιφερειακή σταθερότητα.

Ο Υπουργός Εξωτερικών βρίσκεται σήμερα στη Μέση Ανατολή για να μεταφέρει το μήνυμα ότι η βιώσιμη διατήρηση της εκεχειρίας αποτελεί τη μόνη οδό προς τον τερματισμό της αιματοχυσίας, της ανθρωπιστικής κρίσης, τον σεβασμό του Διεθνούς Δικαίου, την ειρήνευση στη Μέση Ανατολή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Η εκεχειρία αυτή, για την οποία προφανώς ενθαρρύνουμε όλες τις πλευρές, είναι μονόδρομος για να απελευθερωθούν οι όμηροι, να διοχετευτεί απρόσκοπτα η ανθρωπιστική βοήθεια προς τους αμάχους της Γάζας και να μπορέσει να προχωρήσει η περιθάλψη των τραυματιών, η επιστροφή των αμάχων στις εστίες τους και να προγραμματιστεί η επόμενη μέρα και η ανοικοδόμηση της περιοχής.

Το μήνυμα, λοιπόν, της Ελλάδας για την ανάγκη βιώσιμης τήρησης της εκεχειρίας τόσο στη Γάζα όσο και στον Λίβανο, είναι ένα μήνυμα που γίνεται ακόμα πιο ηχηρό, δεδομένης της ανάληψης από τη χώρα μας της ιδιαίτερως σημαντικής θέσης του μόνιμου μέλους του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών για τη διετία 2025-2026.

Θέλω, επίσης, να σημειώσω ότι η Ελλάδα, όπως αναφέρθηκε, είναι μέρος του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαίου από το 2002. Στηρίζει το έργο του δικαστηρίου το οποίο είναι μοναδικό μόνιμο διεθνές ποινικό δικαιοδοτικό όργανο και σέβεται πλήρως τις αποφάσεις του.

Η χώρα μας από θέση αρχής δεν σχολιάζει τη στάση άλλων κρατών μερών του καταστατικού του δικαστηρίου. Ωστόσο, η χώρα μας τηρεί στο ακέραιο τις δεσμεύσεις της και ανταποκρίνεται σε όλες τις υποχρεώσεις της οι οποίες απορρέουν από την ιδιότητά της αυτή. Πέραν του ότι ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της, ακολουθεί ξεκάθαρα και με συνέπεια μια εξωτερική πολιτική αρχών, θεμελιωμένη στο Διεθνές Δίκαιο και προσανατολισμένη στη διαρκή προστασία του. Το Διεθνές Δίκαιο είναι άλλωστε, και νομίζω συμφωνούμε όλοι σε αυτό, η πυξίδα για τον σύγχρονο κόσμο και η πυξίδα της παρουσίας της Ελλάδας στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Η πολιτική αυτή υλοποιείται όχι μόνο με την αυτονόητη συμμόρφωση στις διεθνείς υποχρεώσεις, αλλά και πρωτοβούλως με μία ενεργό πολιτική τόσο στα πλαίσια του ΟΗΕ όσο και σε σειρά διεθνών επαφών, για να διασφαλιστεί η εφαρμογή του Διεθνούς Δικαίου, ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι πρόνοιες του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου.

Ενδεικτικά, αναφέρεται, κυρία Πρόεδρε, ότι η Ελλάδα έχει προβάλλει με κάθε ευκαιρία διμερώς, με πρωτοβουλίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και σε πολυμερές πλαίσιο, την ανάγκη προστασίας των αμάχων σύμφωνα με το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και την ανάγκη αντιμετώπισης της δεινής ανθρωπιστικής κατάστασης στη Γάζα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Αν θέλετε ολοκληρώστε, κύριε Υφυπουργέ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Έχει στηρίξει ενεργητικά όλα τα ψηφίσματα που αφορούν στα ως άνω και νομίζω ότι έχουμε παρουσιάσει μια πολιτική αρχών, με έμφαση στις σταθερές θέσεις υπέρ της ειρήνης σε όλες τις σχετικές διαβουλεύσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ. Στηρίζουμε όλες τις πρωτοβουλίες για ειρήνευση στη Μέση Ανατολή εμπράκτως και νομίζω ότι η χώρα μας, με μία διπλωματία αρχών βασισμένη στο Διεθνές Δίκαιο, θα συνεχίσει στην ίδια κατεύθυνση, συνομιλώντας με όλους, σε όλα τα επίπεδα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Υφυπουργό.

Κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Υφυπουργέ, είστε ένας πολύ ευγενής άνθρωπος, αλλά περιμένω από εσάς κάτι παραπάνω.

Αυτήν τη στιγμή που μιλάμε χάνουν τη ζωή τους καθημερινά, κάθε λεπτό, μωρά παιδιά, γέροντες, αθώοι άνθρωποι και αυτό δεν μπορεί να περιγράφεται ούτε με ασπρόμαυρα χρώματα ούτε να υποβαθμίζεται σε μια περιγραφική ανθρωπιστικής κρίσης. Διαπράττονται εγκλήματα και υπάρχουν θύτες και θύματα.

Η πολιτική των ίσων αποστάσεων, η πολιτική του Πόντιου Πιλάτου δεν αρμόζει στη χώρα μας και δεν αρμόζει κυρίως στον λαό μας. Ο λαός αυτός έχει κάνει τις επιλογές του σε δεινότερες συνθήκες, έχει επιλέξει την αυτοθυσία και την αντίσταση και όχι την οσφυοκαμψία και την υποδούλωση, ξανά και ξανά. Είναι ένας λαός που έχει καταγράψει την ιστορία του, έχει δώσει τις εξετάσεις του, έχει ωφεληθεί από τη διεθνή αλληλεγγύη και έχει επιδείξει διεθνή αλληλεγγύη. Οι κυβερνήσεις οφείλουν να σέβονται την ιστορία αυτού του λαού, του μικρού, αλλά μεγάλου ελληνικού λαού.

Είναι πάρα πολύ ξεκάθαρο, κύριε Υφυπουργέ και θα περιμένω και τον Υπουργό. Ξέρετε ότι ανοίξαμε τη Βουλή κατά κυριολεξία φέτος με επίκαιρη ερώτηση για τη γενοκτονία στη Γάζα. Ξέρετε πολύ καλά ότι στα θέματα αρχής και ηθικής δεν κάνουμε πίσω. Δεν αποδέχομαι ούτε κατά διάνοια τη ρητορική που λέει -ομολογώ ότι εξεπλάγην- ότι από θέση αρχής δεν σχολιάζει η χώρα τις τοποθετήσεις άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή μελών του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Από πού προκύπτει αυτό; Όταν υπάρχει διεθνής δέσμευση και διεθνής συνθήκη, κάθε κράτος-μέλος δεν νομιμοποιείται και δικαιούται απλώς, αλλά υποχρεούται να εγκαλεί εκείνα τα μέρη της διεθνούς σύμβασης που παραβιάζουν τα συμπεφωνημένα και διεθνώς παραδεδομένα.

Όταν η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δια της πλειοψηφίας της και σήμερα δια της ολότητας της αποτελέσει τον πυρήνα για την ίδρυση του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, διότι είχε μάλιστα διαμορφώσει τον συνασπισμό των ομοουσύντων κομμάτων των «Like-Minded states», δεν μπορεί αυτήν τη στιγμή να έρχεται ο κ. Τουσκ, Προεδρεύων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να λέει: «Εγώ γράφω στα παλιά μου τα παπούτσια το ένταλμα σύλληψης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου και παρέχω μόνος μου, αλλά εκπροσωπώντας και την Ευρωπαϊκή Ένωση, ασυλία στον κ. Νετανιάχου που διώκεται για διεθνή εγκλήματα». Δεν έχει αυτό το δικαίωμα και οφείλετε να αντιδράσετε στο όνομα του ελληνικού λαού και στο όνομα των θυμάτων.

Τιμάμε τα θύματα και τα θύματα του Ολοκαυτώματος των Εβραίων όταν φροντίζουμε να μην υπάρξει ξανά ολοκαύτωμα. Ο σύγχρονος Χίτλερ είναι ο Νετανιάχου. Αν θα περνούσατε δικαστήριο τον Χίτλερ, πρέπει να περάσετε δικαστήριο τον Νετανιάχου. Δεν μπορεί να νίπτετε τας χείρας σας. Δεν δικαιούται καμία κυβέρνηση να νίπτει τας χείρας της ή να επινοεί τρόπους αντιμετάθεσης και ελιγμού απέναντι σε αυτό που είναι εξόφθαλμο και θα μας ρωτάνε οι επόμενες γενιές. Θα μας ρωτάνε τα παιδιά του σήμερα «τι κάνατε»; Τι κάνατε απέναντι σε αυτή τη γενοκτονία που διαπράττονταν μπροστά στα μάτια όλων και μεταδιδόταν μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης από τα ίδια τα θύματα, τα οποία είναι οι ίδιοι οι αφηγητές και οι αναμεταδότες των θηριωδιών σε βάρος τους; Τι κάνατε εσείς; Τι κάναμε όλοι εμείς; Τι θα λέμε; «Δεν σχολιάζουμε από θέση αρχής»;

Ο Εισαγγελέας του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου κατήγγειλε ότι δεχόταν πιέσεις από Ευρωπαίους ηγέτες, από ξένους ηγέτες, ενόψει της εισήγησής του για έκδοση διεθνών ενταλμάτων σύλληψης για τα εγκλήματα που διαπράττονται στη Γάζα. Στη χώρα μας συζητάμε για τις μεθόδους συγκάλυψης του εγκλήματος των Τεμπών και βλέπουμε ότι παράλληλα ένας μηχανισμός συγκάλυψης οργάνωσης υπάρχει και σε διεθνές επίπεδο. Είστε και εσείς νομικός, είστε και εσείς καταρτισμένος και ξέρετε πολύ καλά ότι δεν υπάρχουν τέτοιες αρχές που λένε: «Δεν σχολιάζουμε από θέση αρχής το τι κάνει ένα κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Είναι βαρύτατη παραβίαση του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου η δήλωση Τουσκ και θα έπρεπε σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης να έχει εγκληθεί ο Τουσκ για αυτήν τη βαρύτατη παραβίαση, όπως έχει γίνει με άλλους ηγέτες άλλων χωρών -και της Ουγγαρίας και άλλων- για παραβιάσεις, διεθνών δεσμεύσεων των κρατών-μελών και της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι στα αλήθεια διεθνείς δεσμεύσεις της ανθρωπότητας.

Εάν δεν υπάρξει λογοδοσία, εάν δεν υπάρξει απόδοση δικαιοσύνης, κύριε Κώσθηρα -είστε ένας νέος άνθρωπος-, ξέρετε τι θα επικρατήσει; Ο Έλον Μασκ και ο διπλός ναζιστικός χαιρετισμός ως πράξη θριάμβου μετά την επικράτηση και την όρκιση Τραμπ, που υποδέχεται τον υπόδικο και καταζητούμενο από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο Νετανιάχου στις Ηνωμένες Πολιτείες ως τον πρώτο ηγέτη που θα δει.

Αυτό θα επιφυλάξουμε στην ανθρωπότητα ή θα αντισταθούμε; Αυτό θα κληροδοτήσουμε στους επόμενους, ότι είμαστε μια γενιά πολιτικών που καθόταν και κοιτάζε και δεν σχολίαζε και μιλούσε για την ειρήνη, αλλά όχι για την πάταξη της γενοκτονίας των διεθνών εγκλημάτων, των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας, των εγκλημάτων πολέμου; Έχουμε την ευθύνη να αποτρέψουμε τα επόμενα εγκλήματα και έχουμε την ευθύνη να πατάξουμε τα διαπραχθέντα εγκλήματα.

Και θα με συγχωρήσετε, επειδή βλέπω ότι υπάρχει μια περιέργη αναπλαισίωση, δεν κάνουμε στην Πλεύση Ελευθερίας ερωτήσεις για τη Μέση Ανατολή. Κάνουμε ερωτήσεις για την Παλαιστίνη, για τα εγκλήματα πολέμου, τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, τη γενοκτονία που διαπράττεται στη Γάζα.

Οκτώ επίκαιρες ερωτήσεις έχει καταθέσει ο κ. Καζαμίας, δεκαεννέα επίκαιρες ερωτήσεις έχω καταθέσει εγώ, αμέτρητες παρεμβάσεις έχουμε κάνει εδώ μέσα στη Βουλή, στην Ολομέλεια και με έγγραφά μας και αμέτρητες παρεμβάσεις και στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής, όπου η κ. Παπαδοπούλου ήρθε και είπε ότι δεν είναι σώφρων να μπαίνει ένας εκλεγμένος ηγέτης, ο Νετανιάχου -και ο Χίτλερ εκλεγμένος ηγέτης ήταν- μαζί με έναν τρομοκράτη, τον έτερο διωκόμενο από το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κυρία Πρόεδρε, ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ακούσαμε και τον Κυβερνητικό Εκπρόσωπο να λέει ότι δεν βοηθάνε αυτές οι αποφάσεις του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Δεν βοηθάνε τι; Δεν βοηθάνε ενδεχομένως τις μπίζνες, δεν βοηθάνε άλλου είδους μεθοδεύσεις, αλλά σίγουρα τα θύματα τα βοηθάνε. Διότι θέτουν μια βάση ηθικής αρχής και επιτέλους προσαίσιας των ανθρωπίνων υπάρξεων και των θυμάτων και των αδυνάτων και των αμάχων και εκείνων που αν δεν τους υπερασπιστούμε εμείς, δεν θα τους υπερασπιστεί κανείς.

Κύριε Υφυπουργέ, σας ζητώ να απαντήσετε συγκεκριμένα. Η χώρα θα αναλάβει πρωτοβουλίες εναντίον του κ. Τουσκ; Γιατί εγώ θα το κάνω. Δεν δέχομαι η χώρα μου να στέκεται άπραγη, όταν ένας ηγέτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εκπροσωπεί την Ευρωπαϊκή Ένωση, διαδηλώνει απερίφραστα ότι θα δώσει ασυλία για διεθνή εγκλήματα.

Και δεύτερον, θα αναληφθεί κάποια πρωτοβουλία για την εκτέλεση των ενταλμάτων σύλληψης του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου ή θα βλέπουμε τον Νετανιάχου να περιδιαβαίνει τον δυτικό κόσμο ανενόχλητος περιφρονώντας αυτά τα εντάλματα; Γιατί ξέρετε το μήνυμα από μία τέτοια συνθήκη, το μήνυμα δηλαδή της ατιμωρησίας ενός διεθνούς εγκληματία για τα ειδικότερα εγκλήματα σε βάρος της ανθρωπότητας. Και αν τα αναγνωρίζεις ως ειδικότερα, τα αναγνωρίζεις ως ειδικότερα και όταν διαπράττονται σε βάρος των Εβραίων και όταν διαπράττονται σε βάρος των Ελλήνων και όταν διαπράττονται σε βάρος των Παλαιστινίων και όταν διαπράττονται σε βάρος των Αρμενίων και όταν διαπράττονται σε βάρος των Κυπρίων, οποιουδήποτε ανθρώπου, και το χειρότερου σου εχθρού. Διαφορετικά, δεν τα αναγνωρίζεις.

Θα αναλάβει η χώρα μας αποτελεσματική πρωτοβουλία; Εγώ σας λέω. Σας δίνω την απάντηση. Εμείς θα αναλάβουμε. Κι εγώ

σε ό,τι με αφορά -το είπα και στον Υπουργό- θα κάνω ό,τι περνάει από το χέρι μου. Καλείστε, όμως, και εσείς να ανατάξετε αυτήν την ντροπιαστική συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και να διασώσετε την τιμή αυτής της Ένωσης, η οποία διασύρεται οικτρά από τις μηδαμινές, δυστυχώς, ηγεσίες της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την Πρόεδρο της Πλεύσης Ελευθερίας.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΩΤΣΗΡΑΣ (Υφυπουργός Εξωτερικών): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, όπως είπα και προηγουμένως, ανέλυσα μία ευρεία γκάμα πρωτοβουλιών που παίρνει η χώρα μας, προκειμένου να μπορέσει την ευαισθησία και τη μέριμνα για την τήρηση του Διεθνούς Δικαίου να την καταστήσει συνολική. Και η ευαισθησία, υπενθυμίζω, δεν είναι σημειακή, αλλά επιδεικνύεται σε κάθε κρίση όπου το Διεθνές Δίκαιο αμφισβητείται ή παραβιάζεται.

Αναλάβαμε πρωτοβουλίες στην Ερυθρά Θάλασσα. Έχουμε δείξει στο πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών σε όλες τις κρίσιμες καταστάσεις ότι είμαστε πάντα στο πλευρό και με πυξίδα το Διεθνές Δίκαιο σε όλη την εφαρμογή πολιτικών μας. Γιατί μπορεί πολλές κρίσεις να μην είναι γεωγραφικά στην πόρτα μας, αλλά προφανώς είναι κρίσεις οι οποίες πρέπει να έχουν την προσοχή μας, γιατί αφορούν στο Διεθνές Δίκαιο, στο ανθρωπιστικό πλαίσιο και πρέπει όλοι να φροντίζουμε να το διαφυλάσσουμε.

Η Ελλάδα από την πρώτη στιγμή της συγκεκριμένης κρίσης, από την τρομοκρατική επίθεση που δέχθηκε το Ισραήλ από τη Χαμάς διαχώρισε τον παλαιστινιακό λαό από τη Χαμάς και έχει συνεισφέρει επανειλημμένως στην ανακούφιση των πληγέντων, με την πιο πρόσφατη μόλις πριν λίγες ημέρες μέσω της Ιορδανίας. Έχουμε προτεραιότητά μας, όπως γνωρίζετε, στα Ηνωμένα Έθνη να προστατεύουμε τις ευάλωτες ομάδες από συγκρούσεις, όπως τα παιδιά στα οποία αναφερθήκατε, και ήδη έχουμε ξεκινήσει τις διαδικασίες, για να υποδεχθούμε παιδιά από τη Γάζα για νοσηλεία. Το πρώτο, μάλιστα, παιδί περιλαμβάνει ήδη περίθαλψη που χρειάζεται σε νοσοκομείο της χώρας μας.

Προφανώς, η μεγαλύτερη συνεισφορά της χώρας, ειδικά στο πλαίσιο της συμμετοχής της στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ ως μόνιμο μέλος, είναι ακριβώς να προστατεύσει και να προφυλάξει τη δημιουργία συνθηκών που ακριβώς θα προκαλούν ανθρωπιστικές κρίσεις. Και υπενθυμίζω -γιατί αναφερθήκατε στη δράση που πρέπει να έχει η πατρίδα μας- ότι οι έξι άξονες πάνω στους οποίους βασίζεται η υποψηφιότητα της Ελλάδας για το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, αλλά και οι προτεραιότητες που έχουν αναφερθεί, είναι η ειρηνική επίλυση διαφορών, δηλαδή η πρόληψη και επίλυση διεθνών διαφορών μέσω της οικοδόμησης της ειρήνης μέσω συνεργιών και συνεργασίας με διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς, ο σεβασμός του Διεθνούς Δικαίου και των κανόνων και αρχών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, οι γυναίκες, η ειρήνη και η ασφάλεια, ώστε να καταπολεμήσουμε κάθε διάκριση και βία λόγω φύλου, σεξουαλικού προσανατολισμού, σεξουαλικής βίας σε συγκρούσεις, αλλά και τα παιδιά στο πλαίσιο των ενόπλων συγκρούσεων, η προστασία και η προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών, καθώς και η εξάλειψη κάθε μορφής βίας και κακοποίησης εναντίον τους, ειδικά σε περιόδους συγκρούσεων. Αυτές είναι τέσσερις από τις έξι βασικές αρχές, πάνω στις οποίες στηρίχθηκε η ελληνική υποψηφιότητα και είναι προτεραιότητες της πατρίδας μας για το επόμενο διάστημα.

Μάλιστα, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο αναφερθήκατε και εσείς, το Υπουργείο Εξωτερικών και δη ο Υπουργός από την αρχή έχει προβεί σε ενέργειες, όπως είναι η πρόταση να συγκροτηθεί task force αποτελούμενη από Άραβες και Ευρωπαίους Υπουργούς Εξωτερικών, οι οποίοι θα έχουν διαμεσολαβητικό ρόλο καταγράφοντας το πλαίσιο της ειρηνευτικής διαδικασίας και ένα πλάνο για ειρήνευση, να έχουμε δηλαδή μια ενεργή παρουσία σε αυτό το κομμάτι. Επίσης, είναι η πρόταση από κοινού με τη Δανία και την Πορτογαλία για την παροχή τεχνικής βοήθειας για την εμφάνιση των δημοκρατικών θεσμών και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της διαφάνειας στη διακυβέρνηση της Παλαιστινιακής Αρχής. Και είναι και η πρό-

ταση για υποδοχή από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης παιδιών από τη Γάζα τα οποία είναι τραυματισμένα. Η πρωτοβουλία, όπως είπα, και προηγουμένως είναι σε εξέλιξη και ήδη έχουμε εφαρμογή τέτοιας περίθαλψης.

Είναι, λοιπόν, πρωτοβουλίες οι οποίες δεν είναι θεωρητικές, είναι πρακτικές. Όπως είπα και στην πρώτη τοποθέτηση, η χώρα μας έχει ένα αξιόπιστο διπλωματικό κεφάλαιο και μπορεί και μιλάει με όλους σε όλη αυτήν τη διάρκεια στοχεύοντας και ενθαρρύνοντας ειρηνευτικές πρωτοβουλίες. Γι' αυτόν τον λόγο βρίσκεται σήμερα ο Υπουργός Εξωτερικών στην ευρύτερη περιοχή. Και προφανώς, η πατρίδα μας λαμβάνει πρωτοβουλίες τηρώντας στο ακέραιο τις δεσμεύσεις που προκύπτουν από την ιδιότητά της ως μέλους στο Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου. Και αυτό θα συνεχίσει να κάνει.

Νομίζω, λοιπόν, ότι αυτές οι πρωτοβουλίες, αυτή η στάση είναι μια στάση αρχών διπλωματικής αξιοπιστίας και πραγματικής τήρησης του Διεθνούς Δικαίου, το οποίο πράγματι είναι η πυξίδα και η κορωνίδα που πρέπει να επικρατεί στον κόσμο, για να αποφύγουμε στο μέλλον οποιεσδήποτε κρίσεις. Σε ένα σύνθετο γεωπολιτικό περιβάλλον, με πολλές προκλήσεις, με πολλούς εν εξελίξει, η πατρίδα μας με θέσεις αρχής, με εξωτερική πολιτική αρχών και μια διπλωματία αξιοπιστίας νομίζω ότι θα μπορέσει να κάνει τα βήματα που πρέπει, ώστε να εδραιωθεί ακόμη περισσότερο η ειρήνη στον κόσμο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Πριν συνεχίσουμε, θα ήθελα να κάνω μια ανακοίνωση στο Σώμα.

Δεν θα συζητηθούν κατόπιν συνεννόησης:

Η πέμπτη με αριθμό 425/24-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Σερρών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Ελληνικής Λύσης κ. Κωνσταντίνου Μπούμπα προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Ανάγκη για αντιμετώπιση της ανεργίας που βιώνει μεγάλος αριθμός Ελλήνων και Ελλήνων που χρειάζεται από λίγους μήνες έως δύο χρόνια για να βγει σε σύνταξη».

Η ένατη με αριθμό 426/24-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Αχαΐας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Ανδρέα Παναγιωτόπουλου προς τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με θέμα: «Απουσία ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού για το παλαιό λιμάνι της Πάτρας».

Η πρώτη με αριθμό 417/22-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Δράμας της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Δημήτριου Κυριαζίδη προς τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών με θέμα: «Πορεία αποκατάστασης της σιδηροδρομικής γραμμής Σερρών - Δράμας και επανέναρξη των δρομολογίων στον σιδηροδρομικό σταθμό Δράμας».

Η πρώτη με αριθμό 2194/16-12-2024 ερώτηση του κύκλου των αναφορών και ερωτήσεων της Βουλευτού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Αριστεράς κ. Θεανώς Φωτίου προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με θέμα: «Να συνεχιστεί η λειτουργία των Κέντρων Κοινότητας, Παραρτημάτων Ρομά, ΚΕΜ, Δομών παροχής βασικών αγαθών, ΚΔΗΦ, ΚΗΦΗ, ΣΥΔ και Δομών Αστέγων με στελέχωση από το ήδη υπάρχον έμπειρο και καταρτισμένο προσωπικό».

Η ένατη με αριθμό 412/20-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του ανεξάρτητου Βουλευτή Κιλκίς κ. Πέτρου Παππά προς την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με θέμα: «Πώς αιτιολογείται η αιφνίδια μη ανανέωση συμβάσεων του Πρόεδρου, του Αντιπροέδρου και του Γ. Γραμματέα του νεοσυσταθέντος Σωματείου Εργαζομένων στην Επιχείρηση ΚΤΕΛ Θεσσαλονίκης (ΣΕΕΚΘ);».

Δεν θα συζητηθούν λόγω κωλύματος των Βουλευτών:

Η τρίτη με αριθμό 421/23-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλευτού Κοζάνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Καλλιόπης Βέττα προς τον Υπουργό Υγείας με θέμα: «Σε κίνδυνο οι ασθενείς με σοβαρές παθήσεις στην δυτική Μακεδονία λόγω των καθυστερήσεων

στην εκτέλεση συνταγών από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.».

Η δέκατη τρίτη με αριθμό 427/24-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου της Βουλευτού Κοζάνης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Καλλιόπης Βέττα προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: «Να δοθούν εξηγήσεις για την οικονομική στασιμότητα και τη ματαίωση επενδύσεων στη δυτική Μακεδονία».

Η έβδομη με αριθμό 419/22-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β' Θεσσαλονίκης της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νίκης κ. Νικολάου Παπαδόπουλου προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με θέμα: «Ζημιές στις βαμβακοκαλλιέργειες από τον παρατεταμένο καύσωνα το καλοκαίρι του 2024 στις κεντρικές και βόρειες περιοχές της Ελλάδος».

Τέλος, δεν θα συζητηθεί λόγω αναρμοδιότητας η τέταρτη με αριθμό 433/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Χρήστου Κατσώτη προς την Υπουργό Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας με θέμα: «Να σταματήσει κάθε διαδικασία έξωσης οικογένειας με παιδί ΑΜΕΑ στην περιοχή Θυμαράκια στο κέντρο της Αθήνας και να κατοχυρωθεί το σπίτι στην οικογένεια».

Θα συνεχίσουμε τώρα με την όγδοη με αριθμό 440/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Πλεύσης Ελευθερίας και Βουλευτού Β1' Βόρειου Τομέα Αθηνών κ. Ζωής Κωνσταντοπούλου προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Ανησυχητικά ευρήματα στον Κηφισό».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Εσωτερικών, ο κ. Βασίλειος - Πέτρος Σπανάκης.

Έχετε τον λόγο, κυρία Πρόεδρε, για την πρωτολογία σας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ευτυχώς ήρθε και κάποιος να απαντήσει. Τώρα θα δούμε αν είναι ο αρμόδιος να απαντήσει. Θα μας πει ο κ. Σπανάκης.

Όμως, οφείλω να καταθέσω στα Πρακτικά ότι το ζήτημα του Κηφισού είναι εκρηκτικό. Είναι μία βόμβα που μπορεί ανά πάσα στιγμή να σκάσει. Η Κυβέρνηση έχει προειδοποιηθεί από το καλοκαίρι του 2023. Ο κ. Μητσοτάκης έχει κάνει δηλώσεις εδώ μέσα στη Βουλή τον Νοέμβριο του 2023. Έχουν γίνει αυτοψίες από πολίτες και από την Γεωμυθική και τον Δημήτρη Θεοδοσόπουλο, που έχουμε την τιμή να είναι μέλος της Πλεύσης Ελευθερίας και κοντά μας εδώ στη Βουλή.

Χρειάστηκε ως Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας να καταθέσω τρεις φορές επίκαιρη ερώτηση, την πρώτη στον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών στις 13-1-2025 και δήλωσε αναρμόδιος. Ήσασταν στην Έδρα, κυρία Πρόεδρε, όταν αρνήθηκε να απαντήσει ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών, ο κ. Σταϊκούρας, μολοντί συσκέψεις έχει κάνει ο κ. Ταχιάος και ο κ. Σταϊκούρας για τον Κηφισό.

Στη συνέχεια κατέθεσα στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας στις 20 Γενάρη του 2025 και αρνήθηκε ο κ. Σκυλακάκης να απαντήσει και δεν μου έδωσε καν τον λόγο ο κ. Μπούρας. Νέα ήθη: Και δεν απαντάνε και θυμώνουν με την Αντιπολίτευση. Θα το θέσω αυτό στη Διάσκεψη των Προέδρων, διότι είναι πρωτοφανές. Πρώτη φορά συνέβη και ελπίζω ότι δεν θα ξανασυμβεί.

Χρειάστηκε, λοιπόν, τρίτη φορά να καταθέσω επίκαιρη ερώτηση στο Υπουργείο Εσωτερικών, που δεν είναι το πρώτο αρμόδιο Υπουργείο -αυτό είναι το μόνο σίγουρο-, είναι αυτό όμως που υποδεικνύει η Κυβέρνηση για να απαντήσει, διότι άλλως θα αρνείται εις το διηνεκές να απαντήσει, για να μας πει τι θα γίνει με τις τρεις υπόγειες λίμνες που υπάρχουν στον Κηφισό, με το γεγονός ότι έχει αποκαλυφθεί ότι όλο το υπόγειο τμήμα του Κηφισού ήταν εγκαταλελειμμένο για περισσότερα από είκοσι χρόνια, από το 2002, ότι είναι γεμάτο από μπάζα, σκουπίδια, φερτά υλικά, τόνους, τα οποία προκαλούν τεράστια ζητήματα, όχι μόνον ευστάθειας και συνολικής κατάστασης, αλλά και μόλυνσης του περιβάλλοντος. Απαξίει ο Υπουργός Περιβάλλοντος και αυτή τη στιγμή υπάρχει αχαρτογράφητο και ένα επίσης μεγάλο τμήμα του Κηφισού, όπου δεν υπάρχει πρόσβαση.

Είμαστε στον Φλεβάρη πια του 2025. Η εφημερίδα «Καθημε-

ρινή», άλλες εφημερίδες, που δεν τις λες της Αντιπολίτευσης, έχουν επανέλθει στο θέμα, γιατί αποτελεί μείζον ζήτημα διακίνησης του πληθυσμού της Αττικής, των διερχομένων, όλων όσοι χρησιμοποιούν την Εθνική Οδό Αθηνών-Λαμίας κάτω από την οποία βρίσκεται ο υπόγειος Κηφισός, επτά χιλιόμετρα που διατρέχουν την Αττική, και η Κυβέρνηση δεν έχει πράξει το παραμικρό. Αρνείται να απαντήσει στη Βουλή τι θα γίνει με τον κίνδυνο πλημμύρας ή κατάρρευσης και στέλνει επιτέλους, μετά την τρίτη προσπάθεια, τον Υφυπουργό κ. Σπανάκη για να απαντήσει.

Η ερώτηση είναι αγωνία και ανήκω σε εκείνους, όπως συνολικά η Κοινοβουλευτική μας Ομάδα, που δεν θα περιμένουμε ούτε το επόμενο δυστύχημα ούτε την επόμενη καταστροφή για να σας δούμε να κλαίτε με κροκοδείλια δάκρυα, όπως σας έγγραφαν οι εργαζόμενοι στα τρένα τρεις εβδομάδες πριν το έγκλημα των Τεμπών. Για τις αερομεταφορές σας έχουμε καταθέσει ως οκ έστιν αριθμός ερωτήσεων, επίκαιρες. Αρνείται ο Πρωθυπουργός να απαντήσει. Απάντησε κουτσά στραβά ένας και άλλος ένας Υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών. Επανερχεται σήμερα ο κ. Καζαμιάς με έτερη επίκαιρη ερώτηση. Να δούμε τι θα απαντήσετε.

Αλλά είναι καταγεγραμμένο ότι αν υπάρξει φαινόμενο βροχόπτωσης ανάλογο με του «Daniel», αν υπάρξουν φαινόμενα εντόνων βροχοπτώσεων από αυτά τα οποία δεν μπορείτε να αποκλείσετε σε συνθήκες κλιματικής κρίσης, για την οποία έχετε φτιάξει και Υπουργείο, υπάρχει ορατότατος κίνδυνος κατάρρευσης και πρόκλησης σοβαρότατων καταστροφών, αλλά και απώλειας ανθρώπινων ζωών.

Αντί να υπάρξει ενημέρωση στη Βουλή, υπάρχει αποφυγή εδώ και έναν μήνα. Και αντί να έρθουν ο Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών και ο Υπουργός Περιβάλλοντος, έρχεται επιτέλους έστω ένας, ο κ. Σπανάκης, -και θα δω τι θα απαντήσετε και θα επανέλθω- να μας απαντήσει:

Πρώτον, πώς δικαιολογείται η πλήρης εγκατάλειψη και η παράλειψη των απαιτούμενων αυτοψιών και έργων συντήρησης του υπόγειου αγωγού του Κηφισού. Υπάρχουν δηλώσεις δραματικές και του κ. Χαρδαλιά, τον οποίο θα επισκεφθώ για το θέμα. Τον ενημέρωσα σχετικά.

Δεύτερον, σε ποιες ενέργειες έχετε προβεί ή πρόκειται να προβείτε άμεσα για την αντιμετώπιση αυτής της κρίσιμης κατάστασης.

Κύριε Υφυπουργέ και κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι παίζετε τη ρώσικη ρουλέτα με τις ανθρώπινες ζωές. Αυτό κάνατε στα Τέμπη. Αυτό κάνατε στη Θεσσαλία με την ανύπαρκτη αντιπλημμυρική θωράκιση, παρά τα δυσθεώρητα κονδύλια που είχαν εκταμιευθεί και είχαν πάει στις τσέπες. Αυτό κάνετε στις αερομεταφορές. Αυτό κάνετε σε κάθε πεδίο. Αυτό κάνετε και στον Κηφισό.

Περιμένω τις απαντήσεις σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την κυρία Πρόεδρο.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κυρία Πρόεδρε, θέλω να σας πω ότι με ιδιαίτερη προσοχή, λέξη προς λέξη, σειρά προς σειρά, διάβασα την επίκαιρη ερώτησή σας και θα ήθελα να σταθώ σε δύο λέξεις που καταλήγεται, ρωτώντας τον αρμόδιο Υπουργό Εσωτερικών. Καταλήγεται στη λέξη «εγκατάλειψη» και στη λέξη «παράλειψη». Βρίσκομαι σήμερα εδώ για να ενημερώσω το Κοινοβούλιο, απαντώντας στην ερώτησή σας, για να σας πω τι έχει κάνει συγκεκριμένα το Υπουργείο Εσωτερικών, τι κάνει συγκεκριμένα η Περιφέρεια Αττικής και σε συνεργασία που έχει η Κυβέρνηση με την Περιφέρεια και τον Περιφερειάρχη, τον Νίκο τον Χαρδαλιά.

Πρώτα απ' όλα, αν δεν γνωρίζετε, είμαι κάτοικος της περιοχής και έχουμε δώσει αγώνες ολόκληρους για τον Κηφισό, για τον Ιλισό και το παραλιακό μέτωπο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ποιας περιοχής;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Για πρώτη φορά, η Κυβέρνηση έχει προγραμματίσει και θα δαπανήσει σχεδόν 50 εκατομμύρια ευρώ -επαναλαμβάνω, πενήντα εκατομμύρια ευρώ- για την αναβάθμιση και για συγκεκριμένα έργα σε Κηφισό και Ιλισό.

Όσα χρόνια θυμάμαι την περιοχή από παιδί ποτέ η Ελληνική Κυβέρνηση δεν ήρθε να προγραμματίσει σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής και τον Περιφερειάρχη τέτοιου είδους έργα σημαντικά.

Και, ταυτόχρονα, έχει ολοκληρωθεί η πρώτη φάση των έργων του Φαληρικού Όρμου, όπου έχουμε ένα αντιπλημμυρικό κανάλι, όπου προστατεύει την περιοχή του Μοσχάτου, την περιοχή του Φαλήρου, την περιοχή της Καλλιθέας.

Άρα, λοιπόν, η Κυβέρνηση οι λέξεις που χρησιμοποιείτε, όπως «εγκατάλειψη» και «παράλειψη», είναι μακριά από το λεξιλόγιο της Κυβέρνησης Μητσotάκη.

Πάμε τώρα στο θέμα που θέσατε. Μιλήσατε για την υπόγεια λίμνη στην κοίτη του Κηφισού και συγκεκριμένα στο κομμάτι που βρίσκεται από τη λεωφόρο Αθηνών και προς τη Φιλαδέλφεια. Αμέσως έγινε συγκεκριμένη σύσκεψη με το Υπουργείο Υποδομών, την Περιφέρεια Αττικής, την ΕΥΔΑΠ και έγινε διαβεβαίωση ότι δεν υπάρχει άμεσος ή επιβεβαιωμένος κίνδυνος για τους πολίτες.

Η ισχύουσα κατάσταση του Κηφισού ποταμού δεν είναι κάτι άγνωστο. Μάλιστα, πριν την εξερεύνηση της ομάδας σπηλαιολόγων, που αναφέρατε στην ερώτησή σας, είχαν πραγματοποιηθεί συσκέψεις υπό τον Πρωθυπουργό και τη συμμετοχή των αρμόδιων Υπουργείων, της Περιφέρειας Αττικής και των λοιπών φορέων της δημόσιας διοίκησης αναφορικά με τα αντιπλημμυρικά έργα. Εδώ και πολύ καιρό έχουν συζητηθεί οι δυνατότητες επίσπευσης των χρονοδιαγραμμάτων ολοκλήρωσής τους, καθώς και η δυνατότητα εξεύρεσης πρόσθετων χρηματοδοτικών εργαλείων.

Θέλω να τονίσω ότι η υλοποίηση των έργων αυτών αποτελούν προτεραιότητα για την Κυβέρνησή μας, το ίδιο και οι καθαρισμοί.

Και το λέω αυτό, κυρία Πρόεδρε, διότι όταν μιλάμε για ρέματα, όταν μιλάμε για ποτάμια, πρέπει να έχουμε στο μυαλό μας τρεις βασικές εργασίες: Καθαρισμούς, επισκευές, συντηρήσεις. Υπάρχει σχεδιασμός ο οποίος υλοποιείται και υλοποιείται εδώ και αρκετούς μήνες, πολύ πριν την εξερεύνηση των σπηλαιολόγων, ενώ η Κυβέρνηση έχει ήδη δαπανήσει περισσότερα από 2 δισεκατομμύρια τα τελευταία χρόνια στην πολιτική προστασία.

Θα μου επιτρέψετε αναλυτικά να σας πω ότι η Περιφέρεια Αττικής υλοποιεί έργα συντήρησης, που αφορούν στην ομαλή απορροή όμβριων υδάτων με τακτικούς καθαρισμούς ρεμάτων, όπως, για παράδειγμα, εργολαβίες καθαρισμού κλειστών τμημάτων ρεμάτων στον Κηφισό, στον Ποδονίφτη και άλλων, αντιστηρίξεις πρανών των ρεμάτων, όπως, για παράδειγμα, Πύρνας, Κηφισού, Πεντέλης, Χαλανδρίου, Σαπφούς, Προφήτη Δανιήλ και άλλων, τακτικό καθαρισμό φρεατίων υδροσυλλογής στις οδούς αρμοδιότητας της περιφέρειας.

Τα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας αφορούν τη σύνταξη μελετών και την κατασκευή αντίστοιχων έργων, όπως, για παράδειγμα, διευθέτησης ρεμάτων, κατασκευής αγωγών ομβρίων και άλλα, που φυσικά ανατίθενται στην περιφέρεια, σύμφωνα με τον νόμο.

Το Υπουργείο Εσωτερικών στηρίζει έμπρακτα την προσπάθεια της πολιτείας, χρηματοδοτεί πλήθος έργων αντιπλημμυρικής προστασίας, έργα που υλοποιούνται είτε από δήμους είτε από την περιφέρεια, ενώ τα ποσά χρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών στο πλαίσιο του προγράμματος ξεπερνούν τα 11 εκατομμύρια ευρώ.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Επιτρέψτε μου ένα λεπτάκι.

Ενδεικτικά σας αναφέρω κάποια έργα, όπως κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων στις περιοχές υψηλού κινδύνου πλημμύρας στην Περιφέρεια Αττικής, που είναι ένα έργο που ξεπερνά τα 2.800.000, κατεπείγουσες εργασίες ολοκλήρωσης αντιπλημμυρικών υποδομών δήμου Μοσχάτου, Ταύρου, που εκεί καταλήγει ο Κηφισός, έργο το οποίο χρηματοδοτεί το Υπουργείο Εσωτερικών που ξεπερνά τα 2,7 εκατομμύρια ευρώ και φυσικά στο πλαίσιο του τομεακού προγράμματος του Υπουργείου Εσωτερικών

για τα έτη 2021-2025 Πρόληψη και Διαχείριση Κινδύνων και στο πρόγραμμα Ειδικό Πρόγραμμα Φυσικών Καταστροφών εκδόθηκαν προσκλήσεις κατόπιν εισήγησης της Κυβερνητικής Επιτροπής Κρατικής Αρωγής.

Μέχρι σήμερα στο εν λόγω πρόγραμμα έχει ενταχθεί το έργο της περιφέρειας με τίτλο «Διευθέτηση Ποταμού Ιλισού Περιφερειακής Ενότητας Νότιου Τομέα Αθηνών», με προϋπολογισμό τα 10 εκατομμύρια ευρώ και προβλέπεται εκβάθυνση του ποταμού Κηφισού στο τέλος, καθώς επίσης και έργων για τον καθαρισμό της κοίτης του Κηφισού ποταμού διευθετημένου τμήματος πλακοσκεπούς τμήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ολοκληρώστε, κύριε Υφυπουργέ, παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Τα υπόλοιπα στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Υφυπουργό.

Κυρία Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Κύριε Υφυπουργέ, ξεκινήσατε μιλώντας για χρήματα: Πενήντα εκατομμύρια, δύο εκατομμύρια, ένα εκατομμύριο.

Ο κ. Μητσotάκης τρεις μέρες πριν το έγκλημα των Τεμπών στη Λάρισα σε προεκλογική συγκέντρωση, έχοντας δίπλα του τον κ. Αγοραστό, κόμπαζε ότι έχει δώσει η Κυβέρνηση 1 δισεκατομμύριο ευρώ -1 δισεκατομμύριο ευρώ- για αντιπλημμυρικά έργα στη Θεσσαλία και ξέρουμε όλοι πάρα πολύ καλά μετά την καταστροφή του Σεπτεμβρίου του 2023 ότι -θα μου συγχωρέσετε την έκφραση- αυτές οι δημόσιες δηλώσεις περί αντιπλημμυρικών έργων ήταν «παπατζιλίκια».

Και αν εκταμιεύτηκε 1 δισεκατομμύριο ευρώ, που μάλλον εκταμιεύθηκε, πήγε στις τσέπες κάποιων, οι οποίοι ακόμη δεν έχουν λογοδοτήσει, μολονότι υπήρξαν νεκροί και τεράστιες καταστροφές και οικογένειες κατεστραμμένες και σπίτια κατεστραμμένα και χωράφια κατεστραμμένα και ζώα πνιγμένα και νέα παιδιά τραυματισμένα δια βίου από αυτά που ζήσαν κουβαλώντας στους ώμους τους παππούδες τους για να τους σώσουν από τον «Daniel».

Θα μου επιτρέψετε, λοιπόν, να μην εντυπωσιάζομαι από τις δηλώσεις περί κονδυλίων, όπως θα μου επιτρέψετε να μη δέχομαι, βεβαίως, αυτό που είπατε ότι έγινε μια σύσκεψη με τον κ. Σταϊκούρα, τον κ. Ταχιάο, την ΕΥΔΑΠ και πήρατε διαβεβαιώσεις ότι δεν υπάρχει άμεσος κίνδυνος. Είναι σαν τις διαβεβαιώσεις που πήρε ο κ. Μητσotάκης ότι δεν μετέφερε εύφλεκτα υλικά και παράνομα υλικά η εμπορική αμαρσοτοχία; Ποιος τις έδωσε αυτές τις διαβεβαιώσεις; Αφού δεν έχετε πραγματοποιήσει...

Δεν θέλω να σας αδικήσω. Σας θεωρώ πραγματικά τον τελευταίο αρμόδιο, αλλά εσάς στείλανε. Δεν σας αδικώ προσωπικά. Αναλάβετε αυτό. Σας στείλανε να πιάσετε εσείς την καυτή πατάτα. Το πρώτο αρμόδιο Υπουργείο είναι το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, αυτό που κρύβεται. Το δεύτερο αρμόδιο Υπουργείο είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος. Το τρίτο αρμόδιο Υπουργείο είναι το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, αυτό που κοιτάει τώρα τους σεισμούς και δεν μπορεί να εξηγήσει γιατί δεν υπάρχει αρκετό δυναμικό πολιτικής προστασίας και γιατί έριξε στην ανεργία τους εποχικούς πυροσβέστες.

Πώς πήρατε διαβεβαιώσεις και σε ποια βάση εσείς στηρίζετε και εφησυχάζετε με διαβεβαιώσεις όταν δεν έχει γίνει αυτοψία; Όταν είναι ένας υπόγειος αγωγός εφτά χιλιόμετρων κάτω από την Αττική και κάτω από την πιο πολυσύχναστη εθνική οδό, τον βαρύτερα απασχολούμενο οδικό άξονα, την εθνική οδό Αθηνών - Λαμίας, υπάρχει ένας υπόγειος αγωγός από κάτω, ο Κηφισός, ο οποίος δεν έχει συντηρηθεί ούτε με οποιονδήποτε άλλο τρόπο συνολικά καθαριστεί από το 2002. Και έκανε κάποιες ενέργειες ο κ. Χαρδαλιάς ως Περιφερειάρχης το 2024 και δήλωσε εξαιρετικά ανήσυχος. Δεν δήλωσε ήσυχος.

Ποιοι είναι αυτοί που διαβεβαιώνουν; Θα μας πείτε τα ονοματεπώνυμά τους και με ποια αρμοδιότητα διαβεβαιώνουν ότι δεν υπάρχει κίνδυνος; Γιατί οι σπηλαιολόγοι που αντίκρισαν αυτά που αντίκρισαν είναι στα κάγκελα. Είναι σε τεράστια ανησυχία από αυτό που είδαν, από την εγκατάλειψη, από την έλλειψη συν-

τήρησης, από την τρομακτική ρύπανση, από όλα τα μπάζα και από την εμφανή αδράνεια της πολιτείας επί τόσα χρόνια.

Μου λέτε ότι από όταν γεννηθήκατε δεν είδατε καμία κυβέρνηση να κάνει αυτά που κάνει η σημερινή Κυβέρνηση.

Με συγχωρείτε, κύριε Σπανάκη, αλλά πενήντα και μισό έτη είναι η Μεταπολίτευση, τα είκοσι πέντε και μισό κυβερνάει η Νέα Δημοκρατία και κατά τα τελευταία είκοσι χρόνια κυβερνάτε τα δεκαεπταεράμια. Ποια, λοιπόν, κυβέρνηση δεν είδατε να τα κάνει; Τις δικές σας κυβερνήσεις και εκείνων με τους οποίους είτε συγκυβερνήσατε είτε μαζί ψηφίσατε πολιτικές, οι οποίες κατέστρεψαν και τον κοινωνικό ιστό και τις εγγυήσεις για μια ευημερία των πολιτών και των ανθρώπων.

Κοιτάξτε, εγώ θα ήθελα να απαντήσετε -αν έχετε τα στοιχεία- πρώτον, εάν σας έχουν κατατεθεί εκθέσεις αυτοψίας και μελέτες και αυτά να χρονοδιαγράμματα για τα οποία είπατε ότι ζητείτε την επίσηυση, να μας τα καταθέσετε στη Βουλή.

Εγώ δεν θεωρώ ότι έλαβα οποιαδήποτε απάντηση. Καταλαβαίνω ότι υπάρχει μία τεχνική αποφυγής της απάντησης και της ανάληψης ευθύνης και δεν τιμά τον κ. Σταϊκούρα το γεγονός ότι αποφεύγει να αναλάβει την ευθύνη για αυτό το πεδίο και δεν τιμά τον κ. Μητσotάκη, επίσης. Την ώρα που βρίσκονται σε αυτή τη θέση που βρίσκονται για το έγκλημα των Τεμπών, δεν τους τιμά πολλαπλώς να κρύβονται για κάτι το οποίο ξέρουν ότι είναι ζήτημα χρόνου να σκάσει και για κάτι για το οποίο, επίσης, ξέρουν ότι αν συμβεί αύριο, δεν υπάρχει πρόνοια και δεν έχουν ληφθεί μέτρα.

Σας ρωτώ, λοιπόν, για να σας δώσω πάντως την ευκαιρία να απαντήσετε, πρώτον, ποιοι έδωσαν τις διαβεβαιώσεις ότι δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος, αν οι διαβεβαιώσεις είναι γραπτές και ενυπόγραφες και σε ποια βάση, αν έχουν ελεγχθεί, αν έχει διαπραχθεί από το Υπουργείο σας αυτοψία, ή αν πρόκειται να γίνει αυτοψία και εάν έχει αναληφθεί οποιαδήποτε πρωτοβουλία αποκατάστασης και συντήρησης σε συνεργασία με το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και συνολικά σε επίπεδο Κυβέρνησης, ή αν θεωρείτε ότι για αυτό το θέμα δεν είναι καθόλου αρμόδια η Κυβέρνηση και είναι μόνο η Περιφέρεια Αττικής. Έχει και αυτό μια σημασία. Φυσικά, έχει αρμοδιότητα και ευθύνη και η περιφέρεια, αλλά ουδέποτε και ουδείς απεξέδωσε από την ευθύνη της την Κυβέρνηση για τα ζητήματα που αφορούν την άσκηση της κεντρικής πολιτικής, την προστασία της ανθρώπινης ζωής, τη διαφύλαξη της ομαλής κοινωνικής λειτουργίας και φυσικά, την προστασία του περιβάλλοντος.

Θα ήθελα, τέλος, να σας πω προφανώς -και ενημερώστε και τον κ. Μητσotάκη και δώστε του τη διαβεβαίωσή μου, μιας και με διαβεβαιώσεις λειτουργεί, η δική μου ισχύει- ότι στο θέμα αυτό δεν θα σταματήσουμε να επανερχόμαστε μέχρι να γίνουν οι δέουσες ενέργειες από την Κυβέρνηση και όχι μέχρι να παρασιωπηθούν οι παραλείψεις, η απραξία και να καλλωπισθεί μια εγκληματική αδράνεια, η οποία, δυστυχώς, μέχρι αυτή τη στιγμή συνεχίζεται.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ την Πρόεδρο της Πλεύσης Ελευθερίας.

Ορίστε, κύριε Σπανάκη, κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Πρόεδρε, εγώ θα απαντήσω στις ερωτήσεις που θέσατε στην επίκαιρη. Μπορείτε να κάνετε όσες ερωτήσεις θέλετε και όσες επίκαιρες ερωτήσεις. Δεν είμαι από αυτούς που κρύβονται, δεν έχω μάθει ποτέ να κρύβομαι και θα είμαι εδώ να σας απαντήσω σε κάθε ερώτησή. Και μάλιστα, δεν νομίζω ότι υπάρχει κάποιος συνάδελφος στην Κυβέρνηση που κρύβεται. Βρίσκομαι εδώ για να σας απαντήσω.

Πάμε, λοιπόν, στην ερώτησή σας. Αναφέρατε εγκατάλειψη. Σας αναφέρω ότι απομακρύνθηκαν το τελευταίο διάστημα περίπου 32,5 χιλιάδες τόνοι φερτά υλικά, πέτρες, χώμα, προϊόντα κατεδαφίσεων, απορρίμματα. Αυτό είναι εγκατάλειψη; Σε Ποσοστό άνω του 85% του συνόλου των φερτών υλικών εκτιμάται ότι υπήρχαν στο κλειστό τμήμα του ποταμού που αναφέρατε. Για λόγους ασφαλείας δεν κατέστη δυνατό να εκτελεστούν εργασίες καθαρισμού κατά τη διάρκεια βροχοπτώσεων στην ευρύτερη λεκάνη που αποχετεύει ο Κηφισός ποταμός ή στις περιοχές όπου παρουσιά-

στηκαν φθορές στην εδαφόπλακα του κλειστού τμήματος.

Για πρώτη φορά -και το επισημαίνω, για πρώτη φορά και ναι, μη σας φαίνεται υπερβολικό, ασχολούμαι πάρα πολλά χρόνια με την τοπική αυτοδιοίκηση, έχω μεγαλώσει, έχω γεννηθεί στο Μοσχάτο, ξέρω πολύ καλά την περιοχή, πολύ καλά, πιστέψτε με- για πρώτη φορά κυβέρνηση, η Κυβέρνηση Μητσotάκη, δίνει 50 εκατομμύρια ευρώ για να γίνουν έργα σε Κηφισό, σε Ιλισό, με ολοκλήρωση του αντιπλημμυρικού καναλιού στην παραλιακή ζώνη. Και αν θέλετε, μπορείτε να κάνετε και εσείς αυτοψία, να το δείτε με τα μάτια σας.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Ποιο;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Για πρώτη φορά μετά τη διευθέτηση του ποταμού διενεργήθηκαν εργασίες καθαρισμού της κοίτης του, καθώς δεν είχε προηγηθεί κανένας καθαρισμός τα προηγούμενα χρόνια και πλέον υπάρχει η μέγιστη δυνατότητα απορροής ομβρίων υδάτων σε σχέση με τον σχεδιασμό του, περιορίζοντας με αυτόν τον τρόπο την πιθανότητα εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων.

Στην πρωτολογία μου ανέφερα για το έργο που ολοκληρώσε πριν από ενάμιση περίπου μήνα, δηλαδή τον Δεκέμβριο του 2024, η Περιφέρεια Αττικής και την απομάκρυνση του μεγαλύτερου ποσοστού του συνόλου των φερτών υλικών που εκτιμάται ότι υπήρχαν στο κλειστό τμήμα του ποταμού.

Κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των εργασιών -και οφείλω να ενημερώσω και το Κοινοβούλιο- διαπιστώθηκε μακροσκοπικά ότι οι φθορές που υπάρχουν στο κλειστό τμήμα του Κηφισού αφορούν κατά κύριο λόγο την εδαφόπλακα των πλακοσκεπών τμημάτων και όχι -επαναλαμβάνω και όχι- τον φέροντα οργανισμό της κατασκευής. Με άλλα λόγια, τα ως τώρα ευρήματα δεν συνεπάγονται ιδιαίτερα έντονη ανησυχία και δεν εγείρουν ζητήματα στατικότητας ή σοβαρού κινδύνου ούτε θα πρέπει να υπάρχουν αμφιβολίες ή ανησυχίες όσον αφορά την ασφαλή διέλευση από τη Λεωφόρο Κηφισού και τις αντίστοιχες πεζογέφυρες. Αυτό αναμένεται να επιβεβαιωθεί και μέσα από νέες μελέτες που θα εκπονήσει η Περιφέρεια Αττικής, η οποία στο πλαίσιο της διενέργειας συντήρησης των έργων και με σκοπό την περαιτέρω διερεύνηση των νέων ευρημάτων θα προχωρήσει μέσω σχετικής εργολαβίας στη διαδικασία ελέγχου της στατικής επάρκειας του έργου και της ασφάλειας του οδικού άξονα, ώστε να προκύψουν οι απαιτούμενες εργασίες επισκευών και γενικότερης συντήρησης του έργου του Κηφισού.

Χωρίς αμφιβολία, τα εν λόγω σχέδια δράσης και οι ενέργειες που αναμένεται να πραγματοποιηθούν στο άμεσο μέλλον αποτελούν μία πολιτική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης Μητσotάκη, ζωτικής σημασίας τόσο για τη σωστή συντήρηση του έργου του Κηφισού ποταμού όσο και για την καλλιέργεια του αισθήματος ασφαλείας που νιώθουν οι πολίτες κάθε φορά που διέρχονται τη Λεωφόρο Κηφισού.

Περαιτέρω, θα ήθελα να επισημάνω -και αυτό είναι πολύ σημαντικό- ότι μέσω των αντιπλημμυρικών έργων που προέκυψαν από τη μελέτη κατασκευής δικτύων αποχέτευσης ομβρίων υδάτων και διατάξεων ανάσχεσης της πλημμυρικής απορροής στους Δήμους Αγίων Αναργύρων, Καματερού, Ιλίου, Πετρούπολης, Περιστερίου, Χαϊδαρίου, Αιγάλεω και Αγίας Βαρβάρας, η οποία εκπονείται με εργολαβία της Περιφέρειας Αττικής προϋπολογισμού 5 εκατομμυρίων ευρώ και η οποία χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του περιφερειακού προγράμματος «Αττική», εξετάζεται η δυνατότητα μέρους των όμβριων υδάτων του Δήμου Χαϊδαρίου και Περιστερίου -που καταλαβαίνετε ότι είναι δήμοι με πολύ μεγάλη έκταση- τα οποία σήμερα καταλήγουν στον Κηφισό, να εκτραπούν προς τον Σκαρμαγκά, ανακουφίζοντας έτσι σημαντικά τον Κηφισό ποταμό, περιορίζοντας ακόμη περισσότερο τον κίνδυνο εμφάνισης πλημμυρικών φαινομένων. Τα εν λόγω έργα βρίσκονται σε στάδιο εκπόνησης των μελετών τους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

ΖΩΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Πρόεδρος της Πλεύσης Ελευθερίας): Νομίζω ότι αισθάνεστε ασφαλή, κύριε Πρόεδρε, μετά από αυτά που ακούσατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Θα ολοκληρώσουμε με την τέταρτη με αριθμό 435/27-1-2025 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη –που περιμένει υπομονετικά- προς τον Υπουργό Εσωτερικών με θέμα: «Ασφαλή και σύγχρονη σχολική στέγη για το Μουσικό Καλλιτεχνικό Σχολείο Ηρακλείου Κρήτης».

Ορίστε, έχετε τον λόγο, κύριε Συντυχάκη, για την πρωτολογία σας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, είναι γνωστό χρόνια τώρα σε όλες τις κυβερνήσεις διαχρονικά, περιφερειακές, δημοτικές αρχές, το πρόβλημα των κτιριακών εγκαταστάσεων που αντιμετωπίζουν το Μουσικό και Καλλιτεχνικό Σχολείο Ηρακλείου ως αποτέλεσμα μιας πολιτικής που έχει εφαρμοστεί και έχει οδηγήσει σε τρομακτικά αδιέξοδα τη δημόσια μουσική και καλλιτεχνική παιδεία.

Συγκεκριμένα, τα σχολεία αυτά στεγάζονται σε ακατάλληλα και ανεπαρκή κτίρια στην πρώην αμερικανική βάση Γουρνών, η οποία μάλιστα έχει παραδοθεί από την Κυβέρνηση, στον δρόμο που άνοιξαν οι προκάτοχοί της, στους μεγαλοεπενδυτές, στο μεγάλο κεφάλαιο.

Στο καλλιτεχνικό σχολείο οι περισσότερες αίθουσες είναι λυόμενες και με κατασκευαστικά προβλήματα, φθορές, πόρτες που δεν ανοίγουν, πόρτες που δεν κλείνουν, κάποιες πλημμυρίζουν σε έντονες βροχοπτώσεις και πολλά άλλα προβλήματα, ενώ υπάρχει έλλειψη ή ανεπάρκεια αιθουσών, όπως εκδηλώσεων, ο σκοτεινός θάλαμος, αίθουσα μοντάζ, εργαστήρια φυσικών επιστημών, εικαστικών και ούτω καθεξής.

Όσο, δε, για το μουσικό σχολείο, οι κτιριακές ελλείψεις είναι τραγικές, πρόχειρες αίθουσες διδασκαλίας που δεν επαρκούν για τις ανάγκες, ανυπαρξία ηχομόνωσης των αιθουσών -με ό,τι αυτό συνεπάγεται στη διδασκαλία των μουσικών οργάνων- απουσία αιθουσών εκδηλώσεων. Επιπλέον, υπάρχουν υλικά από αμίαντο εδώ και πάρα πολλά χρόνια, το οποίο ως γνωστόν είναι καρκινογόνο.

Υπάρχει, λοιπόν, σοβαρό πρόβλημα υποδομών και στα δύο σχολεία. Το πρόβλημα είναι, βέβαια, ότι οι κίνδυνοι επιτείνονται, έχοντας υπ' όψιν τη σεισμική έξαρση της περιοχής και μάλιστα, τώρα αυτές τις μέρες με τους σεισμούς, τις αλληπάλληλες σεισμικές δονήσεις στις Κυκλάδες που επηρεάζουν και την περιοχή. Επιβάλλεται αντισεισμικός έλεγχος και πυρασφάλεια, βέβαια, έλεγχος πυρασφάλειας από ειδικούς, ακόμα και για αναγκαίες συντηρήσεις που αφορούν υδραυλικές, ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, όπως για παράδειγμα τα ζητήματα που σας ανέφερα προηγουμένως που αποτελούν και αιτήματα της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Επιπρόσθετα, ο συνδυασμός της έλλειψης κατάλληλης στέγης μαζί με τις ελλείψεις σε αναλώσιμα μουσικά όργανα και δωρεάν σύγχρονα συγγράμματα επιβαρύνουν την καθημερινότητα των μαθητών, τον οικογενειακό προγραμματισμό, με αποτέλεσμα να υπάρχουν μαθητές που σταματούν τις σπουδές τους λόγω αυτών των ανυπερβλήτων δυσκολιών.

Στα παραπάνω βέβαια πρέπει να προσθέσουμε και την έλλειψη μόνιμων εκπαιδευτικών και διοικητικού προσωπικού, γραμματέα και τα λοιπά. Δεν είναι βέβαια στη δική σας ευθύνη. Έχουν φροντίσει οι κυβερνήσεις να «σπάνε» τις αρμοδιότητες και οι μεν και οι δε κάθε φορά να δηλώνουν «δεν είμαστε εμείς αρμόδιοι, είναι το άλλο Υπουργείο» και ούτω καθεξής.

Οι μαθητές, οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί του μουσικού καλλιτεχνικού σχολείου με έναν υποδειγματικό αγώνα -η αλήθεια είναι- διεκδικούν διαχρονικά, σταθερά, άμεσα, γενναία κρατική χρηματοδότηση για να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες εργασίες επισκευής, να εξασφαλιστεί η απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή και φυσικά να προχωρήσει η ανέγερση νέων σχολικών κτιρίων. Αναφέρω σε δύο σχολεία, όπως έχει, ήδη, ειπωθεί. Είναι στα αιτήματα στην περιοχή Καρτερού του Ηρακλείου.

Σας ρωτάμε, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, τι μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση, ώστε να ικανοποιηθούν χωρίς καθυστερήσεις αυτά τα δίκαια αιτήματα μαθητών, γονιών, εκπαιδευτικών αυτών των δύο σχολείων, του μουσικού και του καλλιτεχνικού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Συντυχάκη.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κύριε συνάδελφε, η ασφάλεια και η πρόοδος των μαθητών σε ένα σχολείο είναι ζήτημα υψίστης σημασίας για την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, καθώς επηρεάζει άμεσα τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική υγεία τους. Ο στόχος μας είναι να εξαλειφθεί το οποιοδήποτε πρόβλημα σε σχέση με την ασφάλεια και την ποιότητα της σχολικής εκπαίδευσης και να προσφέρουμε στα παιδιά μας τις συνθήκες για ομαλή και ανεμπόδιστη μάθηση.

Το Υπουργείο Εσωτερικών για να υποστηρίξει τους δήμους στην εκπλήρωση της αποστολής τους και στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους σχετικά με τη συντήρηση των σχολικών εγκαταστάσεων, τους χρηματοδοτεί ετησίως με τους κεντρικούς αυτοτελείς πόρους, όπως γνωρίζετε πολύ καλά, οι οποίοι εγγράφονται κάθε έτος στον κρατικό προϋπολογισμό που ψηφίζεται από την Εθνική Αντιπροσωπεία.

Ειδικά για τον Δήμο Χερσονήσου έχει κατανεμηθεί από τους ΚΑΠ έτους '24 ποσό ύψους 383.880 ευρώ για την κάλυψη δαπανών εκτέλεσης έργων και επενδυτικών δραστηριοτήτων και ποσό ύψους 98.600 ευρώ για την επισκευή και συντήρηση σχολικών του κτιρίων. Αντίστοιχα ποσά έχει προγραμματιστεί να κατανεμηθούν στον δήμο και για το έτος 2025.

Το Υπουργείο Εσωτερικών εκπόνησε το πρόγραμμα «Φιλόδημος II» με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης των δήμων της χώρας, τη βελτίωση των υποδομών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό εκδόθηκε απόφαση επιχορήγησης των δήμων της χώρας από το πρόγραμμα «Φιλόδημος II» για την υλοποίηση έργων και επενδυτικών δραστηριοτήτων, από το οποίο ο Δήμος Χερσονήσου Νομού Ηρακλείου χρηματοδοτήθηκε με το ποσό των 371.500 ευρώ.

Σε ό,τι αφορά στα σχολεία του Δήμου Χερσονήσου, μεταξύ των οποίων το Μουσικό Καλλιτεχνικό Σχολείο του Δήμου Χερσονήσου που στεγάζεται από το έτος 2002 το μουσικό και από το 2005 το καλλιτεχνικό στην πρώην αμερικανική βάση Γουρνών, η οποία κατασκευάστηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1950, αυτά συντηρούνται και επισκευάζονται από το εργατοτεχνικό προσωπικό του δήμου όσον αφορά τις μικρές έκτασης βλάβες. Για μεγαλύτερης έκτασης επισκευές ο Δήμος Χερσονήσου δημοπράτησε και εκτέλεσε το έργο επισκευής-συντήρησης σχολικών κτιρίων και αύλειων χώρων και λοιπές δράσεις προϋπολογισμού 1,6 εκατομμυρίων ευρώ περίπου. Με το έργο πραγματοποιήθηκε η συντήρηση όλων των σχολικών κτιρίων του Δήμου Χερσονήσου, καθώς και των αύλειων χώρων τους.

Όσον αφορά στο Καλλιτεχνικό Σχολείο Ηρακλείου που ρωτάτε, στο οποίο συστεγάζεται και μέρος του Μουσικού Σχολείου Ηρακλείου, ολοκληρώθηκε η εξωτερική αποκατάσταση των βλαβών και ο συνολικός εξωτερικός χρωματισμός του κτιρίου.

Επιπλέον, με την υπ' αριθμ. πρωτοκόλλου 3182/29-2-2024 εργολαβική σύμβαση με τίτλο: «Συντήρηση και επισκευή σχολικών κτιρίων, συντήρηση δημοτικών χώρων σχολικών μονάδων, προσαρμοστικότητα ΑΜΕΑ του προγράμματος του Υπουργείου Εσωτερικών», αντικαταστάθηκαν όλα τα εξωτερικά κουφώματα του κτιρίου με αριθμό 301 που φιλοξενεί το καλλιτεχνικό σχολείο και αίθουσες διδασκαλίας των μουσικών οργάνων του μουσικού σχολείου. Με την υπ' αριθμ. πρωτοκόλλου 2907/23-2-2024 εργολαβική σύμβαση με τίτλο: «Προμήθεια κλιματιστικών σχολικών κτιρίων» τοποθετήθηκαν και είκοσι νέα κλιματιστικά. Με τη σύμβαση της 2^{ας}-12-2024 «Επισκευές προκατασκευασμένων αιθουσών διδασκαλίας», ο δήμος προχώρησε στην πλήρη αντικατάσταση των κατεστραμμένων δαπέδων σε συνολικά πέντε προκατασκευασμένες αίθουσες διδασκαλίας του καλλιτεχνικού σχολείου, καθώς και στον χρωματισμό των κιγκλιδωμάτων στις προσόψεις των εν λόγω αιθουσών και την αντικατάσταση των κατεστραμμένων μεταλλικών υδρορροών.

Τέλος, προχωρούν οι διαδικασίες για την υπογραφή σύμβασης με εξωτερικό συνεργάτη κατόπιν ανοιχτού διαγωνισμού με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών ενεργητικής και παθητικής πυρο-

προστασίας σε όλα τα σχολικά κτίρια του Δήμου Χερσονήσου, μεταξύ των οποίων και το μουσικό καλλιτεχνικό σχολείο. Τμήμα της δαπάνης που θα προκύψει από την εκπόνηση των μελετών, δηλαδή για την πυροπροστασία, καλύπτεται από το «Φιλόδημος II» με ποσό που ξεπερνά τις 170.000 ευρώ.

Περισσότερα θα πω στη δευτερολογία μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κύριο Υφυπουργό.

Κύριε Συντυχάκη, έχετε τον λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Τι θα πει «περισσότερα στη δευτερολογία», κύριε Υφυπουργέ; Εκτίθεστε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Είναι θέμα χρόνου.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Όχι, όχι. Άλλο λέω. Εκτίθεστε. Δεν ζούμε σε άλλον πλανήτη. Σταματήστε αυτές τις κλισέ απαντήσεις. Δεν είναι απλά ότι η πραγματικότητα σας διαψεύδει. Εκτίθεστε. Κατ' αρχάς, έχετε πάει; Τα έχετε δει; Καλό είναι να πάτε να δείτε ιδίως όμματα ποια είναι η κατάσταση η οποία υπάρχει. Κατ' αρχάς δεν μιλάμε για τον Δήμο Χερσονήσου. Η ερώτηση δεν αφορά τον Δήμο Χερσονήσου και όλα τα σχολεία του Δήμου Χερσονήσου. Κατ' αρχάς, Μουσικό Καλλιτεχνικό Σχολείο Ηρακλείου. Είναι ή πρέπει να είναι στην αποκλειστική ευθύνη ενός δήμου, του Δήμου Χερσονήσου; Από πού προκύπτει αυτό; Τα παιδιά που έρχονται κατά κύριο λόγο είναι από τον Δήμο Ηρακλείου, είναι από την περιοχή της Μεσαράς, είναι από άλλες περιοχές του Νομού Ηρακλείου. Από πού και ως πού ένας δήμος και μάλιστα με μια πενιχρή χρηματοδότηση αναλαμβάνει την ευθύνη, πέρα από το ότι τα ζητήματα συντήρησης και λειτουργίας σχολικών μονάδων δεν έπρεπε να ήταν στην τοπική διοίκηση; Έπρεπε να ήταν στην αποκλειστική ευθύνη του κράτους. Άλλο η επικουρικότητα της τοπικής διοίκησης στη λύση τέτοιων ζητημάτων. Θέλω να πω ότι η ζωή, η πραγματικότητα σας έχει ξεπεράσει. Μιλάτε με κλισέ που υπήρχαν πριν από τριάντα, σαράντα, πενήντα χρόνια. Τα δύο αυτά σχολεία συμμετείχαν στην Ημέρα Πανελλαδικής Δράσης για τα Καλλιτεχνικά Μουσικά Σχολεία. Πραγματοποιήθηκε σε όλη τη χώρα στις 21 του Γενάρη, αναδεικνύοντας αυτά τα διαχρονικά προβλήματα που σας είπα και στην πρωτολογία μου με πραγματικά έναν υποδειγματικό αγώνα, με κοινή δράση μαθητών, εκπαιδευτικών, γονέων.

Είχα την ευκαιρία στο πλαίσιο μιας περιοδείας κλιμακίου του ΚΚΕ να συνομιλήσω με μαθητές, με καθηγητές, με γονείς. Ανέδειξαν αυτά τα σοβαρά προβλήματα καλλιτεχνικής και μουσικής εκπαίδευσης στο σύνολό τους, όπως για παράδειγμα το ζήτημα της αναγνώρισης της καλλιτεχνικής παιδείας για όσα παιδιά αποφοιτούν από τα σχολεία, τα ζητήματα που αφορούν τα τεράστια κενά σε καθηγητές και κυρίως τα σοβαρά κτιριακά προβλήματα αυτών των σχολείων, γι' αυτό άλλωστε και διεκδικούν άμεση χρηματοδότηση των σχολείων για να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες εργασίες επισκευής. Μιλάμε για κοντέινερ, μιλάμε τώρα για σάπια πράγματα, για ταβάνια που στάζουν, μια απαράδεκτη κατάσταση, ετοιμόρροπα. Τι είναι αυτά που λέτε στην πρωτολογία σας; Δεν έχουν καμία σχέση με την πραγματικότητα.

Όταν μιλάμε κατ' αρχάς για Καλλιτεχνικά Μουσικά Σχολεία, έχετε επίγνωση τι σημαίνει Καλλιτεχνικά Μουσικά Σχολεία; Σημαίνει ότι πρέπει να είναι σύγχρονα, λειτουργικά, ασφαλή. Έχουν διαφορές από τα συμβατικά σχολεία. Πρέπει να είναι με όλες τις απαραίτητες υποδομές για όλα τα μαθήματα, δηλαδή πρέπει να πληρούν πολύ συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

Ειδικά αυτά τα κτίρια δεν πληρούν στοιχειωδώς τις προϋποθέσεις για σχολικά κτίρια ούτε για σχολικά κτίρια γενικής παιδείας, όπως σας είπα. Και βάζουν βαθιά το χέρι στην τσέπη, πληρώνουν φόρους, χαράτσια, τέλη στους δήμους τα οποία έπρεπε να επιστρέφουν για να ενισχύουν αυτή τη δημόσια δωρεάν παιδεία, υγεία, πρόνοια κ.λπ..

Δυστυχώς αυτός ο πλούτος αντί να επιστρέφει σε αυτούς πάει από δω και από κει. Πάει στις πολεμικές δαπάνες, στην ενίσχυση, ας πούμε, των τραπεζών, στην πράσινη ανάπτυξη. Αυτό είναι το αφήγημα. Αυτή είναι η κατεύθυνση. Αυτή είναι η στρατηγική. Άρα, λοιπόν, ενώ υπάρχει πλούτος που βγαίνει με τον ιδρώτα ενός λαού διοχετεύεται σε άλλες κατευθύνσεις. Για το συγκεκριμένο κράτος που προτεραιότητά του έχει την πολιτική κόστους-

οφέλους η χρηματοδότηση της δωρεάν και δημόσιας παιδείας κοστίζει. Γι' αυτό δεν γίνεται. Γι' αυτό και δεν επιλέγεται.

Να το πω διαφορετικά, με τα λόγια του Γενικού Γραμματέα του ΝΑΤΟ: «Ξεχάστε τις συντάξεις, ξεχάστε τις κοινωνικές δαπάνες. Οι δαπάνες για την πολεμική προετοιμασία του ΝΑΤΟ είναι σε προτεραιότητα». Αυτά δε λέει; Και από την άλλη έχεις τον Τραμπ που λέει ότι πρέπει να αυξηθούν από το 2% στο 5% του ΑΕΠ οι στρατιωτικές, πολεμικές, νατοϊκές δαπάνες. Ποια μουσικά τώρα και ποια καλλιτεχνικά; Αυτά είναι μπελάς μπροστά στα εγκληματικά σχέδια των ΗΠΑ, του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στη δε Ελλάδα, το 3% των δαπανών πάει για τις στρατιωτικές δαπάνες του ΝΑΤΟ. Χώρια το τι έχουμε δώσει για τα F35 και τις Belharra. Και την ίδια στιγμή μιλάτε εδώ για ψίχουλα στη δημόσια και δωρεάν παιδεία.

Με λίγα λόγια η υποχρηματοδότηση, η διόγκωση των προβλημάτων κ.λπ., αξιοποιείται από τις κυβερνήσεις ως άλλοθι για να εκβιάζουν τον λαό για να αποδεχτεί μία λύση σύμπραξης, για παράδειγμα, δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Τι σημαίνει αυτό; Θέλετε σχολεία; Να τα φτιάξουμε αποκρύπτοντας, όμως, ότι η σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα σημαίνει για τριάντα χρόνια ένα σχολείο στον ιδιώτη όπου θα βάζει το χέρι στην τσέπη συνέχεια πληρώνοντας διπλά και τριδιπλά πέρα από το ότι θέλει διπλά και τριδιπλά η κατασκευή του σε σχέση με ένα σχολικό κτίριο, αν το αναλάβει ΚΤ.ΥΠ., για να έχεις παιδεία και υγεία. Από την άλλη οι επιχειρηματικοί όμιλοι να βάλουν βαθιά το χέρι στην τσέπη. Και είναι τρανταχτό το παράδειγμα της πρώην αμερικανικής βάσης Γουρνών όπου βρίσκονται αυτά τα δύο σχολεία. Τι σημαίνει αυτό; Σχολεία που καταρρέουν, σχολεία τρώγλες. Και διπλά φτιάχνουν καζίνο. Δίπλα θα έχει καζίνο. Το φαντάζεστε αυτό;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε παρακαλώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΥΝΤΥΧΑΚΗΣ: Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Θεωρούμε ότι είναι ώριμη, γιατί είναι αναγκαία, η κατασκευή και λειτουργία ενός σύγχρονου και ασφαλούς κτιρίου στην περιοχή του Καρτερού, όπου υπάρχει ενδεδειγμένος χαρακτηρισμένος χώρος. Θέλω να πείτε στη δευτερολογία σας γι' αυτό. Υποθέτω ότι το έχετε στα υπ' όψιν. Δεν μπορεί να μην το ξέρετε αυτό. Χαρακτηρισμένος χώρος για σχολική στέγη. Μελέτη κατασκευής από την ΚΤ.ΥΠ.. Αυτό θέλουμε. Με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, χρηματοδότηση εξασφαλισμένη από το κράτος, αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν, χωρίς καμία εμπλοκή των ιδιωτών. Θα το κάνετε; Μπορείτε να το κάνετε; Δεν μπορείτε; Πείτε το.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Συντυχάκη.

Κύριε Υπουργέ, κλείνετε τη συνεδρίαση.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ - ΠΕΤΡΟΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών): Κύριε συνάδελφε, χαίρομαι γιατί -έτσι όπως γυρίσατε τη δευτερολογία σας- πάει να πει ότι σας κάλυψα σε αυτά που είπα στην πρωτολογία. Όμως θέλω να σας πω ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι αυτή που έφερε αύξηση στις συντάξεις μετά από πολλά χρόνια, αύξησε στους μισθούς, αύξηση στον κατώτατο μισθό, αύξηση στον μέσο μισθό, μείωση εβδομήντα φόρων. Τα λέω αυτά για να μην τα ξεχνάμε.

Ο Πρωθυπουργός είναι εκείνος που αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και σε ευρωπαϊκό επίπεδο μιλάει για μια κοινή αμυντική ευρωπαϊκή πολιτική. Άρα, λοιπόν, αν θέλετε να μιλήσουμε σε όλα τα επίπεδα, μπορούμε να το κάνουμε αυτό. Όμως θέλω να σας πω ότι δεν μπορείτε να περάσετε με ψιλά γράμματα τις κινήσεις που έχει κάνει η Κυβέρνησή μας όσον αφορά βελτιώσεις στη λειτουργία του συγκεκριμένου σχολείου.

Θα σας δηλώσω σε αυτή την Αίθουσα ότι θα δω προσωπικά το ζήτημα της συντήρησης του συγκεκριμένου σχολείου που είναι του Ηρακλείου και πάνε παιδιά από όλον τον Νομό Ηρακλείου. Θα το δω προσωπικά και θα το επισκεφθώ σύντομα, ώστε να έχω και μια εικόνα από κοντά. Όμως θέλω να σας πω ότι, μέχρι να ληφθεί οριστική απόφαση, εξετάζεται και η πρόταση του Δήμου Χερσονήσου για νομοθετική ρύθμιση η οποία θα προβλέπει ότι νόμιμα κτίρια ή εγκαταστάσεις που κατασκευάστηκαν στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών για την εξυπηρέτηση αναγ-

κών αλλοδαπού κράτους θα μπορούν να ανακατασκευάζονται και να συντηρούνται χωρίς μεταβολή της δόμησης και της κάλυψής τους. Αυτό είναι κάτι το οποίο εξετάζεται. Δεν μπορώ να πω κάτι άλλο σήμερα εδώ. Είναι μία πρόταση του Δήμου Χερσονήσου. Όλες τις προτάσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης φυσικά τις μελετάμε και τις επεξεργαζόμαστε.

Αναφορικά με τη στελέχωση του μουσικού σχολείου -γιατί είπα πριν ότι είχαμε κάνει έργα για κλιματιστικά, αλλαγή δαπέδων και αντικατάσταση κουφωμάτων- επιτρέψτε μου, λοιπόν, τώρα να σας πω, παρότι είμαι Υφυπουργός Εσωτερικών, ότι το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού προχώρησε μετά τις προσλήψεις των αναπληρωτών εκπαιδευτικών για την κάλυψη λειτουργικών κενών σε επιπλέον προσλήψεις ως εξής: κατά την πρώτη φάση στις 2 Σεπτεμβρίου 2024 προσελήφθησαν στο εν λόγω μουσικό σχολείο ένας αναπληρωτής, τρεις εκπαιδευτικοί με τοποθέτηση και τρεις με διάθεση. Κατά τη δεύτερη φάση στις 8 Οκτωβρίου 2024 προσελήφθησαν με τοποθέτηση πέντε προσωρινοί αναπληρωτές. Κατά τη τρίτη φάση στις 4 Δεκεμβρίου του 2024 προσελήφθησαν τρεις προσωρινοί αναπληρωτές με τοποθέτηση και τρεις με διάθεση. Επιπλέον, στις 9 Ιανουαρίου προσελήφθησαν τέσσερις ιδιώτες εμπειρογνώμονες και στις 15 Ιανουαρίου 2025 ένας ιδιώτης εμπειρογνώμονας με ωριαία αντιμισθία στις μουσικές ειδικότητες για την κάλυψη λειτουργικών κενών.

Το Υπουργείο Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού στοχεύει να καλύψει και τα ελάχιστα κενά που υπάρχουν στα μαθήματα της γενικής παιδείας, στην παράλληλη στήριξη και στα κατ'

ιδίαν μουσικά μαθήματα. Επιπλέον, το Υπουργείο Παιδείας τον Οκτώβριο του 2024 ενημέρωσε τη διεύθυνση δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης Ηρακλείου ότι το Καλλιτεχνικό Σχολείο Ηρακλείου για το διδακτικό έτος 2024 - 2025 έχει τη δυνατότητα να προσλάβει ιδιώτες με ωριαία αντιμισθία, εξειδικευμένους στη διδασκαλία των μαθημάτων του κινηματογράφου, κλασικού και σύγχρονου χορού και κίνησης, χορού, εκατόν δεκαοκτώ συνολικών ωρών ανά εβδομάδα.

Απ' όλα όσα προανέφερα, που δεν αποτελούν αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών, επαναλαμβάνω, αλλά περιλαμβάνουν δράσεις και του Υπουργείου Παιδείας καθώς και της τοπικής αυτοδιοίκησης, αποδεικνύεται έμπρακτα η συλλογική προσπάθεια της Κυβέρνησής μας να βρει μόνιμη αξιόπιστη λύση στο χρόνιο αίτημα μαθητών γονέων και εκπαιδευτικών για ασφαλή και σύγχρονη σχολική στέγη στο Μουσικό Καλλιτεχνικό Σχολείο Δήμου Χερσονήσου του Νομού Ηρακλείου Κρήτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Ευχαριστούμε πολύ τον Υφυπουργό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

Δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Βασίλειος Βιλιάρδος): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 19.58' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Τρίτη 4 Φεβρουαρίου 2025 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ